

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra statistiky

Diplomová práce

**Socioekonomická situace v regionech ČR versus
zdraví obyvatel**

Miroslav Kalenský

© 2024 ČZU v Praze

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Bc. Miroslav Kalenský

Informatika

Název práce

Socioekonomická situace v regionech ČR versus zdraví obyvatel

Název anglicky

Socio-economic situation in the regions of the Czech Republic versus the health of the population

Cíle práce

Nerovnoměrný vývoj regionů je jedním z důvodů existence regionálních politik, které se snaží toto směřování prostřednictvím různorodých nástrojů stimulovat tak, aby se rozdíly mezi výkonností jednotlivých regionů zmenšovaly. Sledování jednotlivých socioekonomických ukazatelů a komplexní analýzy na regionální úrovni jsou důležité pro politické aktéry zejména z toho důvodu, že slouží jako podklady pro tvorbu, nastavení a následné hodnocení regionálních politik. Kvalita života ve vazbě na zdraví obyvatel je ukazatel, jehož prostřednictvím lze posuzovat postavení jednotlivých regionů. Lidské zdraví je složitý mechanismus, který ovlivňuje nespočet faktorů, které lze seskupit do čtyř hlavních kategorií: faktory životního a pracovního prostředí; genetické faktory; faktory související s životním stylem; kvalita a dostupnost zdravotní péče. Hlavním cílem diplomové práce je popis, modelování a kvantifikace dynamiky změn dlouhodobého vývoje vybraných sociálních a ekonomických ukazatelů v ČR na úrovni NUTS 3 ve vazbě na zdravotní stav populace v regionech.

Díličními cíli jsou: specifikace faktorů, které měly za následek změny trendu časových řad; predikce budoucího vývoje vybraných ukazatelů; porovnávání vývoje vybraných demografických ukazatelů s průměrnými hodnotami ČR; specifikace pozic regionů na úrovni NUTS 3; segmentace regionů na základě analyzovaných ukazatelů.

Metodika

Statistické analýzy vybraných ukazatelů budou založeny na sekundárních datech poskytovaných Českým statistickým úřadem, Ministerstvem práce a sociálních věcí ČR a Ministerstvem pro místní rozvoj ČR. Bude využito vybraných statistických metod analýzy časových řad (grafická analýza, elementární charakteristiky časových řad, modelování trendu) – s ohledem na reálný vývoj vybraných ukazatelů budou zvoleny vhodné interpolační a extrapolací metody. Segmentace bude provedena pomocí shlukové analýzy. Pro prezentaci výsledků budou použity vhodné statistické metody grafického vytěžování a vizualizace. Statistické analýzy budou realizovány s využitím specializovaného statistického softwaru.

Doporučený rozsah práce

60 – 80 stran

Klíčová slova

Životní podmínky, nezaměstnanost, kriminalita, mzda, zdraví, naděje dožití, zdravá délka života, úmrtnost, migrace, ČR, kraj, segmentace, časová řada, trend.

Doporučené zdroje informací

- BUDÍKOVÁ, M., KRÁLOVÁ, M., MAROŠ, B.: Průvodce základními statistickými metodami. Praha, Grada Publishing, 2010. ISBN 978-80-247-3243-5.
- BURCIN, B., FIALOVÁ, L.: Demografická situace České republiky. 1. vydání. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON), 2010. 238 s. ISBN 978-80-7419-024-7.
- CIBULKOVÁ, J., KUPKOVÁ, B.: Review of Visualization Methods for Categorical Data in Cluster Analysis, Statistika, 2022, 102(4): 396-408, DOI 10.54694/stat.2022.4.
- ČELEDOVÁ, L., HOLČÍK, J.: Nové kapitoly ze sociálního lékařství a veřejného zdravotnictví. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 2017. 204 s. ISBN 978-80-246-3809-6.
- HINDLS, R., ARLTOVÁ, M., HRONOVÁ, S., MALÁ, I., MAREK, L., PECÁKOVÁ, I., ŘEZANKOVÁ, H.: Statistika v ekonomii. [Průhonice]: Professional Publishing, 2018. 395 s. ISBN 978-80-88260-09-7.
- KLUFOVÁ, R., POLÁKOVÁ, Z.: Demografické metody a analýzy: demografie české a slovenské populace. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2010. 308 s. ISBN 978-80-7357-546-5.
- KUNC, J., JAŇUROVÁ, M., KRAJÍČKOVÁ, A., TONEV, P., TOUŠEK, V.: (Geo)demografie nejen pro ekonomy. Brno: Masarykova univerzita, 2019. 150 s. ISBN 978-80-210-9461-1.
- LANGHAMROVÁ, J., ŠIMPACH, O.: Základy demografie. Praha: Oeconomica, 2013. 121 s. ISBN 978-80-245-1956-2.
- MELOUN, M., MILITKÝ, J., HILL, M.: Statistická analýza vícerozměrných dat v příkladech. Vyd. 2. Praha: Academia, 2012, 750 s. ISBN 9788020020710.
- MONTGOMERY, D., C.: Introduction to Time Series Analysis and Forecasting, John Wiley & Sons Inc. 2015. 672 s. ISBN 978-11-187-4511-3.
-

Předběžný termín obhajoby

2023/24 LS – PEF

Vedoucí práce

Ing. Radka Procházková, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra statistiky

Elektronicky schváleno dne 28. 5. 2023

Ing. Tomáš Hlavsá, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 3. 11. 2023

doc. Ing. Tomáš Šubrt, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 31. 03. 2024

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci "Socioekonomická situace v regionech ČR versus zdraví obyvatel" jsem vypracoval samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autor uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušil autorská práva třetích osob.

V Praze dne 30.3.2024

Poděkování

Rád bych touto cestou poděkoval paní Ing. Radce Procházkové, Ph.D., jakožto vedoucí mé diplomové práce za ochotu, užitečná doporučení, vstřícnost a trpělivost, kterou projevila při zpracovávání této práce. Rovněž bych rád poděkoval rodině, blízkým a kolegům v zaměstnání za jejich trpělivost a podporu při vytváření práce.

Socioekonomická situace v regionech ČR versus zdraví obyvatel

Abstrakt

Diplomová práce se zabývá analýzou vývoje vybraných socioekonomických a zdravotních ukazatelů v regionech České republiky na úrovni NUTS 3. Sledování těchto ukazatelů je klíčové pro tvorbu a hodnocení politických strategií, které se s ohledem na nerovnoměrný vývoj regionů a existenci regionálních politik, snaží zmírňovat disparity mezi jednotlivými regiony. Mezi analyzované ukazatele patří například obecná míra nezaměstnanosti, hrubý domácí produkt na obyvatele, počet soukromých podnikatelů se zjištěnou aktivitou na 1000 obyvatel, počet nově hlášených případů pracovní neschopnosti na 100 pojištěných, index stáří, naděje dožití a podobně. Z hlediska vybraných ukazatelů je také provedena specifikace pozic jednotlivých regionů na úrovni NUTS 3.

Dále je v práci provedena shluková analýza na základě dat z roku 2005 a 2021, s cílem zjistit podobnosti mezi jednotlivými regiony a jejich klasifikací do shluků.

Rovněž je přepočten počet zemřelých na vybrané příčiny úmrtí na 100 000 obyvatel a jednotlivé regiony jsou porovnány z hlediska těchto příčin.

V teoretické části práce je popsána regionální politika a Strategie regionálního rozvoje České republiky, jsou vymezeny vybrané ukazatele a je popsána charakteristika regionů České republiky na úrovni NUTS 3.

Klíčová slova: Životní podmínky, nezaměstnanost, kriminalita, mzda, zdraví, naděje dožití, zdravá délka života, úmrtnost, migrace, ČR, kraj, segmentace, časová řada, trend.

Socio-economic situation in the regions of the Czech Republic versus the health of the population

Abstract

The diploma thesis deals with the analysis of the development of selected socio-economic and health indicators in the regions of the Czech Republic at the NUTS 3 level. Monitoring of these indicators is key to the creation and evaluation of political strategies that take into account on the uneven development of regions and the existence of regional policies, trying to reduce disparities between individual regions. The analysed indicators include, for example, the general unemployment rate, gross domestic product per inhabitant, number of private entrepreneurs with detected activity per 1000 inhabitants, number of newly reported cases of incapacity for work per 100 insured persons, old age index, life expectancy and more. In terms of selected indicators, the positions of individual regions at the NUTS 3 level are also specified.

Furthermore, the thesis carries out a cluster analysis based on data from years 2005 and 2021, with the aim of identifying similarities between individual regions and their classification into clusters.

The number of deaths from selected causes of death per 100,000 inhabitants is also recalculated and individual regions are compared in terms of these causes.

In the theoretical part of the thesis, the regional policy and the Regional Development Strategy of the Czech Republic are described, selected indicators are defined and the characteristics of the regions of the Czech Republic at the NUTS 3 level are described.

Keywords: Living conditions, unemployment, crime, wages, health, life expectancy, healthy life expectancy, mortality, migration, Czech Republic, region, segmentation, time series, trend.

Obsah

1 Úvod	11
2 Cíl práce a metodika.....	12
2.1 Cíl práce.....	12
2.2 Metodika.....	12
2.2.1 Vybrané postupy analýzy časových řad	12
2.2.2 Vybrané vícerozměrné metody analýzy dat	21
3 Teoretická východiska	25
3.1 Regionální politika a Strategie regionálního rozvoje republiky	25
3.1.1 Regionální politika ČR.....	25
3.1.2 Strategie regionálního rozvoje ČR.....	26
3.2 Vymezení vybraných ukazatelů kvality života.....	28
3.2.1 Ekonomické determinanty	28
3.2.2 Sociální determinanty.....	33
3.2.3 Zdravotní a demografické determinanty	35
3.3 Charakteristika regionů České republiky na úrovni NUTS 3.....	39
4 Vlastní práce	46
4.1 Analýza vybraných ukazatelů v regionech České republiky na úrovni NUTS 3	46
4.1.1 Analýza obecné míry nezaměstnanosti	46
4.1.2 Analýza hrubého domácího produktu na obyvatele.....	50
4.1.3 Analýza čistého disponibilního důchodu domácností na obyvatele	55
4.1.4 Analýza počtu soukromých podnikatelů se zjištěnou aktivitou na 1000 obyvatel.....	59
4.1.5 Analýza nově hlášených případů pracovní neschopnosti na 100 pojištěných	63
4.1.6 Analýza počtu cizinců na 100 000 obyvatel.....	66
4.1.7 Analýza indexu stáří.....	71
4.1.8 Analýza přirozeného přírůstku (úbytku) obyvatel na 1 000 obyvatel středního stavu	75
4.1.9 Analýza standardizované úmrtnosti na 100 000 obyvatel.....	78
4.1.10 Analýza naděje dožití	83
4.2 Segmentace regionů na základě analyzovaných ukazatelů a analýza vybraných příčin úmrtí v regionech na úrovni NUTS 3	88
4.2.1 Segmentace regionů na základě analyzovaných ukazatelů	88
4.2.2 Analýza vybraných příčin úmrtí v regionech na úrovni NUTS 3.....	92
5 Výsledky a diskuse	95
6 Závěr	98

7 Seznam použitých zdrojů	99
7.1 Seznam obrázků.....	104
7.2 Seznam tabulek.....	104
7.3 Seznam grafů.....	105
8 Přílohy.....	106

1 Úvod

Nerovnoměrný vývoj regionů představuje jeden z faktorů pro existenci regionálních politik, jež usilují o vyrovnávání disparit mezi výkonností jednotlivých regionů. Tyto politiky využívají rozmanitých nástrojů s cílem podporovat vyvážený rozvoj a snižovat rozdíly v socioekonomických ukazatelích mezi regiony. Analýza, sledování a zhodnocování těchto ukazatelů na regionální úrovni jsou klíčovými nástroji pro politické aktéry, neboť poskytují podklady pro formulaci, implementaci a hodnocení účinnosti regionálních politik.

Jedním z klíčových ukazatelů, kterým je věnována zvláštní pozornost, je kvalita života ve vztahu ke zdraví obyvatel. Tento ukazatel slouží jako měřítko postavení jednotlivých regionů, a to zejména v kontextu komplexního mechanismu lidského zdraví. Lidské zdraví je podmíněno nesčetnými faktory, jež lze seskupit do čtyř hlavních kategorií: faktory životního a pracovního prostředí; genetické vlivy; životní styl jednotlivce; a kvalita a dostupnost zdravotní péče. Právě sledování a analýza těchto faktorů na regionální úrovni umožňují komplexní porozumění souvislostem mezi sociálním, ekonomickým a zdravotním vývojem, což je klíčové pro stanovení efektivních regionálních politik.

2 Cíl práce a metodika

2.1 Cíl práce

Hlavním cílem diplomové práce je, analýza změn dlouhodobého vývoje vybraných sociálních a ekonomických ukazatelů v regionech České republiky na úrovni NUTS 3. Toto zkoumání je prováděno s důrazem na vzájemné vazby těchto ukazatelů se zdravotním stavem populace v jednotlivých regionech. Konkrétně se jedná o popis, modelování a kvantifikace dynamiky daných změn. Veškerá analyzovaná data pocházejí z volně dostupné datové základny Českého statistického úřadu a sledované období je v rozmezí let 2000–2022. Konkrétní analyzované ukazatele jsou čistý disponibilní důchod domácností a hrubý domácí produkt na obyvatele, obecná míra nezaměstnanosti, počet soukromých podnikatelů se zjištěnou aktivitou na 1000 obyvatel, přírůstek (úbytek) obyvatel na 1 000 obyvatel středního stavu, standardizovaná úmrtnost na 100 000 obyvatel, počet cizinců na 100 000 obyvatel, naděje dožití, index stáří a počet nově hlášených případů pracovní neschopnosti na 100 pojištěných.

Dílčí cíle této práce tvoří specifikace faktorů, které měly za následek změny trendu časových řad u zkoumaných ukazatelů a predikce budoucího vývoje vybraných socioekonomických a zdravotních ukazatelů. Rovněž pak porovnávání vývoje vybraných demografických ukazatelů s průměrnými hodnotami České republiky.

Dále také specifikace konkrétních pozic regionů na úrovni NUTS 3 v kontextu všech krajů České republiky a následná segmentace regionů na základě shlukové analýzy zkoumaných ukazatelů. Rovněž byla provedena analýza vybraných příčin úmrtí a porovnání jednotlivých regionů z hlediska těchto příčin.

2.2 Metodika

2.2.1 Vybrané postupy analýzy časových řad

2.2.1.1 Charakteristika a klasifikace časových řad

Hindls (2007 str. 246) ve své publikaci uvádí, že časovou řadou je možné rozumět posloupnost prostorově a věcně srovnatelných pozorování, jež jsou jednoznačně uspořádána z časového hlediska ve směru od minulosti k přítomnosti.

Analýzou nebo případně podle potřeby prognózou časových řad se rozumí soubor metod, sloužících k popisu těchto řad. Případně také k předvídání jejich chování v budoucnu.

Arlt a kol. (2002 str. 7) zmiňují, že zkoumání dynamiky je důležitým úkolem statistické analýzy. Empirická pozorování často bývají uspořádána do časových řad.

Svatošová s Kábou (2008 str. 38) popisují členění časových řad z různých hledisek. Jedním z možných dělení je na časové řady okamžikové a intervalové. V takovém případě intervalové časové řady vyjadřují, kolik případů, událostí, věcí či jiných sledovaných veličin vzniklo, nashromáždilo se nebo bylo spotřebováno během určitého časového intervalu. Oproti tomu okamžikové časové řady bývají tvořeny hodnotami, které jsou zaznamenány k určitému datu nebo časovému okamžiku.

Podle periodicity sledovaného ukazatele je pak možné časové řady dělit na časové řady krátkodobé a časové řady dlouhodobé. Krátkodobé jsou v tomto případě časové řady, jejichž periodičita ukazatele je kratší než 1 rok. V případě že je periodičita ukazatele roční a delší, jedná se o časovou řadu dlouhodobou.

Dalším způsobem, kterým lze rozdělovat časové řady je dělení na časové řady původních hodnot a odvozených charakteristik. Časové řady původních hodnot jsou takové, které jsou tvořené dále neupravenými hodnotami ukazatelů. V případě že došlo k vypočítání dalších statistických charakteristik z původních hodnot, jedná se o časové řady odvozených charakteristik. Může jít například o průměr, poměr a podobně.

Hindls (2007 str. 246) ve své publikaci uvádí, že je rovněž možné dělit časové řady z ekonomického hlediska podle způsobu vyjádření údajů. V tomto případě je možné časové řady dělit na časové řady peněžních ukazatelů (jsou vyjadřovány v peněžních jednotkách) a časové řady naturálních ukazatelů (jsou vyjadřovány v naturálních jednotkách).

2.2.1.2 Vybrané elementární charakteristiky časových řad

Hindls (2007 str. 252) poukazuje na to, že v analýze časových řad bývá prvním úkolem obvykle získání rychlé a orientační představy o povaze procesu, který je reprezentován danou časovou řadou. K tomu patří základní metody, jako je například vizuální analýza chování ukazatele prostřednictvím grafů a určení základních statistických charakteristik.

„Pomocí vizuálního rozboru grafického záznamu průběhu časové řady můžeme rozpoznat například dlouhodobou tendenci v průběhu řady či některé periodicky se opakující vývojové změny a podobně. Tato analýza však nikdy nestačí k poznání hlubších souvislostí a mechanismů studovaného procesu a neumožňuje přehledným a koncentrovaným způsobem popsat jeho vlastnosti“ (Hindls 2007, str. 252).

Synek a kol. (2009 str. 72) uvádějí, že dalšími charakteristikami jsou míry polohy (úrovně) a míry variability (měnivosti, kolísání). Nejčastější mírou polohy jsou pak průměry. U časových řad se využívá chronologický průměr prostý a chronologický průměr vážený.

Prostý je využíván v případě, že jsou jednotlivé intervaly časové řady stejně dlouhé a je možné ho vypočítat podle vzorce:

$$\bar{y} = \frac{\frac{y_0}{2} + y_1 + y_2 + \dots + y_{n-1} + \frac{y_n}{2}}{n} \quad [2.1]$$

V případě že jsou intervaly různě dlouhé, je využíván chronologický průměr vážený, který je možné spočítat pomocí vzorce:

$$\bar{y} = \frac{\frac{y_0 - y_1}{2} (t_1 - t_0) + \frac{y_1 - y_2}{2} (t_2 - t_1) + \dots + \frac{y_{n-1} - y_n}{2} (t_n - t_{n-1})}{(t_1 - t_0) + (t_2 - t_1) + \dots + (t_n - t_{n-1})} \quad [2.2]$$

Kde \bar{y} je chronologický průměr (prostý nebo vážený), y jsou hodnoty ukazatele v jednotlivých obdobích a t jsou intervaly

Arlt, Altová a Rublíková (2002, str. 13) dále pak popisují průměrnou hodnotu intervalové časové řady, kterou lze vypočítat prostřednictvím prostého aritmetického průměru:

$$\bar{y} = \frac{\sum_{t=1}^T y_t}{T} \quad [2.3]$$

Svatošová a Kába (2008 str. 38-39) popisují absolutní charakteristiky, které slouží k absolutnímu porovnání hodnot jednotlivých členů časových řad. Nejčastěji se využívají absolutní přírůstky, známé také jako první diference. Tyto charakteristiky identifikují

absolutní změny zkoumaného ukazatele mezi určitým okamžikem a okamžikem bezprostředně předcházejícím, a to ve formě prvních absolutních diferencí, celkem $n - 1$.

[2.4]

$$dy_t = y_t - y_{t-1}, \quad t = 2, 3, \dots, n$$

Kde y_t , $t = 1, 2, \dots, n$, jsou hodnoty časové řady.

Lze také získat druhé absolutní diference prostřednictvím rozdílu mezi dvěma sousedními absolutními přírůstky, což jsou v podstatě první absolutní diference. Druhé absolutní diference charakterizují absolutní zrychlení nebo zpomalení vývoje v dané časové řadě (o kolik byl následující přírůstek větší nebo menší než ten předcházející). Celkem je $n - 2$ druhých absolutních diferencí.

[2.5]

$$d^{(2)}y_t = dy_t - dy_{t-1} = y_t - 2y_{t-1} + y_{t-2}, \quad t = 3, \dots, n$$

Dále uvádějí vysvětlení relativních charakteristik růstu nebo poklesu, které jsou bezrozměrnými veličinami. Mezi ně patří například koeficienty růstu k_t , které charakterizují relativní postupnou rychlost změn hodnot v dané časové řadě. V případě, že je koeficient růstu vyjádřen v procentech, jedná se o tempo růstu.

[2.6]

$$k_t = \frac{y_t}{y_{t-1}} \quad t = 2, 3, \dots, n$$

Rovněž lze jako geometrický průměr jednotlivých koeficientů k_t , vypočítat průměrný koeficient růstu \bar{k} jež poskytuje informace pro celou časovou řadu.

[2.7]

$$\bar{k} = \sqrt[n-1]{\frac{y_2}{y_1} \cdot \frac{y_3}{y_2} \cdot \dots \cdot \frac{y_n}{y_{n-1}}} = \sqrt[n-1]{\frac{y_n}{y_1}}$$

2.2.1.3 Dekompozice časových řad a popis trendu

Hindls (2007 str. 254) popisuje dekompozici časových řad pomocí klasického modelu, který se zaměřuje na popis forem pohybu, avšak nevysvětluje konkrétní příčiny dynamiky časové řady. Při použití klasického modelu dekompozice se pracuje s rozdělením řady

do čtyř složek časového pohybu, tvořících systematickou část průběhu časové řady. Ne všechny čtyři složky musí existovat současně. Závisí to na konkrétním věcném charakteru zkoumaného ukazatele.

Štědroň a kol. (2012 str. 53) popisují 4 komponenty rozkladu. První je trendová složka (T_t), jež popisuje hlavní tendenci dlouhodobého vývoje konkrétní časové řady. (například dlouhodobý růst či pokles). Trendová složka je výsledkem faktorů, které působí na zkoumaný jev dlouhodobě stejným směrem a nejčastěji se modeluje vhodnou analytickou funkcí.

Další je složka sezónní (S_t), která vyjadřuje pravidelné kolísání okolo trendu, k němuž dochází v rámci kalendářního roku. Tyto sezónní výkyvy vznikají jako důsledek střídání ročních období nebo jako důsledek různých lidských zvyků (například dovolené nebo svátky). Pro analýzu sezónní složky jsou nejvhodnější měsíční či čtvrtletní data.

Cyklická složka (C_t) vyjadřuje kolísání okolo trendu, při kterém se střídají fáze růstu a poklesu. Jednotlivé cykly však mají obvykle nepravidelný charakter. Jedním z příkladů cyklické složky je obchodní cyklus, jež charakterizuje růst a pokles ekonomické aktivity.

Poslední složkou dekompozice časové řady je složka reziduální (E_t). Ta se vyskytuje v každé časové řadě a je tvořena náhodnými nesystematickými výkyvy, které jsou vyvolány nepředvídatelnými okolnostmi. Lze předpokládat, že náhodná složka má vlastnosti bílého šumu, případně bílého šumu s normálním rozdělením hodnot.

Hindls (2007 str. 254) popisuje základní 2 tvary rozkladu, jež jsou využívány při klasické dekompozici časových řad. První je aditivní tvar, ve kterém je možné hodnoty časové řady určit jako součet hodnot jednotlivých složek časové řady.

[2.8]

$$y_t = T_t + S_t + C_t + E_t = Y_t + E_t, \quad t = 1, 2, \dots, n$$

Kde Y_t je souhrnné označení teoretické složky ve tvaru $T_t + S_t + C_t$.

Druhý tvar je tvar multiplikativní, který vychází z předpokladu, že se hodnoty časové řady dají určit jako součin hodnot jednotlivých složek časové řady.

[2.9]

$$y_t = T_t \cdot S_t \cdot C_t \cdot E_t, \quad t = 1, 2, \dots, n$$

Svatošová s Kábou (2008 str. 44) udávají, že k odhadům budoucího vývoje časových řad, je nejčastěji využívána metoda analytického vyrovnání časových řad. Ta zachycuje trend pomocí určité funkce času o známém analytickém tvaru. Od takové funkce je vyžadováno, aby byla jednoduchá z matematického hlediska (aby měla minimální počet členů v rovnici a minimální počet extrémů či inflexních bodů). Rovněž by měla mít minimální možnou mocninu argumentu, měla by být lineární v parametrech a spojitá. Tomuto popisku odpovídají například následující vyrovnávací křivky:

- lineární $T_t = a + bt$ [2.10]

- mocnná $T_t = at^b$ [2.11]

- odmocnná $T_t = a + b\sqrt{t}$ [2.12]

- kvadratická $T_t = a + bt + ct^2$ [2.13]

- exponenciální $T_t = ab^t$ [2.14]

- logaritmická $T_t = a + b \log t$ [2.15]

- kombinovaná $T_t = a + bt + c\sqrt{t}$ [2.16]

- logistická $T_t = \frac{k}{1+e^{a+ht}}$ [2.17]

Svatošová a Kába (2008 str. 45-46) dále popisují metodu nejmenších čtverců, jež je v praxi využívána pro odhad strukturálních parametrů trendové funkce. Takový výběr je prováděn nejčastěji empiricky. Při metodě nejmenších čtverců je požadován minimální součet čtverců odchylek jednotlivých hodnot časové řady od trendu.

[2.18]

$$\sum_{t=1}^n (y_t - y'_t)^2 = \min$$

Kde y_t , $t = 1, \dots, n$, jsou pozorované hodnoty dané časové řady a y'_t , $t = 1, \dots, n$, jsou očekávané hodnoty sledované veličiny, které byly vypočítané pomocí jedné z funkcí [2.10] – [2.17].

2.2.1.4 Adaptivní modely časových řad

Svatošová (2008 str. 52) udává, že při modelování reálných časových řad často dochází k tomu, že se během analyzovaného období, v čase mění hodnoty strukturálních parametrů anebo dochází dokonce ke změnám analytického tvaru modelu. Z toho důvodu vznikly adaptivní modely, někdy též označovány jako modely s měnlivými parametry. Ty jsou stejně jako klasické trendové modely, orientovány pouze na popis průběhu analyzované proměnné v čase, a ne na objasnění kauzálního mechanismu vývoje této proměnné pomocí zkoumání dynamiky jiných proměnných.

Na rozdíl od klasických trendových modelů nepředpokládají stabilitu analytického tvaru trendové funkce ani jejich strukturálních parametrů v čase. Rovněž nepředpokládají ani spojitost trendové funkce. Adaptivní modely jsou na základě nově získaných údajů plynule aktualizovány a korigovány. Mohou tedy pracovat i s trendovými složkami, jejichž charakter se v čase výrazně a nepravidelně mění.

Hindls (2007 str. 222) zmiňuje, že jednou z nejpoužívanějších adaptivních metod je metoda exponenciálního vyrovnání. Ta předpokládá, že v časovém okamžiku n , je k dispozici časová řada empirických hodnot y_{n-k} , $k = 0, 1, \dots, n-1$, kde jednotlivá k jsou interpretována jako stáří pozorování, platí:

$$y_{n-k} = T_{n-k} + \varepsilon_{n-k}$$

[2.19]

Hodnotu trendové složky lze v tomto případě zapsat:

$$T_{n-k} = \beta_0 - \beta_1 k + \beta_2 k^2 + \dots + (-1)^k \beta_k k^k$$

[2.20]

Odhady parametrů takové trendové funkce je možné získat na základě metody nejmenších čtverců podle vzorce:

$$\sum_{k=0}^{n-1} (y_{n-k} - T_{n-k})^2 \dots \min$$

[2.21]

V tomto případě je všem pozorováním přiřazena stejná váha, avšak předpokládá se, že novější pozorování budou vývoj analyzované řady ovlivňovat více než pozorování starší. Je tedy nutné takovým pozorováním přiřadit vyšší váhu:

[2.22]

$$\sum_{k=0}^{n-1} (y_{n-k} - T_{n-k})^2 w_k \dots \min$$

Kde w_k jsou váhy, které jsou nepřímo úměrné stáří pozorování a čím starší pozorování je, tím nižší váha mu je přiřazena. Váha w_k je exponenciální funkcí typu:

[2.23]

$$w_k = a^k, 0 < a < 1, k = 0, 1, \dots, n-1$$

Kde veličina a představuje vyrovnávací konstantu nabývající hodnot od 0 do 1. Tu je třeba zvolit tak, aby funkce dala co nejlepší prognózu.

V případě že je možné předpokládat, že trend bude v krátkých úsecích časové řady konstantní, jedná se o jednoduché exponenciální vyrovnání. Pokud je možné trend v těchto úsecích považovat za lineární, jedná se o dvojité exponenciální vyrovnání. V případě že mají úseky kvadratický trend, jedná se o trojitě exponenciální vyrovnání.

2.2.1.5 Interpolační a extrapolační kritéria

Dle Arlta a kol. (2002 str. 26) se výběr trendové funkce či jiného modelu trendu časových řad provádí nejčastěji na základě grafu dané řady anebo jejich absolutních nebo relativních charakteristik. Rovněž také na základě interpolačních kritérií, mezi něž patří například koeficient determinace, směrodatná odchylka reziduí nebo test parametrů. Výběr lze také provádět pomocí extrapolačních kritérií, mezi které patří například graf předpověď – skutečnost či průměrné charakteristiky chyb předpovědi „ex post“.

Svatošová s Kábou (2008 str. 46-47) uvádějí, že se proces odhadu týká nejen strukturálních parametrů modelu, ale rovněž parametrů stochastické struktury. Ty se také nazývají míry shody. Udávají informaci o stupni souladu empirických a teoretických hodnot, přičemž teoretické jsou určeny prostřednictvím modelu a mají důležitou úlohu při verifikaci modelu.

Hindls (2007 str. 287) popisuje index korelace, který je jedním z často používaných kritérií pro posouzení vhodnosti trendové funkce. Index korelace je možné vypočítat pomocí vzorce:

[2.24]

$$I = \sqrt{1 - \frac{Q_e}{Q}} = \sqrt{1 - \frac{\sum(y_t - T_t)^2}{\sum(y_t - \bar{y})^2}}$$

Hodnota indexu korelace se pohybuje od 0 do 1 a jako nejvhodnější trendová funkce je pokládána ta, pro kterou byl vypočten nejvyšší index korelace (jeho hodnota se nejvíce blíží k 1).

Kába a Svatošová (2008 str. 47) dále popisují index determinace. Ten stejně jako index korelace nabývá hodnot od 0 do 1 a na základě jeho výpočtu je jako nejvhodnější trendová funkce pokládána ta, pro kterou byl vypočten nejvyšší index determinace. Je možné ho vypočítat jako druhou mocninu indexu korelace a je značen I^2 .

Další kritéria volby vhodného modelu trendu popisuje ve své publikaci Montgomery (2008 str. 49-51).

Střední chyba odhadu (mean error):

[2.25]

$$ME = \frac{1}{n} \sum_{t=1}^n e_t(1)$$

Střední absolutní odchylka odhadu (mean absolute deviation):

[2.26]

$$MAD = \frac{1}{n} \sum_{t=1}^n |e_t(1)|$$

Střední čtvercová chyba (mean squared error):

[2.27]

$$MSE = \frac{1}{n} \sum_{t=1}^n [e_t(1)]^2$$

Střední procentuální chyba odhadu (mean percent forecast error):

[2.28]

$$MPE = \frac{1}{n} \sum_{t=1}^n re_t(1)$$

Střední absolutní procentuální chyba odhadu (mean absolute percent forecast error):

[2.29]

$$MAPE = \frac{1}{n} \sum_{t=1}^n |re_t(1)|$$

Při výpočtu každého z těchto kritérií je následně za nejvhodnější funkce pokládána ta, pro kterou vyšla hodnota daného kritéria nejnižší.

Svatošová a Prášilová (2007 str. 117-118) popisují pseudoprognózu, která je využívána pro posouzení vhodnosti prognózy. Pro její výpočet je potřebo časovou řadu zkrátit o 1 či více údajů a pomocí vybrané trendové funkce je vypočtena prognóza pro odstraněné údaje. Poté se pomocí relativní chyby prognózy hodnotí rozdíl mezi skutečnými a predikovanými hodnotami.

[2.30]

$$rp = \frac{|y'_i - y_i|}{y_i} \cdot 100\%$$

Jelikož se jedná o minimalizační kritérium, čím menší je hodnota relativní chyby odhadu, tím kvalitnější je predikce.

2.2.2 Vybrané vícerozměrné metody analýzy dat

2.2.2.1 Klasifikace vícerozměrných metod

Jarkovský (2011 str. 6) píše, že vícerozměrné metody umožňují například znázornění a popsání vícerozměrných dat, nebo zjištění vztahů mezi jednotlivými proměnnými a mezi subjekty.

Existuje mnoho způsobů dělení vícerozměrných metod do skupin, například dělení podle cíle, kterého se chce vícerozměrnou analýzou dosáhnout je následující:

- Testování hypotéz o vícerozměrných datech
- Vytváření shluků subjektů, proměnných nebo objektů
- Redukce vícerozměrných dat
- Klasifikace subjektů nebo objektů

Sebera (2012 str. 6) přináší podrobnější pohled na několik základních vícerozměrných metod, které jsou klíčovými nástroji v analýze komplexních datových souborů. Mezi tyto metody patří například analýza rozptylu, regresní analýza, analýza hlavních komponent a shluková analýza.

Dále Sebera (2012 str. 13, 28, 52) vysvětluje, že analýzu rozptylu je možné použít při zkoumání vztahu mezi závislými a nezávislými proměnnými. Analýza rozptylu se dělí na jednorozměrnou (v případě jediné vysvětlované proměnné) a vícerozměrnou (v případě více vysvětlovaných proměnných současně).

Regresní analýza je statistickou metodou sloužící pro modelování závislosti jedné nebo více vysvětlovaných náhodných veličin (závisle proměnných) na jedné nebo několika vysvětlujících veličinách (nezávisle proměnných).

Analýza hlavních komponent je často používána jako první krok u vícerozměrných metod v případě velkého počtu měření nebo proměnných a jejím cílem je provedení redukce.

Vedle analýzy hlavních komponent Suchánek popisuje rovněž faktorovou analýzu, která je rovněž zaměřena na vytváření nových proměnných a redukcí dat s co nejmenší ztrátou informace. Na rozdíl od analýzy hlavních komponent však faktorová analýza hledá vzájemné souvislosti vstupních proměnných.

2.2.2.2 Shluková analýza

Suchánek a kol. (2013 str. 43) udávají, že cílem shlukové analýzy je rozřídění pozorovaných objektů do shluků (skupin) na základě vzájemné podobnosti. Za shluk je považována skupina objektů, které jsou si podobné v nějakém specificky definovaném smyslu a jsou odlišné od objektů patřících do jiných skupin. Mezi objekty uvnitř shluků by měly být co nejmenší variability a mezi celými shluky by naopak měla být co největší.

Dle Synka a kol. (2009 str. 63) bývá podobnost hodnocena z více hledisek vlastností objektů. Vlastnosti jsou pak charakterizovány proměnnými, jež jsou obvykle vyjádřeny v různých jednotkách. Nežádoucí vliv různých měřících jednotek je možné odstranit přepočtem jejich hodnot na normované míry. Nejčastěji používané měrné vzdálenosti jsou používány:

Hemmingova vzdálenost:

$$D_H(x_i, x_j) = \sum_{j=1}^p (x_{ij} - x_{i,j}) \quad [2.31]$$

Euklidovská vzdálenost:

$$D_E(x_i, x_j) = \sqrt{\sum_{j=1}^p (x_{ij} - x_{i,j})^2} \quad [2.32]$$

Čebyševova vzdálenost:

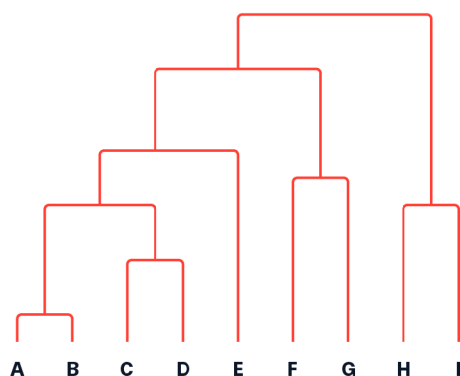
$$D_C(x_i, x_j) = \max_j (x_{ij} - x_{i,j}) \quad [2.33]$$

Sebera (2012 str. 66-67) popisuje proces shlukování objektů. Nejprve dojde k nalezení minima v matici vzdáleností. Objekty, kterým tato vzdálenost přísluší se spojí do jednoho shluku. Poté dochází k výpočtu nové matice vzdáleností. Celý tento cyklus je opakován až dokud není vytvořen jediný velký shluk. Výsledkem shlukové analýzy je vytvoření dendrogramu, což je hierarchický strom shluků.

Kassambara (2017 str. 43) popisuje dendrogram, jako vhodný způsob zachycení výsledků shlukové analýzy. Dendrogram představuje složitou hierarchickou strukturu s více úrovněmi, ve které se shluky na jedné úrovni sjednocují a spolupracují na vytváření shluků na nižších úrovních. Tato struktura poskytuje efektivní prostředek pro organizaci a vizualizaci hierarchie v datech. Hlavním přínosem je schopnost rozhodnout, na které úrovni této struktury má být dendrogram seříznut, což umožňuje vytvoření relevantních skupin datových objektů. Tento řez pomáhá identifikovat

podobnosti a vztahy mezi různými částmi dat, což je cenný nástroj pro analýzu a porozumění komplexním vzorům v datech.

Obrázek 1 Příklad grafu typu dendrogram

Zdroj: Datavizproject (2023 str.1)

Sebera (2012 str. 67) udává, že při vytváření shluků je možné rozlišit několik pravidel slučování. Patří mezi ně například pravidlo jednoduchého spojení, kdy se vzdálenost dvou shluků určí jako vzdálenost dvou nejbližších objektů z různých shluků. Dále v případě použití pravidla úplného spojení, je vzdálenost shluků dána naopak vzdáleností dvou objektů, které jsou od sebe nejdále. Pravidlo neváženého průměru skupin dvojic funguje tak, že je vzdálenost shluků dána prostým průměrem vzdáleností všech párů objektů, které lze vytvořit tak, že je z každého shluku vzat jeden objekt. Tomuto pravidlu je velmi podobné pravidlo váženého průměru skupin dvojic s tím rozdílem, že při výpočtu průměru jsou jako váhy brány v potaz počty objektů v jednotlivých shlucích.

Kelbel a Šilhán (2002 str. 2) definují metody hierarchického a nehierarchického shlukování: „*Hierarchické shlukování je systém navzájem různých neprázdných podmnožin množiny X , v němž průnikem každých dvou podmnožin je buď jedna z nich nebo prázdná množina a v němž existuje alespoň jedna dvojice podmnožin, jejichž průnikem je jedna z nich. Nehierarchické shlukování je systém navzájem různých neprázdných podmnožin množiny X , v němž průnikem každých dvou podmnožin není žádná z nich.*“

3 Teoretická východiska

3.1 Regionální politika a Strategie regionálního rozvoje republiky

3.1.1 Regionální politika ČR

Turečková (2019 str. 43) ve své publikaci uvádí, že regionální politika zahrnuje část hospodářské politiky, která se zaměřuje na konkrétní ekonomické i mimoekonomické aktivity přímo v rámci určitého regionu.

I přesto, že se regionální politika začala utvářet již ve třicátých letech 20. století, stále neexistuje její jednotná a komplexní definice. Je to způsobeno převážně tím, že obsah regionální politiky je velmi rozsáhlý a její podoba odráží specifické charakteristiky určité země a doby. Rovněž je úzce propojena s dalšími klíčovými oblastmi, kterým se věnují samostatné neméně důležité politiky. Jedná se například o enviromentální politiku, politiku zaměstnanosti, sociální politiku a další.

Dle Žítka (2002 str. 116) je regionální politika chápána jako soubor nástrojů a opatření, sloužících ke zmírnění nebo odstranění rozdílů v ekonomickém rozvoji dílčích regionů. Konkrétní podoba cílů a nástrojů závisí na konkrétní hospodářsko-politické situaci dané země. Nejčastěji se však jedná o řešení problémů zaměstnanosti, případně nižších celkových příjmů obyvatelstva.

Tato dvě hlediska jsou zároveň klíčová pro určování takzvaných problémových nebo podporovaných oblastí. Těmi jsou zpravidla oblasti s horšími výsledky a jsou v nich uplatňované příslušné nástroje.

Mezi nástroje regionální politiky nejčastěji patří různé finanční úlevy, subvence, zjednodušená administrativa při podnikání. Rovněž se mezi nástroje řadí takzvané zainvestování oblasti prostřednictvím účasti státu na vybudování technické infrastruktury v oblasti.

Stejskal (2009 str. 28) popisuje teorii učících se regionů, podle které regiony řeší vlastní pozici ve vědecko-výzkumné a inovační politice státu a současně prospěšnou spoluobčanům. Dále regiony myslí na vlastní budoucnost, a proto budují inovační centra, technologické parky a centra, která jsou zaměřená na produkci dalších inovačních prvků v regionu. Tímto způsobem si regiony zvyšují vlastní konkurenceschopnost a následně zajišťují udržitelný růst a rozvoj.

Pro realizaci těchto premis musí být splněny určité podmínky. První z nich je, že má region vlastní dokument strategického rozvoje, jehož součástí je rovněž inovační a výzkumná strategie. Je ale důležité, aby tento dokument vznikl na základě potřeb nižších celků a odpovídal státním či evropským plánům. Rovněž musí být pozitivně přijat všemi zúčastněnými aktéry. Hlavním cílem tohoto dokumentu je přispívání k udržitelnému rozvoji.

Dále je důležité, aby v regionu existovaly všechny prvky pro zajištění růstu a pokroku. Těmito prvky jsou infrastruktura, vzdělávací zařízení, dostupná kvalifikovaná pracovní síla a kvalitní podnikatelské zázemí.

Rovněž je potřeba aby byl v regionu posílen vztah místního partnerství zaměřeného ke znalostní společnosti, zaručující tvorbu, import a export znalostí do a z regionu.

Dále je potřeba, aby se v regionu nacházely efektivní vztahy mezi podnikatelskou veřejností, samosprávou a třetími subjekty, mezi které jsou řazeny například státní orgány a vzdělávací instituce.

Neméně důležitou podmínkou je, že region spolupracuje s ostatními regiony a je ochoten sdílet své poznatky a znalosti ve specifických oblastech.

3.1.2 Strategie regionálního rozvoje ČR

Ministerstvo ČR pro místní rozvoj (2018 str. 3-4) udává, že ve spolupráci s řadou partnerů vytvořilo Strategii regionálního rozvoje ČR 2021+ („SRR 21+“). Ta slouží jako národní strategický dokument v oblasti regionálního rozvoje. Mezi ambice této strategie patří stanovení hlavního cíle regionálního rozvoje v horizontu 7 let. Konkrétně definovat (v souladu se zákonem o podpoře regionálního rozvoje) hlavní cíle regionální politiky státu v období 2021-2027 s ohledem na podporu vyváženého, dynamického a udržitelného rozvoje území.

SRR 21+ je zaměřena na témata, která je potřeba řešit intervencemi z národní úrovně, rovněž mají určitá územní specifika nebo územní důsledky a lze u nich nalézt řešení daného problému.

Hlavním smyslem SRR 21+ je identifikace tematických oblastí, ve kterých je potřebný či žádoucí územně specifický postup a zároveň určení, jaké intervence by měly být realizovány v odlišných územích. To vede k posílení územní

konkurenceschopnosti, k nalézání řešení podporujících udržitelný rozvoj a ke snižování regionálních odlišností.

Významná je SRR 21+ například z toho důvodu, že zajišťuje specifickou podporu určenou jednotlivým regionům, podporuje územní dimenze v rámci sektorových politik a rozvíjí strategické plánování na bázi funkčních regionů. Dále pak posiluje spolupráci aktérů v území, zlepšuje koordinaci strategického a územního plánování, rozvíjí chytrá řešení a zlepšuje práci s daty v oblasti regionálního rozvoje.

Ve Strategii regionálního rozvoje ČR 2021+ (2018 str. 59) je uvedena její vize:

„Regiony efektivně zhodnocují svůj rozvojový potenciál, zvyšuje se jejich sociální stabilita, konkurenceschopnost má trvalý, stabilně rostoucí trend a zlepšují se podmínky pro kvalitní život všech obyvatel a prosperitu firem. Jsou respektovány principy udržitelného rozvoje a limity životního prostředí. Všechny regiony jsou nad průměrem EU, nebo se mu přibližují v ekonomickém smyslu i v kvalitě života a v přitažlivosti a konkurenceschopnosti jsou na předních místech ve střední Evropě.“

Dále jsou uvedeny globální cíle rozdělené podle jednotlivých témat regionálního rozvoje. Cílem pro **metropolitní území a jejich zázemí** je být ekonomickými tahouny České republiky za respektování jejich sociálních a enviromentálních limitů při jejich koordinovaném růstu.

Aglomerace a jejich zázemí mají využívat svůj rozvojový potenciál, mají představovat významná krajská hospodářská, kulturní a akademická centra a při jejich koordinovaném růstu mají být respektovány jejich sociální a enviromentální limity.

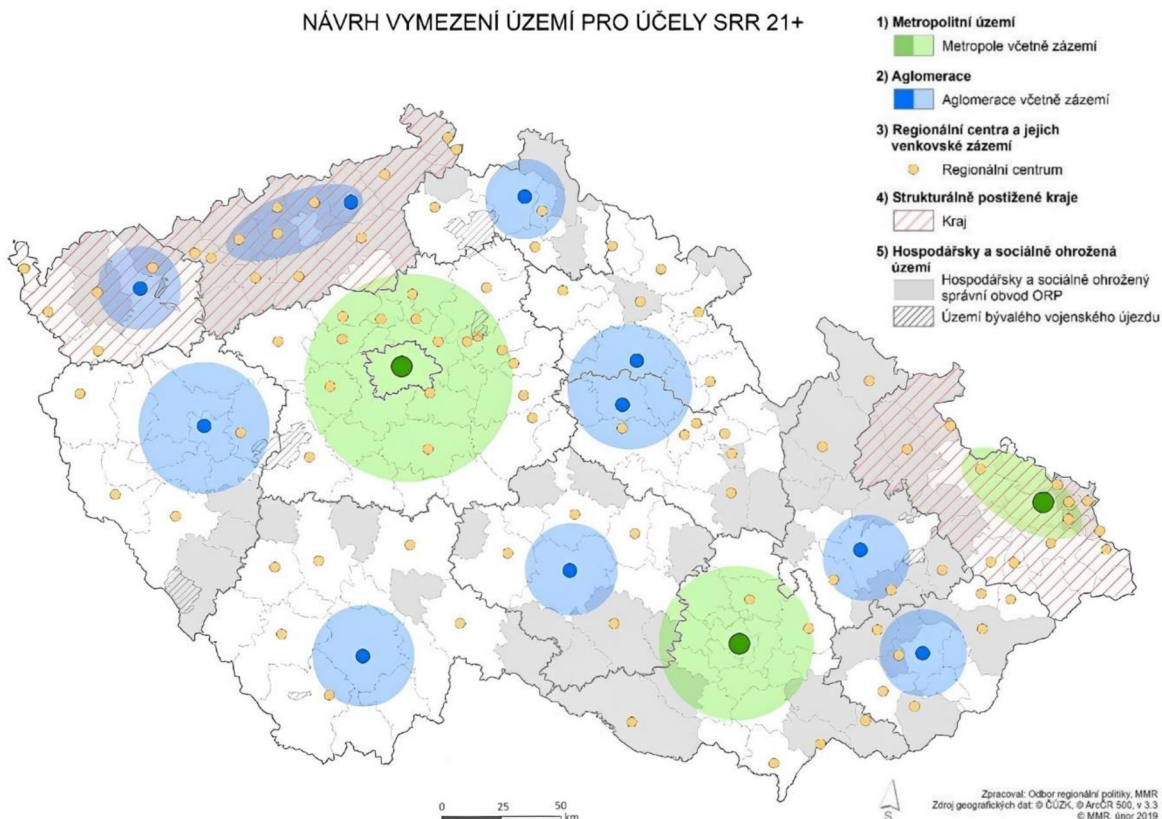
Regionální centra mají plnit roli pilířů české sídelní soustavy a být centrem dojížděky za službami a prací. Populačně a ekonomicky stabilizované venkovské zázemí regionálních center mají plnit nezastavitelnou roli v péči o krajinu, disponovat dostatečnou sítí služeb a být dobře napojena na regionální centra. Aglomerace nebo metropole mají být dobře dostupné z většiny regionálních center.

Ve **strukturálně postižených krajích** mají být nastartovány zásadní změny směřující k jejich hospodářské transformaci na nové, konkurenceschopné obory a mají v nich být řešeny sociální a enviromentální problémy.

V **hospodářsky a sociálně ohrožených územích** by měla být zajištěna dobrá kvalita života ve smyslu zajištění relevantního spektra občanské vybavenosti a ve fungující místní ekonomiky založené na úspěšných lokálních firmách.

Obrázek 2 Vymezení metropolí, aglomerací, regionálních center vyššího řádu

NÁVRH VYMEZENÍ ÚZEMÍ PRO ÚČELY SRR 21+

Zdroj: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR (2018 str. 8)

3.2 Vymezení vybraných ukazatelů kvality života

3.2.1 Ekonomické determinanty

3.2.1.1 Obecná míra nezaměstnanosti

Kunc a kol. (2019 str. 53) ve své publikaci uvádějí, že v zemích Evropské unie zjišťují informace o úrovni ekonomické aktivity obyvatelstva národní statistické úřady prostřednictvím výběrového šetření pracovních sil (VŠPS). To je provázané s doporučeními a standardy Mezinárodní organizace práce.

„Práce je nejdůležitějším prostředkem pro získání adekvátních ekonomických zdrojů, jež jsou nezbytné pro blahobyt a plnou participaci na současném společenském životě, stejně jako je naplněním psychosociálních potřeb ve společnosti, kde je zaměstnanost normou; práce také hraje zásadní roli v identitě osobnosti, v jejich sociálních rolích i sociálním statusu.“ (Vávra a kol. 2015, str. 39).

Mankiw (1999 str. 554) udává, že k vysvětlení nenulové hodnoty nezaměstnanosti slouží 4 příčiny odlišnosti ideálního trhu práce od reálného trhu práce. Patří mezi ně zákon o minimální mzdě, efektivnostní mzda, hledání pracovního místa a odbory.

Kunc a kol. (2019 str. 54) dále zmiňují, že podle výběrového šetření pracovních sil je ekonomicky aktivní obyvatelstvo tvořeno zaměstnanými a nezaměstnanými. Jako zaměstnané jsou považovány všechny osoby starší 15 let, které patří mezi placené zaměstnance, osoby, které jsou zaměstnané ve vlastním podniku nebo příslušníky armády. Jako nezaměstnané jsou považovány osoby starší 15 let, které současně splňují 3 podmínky:

- nemají žádné placené zaměstnání ani sebezaměstnání
- aktivně hledají zaměstnání
- jsou připraveny k nástupu do práce nejpozději do 2 týdnů

Pokud daná osoba nespĺňuje alespoň 1 ze 3 podmínek, je považována za zaměstnanou nebo ekonomicky neaktivní.

Nejsledovanějším ukazatelem na trhu práce je míra nezaměstnanosti, kterou je možné vypočítat podle následujícího vzorce:

[3.1]

$$R = \frac{U}{L} * 100 (\%)$$

Kde R je míra registrované nezaměstnanosti, L je ekonomicky aktivní obyvatelstvo a U jsou nezaměstnaní.

3.2.1.2 Hrubý domácí produkt na obyvatele

Dle Českého statistického úřadu (2023 str. 1) je hrubý domácí produkt neboli HDP jedním ze základních makroekonomických ukazatelů ekonomické výkonnosti. Jedná se o peněžní vyjádření celkové hodnoty statků a služeb, které byly nově vytvořeny v určitém období na určitém území. HDP může být vypočten třemi metodami, kterými jsou produkční metoda, důchodová metoda a výdajová metoda.

Pro výpočet HDP produkční metodou je možné použít vzorec:

[3.2]

$$HDP = \text{produkce} - \text{mezispotřeba} + \text{daně z produktů} - \text{dotace na produkty}$$

Jurečka a kol. (2011 str. 30, 33) uvádí, že pro výpočet HDP pomocí výdajové metody je možné použít vzorec:

[3.3]

$$HDP = C + I + G + NX$$

Kde C je spotřeba domácností, I jsou hrubé soukromé investice, G jsou výdaje státu na nákup výrobků a služeb a NX je čistý export.

Na základě důchodové metody je možné HDP počítat pomocí vzorce:

[3.4]

$$HDP = \text{čistý domácí důchod} + \text{nepřímé daně} + \text{amortizace}$$

Vintrová (2010 str. 5) dále udává, že hrubý domácí produkt zahrnuje převážně tržní produkci a pouze část produkce netržní, tudíž ho není možné bez dalších doplnění považovat za celkovou charakteristiku ekonomického výkonu.

Jurečka a kol. (2011 str. 28, 29) ve své publikaci zmiňují, že HDP je možné si představit jako součin množství produktů a jejich cen. Ceny se ale mění, a tak může nastat situace, kdy HDP roste, ale množství produkce zůstává stejné nebo dokonce klesá. Pro odlišení růstu množství vyprodukovaných výrobků a služeb od růstu jejich cen bylo zavedeno rozlišení mezi reálným a nominálním HDP.

Nominální HDP je počítán v běžných cenách neboli v cenách převládajících na trhu v době, za kterou je ukazatel počítán. Reálný HDP je počítán ve stálých cenách, což jsou ceny očištěné od změn. Stálými cenami jsou chápány ceny toho období, které bylo stanoveno jako výchozí.

3.2.1.3 Čistý disponibilní důchod domácností na obyvatele

Stejskal a kol. (2009 str. 251) udává, že kvantifikace životní úrovně pomocí makroekonomických agregátů jako je HDP na obyvatele, adekvátně nevypovídá o životní úrovni obyvatel. Zjišťování příjmové situace obyvatelstva je však důležitou součástí sociálního výzkumu, jelikož je získávána informace o skutečném stavu příjmové nerovnosti ve společnosti a v sociálních skupinách v regionech.

Klufová (2008 str. 50) ve své publikaci píše, že informace o nejmenších sociálních skupinách jsou v České republice získávány během sčítání lidu (údaje o domácnostech).

Domácnosti lze rozdělit například na bytovou domácnost, společně hospodařící domácnosti nebo cenzovou domácnost. Do bytové domácnosti patří všechny osoby bydlící v jednom bytě. Do společně hospodařící domácnosti se řadí osoby, které sdružují prostředky pro uspokojení svých potřeb. Nejčastěji se jedná o osoby svázané příbuzenskými vztahy. Cenzovou domácnosti se rozumí soužití osob v jedné společně hospodařící domácnosti, které nemusí být vždy dobrovolné a může být vynuceno například nedostatkem bytů.

Český statistický úřad (2023 str. 1) od roku 2005 označuje jako hlavní zdroj zjišťování informací o příjmech domácností výběrové šetření Životní podmínky (EU-SILC). Obdobné šetření probíhá ve všech členských zemích Evropské unie a díky jednotné metodice je možné mezi sebou porovnávat socioekonomické podmínky domácností v různých zemích. Jelikož se jedná o výběrové šetření, je nutné vztáhnout daný výběrový soubor na celou populaci. Dané zjišťování probíhá pouze v soukromých domácnostech a na základě údajů statistiky sociálního zabezpečení byly odečteny počty osob žijících v kolektivních domácnostech, odhad počtu cizinců, jež nežijí v bytech a počty vězňů.

Dále Český statistický úřad (2022 str. 9, 10) udává, že mezi zjišťované příjmy patří například příjmy ze závislé činnosti, příjmy z podnikání, sociální příjmy (nemocenské, sociální podpora, stipendia a podobně) a ostatní příjmy (například příjmy z kapitálového majetku).

Z jednotlivých čistých příjmů za osoby a za domácnost byl vytvořen ukazatel čistý peněžní příjem domácnosti. Rovněž byl podle metodiky stanovené Eurostatem zkonstruován ukazatel disponibilní příjem domácnosti, který slouží pro potřeby mezinárodního porovnání a pro výpočet ukazatelů k hodnocení míry chudoby. Rozdíl mezi těmito ukazateli je ve vyloučení některých dílčích výdajů (pravidelně vydávané peněžní transfery mezi domácnostmi, daň z nemovitosti a naturální požitky).

3.2.1.4 Počet soukromých podnikatelů se zjištěnou aktivitou na 1 000 obyvatel

Dle zákona č. 513/1991 Sb. Obchodního zákoníku, se podnikáním rozumí soustavná činnost prováděná samostatně podnikatelem vlastním jménem za účelem dosažení zisku.

Podnikatelem se rozumí osoba zapsaná v obchodním rejstříku, osoba, která podniká na základě živnostenského oprávnění, osoba, která podniká na základě jiného než živnostenského oprávnění podle zvláštních předpisů anebo osoba, která provozuje zemědělskou výrobu a je zapsána do evidence podle zvláštního předpisu.

„Místem podnikání fyzické osoby je adresa zapsaná jako její místo podnikání v obchodním rejstříku nebo v jiné zákonem upravené evidenci. Podnikatel, který je fyzickou osobou, je povinen zapisovat do obchodního rejstříku nebo do jiné zákonem upravené evidence své skutečné místo podnikání. Podnikatel je povinen mít k zapsaným prostorám právní důvod jejich užívání po celou dobu, kdy jsou tyto prostory zapsány jako jeho místo podnikání. Sídlem organizační složky podniku (§ 7) se rozumí adresa jejího umístění.“ (Zákon č. 513/1991 Sb. § 2).

Živnostenský zákon (zákon č. 455/1991 Sb.) stanovuje dva druhy živností. První je živnost ohlašovací, která smí být provozována na základě ohlášení, při splnění stanovených podmínek.

Ohlašovací živnosti se dále dělí na:

- živnosti vázané (vyžadují vyšší kvalifikaci prokazovanou obvykle dokladem vydaným příslušnou institucí)
- živnosti volné (nevyžadují prokázání odborné ani jiné způsobilosti)
- živnosti řemeslné (vyžadují speciální odbornou způsobilost)

Dalším druhem živnosti je živnost koncesovaná, která smí být provozována na základě koncese. Jde převážně o činnosti, jejichž provozování je vázáno na povolení od věcně příslušného orgánu státní správy.

Všeobecné podmínky pro provozování živnosti jsou popsány v § 2 živnostenského zákona (zákon č. 455/1991 Sb.). Mezi tyto podmínky patří plná svéprávnost, kterou lze nahradit přivolením soudu k souhlasu zákonného zástupce nezletilého k provozování podnikatelské činnosti a bezúhonnost.

3.2.2 Sociální determinanty

3.2.2.1 Nově hlášené případy pracovní neschopnosti na 100 pojištěných

V zákoně číslo 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění je uvedeno, že o vzniku dočasné pracovní neschopnosti u pojištěnce rozhoduje jeho ošetřující lékař.

Může se tak stát například v případě, že během vyšetření zjistí, že mu jeho zdravotní stav nedovoluje vykonávat dosavadní pojištěnou činnost.

Jednou z dalších možností vzniku pracovní neschopnosti je například, když by byl pojištěnec přijat do zdravotnického zařízení jako průvodce nezletilého dítěte přijatého k poskytnutí lůžkové péče. Pokud je dítě mladší 6 let, rozhoduje o přijetí pojištěnce jako průvodce daná zdravotní instituce. V případě že je dítě starší, rozhoduje o udělení souhlasu revizní lékař zdravotní pojišťovny.

Gregorová (2005 str. 119, 122) udává, že základním znakem dočasné pracovní neschopnosti je existence pojistného poměru. Dalšími znaky je existence nemoci nebo úrazu, dočasné omezení schopnosti pracovat, souvislost mezi nemocí a dočasným omezením pracovní schopnosti a ověření daných podmínek příslušným orgánem.

Okamžikem vzniku pracovní neschopnosti se rozumí okamžik uznání ošetřujícím lékařem. Ten dříve potvrzoval pracovní neschopnost na předepsaném tiskopise, který byl zároveň úředním dokladem pracovní neschopnosti.

Tento doklad měl čtyři části, kterými byly legitimace práce neschopného občana, hlášení zaměstnavateli o počátku pracovní neschopnosti, hlášení zaměstnavateli o ukončení pracovní neschopnosti a hlášení příslušné okresní správě sociálního zabezpečení.

Česká správa sociálního zabezpečení (2020) informovala o změně postupu při zpracování dočasné pracovní neschopnosti, který byl zásadním způsobem změněn 1.1.2020. Tímto datem byl zahájen provoz eNeschopenky, která je ošetřujícímu lékaři k dispozici buď na ePortálu ČSSZ nebo v jeho lékařském softwaru. Ta daný proces usnadňuje a částečně automatizuje například automatickým předáním zaměstnavateli informace o dočasné pracovní neschopnosti jeho zaměstnance.

Dle českého statistického úřadu (2022 str. 20) četnost výskytu dočasné pracovní neschopnosti vyjadřuje ukazatel počtu nově hlášených případů pracovní neschopnosti. Jedná se o absolutní ukazatel, který je vhodný pro posouzení trendů vývoje pracovní neschopnosti v čase. Z pohledu porovnávání regionů, jednotlivých ekonomických odvětví či velikosti podniku má však vyšší vypovídací hodnotu relativní ukazatel počet

nově hlášených případů pracovní neschopnosti na 100 pojištěnců v dané kategorii (například v konkrétním kraji, v malých podnicích a podobně).

3.2.2.2 Počet cizinců na 100 000 obyvatel

Dle zákona č. 326/1999 Sb. Se cizincem rozumí fyzická osoba, která není státním občanem České republiky, a to včetně občanů ostatních států Evropské unie. Česká republika umožňuje fyzickým osobám disponovat vícero státními občanstvími. Pokud má tedy fyzická osoba více státních občanství, včetně státního občanství České republiky, je právě to rozhodné pro určení právního řádu.

V § 9 zákona č. 326/1999 Sb. jsou uvedeny případy, kdy může být cizinci odepřen vstup na území České republiky. Může se tak stát například pokud:

- Nemá platný cestovní doklad
- Předloží pozměněný či padělaný cestovní doklad, vízum anebo povolení k pobytu
- Nepředloží vízum v případě, že podléhá vízové povinnosti
- Nemá dostatečné množství prostředků k pobytu na území a k vycestování z území

Ve Smlouvě o fungování Evropské unie jsou uvedena některá práva občanů EU. Patří mezi ně například právo svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států s výhradou stanovených omezení a podmínek. Rovněž má každý občan Evropské unie, který má bydliště v některém členském státě, kterého není státním příslušníkem, právo volit a být volen v obecních volbách členského státu, ve kterém má bydliště.

Machová (2013 str. 36, 38) definuje typy pobytů cizinců na území ČR. Mezi nimi jsou například přechodný pobyt občanů Evropské unie a trvalý pobyt občanů Evropské unie. U občanů se státním příslušenstvím mimo státy Evropské unie lze rozdělit typy pobytů na:

- Krátkodobý pobyt bez povinnosti víza na 3 měsíce
- Krátkodobý pobyt s povinností víza na 3 měsíce
- Dlouhodobý pobyt s vízem nad 90 dní
- Dlouhodobý pobyt
- Trvalý pobyt

3.2.3 Zdravotní a demografické determinanty

3.2.3.1 Index stáří

Dle Koschina (2005 str. 96) je možné populaci rozdělit podle schopnosti reprodukce do tří základních skupin nazývaných biologické generace. Do první (před reprodukční) spadají obyvatelé ve věku 0–14 let, druhá biologická generace se nazývá reprodukční a spadají do ní lidé ve věku 15–49 let, třetí je označována jako poreproduční a patří do ní lidé ve věku 50 a více let.

Kunc a kol. (2019 str. 35) uvádí, že nejrozšířenější způsob interpretace věkové struktury obyvatelstva je věková pyramida. Jde o dvojité histogram početnosti mužů a žen v určitém věku. V grafickém znázornění věkové pyramidy je možné pozorovat veškeré nepravidelnosti způsobené různými událostmi v historii dané populace (populační boom, války, epidemie, hospodářské krize, období konjunktury a podobně).

Podle počtu obyvatel připadajících do jednotlivých biologických generací lze vyčlenit tři základní typy věkových pyramid. Progresivní typ s převládajícím počtem obyvatel první biologické generace, stacionární typ s vyrovnanými poměry a regresivní typ, kde převažuje počet obyvatel v třetí biologické generaci.

Kunc a kol. (2019 str. 38) uvádí další věkové skupiny obyvatelstva, které nejsou spojeny s reprodukčním věkem, ale s ekonomickou aktivitou. Obyvatelstvo lze z tohoto hlediska rozdělit do tří ekonomických generací. Do první patří předproduktivní obyvatelstvo ve věku 0–14 let. Do druhé ekonomické generace patří produktivní obyvatelstvo ve věku 15–64 let a do třetí (postproduktivní) je zařazováno obyvatelstvo ve věku nad 65 let.

Toto kategorizování se využívá hlavně pro mezinárodní komparace. Rovněž se lze setkat s případy, kdy je věkový limit první ekonomické generace posunut na 0–19 let, a to z důvodu stále větší ekonomické neaktivity obyvatel ve věku do 20 let.

Klufová (2010 str. 54) popisuje **index stáří**, který vyjadřuje podíl obyvatel ve třetí biologické či ekonomické generaci vůči počtu obyvatel v první biologické nebo ekonomické generaci. Vzorec pro výpočet indexu stáří na základě biologické generace je následující:

[3.5]

$$i_s^b = \frac{S(65+)}{S(0-14)} \cdot 100$$

Kde $S(65+)$ je počet obyvatel ve věku 65 a více let, $S(0-14)$ je počet obyvatel do 14 let.

V případě výpočtu indexu stáří na základě ekonomických generací je vzorec následující:

[3.6]

$$is^e = \frac{S(65+)}{S(0-19)} \cdot 100$$

Kde $S(65+)$ je počet obyvatel ve věku 65 a více let, $S(0-19)$ je počet obyvatel ve věku 0-19 let.

3.2.3.2 Přírůstek (úbytek) obyvatel na 1 000 obyvatel středního stavu

Čevela a kolektiv (2015 str. 17) ve své publikaci udává, že měnu obyvatelstva zkoumá demografická dynamika a údaje se zjišťují povinným hlášením.

Pohyb obyvatelstva se dělí na přirozený, do kterého patří narození, případně úmrtí. Mechanický, do kterého jsou řazeny migrace, emigrace a imigrace obyvatelstva. A sociálněprávní pohyb, do kterého se řadí sňatky, rozvody a potraty.

Kunc a kol. (2019 str. 58) udává, že přirozený pohyb, též nazývaný přirozená měna, vyplývá z přirozeného cyklu rozmnožování a umírání lidí. Jeho charakter může být buď pozitivní, což znamená nárůst populace a jedná se o přirozený přírůstek, nebo negativní, což indikuje pokles obyvatelstva, kdy se jedná o přirozený úbytek. Tento jev zahrnuje populační procesy spojené s rozmnožováním (proces porodnosti) a umíráním (proces úmrtnosti). Existují také další populační procesy, které sice mohou významně ovlivnit základní procesy, ale nevstupují přímo do bilance přirozeného pohybu. Mezi ně patří zejména sňatečnost, rozvodovost a potratovost.

Mechanický pohyb, nazývaný také mobilita, zahrnuje veškeré prostorové přesuny obyvatelstva. Největší pozornost je věnována migračním pohybům zahrnujícím imigraci a emigraci obyvatel. Na základě poměru těchto složek dochází buď k migračnímu přírůstku nebo úbytku obyvatelstva. Základní typy prostorových pohybů lze v podstatě rozdělit do čtyř kategorií.

První je migrace, kterou je chápán jednorázový pohyb se změnou trvalého bydliště, bez ohledu na to, zda jde o přesun uvnitř určité sídelní struktury, regionu nebo státu. Statisticky je sledováno pouze stěhování přes hranice obce, nikoliv uvnitř obce.

Do další kategorie patří dočasné změny pohybu. Tato kategorie zahrnuje například sezónní migraci, kdy dochází k dočasným změnám bydliště po omezený čas, přičemž trvalé bydliště zůstává nezměněno.

Další kategorie je tvořena pravidelnými pohyby, ty se týkají především dojížděky za prací, což označuje pohyb ekonomicky aktivních obyvatel, kteří mají odlišné místo pracoviště a trvalé bydliště. Podobné znaky lze nalézt i u dojížděky žáků, učňů a studentů do škol.

Poslední kategorii tvoří nepravidelné dočasné pohyby (turbulence). Tyto pohyby mají nejčastěji za účel cestovní ruch a rekreaci, ale také zahrnují služební cesty, nákupy, sport a obchodní cesty.

3.2.3.3 Standardizovaná úmrtnost na 100 000 obyvatel

„Hodnoty hrubé míry úmrtnosti jsou ovlivněny zastoupením starých a mladých osob v populaci, nehodí se pro mezinárodní srovnání a mají pouze orientační význam. Při porovnávání intenzity úmrtnosti u jednotlivých populací se k odstranění vlivu věkové struktury používají srovnávací ukazatele úmrtnosti, které jsou výsledkem standardizace. Standardizace je metoda, kterou lze použít při hodnocení kterýchkoli procesů, jejichž intenzitu ovlivňuje také struktura“ (Kalibová 2001, str. 22).

Koschin (2005 str. 17) uvádí mezinárodní definici úmrtí, která zní, že úmrtí je nenávratné vymizení bioelektrických procesů v centrální nervové soustavě. Vzhledem k zahrnutí slova nenávratné v definici, může o úmrtí rozhodnout teprve lékař, který subjektivně určí, zda se jedná o návratné nebo nenávratné vymizení bioelektrických procesů.

Při hlášení o úmrtí se uvádějí osobní údaje o zemřelém a v případě vdaných či ženatých jedinců i rodné číslo pozůstalého manžela či manželky. Dále pak příčina úmrtí a zda byla či nebyla vykonána pitva. Pokud jde o zemřelé ve věku do jednoho roku, uvádí se rovněž, kde nastalo úmrtí (zda doma či v ústavu) a porodní hmotnost. U zemřelých ve věku do 24 hodin se udává také délka života v hodinách. Územní zařazení zemřelých je určeno na základě míst jejich posledního trvalého bydliště.

Kalibová (2001 str. 22) popisuje hrubou míru úmrtnosti a standardizovanou hrubou míru úmrtnosti. Hrubá míra úmrtnosti je chápána jako vážený aritmetický průměr měr úmrtnosti podle věku, kde vahou jsou počty žijících jedinců v jednotlivých věkových

skupinách. To znamená, že intenzita úmrtnosti měřená hrubou mírou je ovlivněna intenzitou úmrtnosti v jednotlivých věkových kategoriích a věkovou strukturou zkoumané populace. Pro výpočet hrubé míry úmrtnosti je možné využít vzorec:

[3.7]

$$hmú = \sum \acute{u}_x \cdot \frac{P_x}{P} \cdot 1000$$

Kde \acute{u}_x je vážený aritmetický průměr úmrtnosti podle věku, P_x jsou počty žijících v jednotlivých věkových skupinách (jednotkách věku) a P je celková populace.

Úprava, při níž je určitá věková struktura zvolena za standard, kterým jsou váženy míry úmrtnosti podle věku srovnávaných populací, je označována za přímou standardizaci. Standardizovanou hrubou mírou úmrtnosti je pak možné vypočítat podle vzorce:

[3.8]

$$hmú^{pst} = \sum \acute{u}_x \cdot \frac{P_x^{st}}{pst} \cdot 1000$$

Kde \acute{u}_x je míra úmrtnosti v dokončeném věku (studovaná populace), P_x^{st} je počet žijících v dokončeném věku x v populaci zvolené za standard a pst je celkový počet žijících v populaci zvolené za standard.

3.2.3.4 Naděje dožití (střední délka života)

Klufová s Polákovou (2010 str. 84) ve své publikaci uvádějí, že se naděje na dožití neboli střední délka života, využívá nejčastěji ve formě střední délky života při narození či naděje na dožití při narození. Jde o ukazatel vyjadřující průměrný počet let, kterých by se při zachování současného trendu úmrtnosti, dožil novorozenec narozený v určitém roce.

Dle Kalibové a kol. (2009 str. 42) není jednoznačně určena přirozená nebo také biologická délka lidského života. Pomocí analýzy úmrtnosti a funkcí úmrtnostních tabulek je však možné určit normální délku života jako modus počtů zemřelých v dospělém věku. Tento modus je podobný u všech populací bez ohledu na úroveň jejich úmrtnosti a pohybuje se kolem 80 let. Zároveň se však pozvolna zvyšuje. Na základě pravděpodobnostních funkcí úmrtnostních tabulek lze určit, že je vysoce nepravděpodobné dožít se vyššího věku, než je 115 let. V drtivé většině případů,

kdy se člověk dožil vyššího věku, jde o spornou situaci, jelikož se často jedná o jedince z oblastí, kde neexistuje či neexistovala evidence narození a úmrtí, nebo byla velmi nedokonalá. Ve vyspělých zemích připadá na 1 milion obyvatel přibližně 10 lidí, kteří jsou starší 100 let. Například Ázerbájdžán však jakožto ne tak vyspělý stát, uvádí 840 lidí starších 100 let na 1 milion obyvatel.

„Zlepšování úmrtnostních poměrů zatím nevede ke zvyšování max. hranice lidského života, ale k tomu, že se stále více lidí dožívá přirozené délky života, za kterou lze považovat normální délku života. Zatím se však ale ukazuje, že i mírné zvyšování naděje dožití navozuje řadu sociálních i ekonomických problémů“ (Kalibová a kol. 2009 str 43).

Kunc a kol. (2019 str. 70) uvádějí, že střední délka života je jedním z ukazatelů, které jsou mezinárodně sledované a podobně jako kojenecká úmrtnost, tento ukazatel vykazuje společenskou a ekonomickou vyspělost státu. Prudký nárůst střední délky života byl ve světě zaznamenán v posledních 100 až 150 letech. Tyto nárůsty se týkaly převážně vyspělých zemí. Zároveň však začíná docházet k projevování se procesu stárnutí populace, jelikož roste podíl osob starších 65 let a pozvolna roste střední délka života.

Klufová (2008 str. 65) ve své publikaci vysvětluje, že střední délka života člověka není po celý jeho život stejná, ale zvyšuje se například když daný jedinec překoná rizika úmrtí v kojeneckém a dětském věku. Střední délka života se vzhledem k odlišnosti v úmrtnosti uvádí obvykle za obě pohlaví. Obecně jsou nejnižší hodnoty střední délky života zaznamenávány v chudých státech Afriky a nejvyšší ve vyspělých zemích jako je například Japonsko.

3.3 Charakteristika regionů České republiky na úrovni NUTS 3

Honner (2020 str. 1) ve svém článku uvádí, že kraje v současné podobě jsou definovány ústavním zákonem č. 347/1997 Sb. na jehož základě bylo s účinností od 1. ledna 2000 vytvořeno 14 vyšších územních samosprávních celků, které zároveň představují úroveň NUTS 3 z pohledu mezinárodní klasifikace statistických územních jednotek Evropské unie. K tomuto datu vzniklo 13 nových krajů a 14. jednotka je tvořena územím hlavního města Prahy. Postavení jednotlivých samosprávných krajů, úkoly a podmínky jejich činnosti, samosprávné orgány a podobně, byly stanoveny zákonem číslo 129/2000 Sb. o krajích ze dne 12. dubna 2000. S výjimkou Středočeského kraje byly jednotlivé názvy nových krajů odvozeny od sídelních měst krajských úřadů. V roce 2001

však došlo k přejmenování Brněnského kraje na Jihomoravský, Budějovického na Jihočeský, Ostravského na Moravskoslezský a Jihlavského na Vysočinu (později v roce 2011 přejmenovaný na Kraj Vysočina).

Asociace krajů České republiky (2004) **hlavní město Prahu** popisuje jako nejvýznamnějšího reprezentanta státu se silnou pozicí ve středoevropském regionu. Jedná se o historické město pod ochranou UNESCO, centrum turistiky, vzdělanosti a kultury s velkým ekonomickým potenciálem. Rozloha tohoto kraje je 496 km².

V charakteristice kraje Hlavní město Praha Českého statistického úřadu (2021) je uvedeno, že tento kraj vytváří stabilně přibližně 1/4 státního hrubého domácího produktu. To je způsobeno například tím, že v Praze pracuje velká část mimopražských obyvatel, jež zde vytváří přidanou hodnotu. Dále je to způsobeno rovněž tím že je v Praze velké množství sídel různých ekonomických subjektů nebo vhodnou lokací.

Jedná se o kraj orientovaný převážně na služby, které dlouhodobě tvoří více než 80% přidané hodnoty. Tento kraj je rozdělen do jednotlivých městských částí, které tvoří samosprávné jednotky.

Krajská správa ČSÚ pro **Středočeský kraj** (2023) udává, že se jedná o největší kraj České republiky s rozlohou 10 928 km², který zabírá necelých 14% území státu. Území kraje je rozděleno na 12 okresů s 10 okresními městy, kde největším je okres Příbram a nejmenším okres Praha-západ.

Poloha kraje významně ovlivňuje jeho ekonomickou charakteristiku, která je mimořádně výhodná vzhledem k úzké vazbě s hlavním městem a husté dopravní síti. Pro Středočeský kraj je typické rozvinuté zemědělství a průmyslová výroba. V oblasti zemědělské výroby získává výhodu z dobrých přírodních podmínek v severovýchodní části kraje. Kraj vyniká zejména rostlinnou produkcí, včetně pěstování pšenice, ječmene a cukrovky. V příměstských oblastech jde také o pěstování ovoce, zeleniny a květin. Stěžejními průmyslovými odvětvími jsou strojírenství, potravinářství a chemie.

Krajská správa ČSÚ v Českých Budějovicích (2021) píše, že je **Jihočeský kraj** dlouhodobě vnímán především jako zemědělská oblast s rozvinutým rybníkářstvím a lesnictvím. Teprve během 20. století docházelo k rozmachu průmyslu se zaměřením na zpracovatelské činnosti. Jedná se o kraj chudým na suroviny, jelikož se zde nenacházejí téměř žádné zdroje energetických surovin. Velkou část hranice tohoto kraje tvoří státní

hranice s Rakouskem a Spolkovou republikou Německo. Rozloha kraje je 10 058 km², což je téměř 13 % plochy České republiky.

Matušková a kolektiv (2014 str. 3,6) uvádí, že se **Plzeňský kraj** rozkládá na rozloze 7 561 km² a je rozdělen na 15 správních obvodů obcí s rozšířenou působností a 35 obvodů obcí s pověřeným obecním úřadem.

Z hlediska nerostného bohatství je v kraji významný potenciál keramických a stavebních surovin, na energetické suroviny kraj bohatý není. Zemědělský potenciál je ve srovnání se zbytkem České republiky, spíše podprůměrný vzhledem k nižší úrodnosti půd.

Krajská správa ČSÚ v Plzni (2021) udává, že pro Plzeňský kraj je typický vysoký počet malých sídel s nerovnoměrným rozmístěním, chybí zde města střední velikosti. K významným průmyslovým odvětvím v regionu patří například strojírenství.

Asociace krajů České republiky (2017) uvádí, že **Karlovarský kraj** tvoří nejzápadnější část České republiky a je svou rozlohou 3 310 km² druhým nejmenším krajem po Libereckém kraji. Vznikl sloučením tří bývalých okresů (Karlovy Vary, Sokolov a Cheb). Hlavním sídlem a největším městem kraje jsou Karlovy Vary.

V charakteristice kraje zveřejněné krajskou správou ČSÚ v Karlových Varech (2023) je psáno, že se jedná o kraj proslulý především lázeňstvím. Tudiž je jedním z nejvýznamnějších odvětví kraje cestovní ruch. Karlovarský kraj je tvořen 3 okresy a na západní straně uzavírá státní hranice s Německem.

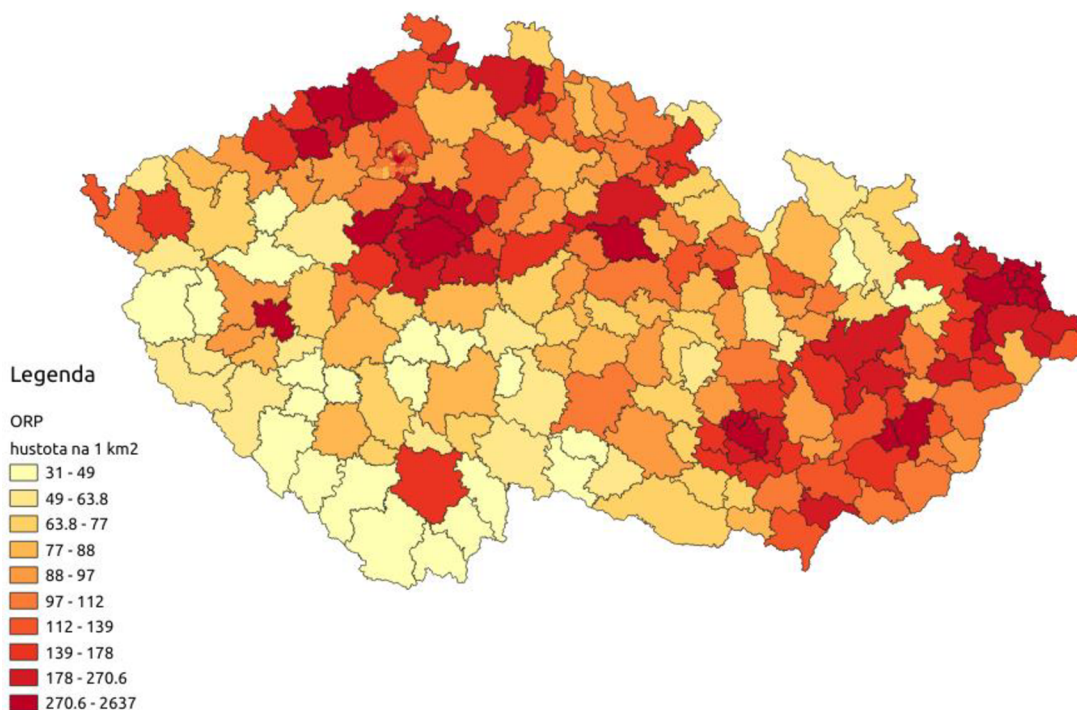
Dle Krajské správy ČSÚ v Ústí nad Labem (2022) se **Ústecký kraj** nachází na severozápadě České republiky. Jeho severozápadní hranice současně tvoří státní hranici s Německem. Na severovýchodě sousedí s Libereckým krajem, na západě s Karlovarským krajem, a z malé části i s Plzeňským krajem, zatímco na jihovýchodě hraničí se Středočeským krajem.

Rozloha kraje je 5 339 km². To představuje 6,8 % rozlohy České republiky. V kraji je více než 51 % území obsazeno zemědělskou půdou a lesy se rozkládají na téměř 31 %. Hospodářský význam kraje je dán převážně nerostným bohatstvím. Zejména rozsáhlými ložisky hnědého uhlí. Z dalších surovin, které se v kraji těží jsou významná ložiska sklářských a slévárenských písků nebo stavebního kamene. Z odvětví má v kraji významné postavení energetika, těžba uhlí, strojírenství, sklářský a chemický průmysl. Dále je v kraji významná produkce chmele a zeleniny, nebo například vinné révy.

Podle Asociace krajů České republiky (2017) představuje území **Libereckého kraje** 3 163 km², pouze 4 % rozlohy České republiky. Kraj je členěn do 4 okresů (Liberec, Česká Lípa, Jablonec nad Nisou a Semily). Na severním okraji tvoří kraj státní hranici se Spolkovou republikou Německo o délce 24,1 km. Na tu dále navazuje státní hranice s Polskem, která je dlouhá 133.5 km.

Z hlediska nerostných surovin je kraj významný především těžbou a zpracováním stavebních a dekoračních kamenů, či těžbou písků. Dále je Liberecký kraj významný například z hlediska cestovního ruchu.

Obrázek 3 Hustota zalidnění ČR dle obcí s rozšířenou působností v roce 2020

Zdroj: Škop (2020 str. 1)

Krajská správa ČSÚ v Hradci Králové (2023) udává, že je území **Královehradeckého kraje** tvořeno 5 okresy (Hradec Králové, Jičín, Náchod, Rychnov nad Kněžnou a Trutnov). Se svojí rozlohou 4 759 km² zaujímá Královehradecký kraj 6 % rozlohy České republiky a jedná se o 9. největší kraj.

Rozloha zemědělské půdy představuje 58 % celkové rozlohy kraje a podíl orné půdy činí 36 %. Lesy pokrývají 31 % kraje. Více než pětinu kraje tvoří zvláště chráněná území jako je například Krkonošský národní park.

Královehradecký kraj je možné charakterizovat jako zemědělsko-průmyslový s rozvinutým cestovním ruchem. V zemědělství převažuje pěstování obilovin, řepky a kukuřice. V průmyslu naopak zpracovatelský průmysl.

Dle Asociace krajů České republiky (2017) převažuje v **Pardubickém kraji** strojírenský, textilní, elektrotechnický, potravinářský a chemický průmysl. Má třetí největší podíl na exportu v České republice (konkrétně 8,5 %). To je způsobeno například i výhodnou dopravní polohou. Kraj protíná evropský železniční koridor, který spojuje Berlín s Vídní. Rovněž se v kraji nachází mezinárodní letiště.

Krajská správa ČSÚ v Pardubicích (2021) udává, že rozloha kraje je 4 519 km² a jedná se tak o pátý nejmenší kraj České republiky. Je složený ze 4 okresů (Chrudim, Svitavy, Ústí nad Orlicí a Pardubice)

Podle Krajské správy ČSÚ v Jihlavě (2023) se **kraj Vysočina** se svou rozlohou téměř 6 800 km² řadí na pozici pátého největšího kraje České republiky. Území kraje je administrativně členěno na 5 okresů a 15 správních obvodů s rozšířenou působností.

Za celorepublikovým průměrem zaostává ekonomická výkonnost kraje. Významné postavení má v kraji zemědělství, jelikož je území Vysočiny ideální pro pěstování brambor, olejnin a chov skotu. Z průmyslové výroby jsou v kraji významná převážně odvětví strojírenské, dřevozpracující, kovodělné, energetické a potravinářské.

Krajská správa ČSÚ v Brně (2023) popisuje **Jihomoravský kraj** jako kraj s výhodnou polohou na hranicích s dvěma zeměmi Evropské unie, na východě je to Slovensko a na jihu Rakousko. Kraj je tvořen 7 okresy (Brno-město, Brno-venkov, Blansko Břeclav, Hodonín, Vyškov a Znojmo)

Přírodní podmínky jsou v Jihomoravském kraji různorodé, ale hlavně v jižní části kraje převažuje rovinná oblast polí, vinic a luk. Rozlohou 7 188 km² je Jihomoravský kraj čtvrtým největším v České republice.

Z ekonomického hlediska má v kraji dominantní postavení prostor služeb (hlavně obchod, doprava, pohostinství, stravování a ubytování). Významné postavení má však rovněž zpracovatelský průmysl.

V charakteristice kraje Krajské správy ČSÚ v Olomouci (2023) je uvedeno, že se **Olomoucký kraj** rozkládá ve střední části Moravy a rovněž zasahuje do její severní

části. Společně se Zlínským krajem tvoří region soudržnosti Střední Morava a člení se na 5 okresů (Olomouc, Prostějov, Jeseník, Přerov a Šumperk). Se svou rozlohou 5 271 km² tvoří 6,7 % celkové rozlohy republiky.

Kraj je z ekonomického hlediska převážně průmyslovou oblastí s rozvinutými službami. Centrální a jižní části kraje se řadí mezi oblasti s nejúrodnější půdou. Průměrné výnosy vypěstovaných plodin, mezi které se řadí například ječmen, pšenice či technická cukrovka, dosahují nejvyšších hodnot v celé ČR.

Dle Krajské správy ČSÚ ve Zlíně (2023) je **Zlínský kraj** tvořen 13 správními obvody obcí s rozšířenou působností. Rozloha kraje je 3 963 km² a jedná se o čtvrtý nejmenší kraj v České republice. Nachází se na východní části republiky a na východním okraji tvoří státní hranici se Slovenskem.

Kraj je chudý na nerostné suroviny. Nacházejí se zde ložiska cihlářských hlín a stavebního kamene či štěrkopísků, která mají celorepublikový význam. Místní význam má těžba pískovce. Ekonomika kraje je postavena převážně na zhodnocování vstupních surovin a polotovarů. Průmyslový potenciál Zlínského kraje je tvořen převážně podniky zpracovatelského průmyslu, kterých je dohromady více než 15 % z celkově registrovaných ekonomických subjektů.

Krajská správa ČSÚ v Ostravě (2022) uvádí, že se svou rozlohou 5 431 km² zaujímá **Moravskoslezský kraj** 6,9 % území České republiky a jedná se tak o 6. největší kraj. Nachází se na severovýchodě republiky a na severu a východě tvoří státní hranici s Polskem. Složen je z 6 okresů (Ostrava-město, Nový Jičín, Karviná, Frýdek Místek, Opava a Bruntál).

Zemědělská půda v kraji zaujímá více než 35 % a na dalších 35 % se rozprostírají lesy. Vedle přírodního bohatství se zde vyskytují výrazné zásoby nerostných surovin. Převážně se jedná o zásoby černého uhlí, ložiska zemního plynu a surovin jako jsou vápenec, mramor, žula a podobně. Z ekonomického hlediska je pro Moravskoslezský kraj klíčový těžký průmysl.

Obrázek 4 Mapa krajů České republiky

Zdroj: Doležal a Mazuch (2020 str. 1)

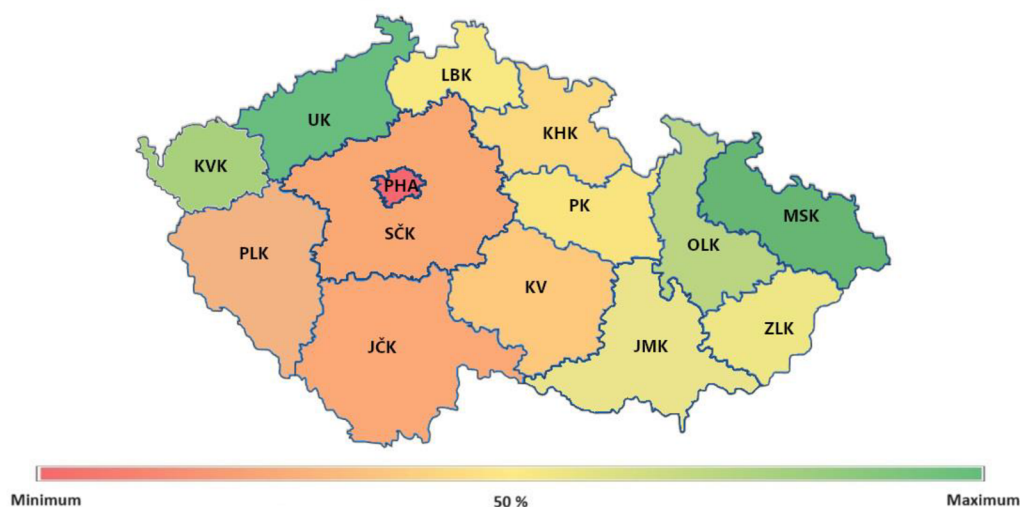
4 Vlastní práce

4.1 Analýza vybraných ukazatelů v regionech České republiky na úrovni NUTS 3

4.1.1 Analýza obecné míry nezaměstnanosti

Ve všech regionech měla obecná míra nezaměstnanosti velmi kolísavý, avšak z dlouhodobého hlediska klesající charakter. V důsledku toho byla při analýze časových řad vypočtena ve všech regionech hodnota ukazatele MAPE vyšší než 10 %, a tak modely neumožňují tvorbu spolehlivých dlouhodobých predikcí tohoto ukazatele. Proto byla provedena pouze krátkodobá predikce. Pro tuto predikci byl zvolen model Holtova exponenciálního vyrovnání a jednotlivé grafy jsou umístěné v přílohách 71 až 84.

Obrázek 5 Vizualizace obecné míry nezaměstnanosti v krajích České republiky stanovená z průměru mezi roky 2000–2022

Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

V **hlavním městě Praze** došlo mezi roky 2000–2022 k poklesu o 75 %. Průměrná hodnota ukazatele v tomto období činila v Praze 2,8 %. K největším nárůstům ukazatele došlo v letech 2009 a 2020. Nárůst způsobený koronavirovou pandemií v roce 2020 byl o 74 % oproti hodnotě z roku 2019. V roce 2009 došlo k nárůstu o 61 % a tento nárůst byl způsoben s největší pravděpodobností globální ekonomickou krizí. Počáteční hodnota ukazatele v roce 2000 činila v Praze 4,2 % a konečná v roce 2022 byla 1,6 %. Predikce budoucího vývoje činí 1,6 % v roce 2023, 1,5 % v roce 2024 a 1,3 % v roce 2025.

Vypočtená hodnota ukazatele MAPE však činí 17,3 % a tak není tuto predikci možné považovat za spolehlivou.

Ve **Středočeském kraji** činil průměr ve sledovaném období 4 %. Celkově došlo k poklesu o 84 % ze 7,5 % v roce 2000 na 1,2 % v roce 2022. K největšímu nárůstu došlo v roce 2009 (o 70 %) v důsledku ekonomické krize. Vypočtené predikce činí 1,1 % v roce 2023, 0,8 % v roce 2024 a 0,5 % v roce 2025. Hodnota MAPE je však vysoká a to 21,8 %.

V **Jihočeském kraji** došlo celkově k poklesu o 77 % z hodnoty 5,8 % (2000) na 1,4 % (2022). Průměrná hodnota činila 4 % a stejně jako ve většině ostatních krajů došlo k největšímu nárůstu právě v roce 2009. Predikce pro roky 2023, 2024 a 2025 byly vypočteny o hodnotách 1,1 %, 0,9 % a 0,6 % s hodnotou MAPE 19,6 %.

V **Plzeňském kraji** došlo ve sledovaném období k poklesu o 67 % na konečnou hodnotu 2,1 % v roce 2022. Průměrná hodnota ukazatele činila 4,2 %. Predikce s hodnotou MAPE 19,1 % byly vypočteny o hodnotách 2,0 %, (2023) 1,8 % (2024) a 1,6 % (2025).

Karlovarský kraj měl společně s **Moravskoslezským** nejvyšší nezaměstnanost na konci sledovaného období v roce 2022. Hodnota ukazatele činila v obou krajích 4 %. Průměrná hodnota v Karlovarském kraji byla však nižší (7,5 %), zatímco v Moravskoslezském činila 9,1 %. V Karlovarském kraji došlo celkově k poklesu o 53 % a tento pokles je nejnižší ze všech krajů. V Moravskoslezském kraji činil celkový pokles 72 %. Bylo zjištěno, že Moravskoslezský se Zlínským jsou jediné kraje, ve kterých nedošlo k meziročnímu nárůstu nezaměstnanosti v roce 2020 v důsledku koronavirové krize. Vypočtené predikce činí 3,8 % (2023), 3,5 % (2024) a 3,2 % (2025) s hodnotou MAPE 20,0 % pro Karlovarský kraj a 3,5 %, 3,1 %, 2,6 % s MAPE o hodnotě 12,9 % pro Moravskoslezský kraj.

Ústecký kraj má společně s Moravskoslezským ve sledovaném období nejvyšší průměrnou hodnotu (9,1 %), ale došlo zde k většímu poklesu o 81 % a tak konečná hodnota ukazatele činila v Ústeckém kraji 3 %. Predikce s hodnotou MAPE 16,2 % byly vypočteny o hodnotách 2,5 % (2023), 1,9 % (2024) a 1,4 % (2025).

V **Libereckém** a **Zlínském kraji** činila hodnota ukazatele na konci sledovaného období 2 % a průměrná hodnota byla rovněž podobná. Je to 5,5 % pro Liberecký a 5,7 % pro Zlínský kraj. Pokles ve sledovaném období činil pro Liberecký kraj 67 % a 72 % pro Zlínský. S hodnotou MAPE 21,6 % byla vypočtena predikce v Libereckém kraji jako 1,8 % (2023), 1,5 % (2024) a 1,2 % (2025). Ve Zlínském kraji jsou predikované

hodnoty nižší (1,7 %, 1,3 % a 1,0 %), avšak hodnota MAPE byla rovněž vypočtená poměrně vysoká (20,3 %).

V **Královehradeckém kraji** a **kraji Vysočina** byly ve sledovaném období vypočtené podobné průměry a to 4,9 % pro Královehradecký kraj a 4,7 % pro kraj Vysočina. Na Vysočině je však hodnota ukazatele na konci sledovaného období nižší a to 1,6 %. Celkově tedy došlo k poklesu o 77 %. V Královehradeckém kraji došlo k poklesu pouze o 56 % na hodnotu 2,7 % v roce 2022. Predikce byly stanoveny s hodnotou MAPE 22,4 % na 2,3 % (2023), 2,1 % (2024) a 1,9 % (2025) v Královehradeckém kraji. Na Vysočině činí hodnota MAPE 19,3 % a predikce byly vypočteny 1,3 %, 1,0 % a 0,8 %.

Kraje Pardubický a **Jihomoravský** měly stejnou hodnotu ukazatele na konci sledovaného období. Konkrétně 1,8 % V Jihomoravském kraji je však vyšší průměr (5,8 %) než 5,1, % v Pardubickém. V Pardubickém kraji došlo celkově k poklesu o 78 % a predikce pro roky 2023, 2024 a 2025 s hodnotou MAPE 21,7 % byly stanoveny na 1,5 %, 1,2 % a 0,9 %. V Jihomoravském kraji došlo k poklesu rovněž o 78 % a predikce byly stanoveny na 1,5 %, 1,1 % a 0,8 % s hodnotou MAPE 14,5 %.

V **Olomouckém kraji** došlo ve sledovaném období k poklesu o 73 % na konečnou hodnotu 3,4 % v roce 2022. Průměrná hodnota ukazatele činila 7,0 % a predikce s hodnotou průměrné absolutní chyby odhadu 17,3 % byly stanoveny na 3,0 %, 2,6 % a 2,3 %.

Tabulka 1 Predikce obecné míry nezaměstnanosti [%] v krajích ČR pro roky 2023-2025 a M.A.P.E.

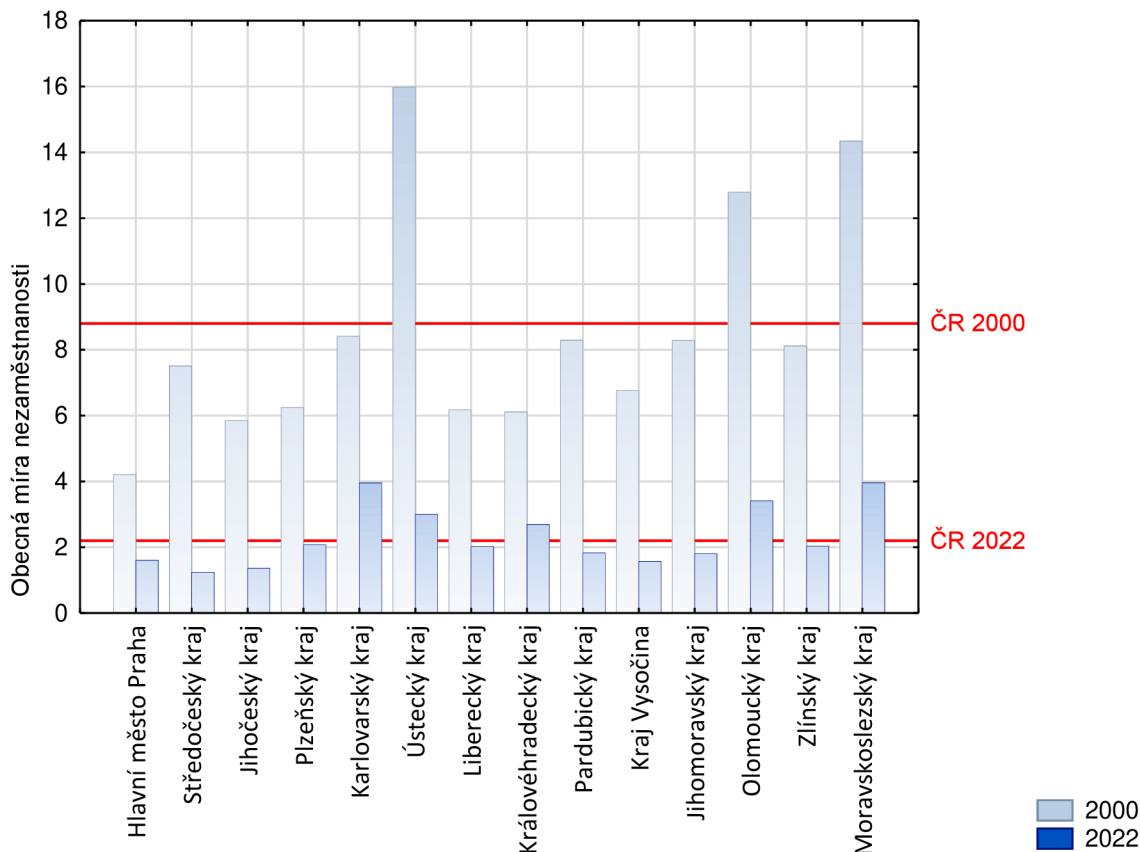
Kraj / rok	2023	2024	2025	M.A.P.E. [%]
Hlavní město Praha	1,6	1,5	1,3	17,3
Středočeský kraj	1,1	0,8	0,5	21,8
Jihočeský kraj	1,1	0,9	0,6	19,6
Plzeňský kraj	2,0	1,8	1,6	19,1
Karlovarský kraj	3,8	3,5	3,2	20,0
Ústecký kraj	2,5	1,9	1,4	16,2
Liberecký kraj	1,8	1,5	1,2	21,6
Královehradecký kraj	2,3	2,1	1,9	22,4
Pardubický kraj	1,5	1,2	0,9	21,7
Kraj Vysočina	1,3	1,0	0,8	19,3
Jihomoravský kraj	1,5	1,1	0,8	14,5
Olomoucký kraj	3,0	2,6	2,3	17,8
Zlínský kraj	1,7	1,3	1,0	20,3
Moravskoslezský kraj	3,5	3,1	2,6	12,9

Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

4.1.1.1 Specifikace pozic regionů na úrovni NUTS 3

Specifikace pozic regionů byla provedena na základě dat z prvního a posledního roku sledovaného období (roky 2000 a 2022). V roce 2000 činila průměrná hodnota v celé České republice 8,8 % a v roce 2022 pouze 2,2 %.

Graf 1 Obecná míra nezaměstnanosti [%] v krajích a celé ČR v letech 2000 a 2022

Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Z grafu číslo 1 je možné vidět, že v roce 2000 byla nejvyšší obecná míra nezaměstnanosti v Ústeckém kraji, kde její hodnota činila 16 % a byla vysoko nad průměrem České republiky. Dále byla hodnota ukazatele vysoká v Moravskoslezském kraji (14,3 %) a v Olomouckém kraji (12,8 %). V Karlovarském kraji hodnota činila 8,4 % a v krajích Pardubickém a Jihomoravském 8,3 %.

Naopak nejnižší hodnoty byly v roce 2000 zaznamenány v Praze (4,2 %), Jihočeském kraji (5,8 %), Královéhradeckém kraji (6,1 %) a v krajích Libereckém a Plzeňském, kde její hodnota činila 6,2 %.

Okolo mediánu, který byl pro rok 2000 vypočten jako 7,8 %, se pohybovaly kraje Vysočina (6,8 %), Středočeský (7,5 %) a Zlínský (8,1 %).

Do roku 2022 došlo ve všech krajích k velkému poklesu nezaměstnanosti. Nejvyšší hodnota ukazatele již nebyla zaznamenána v Ústeckém kraji, ale v Karlovarském a Moravskoslezském, kde činila 4 %. Třetí nejvyšší hodnota činila 3,4 % a byla zaznamenána v Olomouckém kraji. Dále pak ve zmíněném Ústeckém kraji, kde činila 3 % a v kraji Královehradeckém, kde hodnota obecné míry nezaměstnanosti činila 2,7 %.

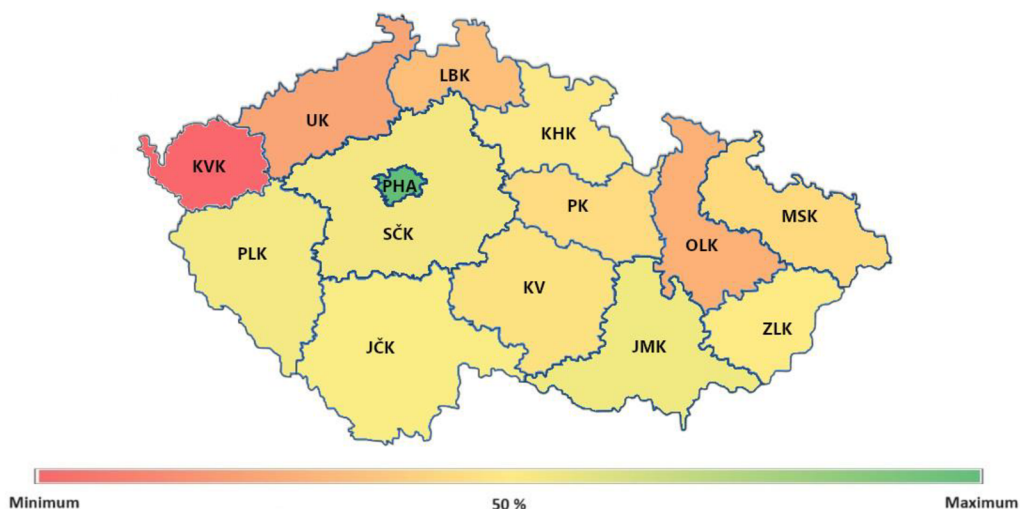
Medián pro rok 2022 byl vypočten jako 2 % a pohybovaly se okolo něj kraje Jihomoravský s Pardubickým, ve kterém činily hodnoty obecné míry nezaměstnanosti 1,8 %. Dále Liberecký se Zlínským, kde hodnoty činily 2 % a Plzeňský kraj s 2,1 %.

Nejnižší hodnoty ukazatele byly zaznamenány v krajích Středočeském (1,2 %) a Jihočeském (1,4 %). V krajích Vysočina a v Praze činila hodnota 1,6 %.

4.1.2 Analýza hrubého domácího produktu na obyvatele

Z hlediska hrubého domácího produktu na obyvatele došlo během sledovaného období ve všech regionech k výraznému nárůstu. Nejhorší roky z hlediska vývoje tohoto ukazatele byly 2009 a 2010 kdy ve většině krajích došlo k poklesu vlivem ekonomické krize. Dalším rokem, kdy ve většině regionech došlo k poklesu je rok 2020, kdy vypukla koronavirová pandemie. Pro analýzu časových řad byl volen lineární trend a hodnota MAPE se ve většině regionů pohybuje okolo 3 %, tudíž je modely možné označit jako velmi dobré a vhodné pro provádění predikcí. Jednotlivé grafy vývoje časových řad je možné vidět v přílohách 15 až 28.

Obrázek 6 Vizualizace hrubého domácího produktu na obyvatele v krajích České republiky stanovená z průměru mezi roky 2000–2022

Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Zdaleka největší průměrnou hodnotu ukazatele, je ve sledovaném období možné zaznamenat v **Praze**. Jde o 889 790 Kč. V Praze rovněž došlo ve sledovaném období mezi roky 2000 až 2022 k nejvyššímu nárůstu 218 %. K poklesům docházelo pouze v letech 2009, 2011 a 2020, avšak nejednalo se o nijak výrazné poklesy. Nejvyšší z roku 2009 byl o 4 %. Predikce budoucího vývoje činí s hodnotou MAPE 3 % 1 540 567 Kč v roce 2023, 1 638 421 Kč v roce 2024 a 1 736 276 Kč v roce 2025.

Velmi podobné průměrné hodnoty ve sledovaném období mezi sebou vykazovaly kraje **Středočeský** (367 539 Kč), **Plzeňský** (365 116 Kč) a **Jihomoravský** (377 694 Kč). Z těchto krajů došlo k největšímu nárůstu v Jihomoravském (198 %), dále Plzeňském (155 %) a Středočeském (140 %). Predikce pro Jihomoravský kraj s hodnotou MAPE 2,8 % činí 664 042 Kč (2023), 707 633 Kč (2024) a 751 224 (2025). Pro Plzeňský kraj byly vypočteny predikce 567 443 Kč (2023), 585 205 Kč (2024) a 602 967 Kč (2025) s MAPE o hodnotě 3,0 %. Predikce pro Středočeský kraj jsou 563 659 Kč v roce 2023, 580 943 Kč v roce 2024 a 598 227 Kč v roce 2025 s MAPE 3,8 %.

Další kraje s podobným průměrem ukazatele ze sledovaného období jsou **Zlínský** (334 785 Kč), **Jihočeský** (333 382 Kč), **Vysočina** (326 236 Kč), **Pardubický** (323 884 Kč) a **Moravskoslezský** (322 419 Kč). Z těchto krajů došlo k celkovému

nejvyššímu nárůstu v Moravskoslezském a to o 179 %, dále pak ve Zlínském (177 %), Pardubickém (159 %), v kraji Vysočina (148 %) a v Jihočeském (120 %).

Predikce byla s hodnotou MAPE 3,3% nejvyšší v Pardubickém kraji, kde činila 536 370 Kč pro rok 2023, 564 198 Kč pro rok 2024 a 592 026 Kč v roce 2025. Hodnota MAPE 3,1 % byla vypočtena pro predikci ve Zlínském kraji, kde jednotlivé predikce činí 539 509 Kč v roce 2023, 557 217 Kč v roce 2024 a 574 925 Kč v roce 2025. Pro Moravskoslezský kraj byly vypočteny predikce 512 088 Kč (2023), 528 767 Kč (2024) a 545 447 Kč (2025) s MAPE o hodnotě 3,6 %. V Jihočeském kraji byla hodnota MAPE vypočtena 2,2 % a predikce činí 499 496 Kč (2023), 520 093 Kč (2024) a 540 691 Kč (2025). Dále byly s hodnotou MAPE 2,4 % vypočteny predikce 488 039 Kč (2023), 501 820 Kč (2024) a 515 599 Kč (2025) pro kraj Vysočina.

Kraje **Ústecký**, **Liberecký** a **Olomoucký** ve sledovaném období vykázaly rovněž podobnou průměrnou hodnotu ukazatele. Konkrétně jde o 312 151 Kč pro Liberecký, 301 191 Kč pro Ústecký a 305 892 Kč pro Olomoucký. Nejvyšší nárůst mezi roky 2000 a 2022 zaznamenal kraj Olomoucký (173 %) poté 129 % kraj Ústecký a 116 % kraj Liberecký. Predikce s hodnotou MAPE 3,1 % v Ústeckém kraji činí 450 321 Kč v roce 2023, 463 605 Kč v roce 2024 a 476 889 Kč v roce 2025. V Libereckém kraji byly predikce vypočteny jako 468 578 Kč (2023), 482 066 Kč (2024) a 495 553 (2025) s MAPE 3 %. Nejvyšší predikce z těchto krajů se týkají kraje Olomouckého. Konkrétně jde o 532 263 Kč pro rok 2023, 564 025 Kč pro rok 2024 a 595 787 Kč pro rok 2025.

Karlovarský kraj zaznamenal ve sledovaném období nejnižší celkový nárůst a to pouze 90 %. Průměrná hodnota ukazatele v tomto kraji činila 276 179 Kč a predikce byly vypočteny jako 384 336 Kč v roce 2023, 393 948 Kč v roce 2024 a 403 559 Kč v roce 2025 s MAPE 2,3 %. Jedná se tedy o nejnižší predikované hodnoty.

V **Královehradeckém kraji** dosahovala průměrná hodnota ukazatele 347 778 Kč. Predikce byly s hodnotou MAPE 2,5 % vypočteny o hodnotách 567 897 Kč v roce 2023, 594 326 Kč v roce 2024 a 620 755 Kč v roce 2025. Celkově zaznamenal Královehradecký kraj ve sledovaném období nárůst o 151 %.

Tabulka 2 Predikce hrubého domácího produktu [Kč] na obyvatele v krajích ČR pro roky 2023-2025 a M.A.P.E.

Kraj / rok	2023	2024	2025	M.A.P.E. [%]
Hlavní město Praha	1540567	1638421	1736276	3
Středočeský kraj	563658,8	580942,8	598226,9	3,8
Jihočeský kraj	499495,5	520093,3	540691,1	2,2
Plzeňský kraj	567443,3	585205,1	602966,9	3,0
Karlovarský kraj	384336,2	393947,5	403558,8	2,3
Ústecký kraj	450321,2	463605,1	476888,9	3,1
Liberecký kraj	468577,8	482065,5	495553,2	3,0
Královéhradecký kraj	567896,8	594326,0	620755,3	2,5
Pardubický kraj	536369,8	564198,0	592026,2	3,3
Kraj Vysočina	488039,1	501819,0	515598,8	2,4
Jihomoravský kraj	664041,5	707632,8	751224,2	2,8
Olomoucký kraj	532262,7	564024,6	595786,5	2,8
Zlínský kraj	539509,0	557216,8	574924,6	3,1
Moravskoslezský kraj	512087,5	528767,3	545447,1	3,6

Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

4.1.2.1 Specifikace pozic regionů na úrovni NUTS 3

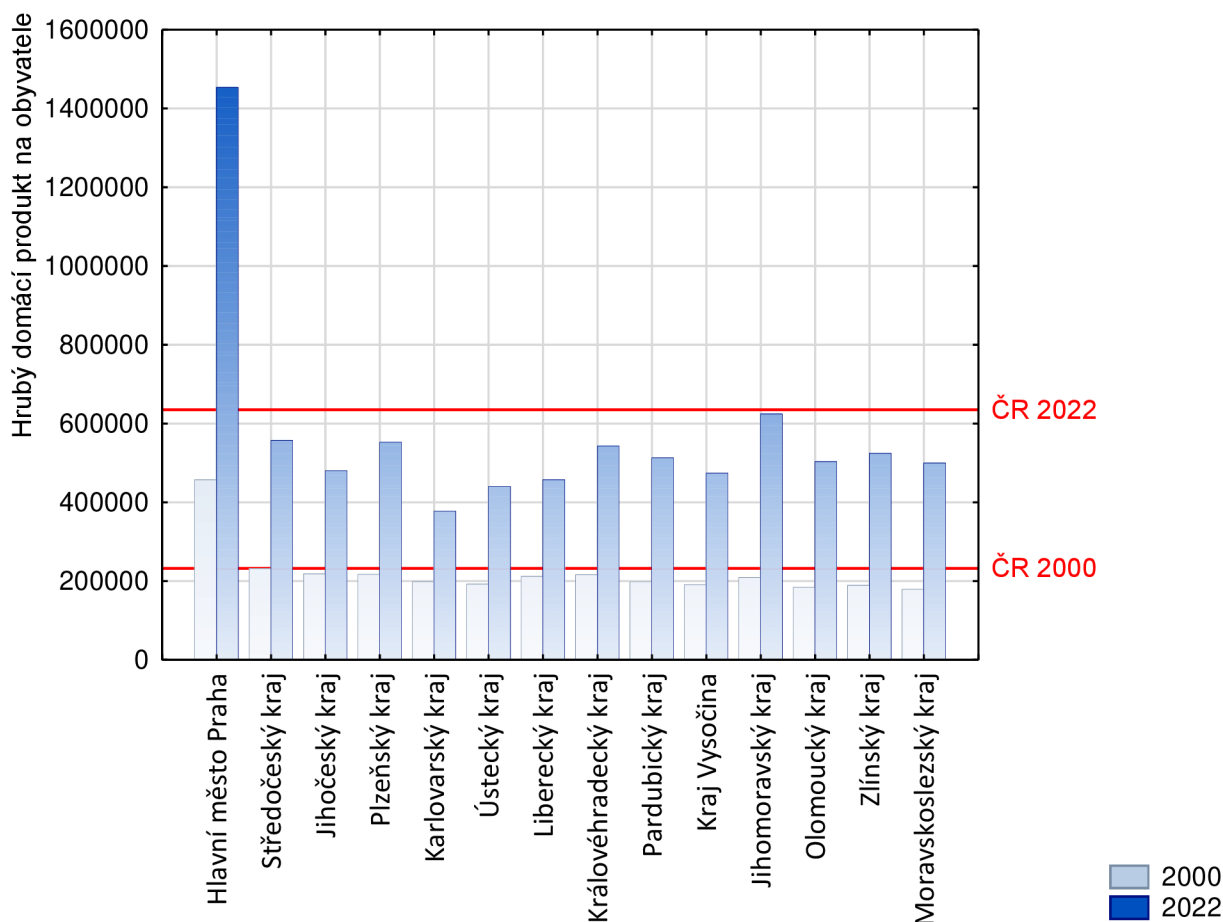
Specifikace pozic regionů z hlediska hrubého domácího produktu na obyvatele byla provedena na základě dat z roků 2000 a 2022. V roce 2000 byla průměrná hodnota v České republice 232 299 Kč a do roku 2022 vzrostla na 634 993 Kč.

V roce 2000 byla nejnižší hodnota ukazatele zaznamenána v Moravskoslezském kraji, kde činila 179 281 Kč. Druhá nejnižší hodnota byla zaznamenána v Olomouckém kraji a činila 184 223 Kč. Dále následovaly kraje Zlínský (189 315 Kč), kraj Vysočina (191 152 Kč) a Ústecký kraj (192 463 Kč).

Medián byl pro rok 2000 vypočten v hodnotě 204 284 Kč. Pohybovaly se okolo něho kraje Pardubický (198 035 Kč) s Karlovarským (198 927 Kč), Jihomoravský (209 642 Kč) a Liberecký (212 317 Kč).

Nejvyšší hodnota ukazatele byla zaznamenána v Praze, kde činila 457 757 Kč. Dále v krajích Středočeském (231 894 Kč), Jihočeském (218 653 Kč), Plzeňském (217 339 Kč) a Královéhradeckém (216 036 Kč).

Graf 2 Hrubý domácí produkt na obyvatele [Kč] v krajích a celé ČR v letech 2000 a 2022

Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Na grafu číslo 2 je možné vidět, že ve všech krajích došlo do roku 2022 k nárůstu hodnot. Nejvyšší hodnota byla zaznamenána opět v Praze a činila 1 453 579 Kč. Dále v Jihomoravském kraji činila 624 757 Kč. Ve Středočeském kraji 557 641 Kč, v Plzeňském 553 512 Kč a v Královéhradeckém 543 106 Kč.

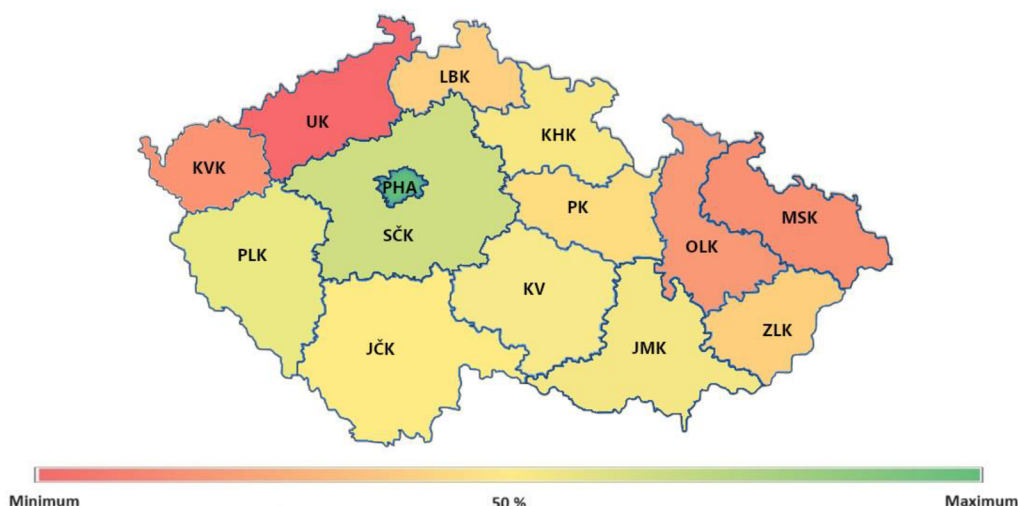
Medián pro rok 2022 byl vypočten s hodnotou 508 465 Kč a pohybovaly se okolo něj kraje Moravskoslezský (499 813 Kč), Olomoucký (503 709 Kč), Pardubický (513 222 Kč) a Zlínský (524 888 Kč). Moravskoslezský kraj se tedy dostal z posledního na 9. místo.

Nejnižší hodnota byla tentokrát zjištěna v Karlovarském kraji a činila 377 886 Kč. Dále v Ústeckém kraji činila 440 737 Kč, v Libereckém kraji 457 749 Kč, v Kraji vysočina 474 282 Kč a v Jihočeském kraji 480 506 Kč.

4.1.3 Analýza čistého disponibilního důchodu domácností na obyvatele

Hodnoty ukazatele čistého disponibilního důchodu domácností měly během sledovaného období 2000–2022 ve všech regionech rostoucí charakter s ojedinělými poklesy nejčastěji mezi roky 2010 až 2013. Střední absolutní procentuální chyba odhadu MAPE byla u časových řad všech regionů vypočtena nižší než 3 %. Tudíž lze dané modely pokládat za velmi dobré a vhodné pro tvorbu predikcí. Grafy predikcí a vývoje časových řad je možné najít v přílohách 1–14.

Obrázek 7 Vizualizace čistého disponibilního důchodu domácností na obyvatele v krajích České republiky stanovená z průměru mezi roky 2000–2022

Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Na obrázku číslo 7 je možné vidět, že v **Praze** dosahoval ukazatel nejvyšších hodnot. Průměr ve sledovaném období činí 274 433 Kč. K jedinému poklesu došlo v roce 2012, avšak jednalo se o pokles o pouhé 1 %. Celkově došlo v Praze během sledovaného období k nárůstu o 160 % ze 162 894 Kč v roce 2000 na 423 290 Kč v roce 2022. Na základě vypočtených predikcí s nízkou hodnotou MAPE 2,5 % je možné v Praze očekávat růst hodnot na 441 404 Kč v roce 2023, 461 196 Kč v roce 2024 a 480 987 Kč v roce 2025.

Rovněž je z obrázku číslo 7 možné zaznamenat navzájem podobně nízké průměrné hodnoty u krajů **Ústeckého** (180 491 Kč), **Karlovarského** (184 832 Kč), **Olomouckého** (185 381 Kč) a **Moravskoslezského** (184 421 Kč). Z těchto krajů došlo k největšímu celkovému nárůstu v Moravskoslezském, a to konkrétně o 168 %.

Dále pak v Olomouckém o 162 %, Ústeckém o 155 % a Karlovarském 142 %. Nejvyšších hodnot dosahují predikce u Moravskoslezského kraje, konkrétně jde o 326 210 Kč v roce 2023, 353 865 Kč v roce 2024 a 381 520 Kč v roce 2025. Pro tyto predikce byla vypočtena nízká hodnota MAPE 2,6 %. Druhé nejvyšší predikce byly vypočítány pro kraj Olomoucký. Jde o 320 713 Kč (2023), 345 300 Kč (2024) a 369 888 Kč v roce 2025 s hodnotou MAPE 2,3 %. V Ústeckém kraji dosahují predikce s MAPE 2,3 % hodnot 313 739 Kč (2023), 337 923 Kč (2024) a 362 107 (2025). Nejnižší budoucí nárůst je očekáván v Karlovarském kraji, a to konkrétně na 310 658 Kč v roce 2023, 327 972 Kč v roce 2024 a 345 285 Kč v roce 2025. Hodnota ukazatele MAPE dosahuje v tomto případě 2,5 %.

Kromě Prahy přesáhla průměrná hodnota ukazatele 200 000 Kč pouze ve **Středočeském** (218 601 Kč) a **Plzeňském kraji** (203 580 Kč). Ve Středočeském kraji došlo během sledovaného období ke 2 nejvyšším poklesům napříč regiony. Jde o pokles o 4 % v roce 2013 a o 4 % v roce 2020. Celkově však čistý disponibilní důchod domácností na obyvatele ve Středočeském kraji vzrostl o 162 % a na základě predikcí se očekává další růst. Jde o růst na hodnotu 348 797 Kč v roce 2023, 360 314 Kč v roce 2024 a 371 830 Kč v roce 2025. S nízkou hodnotou MAPE 2,8 % lze tyto predikce považovat za spolehlivé. V Plzeňském kraji došlo celkově ve sledovaném období k nárůstu o 163 % a další růst je s hodnotou MAPE 2,4 % předpokládán na hodnoty 342 189 Kč (2023), 366 578 Kč (2024) a 390 966 Kč (2025).

Ve **Zlínském kraji** činí průměrná hodnota ze sledovaného období 190 592 Kč a v **Libereckém kraji** 190 676 Kč. Ve Zlínském však hodnota ukazatele rostla rychleji a s hodnotou 302 873 Kč v roce 2022 je na konci sledovaného období vyšší. Celkově došlo ve Zlínském kraji k nárůstu o 167 % a v Libereckém o 146 %. Tento vývoj naznačuje, že se rozdíly mezi regiony budou dále prohlubovat. Predikce pro Zlínský kraj byly s hodnotou MAPE 2,5 % vypočteny o hodnotách 323 819 Kč v roce 2023, 346 186 v roce 2024 a 368 552 v roce 2025. Pro Liberecký kraj jsou stanoveny predikce 314 139 Kč (2023), 334 865 Kč (2024) a 355 592 Kč v roce 2025 s MAPE o hodnotě 1,8 %.

Ze zbývajících krajů byl nejnižší průměr vypočten v **Pardubickém** (192 155 Kč), dále pak **Jihočeském** (194 766 Kč), v **kraji Vysočina** (195 194 Kč), **Královehradeckém** (197 538 Kč) a v **Jihomoravském** (199 511 Kč). Nejvyšší hodnoty dosahují predikce pro kraj Vysočina, konkrétně jde v jednotlivých letech o 345 178 Kč (2023) 370 637 Kč (2024) a 396 096 Kč (2025) s MAPE 2,1 %. Druhé nejvyšší predikce byly

vypočteny pro Jihomoravský kraj, jde o 346 657 Kč (2023) 371 118 Kč (2024) a 395 579 Kč (2025) s MAPE 2,5 %. V Královéhradeckém kraji se s MAPE 2,6 % předpokládá nárůst na hodnotu 372 848 Kč v roce 2025, v Jihočeském na 392 228 Kč v roce 2025 s MAPE 2,3 % a v Pardubickém na 388 168 Kč v roce 2025 s MAPE 2 %.

Tabulka 3 Predikce čistého disponibilního důchodu domácností [Kč] na obyvatele v krajích ČR pro roky 2023-2025 a M.A.P.E.

Kraj / rok	2023	2024	2025	M.A.P.E. [%]
Hlavní město Praha	441404,2	461195,7	480987,2	2,5
Středočeský kraj	348797,3	360313,8	371830,4	2,8
Jihočeský kraj	337764,2	364996,1	392228,1	2,3
Plzeňský kraj	342189,0	366577,6	390966,2	2,4
Karlovarský kraj	310658,4	327971,6	345284,8	2,5
Ústecký kraj	313739,4	337923,1	362106,8	2,3
Liberecký kraj	314139,0	334865,3	355591,6	1,8
Královéhradecký kraj	332787,2	352817,5	372847,7	2,6
Pardubický kraj	335951,1	362059,5	388168,0	2,0
Kraj Vysočina	345177,9	370636,8	396095,8	2,1
Jihomoravský kraj	346657,1	371118,2	395579,3	2,5
Olomoucký kraj	320712,8	345300,2	369887,6	2,3
Zlínský kraj	323819,3	346185,8	368552,3	2,5
Moravskoslezský kraj	326210,1	353865,0	381519,9	2,6

Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

4.1.3.1 Specifikace pozic regionů na úrovni NUTS 3

Specifikace byla provedena na základě dat z roků 2000 a 2022. V roce 2000 činila průměrná hodnota v České republice 123 003 Kč a do roku 2022 vzrostla na 326 752 Kč.

V roce 2000 byla nejnižší hodnota ukazatele zaznamenána v kraji Vysočina a činila 108 025 Kč. Dále v Moravskoslezském kraji činila 112 201 Kč, v Pardubickém kraji 112 537 Kč, ve Zlínském kraji 113 359 Kč a v Olomouckém kraji 113 434 Kč. Jde tedy o velmi podobné hodnoty ve dvojicích krajů.

Medián v roce 2000 činil 118 740 Kč a pohybovaly se okolo něj kraje Ústecký a Jihomoravský, ve kterých hodnoty ukazatele činily 114 713 a 117 382 Kč. Dále kraje Liberecký, ve kterém hodnota činila 120 099 Kč a Jihočeský kraj s 121 502 Kč.

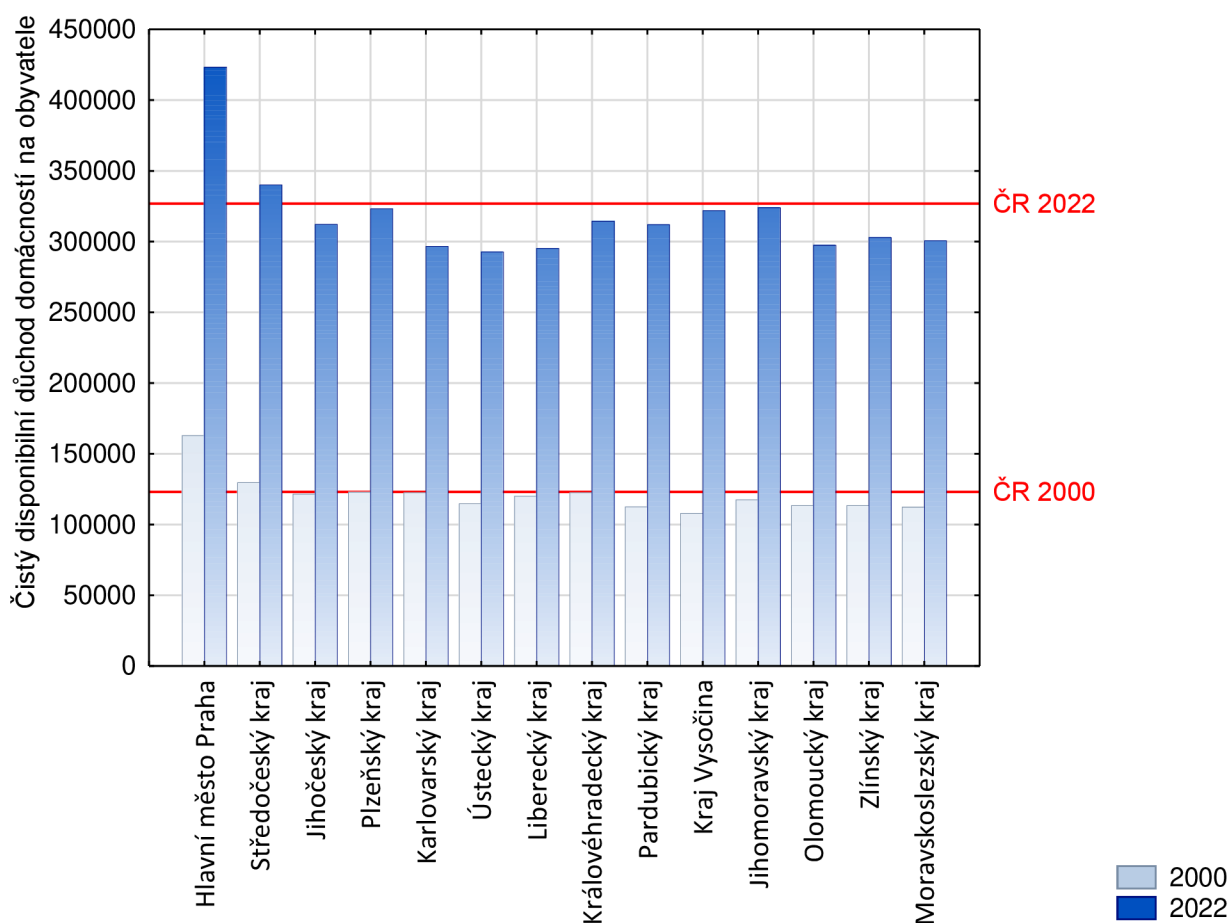
Nejvyšších hodnot dosahovaly kraje Praha (162 894 Kč), Středočeský (129 663 Kč), Plzeňský (123 000 Kč), Královéhradecký (122 598 Kč) a Karlovarský (122 581 Kč).

Z grafu číslo 3 je možné vidět, že ve všech krajích došlo ve sledovaném období k nárůstu hodnot. Nad průměrem České republiky se v roce 2022 pohybovala Praha s hodnotou 423 290 Kč a Středočeský kraj s 340 037 Kč. Dále byly vysoké hodnoty vykázány v krajích Jihomoravském (323 940 Kč), Plzeňském (323 108 Kč) a v kraji Vysočina, kde hodnota činila 321 760 Kč. Kraj Vysočina se tak dostal z posledního na 5. místo z hlediska čistého disponibilního důchodu domácností na obyvatele.

Kolem mediánu, který činil 311 975 Kč, se pohybovaly kraje Zlínský (302 873 Kč), Pardubický (311 882 Kč), Jihočeský (312 069 Kč) a Královéhradecký (314 370 Kč).

Nejnižší hodnoty dosáhl v roce 2022 kraj Ústecký s 292 771 Kč. Dále kraje Liberecký (292 771 Kč), Karlovarský (296 679 Kč), Olomoucký (297 423 Kč) a Moravskoslezský (300 573 Kč).

Graf 3 Čistý disponibilní důchod domácností na obyvatele [Kč] v krajích a celé ČR v letech 2000 a 2022

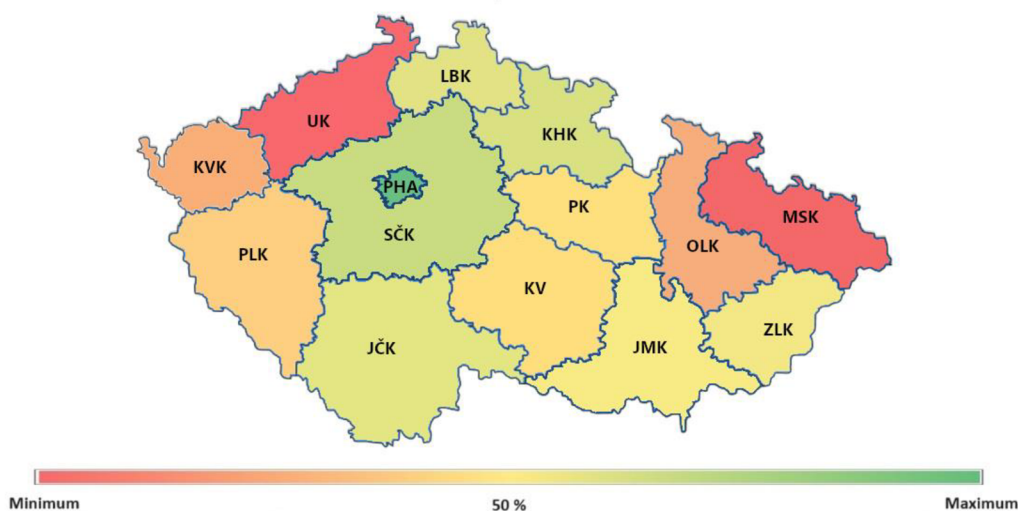

Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

4.1.4 Analýza počtu soukromých podnikatelů se zjištěnou aktivitou na 1000 obyvatel

Hodnoty ukazatele počtu soukromých podnikatelů na 1000 obyvatel měly během sledovaného období od roku 2005 do roku 2022 kolísavý charakter, avšak ve většině regionech došlo celkově k nárůstu. Pouze v Plzeňském kraji, Karlovarském kraji a Libereckém kraji došlo ke snížení hodnot. Nejvyšší hodnota MAPE byla pro časové řady vypočtena jako 3,8 % a tak je predikce možné považovat za spolehlivé. Z hlediska meziročních změn je možné téměř ve všech regionech pozorovat snížení v letech 2006, 2007, 2013 a 2020.

Obrázek 8 Vizualizace počtu soukromých podnikatelů se zjištěnou aktivitou na 1000 obyvatel krajích České republiky stanovená z průměru mezi roky 2005–2022

Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Nejvyšší průměrnou hodnotu ukazatele ve sledovaném období zaznamenala opět **Praha**, jedná se o 120,5 soukromých podnikatelů na 1000 obyvatel. Celkově došlo v Praze k nárůstu o 7 % z 122,8 na 131,6 podnikatelů. Predikce budoucího vývoje jsou 133,3 podnikatelů na 1000 obyvatel v roce 2023, 134,4 v roce 2024 a 135,4 v roce 2025. S MAPE o hodnotě 3,1 % lze tyto predikce považovat za spolehlivé.

Podobné průměrné hodnoty ukazatele zaznamenaly ve sledovaném období kraje **Středočeský** (98,9), **Královéhradecký** (95,5), **Liberecký** (93,5), **Jihočeský** (92,9) a **Zlínský** (90,5). Z těchto krajů došlo ve sledovaném období k největšímu celkovému nárůstu ve Středočeském, konkrétně zde počet soukromých podnikatelů na 1000 obyvatel vzrostl o 6 %. Dále pak ve Zlínském, kde se hodnoty zvýšily o 3 %, Královéhradeckém

(1 %), Jihočeském, kde je hodnota na konci sledovaného období téměř stejná jako na jeho začátku a Libereckém, kde se dokonce počet soukromých podnikatelů o 3 % snížil. Nejvyšší predikce s hodnotou MAPE 2,7 % vykázal rovněž Středočeský kraj. Konkrétně 105,3 podnikatelů v roce 2023, 105,9 v roce 2024 a 106,4 v roce 2025. Ze zbývajících 4 krajů je predikce pro rok 2025 nejvyšší v Královéhradeckém (98,6 s MAPE 2,8 %), Jihočeském (97,1 s MAPE 2,7 %), Zlínském (96,8 s MAPE 2,6 %) a Libereckém, kde se očekává nárůst na 95,7 aktivních soukromých podnikatelů v roce 2025, s MAPE o hodnotě 2,6 %.

Z obrázku číslo 8 je možné vidět, že nejnižších průměrných hodnot bylo ve sledovaném období dosaženo v krajích **Ústeckém** (71,8), **Moravskoslezském** (72,4), **Olomouckém** (80,3) a v **Karlovarském** (80,4). Z těchto krajů zaznamenal nejvyšší nárůst hodnot ukazatele Moravskoslezský, kde počet soukromých podnikatelů na 1000 obyvatel vzrostl mezi roky 2005–2022 z 69,5 na 80,4, což činí nárůst o 16 %. Dále došlo k nárůstu o 5 % v krajích Ústeckém a Olomouckém. V Karlovarském kraji došlo k celkovému snížení o 9 % na 78,2 soukromých podnikatelů na 1000 obyvatel v roce 2022. Z hlediska predikcí jsou očekávány nejvyšší hodnoty v kraji Olomouckém. Konkrétně jde s hodnotou ukazatele MAPE 2,9 % o 84,6 soukromých podnikatelů na 1000 obyvatel v roce 2023, 85 v roce 2024 a 85,5 v roce 2025. V Moravskoslezském kraji se s MAPE 3,2 % očekává nárůst na hodnotu 83,0 v roce 2025, v Ústeckém s MAPE 3,4 % na 80,7 v roce 2025 a v Karlovarském kraji je očekáváno další snižování na konečnou hodnotu 78,1 podnikatelů v roce 2025 s MAPE o hodnotě 3,8 %.

Zbývající průměrné hodnoty v jednotlivých krajích jsou 88,9 podnikatelů v kraji **Jihomoravském**, 86,2 v **Pardubickém** kraji a v kraji **Vysočina** a 84,2 podnikatelů v **Plzeňském** kraji. Nejvyšší nárůst zaznamenal v tomto ohledu kraj Vysočina, kde počet soukromých podnikatelů na 1000 osob vzrostl o 16 %, předčil tak Pardubický kraj a společně s Moravskoslezským se jedná o kraje s nejvyšším procentuálním nárůstem ve sledovaném období. V Jihomoravském kraji došlo k nárůstu o 8 %, v Pardubickém o 7 % a v Plzeňském kraji došlo k snížení počtu podnikatelů o 7 %. S hodnotou MAPE 2,8 % je předpokládán v kraji Vysočina další nárůst na 95,7 podnikatelů v roce 2023, 96,9 podnikatelů v roce 2024 a 97,5 v roce 2025. V Jihomoravském kraji je s MAPE 2,5 % předpokládán nárůst na 97,3 soukromých podnikatelů na 1000 obyvatel v roce 2025 a v Pardubickém s MAPE 3 % je v tomto roce očekáván růst na hodnotu 93,8. V Plzeňském kraji naopak na základě predikcí dojde pravděpodobně k dalšímu snižování.

Konkrétně s hodnotou MAPE 3,7 % na 82,7 podnikatelů v roce 2023, 82,2 v roce 2024 a 81,6 v roce 2025.

Tabulka 4 Predikce počtu soukromých podnikatelů se zjištěnou aktivitou na 1000 obyvatel v krajích ČR pro roky 2023-2025 a M.A.P.E.

Kraj / rok	2023	2024	2025	M.A.P.E. [%]
Hlavní město Praha	133,3	134,4	135,4	3,1
Středočeský kraj	105,3	105,9	106,4	2,7
Jihočeský kraj	96,6	96,9	97,1	2,7
Plzeňský kraj	82,7	82,2	81,6	3,7
Karlovarský kraj	78,6	78,3	78,1	3,8
Ústecký kraj	78,2	79,5	80,7	3,4
Liberecký kraj	95,4	95,6	95,7	2,6
Královéhradecký kraj	98,1	98,3	98,6	2,8
Pardubický kraj	92,6	93,2	93,8	3,0
Kraj Vysočina	95,7	96,6	97,5	2,8
Jihomoravský kraj	96,0	96,6	97,3	2,5
Olomoucký kraj	84,6	85,0	85,5	2,9
Zlínský kraj	95,9	96,3	96,8	2,6
Moravskoslezský kraj	81,2	82,1	83,0	3,2

Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

4.1.4.1 Specifikace pozic regionů na úrovni NUTS 3

Pro provádění specifikací pozic regionů byly zvoleny počáteční a konečný rok sledovaného období neboli roky 2005 a 2022. V roce 2005 činila průměrná hodnota v České republice 90,5 podnikatelů na 1000 obyvatel a v roce 2022 již 96,1.

Nejnižší hodnota byla v roce 2005 zaznamenána v Moravskoslezském kraji, kde bylo zjištěno pouze 69,5 aktivních soukromých podnikatelů na 1000 obyvatel. Dále v Ústeckém kraji 73,3, v Olomouckém kraji 80,4, v kraji Vysočina 81,4 a v Pardubickém a Karlovarském kraji 85,8.

Medián pro rok 2005 byl vypočten v hodnotě 88,4 a pohybovaly se okolo něho následující kraje. Jihomoravský s hodnotou 87,8, Plzeňský s hodnotou 89,1 a Zlínský s hodnotou 92,6.

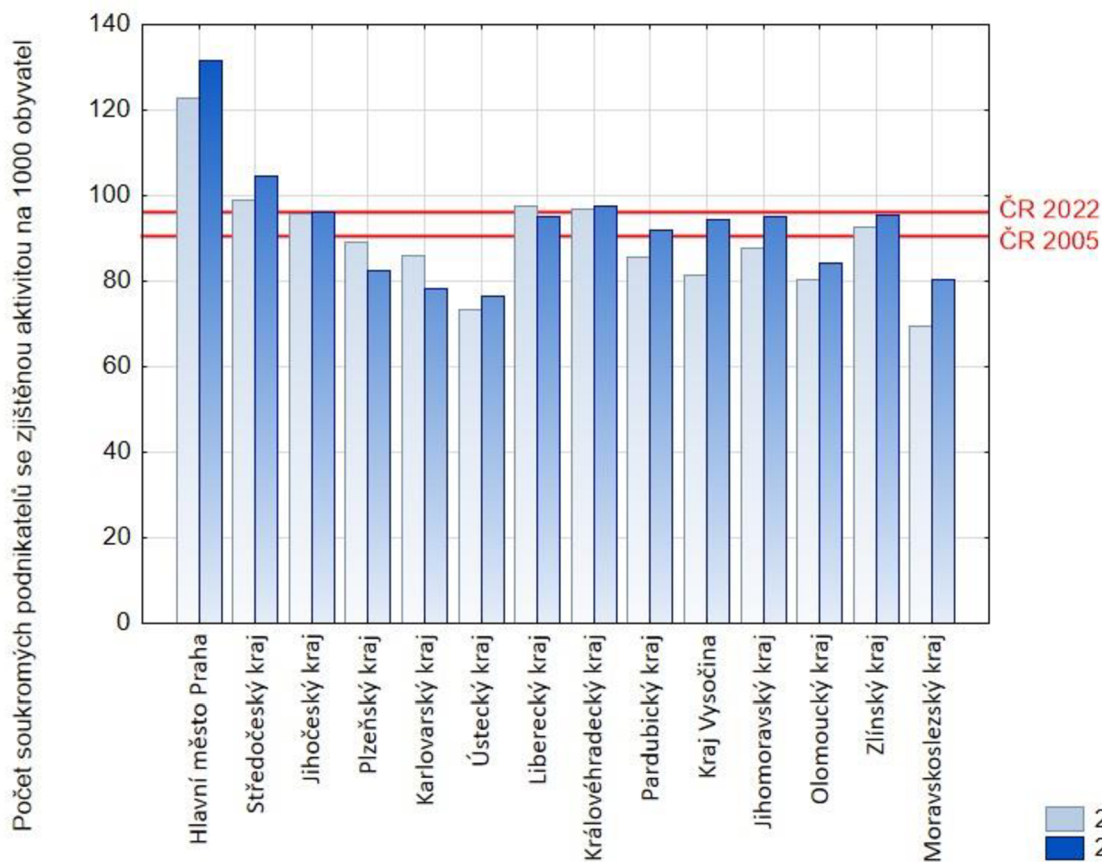
Nejvyšší hodnota byla zjištěna v Praze a činila 122,8 aktivních soukromých podnikatelů na 1000 obyvatel. Dále ve Středočeském kraji hodnota činila 98,8, v Libereckém kraji 97,7, v Královéhradeckém 97,0 a v Jihočeském kraji 95,9.

Z grafu číslo 4 je možné vidět, že ve většině krajů došlo k mírnému nárůstu hodnot do roku 2022. Pouze v Plzeňském, Karlovarském a Libereckém kraji došlo ke snížení. Nejvyšší hodnota byla vykázána opět v Praze a to 131,6 soukromých podnikatelů. Dále ve Středočeském kraji 104,5, v Královéhradeckém kraji 97,7, v Jihočeském kraji 96,1 a ve Zlínském kraji 95,4.

Medián pro tento rok byl vypočten v hodnotě 94,8 a pohybují se okolo něho kraje Pardubický s hodnotou 91,8, kraj Vysočina s hodnotou 94,4, Liberecký kraj (95,1) a Jihomoravský kraj (95,2).

Nejnižší hodnota již nebyla zjištěna v Moravskoslezském kraji, ale v Ústeckém, ve kterém činila 76,7 aktivních soukromých podnikatelů na 1000 obyvatel. V Karlovarském kraji činila tato hodnota 78,2, v Moravskoslezském kraji 80,4, v Plzeňském kraji 82,6 a v kraji Olomouckém 84,2.

Graf 4 Počet soukromých podnikatelů se zjištěnou aktivitou na 1000 obyvatel v krajích a celé ČR v letech 2005 a 2022

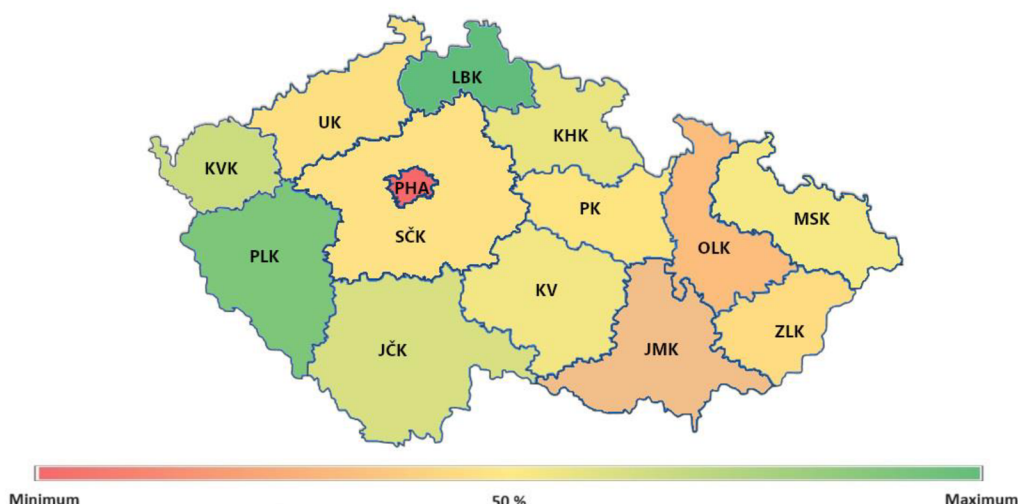

Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

4.1.5 Analýza nově hlášených případů pracovní neschopnosti na 100 pojištěných

Ve všech regionech docházelo od začátku sledovaného období v roce 2005 do roku 2012 téměř každý rok k poklesu nově hlášených případů pracovní neschopnosti. Poté následoval nárůst v roce 2013, další pokles v roce 2014 a od roku 2015 dochází ve všech krajích k téměř nepřetržitému růstu. Pro analýzu časových řad byl vybrán tlumený trend, jelikož poslední rok je rokem, kdy skončila koronavirová krize a nepředpokládá se další tak razantní nárůst. Hodnoty ukazatele MAPE se v analýze časových řad ve všech krajích pohybují v rozmezí 8,73 až 10,86 %, tudíž není možné vypočtené predikce považovat za velmi dobré, ale pouze přijatelné. Jednotlivé grafy analýzy časových řad je možné vidět v přílohách 57 až 70.

Obrázek 9 Vizualizace nově hlášených případů pracovní neschopnosti na 100 pojištěných v krajích České republiky stanovená z průměru mezi roky 2005–2022

Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Nejnižší počet nově hlášených případů pracovní neschopnosti na 100 pojištěných byl v průměru během sledovaného období zaznamenán v **Praze**, jedná se o 36,9 hlášených případů. Praha je rovněž jediným krajem, kde během sledovaného období došlo k celkovému poklesu (o 3 %) z 59,2 hlášených případů v roce 2005 na 57,1 v roce 2022. Predikce budoucího vývoje byly vypočteny o hodnotách 59,96 v roce 2023, 59,09 v roce 2024 a 60,74 v roce 2025. Hodnota ukazatele MAPE činí v tomto případě 9,13 % a tak je tyto predikce možné považovat za přijatelné.

Nejvyšších průměrných hodnot dosahoval ukazatel v krajích **Libereckém** (50,9), **Plzeňském** (50,1), **Karlovarském** (47,8) a **Jihočeském** (47,4). Z těchto krajů bylo na konci sledovaného období nejvíce nově hlášených případů v Libereckém, konkrétně šlo v roce 2022 o 89,5 nově hlášených případů pracovní neschopnosti na 100 pojištěných. Nejnižších hodnot dosahoval ukazatel v kraji Jihočeském (78,3). Celkově k největší změně došlo během sledovaného období v Libereckém kraji, kde rozdíl mezi rokem 2005 a 2022 činí nárůst o 20 %, následují kraje Plzeňský a Karlovarský s nárůstem o 8 % a Jihočeský s nárůstem 7 %. Predikce byly pro rok 2025 vypočteny o hodnotách 91,3 s MAPE 9,96 % v Plzeňském kraji, 84,38 s MAPE 10,27 % v Jihočeském kraji, 96,59 s MAPE 9,6 % v Libereckém kraji a 80,9 v Karlovarském kraji s MAPE o hodnotě 10,1 %.

Podobné průměrné hodnoty ukazatele byly vypočteny v krajích **Ústeckém** (45,4), **Středočeském** (45,7), **Pardubickém** (45,9) a **Zlínském** (45,2). Z těchto krajů došlo k nejvyšší celkové změně v Ústeckém, kde hodnoty ukazatele ve sledovaném období narostly o 26 %. Dále ve Středočeském kraji, kde vzrostly o 18 %, v Pardubickém o 15 % a ve Zlínském o 11 %. Nejvyšší predikce pro rok 2025 byly vypočteny ve Středočeském kraji s hodnotou 93,68 a MAPE 8,73 %, dále v Ústeckém kraji s hodnotou 92,55 a MAPE 10 %, v Pardubickém kraji s hodnotou 89,75 a MAPE 10,3 % a nejnižší ve Zlínském kraji s hodnotou 87,65 a MAPE 10,29 %.

V **Královehradeckém** kraji činila ve sledovaném období průměrná hodnota ukazatele 46,9, v kraji **Vysočina** 46,6 a v **Moravskoslezském** kraji 46,4. Z těchto krajů došlo celkově k nejvyššímu nárůstu v Královehradeckém a to o 13 %, poté v Moravskoslezském (10 %) a v kraji Vysočina, kde hodnoty ukazatele narostly celkem o 4 %. Predikce v Královehradeckém kraji činí pro rok 2025 88,46 s MAPE 10,26 %. V kraji Vysočina byla predikce pro rok 2025, s MAPE 10,86 % stanovena jako 82,22 a v Moravskoslezském byly vypočteny predikce 82,03 a MAPE o hodnotě 10,15 %.

V **Olomouckém** a **Jihomoravském** kraji je průměrná hodnota ze sledovaného období velice podobná. Konkrétně činí 42,9 nově hlášených případů pro kraj Jihomoravský a 43,1 pro kraj Olomoucký. Celková změna, která ve sledovaném období nastala byl nárůst o 12 % v Olomouckém kraji a 4 % v Jihomoravském. Predikce vypočtené pro rok 2025 činí v Jihomoravském kraji 78,27 nově hlášených případů s MAPE o hodnotě 9,58 %. Pro kraj Olomoucký byla v roce 2025 s MAPE 10,5 %, stanovena predikce 83,61 nově hlášených případů pracovní neschopnosti na 100 pojištěných.

Tabulka 5 Predikce nově hlášených případů pracovní neschopnosti na 100 pojištěných v krajích ČR pro roky 2023-2025 a M.A.P.E.

Kraj / rok	2023	2024	2025	M.A.P.E. [%]
Hlavní město Praha	59,96	59,09	60,74	9,13
Středočeský kraj	85,46	89,49	93,68	8,73
Jihočeský kraj	81,11	81,88	84,38	10,27
Plzeňský kraj	87,04	89,07	91,30	9,96
Karlovarský kraj	80,26	79,73	80,90	10,10
Ústecký kraj	87,10	89,21	92,55	10,00
Liberecký kraj	94,69	94,68	96,59	9,60
Královéhradecký kraj	85,42	85,93	88,46	10,26
Pardubický kraj	84,73	87,08	89,75	10,30
Kraj Vysočina	81,06	79,86	82,22	10,86
Jihomoravský kraj	76,61	76,60	78,27	9,58
Olomoucký kraj	81,63	81,70	83,61	10,50
Zlínský kraj	85,13	84,53	87,65	10,29
Moravskoslezský kraj	81,09	79,53	82,03	10,15

Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

4.1.5.1 Specifikace pozic regionů na úrovni NUTS 3

Specifikace pozic regionů z hlediska nově hlášených případů pracovní neschopnosti na 100 pojištěných byla provedena pro roky 2005 a 2022. Celorepublikový průměr v roce 2005 činil 68,2 a v roce 2022 činil 72,8.

V roce 2005 bylo nejvíce případů na 100 pojištěných hlášeno v kraji Plzeňském, konkrétní hodnota činila 76,8. Dále v kraji Vysočina a v Libereckém kraji 74,3, v Jihočeském kraji 73,0 a v Karlovarském kraji 72,6.

Nejnižší hodnota byla zaznamenána v Praze a činila 59,2 hlášených případů. Po Praze následovaly kraje Ústecký (65,4), Středočeský (67,3), Olomoucký (68,6) a Jihomoravský s hodnotou 68,7.

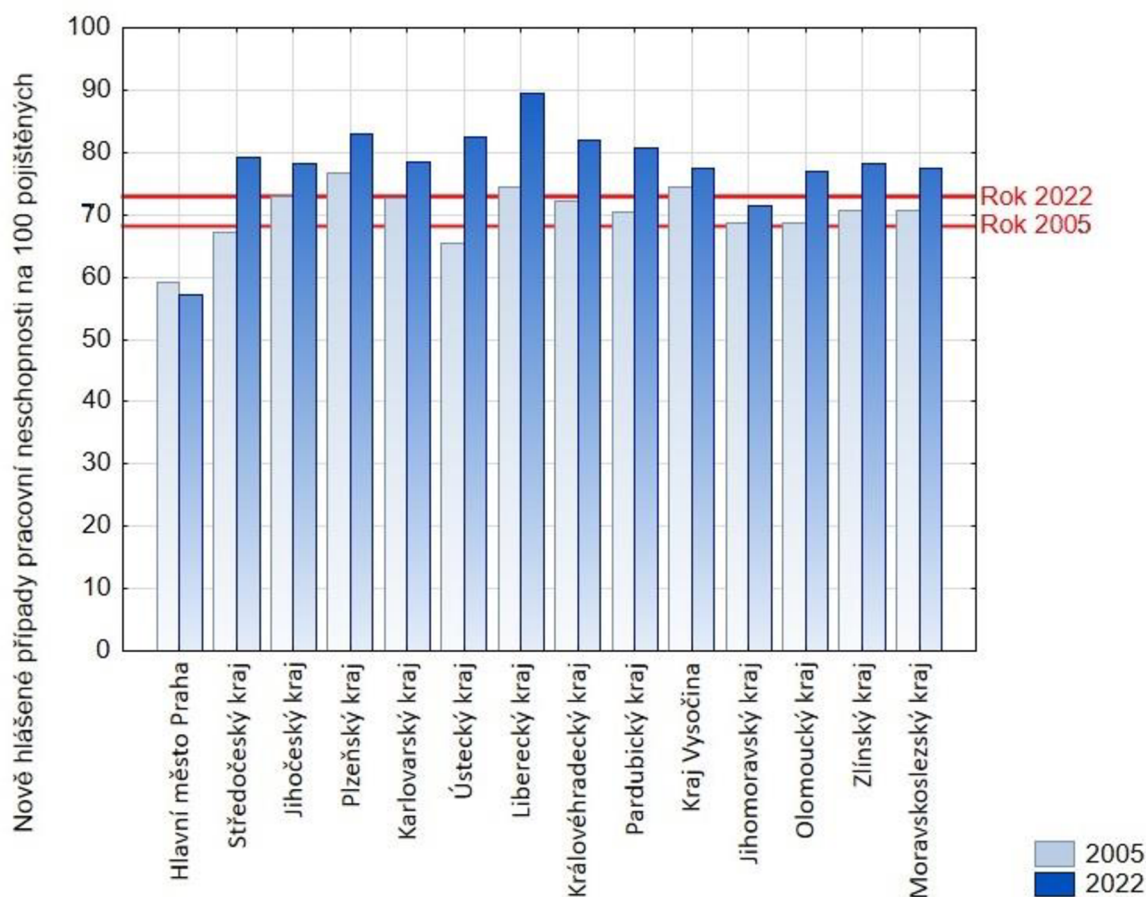
Medián v tomto roce činil 70,6 hlášených případů a nejbliže k němu byly kraje Pardubický s hodnotou 70,5, Moravskoslezský s hodnotou 70,6, Zlínský s hodnotou 70,7 a Královéhradecký s hodnotou 72,3.

Na grafu číslo 5 je možné vidět, že do roku 2022 došlo ve všech regionech kromě Prahy k nárůstu hodnot. V Praze byla po poklesu opět zaznamenána hodnota nejnižší a to konkrétně 57,1 hlášených případů. Následovaly kraje Jihomoravský (71,5), Olomoucký (76,9), Moravskoslezský (77,5) a kraj Vysočina s hodnotou 77,6.

Medián pro rok 2022 byl vypočten jako 78,4 hlášených případů a pohybovaly se kolem něj kraje Zlínský s hodnotou 78,2 a Jihočeský s hodnotou 78,3. Dále Karlovarský kraj s hodnotou 78,5 a Středočeský kraj s hodnotou 79,3.

Nejvíce nově hlášených případů na 100 pojištěných bylo tentokrát zaznamenáno v Libereckém kraji a to 89,5. Dále v Plzeňském kraji 82,9. Následoval kraj Ústecký, ve kterém hodnota velmi narostla a v roce 2022 činila 82,6. Poté kraj Královéhradecký s hodnotou 82,0 a kraj Pardubický s hodnotou 80,7.

Graf 5 Nově hlášené případy pracovní neschopnosti na 100 pojištěných v krajích a celé ČR v letech 2005 a 2022

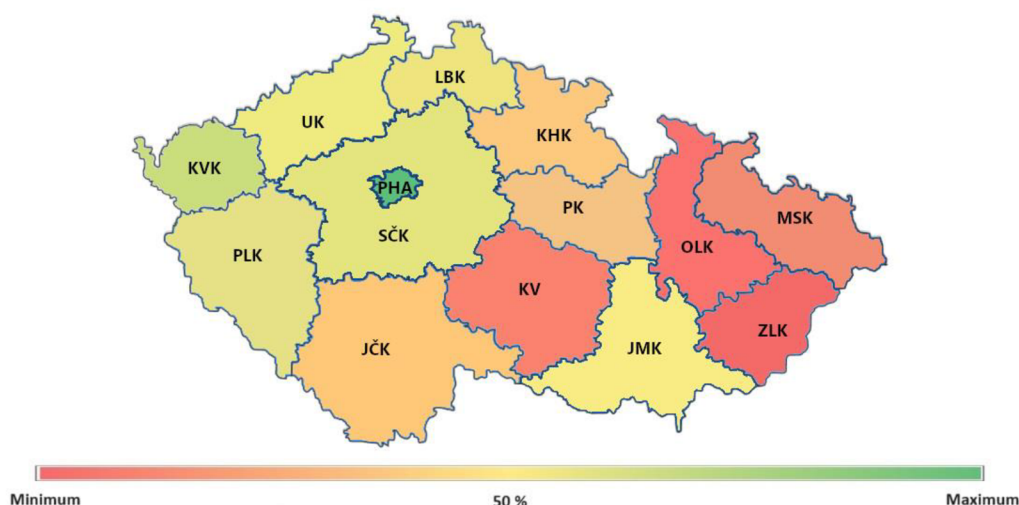
Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

4.1.6 Analýza počtu cizinců na 100 000 obyvatel

Ukazatel počet cizinců na 100 000 obyvatel byl analyzován v časovém období od roku 2004 do roku 2022. Celkově došlo ve všech krajích k nárůstu hodnot ukazatele, převážně v posledním roce 2022, kdy se hodnoty zvýšily velmi razantně, vlivem války na Ukrajině.

Ke snížení hodnot ukazatele docházelo ve většině krajů mezi roky 2009–2012, nejspíše vlivem ekonomické krize. Při analýze časových řad byl volen tlumený trend, a pro všechny regiony byl vypočten ukazatel MAPE menší než 10 %, tudíž je možné pokládat dané predikce za spolehlivé. Grafy vývoje počtu cizinců na 100 000 obyvatel v jednotlivých krajích je možné vidět v přílohách 85–98.

Obrázek 10 Vizualizace počtu cizinců na 100 000 obyvatel v krajích České republiky stanovená z průměru mezi roky 2004–2022

Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Nejvyšších hodnot dosahoval ukazatel v **Praze**, kde průměr ve sledovaném období činil 13 506,5 cizinců na 100 000 obyvatel. Celkový rozdíl během sledovaného období činí v Praze nárůst o 282 % a jediné roky kdy došlo k poklesu hodnot byly roky 2010 a 2013. Na základě vypočtených predikcí se očekává, že počet cizinců na 100 000 obyvatel bude v Praze růst na 28 732,7 v roce 2023, 30 465,9 v roce 2024 a 31 606,5 v roce 2025. Hodnota MAPE v tomto případě činí 4,9 %, což lze považovat za velmi dobré, pro provádění predikcí.

Nejnižších hodnot ve sledovaném období dosahovaly v průměru kraje **Zlínský** (1644,1), **Olomoucký** (1790,7), **Moravskoslezský** (2129,5) a kraj **Vysočina** (1969,2). Z těchto krajů došlo k nejvyššímu nárůstu v kraji Vysočina (426 %), dále v kraji Zlínském (324 %), Olomouckém (305 %) a v Moravskoslezském (224 %). Z hlediska predikcí se v kraji Vysočina s MAPE 6,8 % očekává nárůst na 10 575,6 cizinců v roce 2025. Dále v kraji Moravskoslezském s MAPE 6,1 %, je očekáván nárůst v roce 2025 na 5651,8

cizinců na 100 000 obyvatel. Ve Zlínském kraji činí očekávané hodnoty pro rok 2025 5535,4 cizinců na 100 000 obyvatel, s MAPE 7,9 %, v Olomouckém kraji je pak očekávaná hodnota v témže roce 7585,2 s MAPE 5,8 %.

Kolem středu se z hlediska průměrných hodnot ve sledovaném období pohybují kraje **Karlovarský**, kde průměr počtu cizinců na 100 000 obyvatel ve sledovaném období činil 6720,3. Dále pak **Plzeňský** (5186,1), **Středočeský** (5052,6), **Liberecký** (4303,7), **Ústecký** (4090,0) a **Jihomoravský** (3732,9). Z těchto krajů došlo ve sledovaném období k nejvyššímu nárůstu v kraji Plzeňském, kde hodnota ukazatele vzrostla z 2279,8 v roce 2004 na 13 349,1 v roce 2022 (tento nárůst činí 468 %). V Jihomoravském kraji došlo k nárůstu o 328 %, ve Středočeském o 306 %, v Libereckém o 280 % a v Ústeckém o 215 %. K nejnižšímu relativnímu nárůstu došlo v kraji Karlovarském, a to jen o 171 %. Z hlediska predikcí je s MAPE 5,3 % očekáván nárůst na 15 696,4 cizinců v Karlovarském kraji v roce 2025, v témže roce jsou očekávané hodnoty 10 133,2 v kraji Ústeckém s MAPE 5,4 %, 12 648,2 v kraji Jihomoravském s MAPE o hodnotě 6,7 %. V Plzeňském kraji se do roku 2025 očekává nárůst na 22 606,3 s o něco vyšší hodnotou MAPE 9,9 %, v Libereckém na 12 612,1 s MAPE 5,3 % a v kraji Středočeském na 14 545,3 s MAPE 6,6 %.

Velmi podobných hodnot dosahovaly ve sledovaném období průměry v krajích **Jihočeském** (2875,1), **Královehradeckém** (2899,8) a **Pardubickém** (2792,8). Z těchto 3 krajů došlo k celkovému nejvyššímu nárůstu hodnot ukazatele v kraji Pardubickém (o 594 %), což je také nejvyšší nárůst napříč všemi regiony. Ze zbylých 2 krajů došlo v Jihočeském k nárůstu o 359 % a v Královehradeckém o 288 %. Na základě predikcí je očekáván další nárůst hodnot. Přesněji na hodnotu 11 918,7 s MAPE 9,3 % v Pardubickém kraji v roce 2025. V tom samém roce jsou predikované hodnoty 9625,5 s MAPE 6,2 % v Královehradeckém kraji a 8149,7 s MAPE 7,6 % v Jihočeském.

Tabulka 6 Predikce počtu cizinců na 100 000 obyvatel v krajích ČR pro roky 2023-2025 a M.A.P.E.

Kraj / rok	2023	2024	2025	M.A.P.E. [%]
Hlavní město Praha	28732,7	30465,9	31606,5	4,9
Středočeský kraj	13018,6	13813,6	14545,3	6,6
Jihočeský kraj	7477,0	7946,4	8149,7	7,6
Plzeňský kraj	16556,6	19384,3	22606,3	9,9
Karlovarský kraj	13936,2	14717,3	15696,4	5,3
Ústecký kraj	9186,2	9672,4	10133,2	5,4
Liberecký kraj	11212,8	12146,3	12612,1	5,3
Královéhradecký kraj	8794,2	9296,5	9625,5	6,2
Pardubický kraj	9747,2	10820,3	11918,7	9,3
Kraj Vysočina	8084,7	9446,3	10575,6	6,8
Jihomoravský kraj	11290,6	12223,2	12648,2	6,7
Olomoucký kraj	6071,3	6915,2	7585,2	5,8
Zlínský kraj	4778,8	5223,4	5535,4	7,9
Moravskoslezský kraj	5256,2	5519,9	5651,8	6,1

Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

4.1.6.1 Specifikace pozic regionů na úrovni NUTS 3

Z hlediska počtu cizinců na 100 000 obyvatel byly specifikace provedeny pro roky 2004 a 2022. Zejména v roce 2022 došlo k velkému nárůstu hodnoty, převážně vlivem přílivu ukrajinských uprchlíků. Průměrná hodnota pro Českou republiku činila 2488,0 v roce 2004 a 10285,8 v roce 2022.

V roce 2004 bylo nejméně cizinců zjištěno ve Zlínském kraji, kde jich v přepočtu na 100 000 obyvatel pobývalo 1079,0, dále v Olomouckém kraji 1118,4, v kraji Vysočina 1136,6, v Pardubickém kraji 1160,3 a v Moravskoslezském kraji 1457,5.

Hodnota mediánu činila v roce 2004 1964,6 cizinců a pohybovaly se okolo ní kraje Jihočeský (1590,8), Královéhradecký (1800,1), Jihomoravský (2129,0) a Plzeňský (2279,8).

Jednoznačně nejvíce cizinců se nacházelo v Praze, kde jich v přepočtu na 100 000 obyvatel pobývalo 6656,8, rovněž byla zjištěna vysoká hodnota v Karlovarském kraji s 4835,7 cizinci na 100 000 obyvatel. Následovaly kraje Středočeský s hodnotou 2720,7, Liberecký s hodnotou 2496,0 a Ústecký s hodnotou 2400,0.

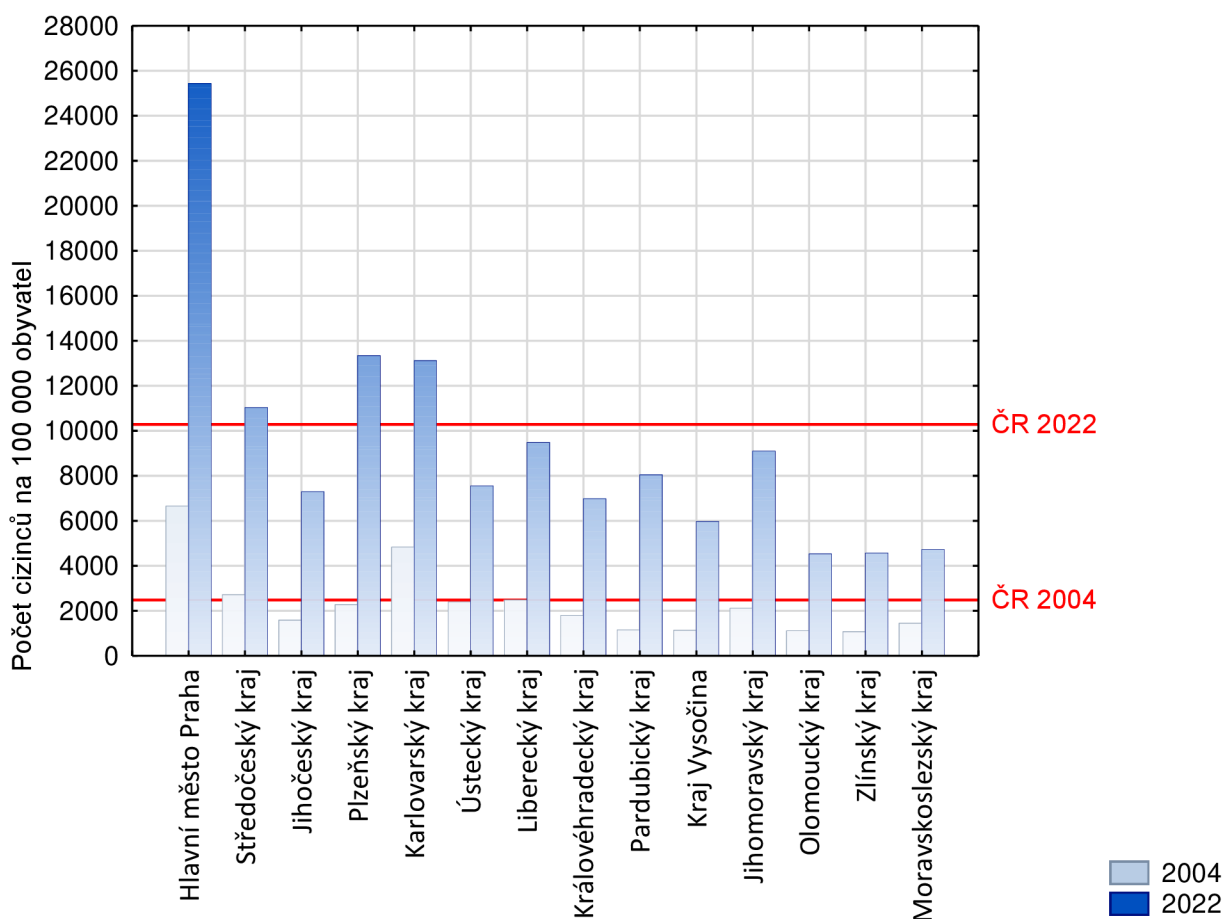
Jak již bylo zmíněno, hodnoty v roce 2022 velmi narostly. Nejvíce cizinců na 100 000 obyvatel bylo opět v Praze, kde hodnota činila 25 440,2. Následovaly kraje

Plzeňský (13 349,1), Karlovarský (13 124,5), Středočeský (11 043,0) a Liberecký (9 488,9).

Medián v roce 2022 byl vypočten v hodnotě 7806,4 a blízko k němu byly hodnoty v krajích Jihočeském (7 229,7), Ústeckém (7 563,0) a Pardubickém (8 049,8). Následoval kraj Jihomoravský s hodnotou 9 109,3.

Nejnižších hodnot již nedosahoval Zlínský kraj, ale Olomoucký (4 533,5). Zlínský měl v tomto roce až druhou nejnižší hodnotu a to 4 570,8. Po něm následovaly kraje Moravskoslezský s hodnotou 4728,9, kraj Vysočina s hodnotou 5 984,1 a Královéhradecký kraj s hodnotou 6 988,7 cizinců.

Graf 6 Počet cizinců na 100 000 obyvatel v krajích a celé ČR v letech 2004 a 2022

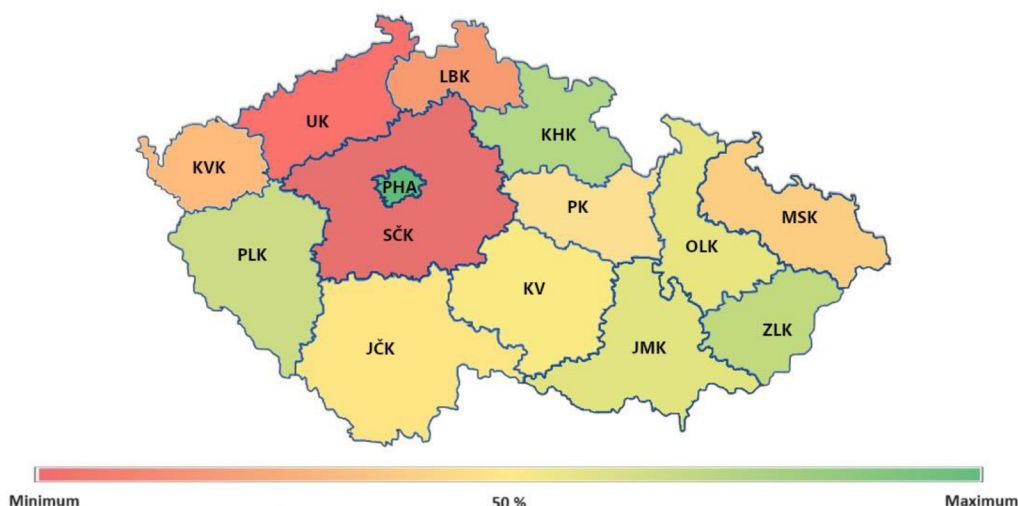

Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

4.1.7 Analýza indexu stáří

Ukazatel index stáří byl v krajích analyzován na základě dat mezi roky 2000–2022. Až na výjimku v roce 2022, kdy došlo k poklesu hodnot vlivem koronavirové pandemie, dochází téměř ve všech regionech k pravidelnému růstu. Jediným regionem, kde hodnoty indexu stáří poměrně dlouhodobě klesají je Praha. Při analýze časových řad byla vypočtena nejvyšší hodnota ukazatele MAPE v Karlovarském kraji a v Praze, tato hodnota však činí pouze 1,2 % a tak je možné zjištěné predikce považovat za spolehlivé. V přílohách 29–42 je možné vidět jednotlivé grafy z této analýzy.

Obrázek 11 Vizualizace indexu stáří v krajích České republiky stanovená z průměru mezi roky 2000–2022

Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Jak již bylo zmíněno, k poklesu hodnot dochází pouze v hlavním městě **Praze**, kde kromě roku 2011 a 2021 dochází ke každoročnímu poklesu již od roku 2009, byť jsou tyto poklesy velmi nízké. Celkově během sledovaného období poklesla hodnota indexu stáří v Praze o 4 %. Na základě predikcí je možné očekávat další pozvolný pokles až do roku 2025. Konkrétní predikce pro jednotlivé roky jsou s MAPE 1,2 % 117,2 v roce 2023, 116,3 v roce 2024 a 115,4 v roce 2025. I přes mírné poklesy meziročních hodnot, je však průměrná hodnota ukazatele v Praze stále nejvyšší ze všech analyzovaných regionů.

Naopak nejnižších průměrných hodnot dosahovaly z jednotlivých regionů kraje **Středočeský** (97,6), **Ústecký** (98,6), **Liberecký** (102,5), **Karlovarský** (105,8)

a **Moravskoslezský** (107,4). K celkovému nejvyššímu nárůstu došlo ve sledovaném období v kraji Karlovarském (97 %), ten s hodnotou ukazatele 139,5, dosáhl na konci sledovaného období v roce 2022 nejvyšších hodnot indexu stáří. K poměrně vysokému nárůstu došlo také v Moravskoslezském kraji (90 %), kde hodnota indexu stáří v roce 2022 činila 136,6. Z dalších krajů došlo k nárůstu o 79 % v Ústeckém, o 67 % v Libereckém a o 15 % ve Středočeském. Ten byl v roce 2022 s poměrně velkým odstupem, krajem s nejnižší hodnotou indexu stáří. Z hlediska jednotlivých predikcí je možné očekávat nárůst hodnot do roku 2025 na 105,3 s MAPE 0,6 % ve Středočeském kraji, 129,3 s MAPE 1 % v Libereckém kraji, na 134 s MAPE 0,9 % v Ústeckém kraji, na 141,9 s MAPE 0,8 % v Moravskoslezském kraji a na 145,1 s MAPE 1,2 % v Karlovarském kraji.

Nejvyšších průměrných hodnot dosahovaly za Prahou kraje **Královehradecký** (117,1), **Zlínský** (116), **Plzeňský** (115) a **Jihomoravský** (112,9). K nejvyššímu celkovému nárůstu došlo ve Zlínském kraji, kde hodnota indexu stáří vzrostla z 82,9 v roce 2000 na 141 v roce 2022, jedná se tedy o 70 % nárůst. K nárůstu o 38 % dále došlo v kraji Jihomoravském, o 43 % v Plzeňském a o 59 % v Královehradeckém. Z hlediska predikcí je očekáváno, že z těchto krajů bude nejvyšší hodnota indexu v roce 2025 v kraji Zlínském, kde s MAPE 0,6 % bude činit 144,0. Další vysoká hodnota je očekávána v kraji Královehradeckém a to 142,8 s MAPE rovněž 0,6 %. Predikce pro rok 2025 jsou pro Plzeňský a Jihomoravský kraj o něco nižší. Konkrétní hodnoty jsou 132,2 s MAPE 0,7 % pro kraj Plzeňský a 119,3 s MAPE 0,6 % pro Jihomoravský.

Ze zbývajících krajů činí průměrná hodnota ze sledovaného období 109,4 v **Pardubickém**, 109,5 v **Jihočeském**, 110,8 v kraji **Vysočina** a 112,2 v **Olomouckém**. V Pardubickém kraji došlo k celkovému nárůstu o 54 % z hodnoty 83,5 v roce 2000 na 128,5 v roce 2022. Dále došlo k nárůstu o 65 % v kraji Olomouckém, o 68 % v kraji Vysočina a o 62 % v Jihočeském kraji. Predikce s MAPE 0,7 % byla stanovena na hodnotu 139,8 v roce 2025 v Olomouckém kraji, 132,9 s MAPE 0,6 % v kraji Vysočina, 137,4 s MAPE 0,6 % v kraji Jihočeském. Predikce v témže roce pro Pardubický kraj činí 128,3 s MAPE o hodnotě 0,7 %.

Tabulka 7 Predikce indexu stáří [%] v krajích ČR pro roky 2023-2025 a M.A.P.E.

Kraj / rok	2023	2024	2025	M.A.P.E. [%]
Hlavní město Praha	117,2	116,3	115,4	1,2
Středočeský kraj	104,2	104,8	105,3	0,6
Jihočeský kraj	134,5	135,9	137,4	0,6
Plzeňský kraj	132,2	132,2	132,2	0,7
Karlovarský kraj	141,9	143,5	145,1	1,2
Ústecký kraj	130,5	132,3	134,0	0,9
Liberecký kraj	128,0	128,6	129,3	1,0
Královéhradecký kraj	142,2	142,5	142,8	0,6
Pardubický kraj	128,9	128,6	128,3	0,7
Kraj Vysočina	133,3	133,1	132,9	0,6
Jihomoravský kraj	122,3	120,8	119,3	0,6
Olomoucký kraj	137,6	138,7	139,8	0,7
Zlínský kraj	142,2	143,1	144,0	0,6
Moravskoslezský kraj	138,5	140,2	141,9	0,8

Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

4.1.7.1 Specifikace pozic regionů na úrovni NUTS 3

Na základě indexu stáří byla specifikace pozic regionů provedena v letech 2000 a 2022. Průměr indexu stáří byl v roce 2000 v celé České republice 85,5 %. Do roku 2022 tento průměr vzrostl na 126,1 %.

V roce 2000 byla nejnižší hodnota indexu stáří zaznamenána v Karlovarském kraji a to 70,6 %. Následovaly kraje Ústecký s 71,8 %, Moravskoslezský a Liberecký se 76,1 % a kraj Vysočina se 79,5 %.

Medián hodnot byl v tomto roce vypočten jako 82,7 % a pohybovaly se kolem něj kraje Jihočeský (82,0 %), Olomoucký (82,4 %), Zlínský (82,9 %) a Pardubický s 83,5 %.

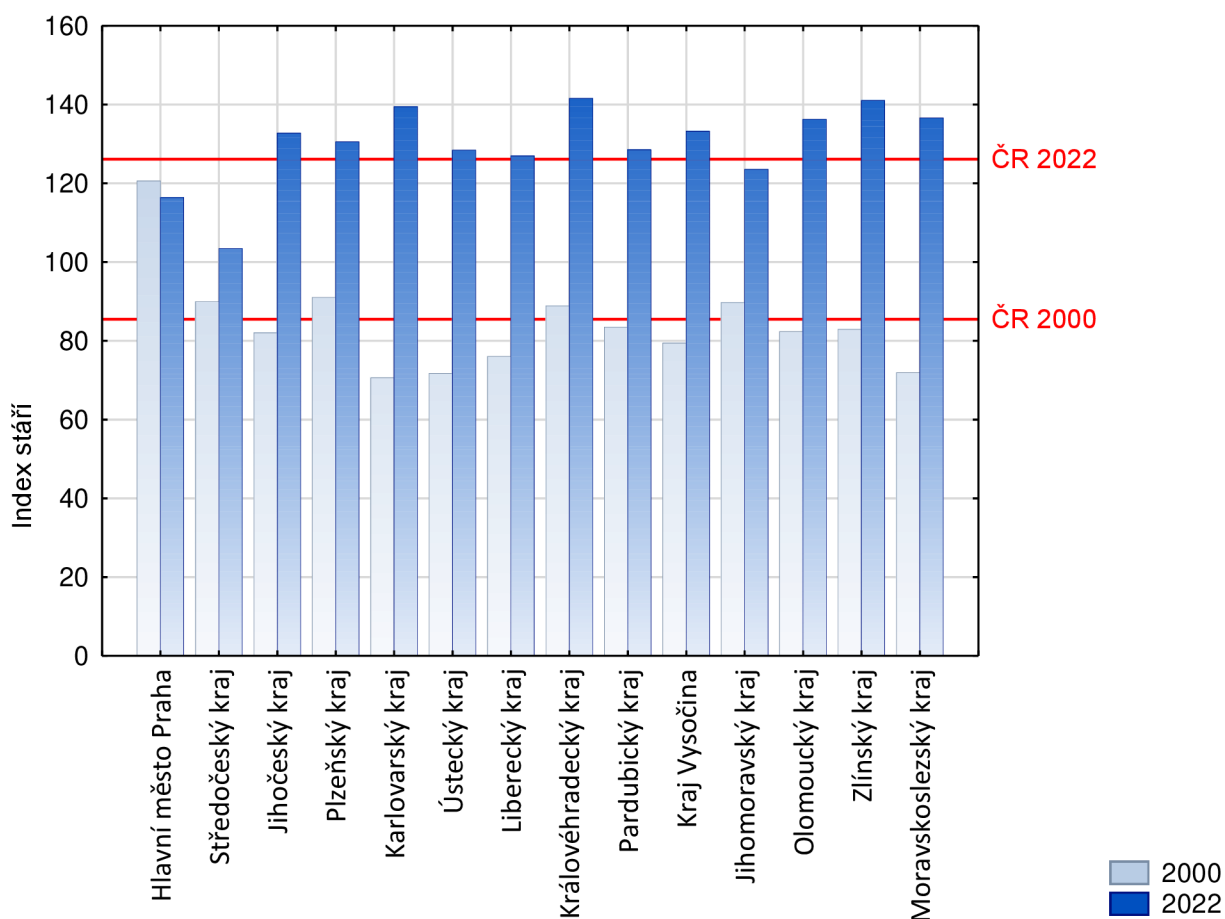
Nejvyšší hodnota indexu stáří byla zaznamenána v Praze, kde činila 120,6 %. Jde o jediný region, kde v roce 2000 hodnota indexu stáří přesahovala 100 %. Po Praze následovaly kraje Plzeňský (91,1 %), Středočeský (90,0 %), Jihomoravský (89,7 %) a Královéhradecký s 88,9 %.

Do roku 2022 došlo ve všech krajích kromě Prahy k vysokému nárůstu. Praha je jediný region kde došlo mezi roky ke snížení hodnoty a v roce 2022 tak představovala region s druhou nejnižší hodnotou (116,4 %). Před Prahou měl nižší hodnotu indexu stáří pouze kraj Středočeský a to 103,5 %. Za Prahou se umístily kraje Jihomoravský (123,6 %), Liberecký (127,0 %), a Ústecký (128,5 %).

Medián hodnot v roce 2022 byl vypočten jako 131,7 % a nejbliže mu byly následující kraje. Pardubický, ve kterém byl zaznamenán index stáří v hodnotě 128,5 %. Dále kraj Plzeňský, kde hodnota činila 130,6 %, Jihočeský (132,8 %) a kraj Vysočina (133,2 %).

Z krajů s nejnižšími hodnotami v roce 2000 se mezi kraje s nejvyššími hodnotami v roce 2022 dostaly Karlovarský a Moravskoslezský. Nejvyšší hodnota však byla zaznamenána v Královéhradeckém a to 141,6 %. Následoval kraj Zlínský s 141,0 %. Poté zmíněný Karlovarský kraj s 139,5 % a Moravskoslezský s 136,6 %. Dále pak Olomoucký kraj s 136,3 %.

Graf 7 Index stáří [%] v krajích a celé ČR v letech 2000 a 2022

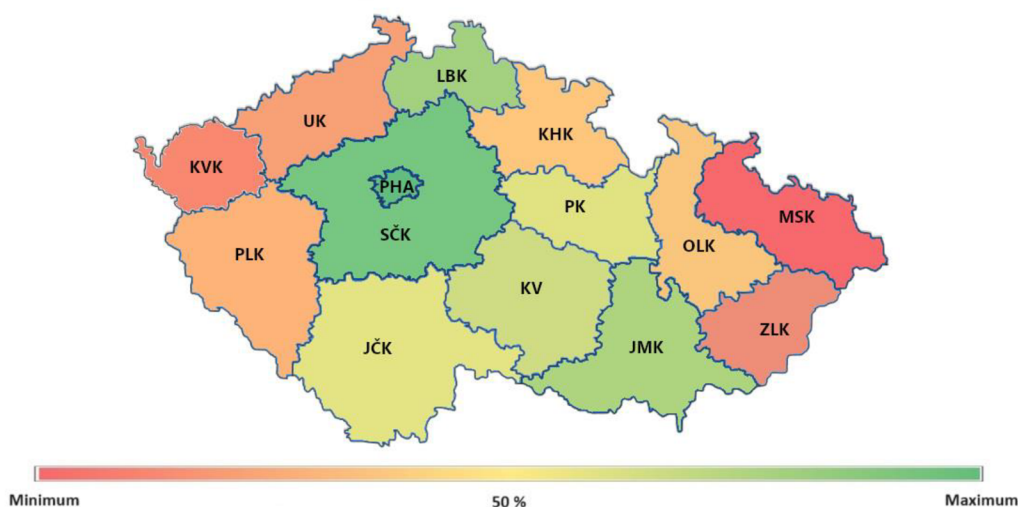

Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

4.1.8 Analýza přirozeného přírůstku (úbytku) obyvatel na 1 000 obyvatel středního stavu

Přirozený přírůstek, respektive úbytek obyvatel na 1000 obyvatel středního stavu byl v jednotlivých regionech analyzován na základě dat z roků 2000–2022. Vzhledem k velmi výraznému kolísání hodnot není možné nalézt vhodný model exponenciálního vyrovnání a pro naznačení přibližného trendu vývoje byly zvoleny klasické trendové funkce. V drtivé většině krajů docházelo k pravidelnému přirozenému úbytku obyvatel. Jediné výjimky jsou roky 2007 a 2008, kdy ve všech regionech došlo k přirozenému přírůstku. Dále došlo k přirozenému přírůstku ve většině regionech rovněž v letech 2009 a 2010. Grafy jednotlivých trendových funkcí pro znázornění vývoje ukazatele je možné nalézt v přílohách 113-126.

Obrázek 12 Vizualizace přírůstku (úbytku) obyvatel na 1 000 obyvatel středního stavu v krajích České republiky stanovená z průměru mezi roky 2000–2022

Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Jedinými kraji, kde je na základě dat ze sledovaného období možné hovořit o celkovém přirozeném přírůstku jsou **Praha**, **Středočeský kraj** a **Liberecký kraj**. V Praze došlo během let 2000–2022 k přirozenému přírůstku obyvatel o 11,01 %. Ve Středočeském kraji činí celkový přírůstek ze sledovaného období 7,76 % a v Libereckém 1,4 %.

K největšímu přirozenému úbytku obyvatel došlo sestupně v krajích **Moravskoslezském** (-28,56 %), **Karlovarském** (-24,59 %), **Zlínském** (-24,56 %), **Ústeckém** (-21,71 %), **Plzeňském** (-19,24 %), **Olomouckém** (-17,23 %).

a **Královehradeckém** (16,67 ‰). V těchto krajích docházelo k přirozenému úbytku obyvatel po většinu sledovaného období. K největšímu přirozenému úbytku obyvatelstva však došlo v posledních třech letech (roky 2020, 2021 a 2022). Tento úbytek byl způsoben s nejvyšší pravděpodobností vlivem koronavirové pandemie. V Karlovarském kraji činí přirozený úbytek z posledních 3 let 63 % z celkového přirozeného úbytku obyvatelstva během sledovaného období. V Moravskoslezském kraji je to pak 40,2 %, 36,9 % v Ústeckém kraji, 38,6 % v Plzeňském kraji, 48,1 % v Olomouckém kraji a 48,4 % v kraji Královehradeckém.

K menšímu přirozenému úbytku obyvatelstva došlo v krajích **Pardubickém** a **Jihočeském**. Konkrétně v Pardubickém došlo během sledovaného období k celkovému přirozenému úbytku obyvatel na 1000 obyvatel středního stavu o 8,05 ‰ a v Jihočeském o 8,16 ‰. Přirozený úbytek z koronavirové pandemie v posledních 3 letech činí v Pardubickém kraji 6,96 ‰, což je 86,5 % z celkového přirozeného úbytku ve sledovaném období. V Jihočeském kraji tyto hodnoty tvoří 80,7 % z celkového přirozeného úbytku ve sledovaném období na 1000 obyvatel.

V krajích **Jihomoravském** a kraji **Vysočina**, tvoří hodnoty z posledních 3 let sledovaného období většinu přirozeného úbytku, a ještě před těmito roky byla suma přirozeného přírůstku obyvatel kladná. Se zahrnutím těchto let činí suma -0,18 ‰ v Jihomoravském kraji a -5,18 ‰ v kraji Vysočina.

V tabulce číslo 8 jsou zobrazené jednotlivé trendové funkce zachycující vývoj hodnoty ukazatele v krajích České republiky. Pro veškeré kraje byla nejvhodnější kvadratická trendová funkce. Pro většinu krajů byla zvolena trendová funkce s indexem determinace vyšším než 0,7, tudíž lze hovořit o silné závislosti hodnot ukazatele na čase. Pouze pro kraje Zlínský, Královehradecký, Pardubický, Plzeňský a kraj Vysočina byly zvoleny trendové funkce s indexem determinace o něco nižším než 0,7. Tak je v těchto případech možné hovořit o středně silné závislosti.

Tabulka 8 Trendové funkce vývoje přírůstku (úbytku) obyvatel na 1 000 obyvatel středního stavu v krajích ČR pro roky 2000-2022

Kraj	Trendová funkce	Index korelace	Index determinace
Hlavní město Praha	$-5,0352 + 0,9270t - 0,0298t^2$	0,9638	0,9289
Středočeský kraj	$-4,0119 + 0,8747t - 0,0327t^2$	0,9215	0,8491
Jihočeský kraj	$-2,1121 + 0,4743t - 0,0209t^2$	0,8421	0,7092
Plzeňský kraj	$-3,1316 + 0,5581t - 0,0234t^2$	0,7989	0,6382
Karlovarský kraj	$-1,0911 + 0,4205t - 0,0267t^2$	0,9050	0,8191
Ústecký kraj	$-1,8803 + 0,4528t - 0,0239t^2$	0,8711	0,7589
Liberecký kraj	$-2,2067 + 0,6428t - 0,0289t^2$	0,8740	0,7638
Královéhradecký kraj	$-2,4913 + 0,4918t - 0,0219t^2$	0,7945	0,6312
Pardubický kraj	$-2,2039 + 0,4931t - 0,0216t^2$	0,7988	0,6381
Kraj Vysočina	$-2,0696 + 0,4655t - 0,0199t^2$	0,8167	0,6670
Jihomoravský kraj	$-3,4252 + 0,6943t - 0,0261t^2$	0,9004	0,8108
Olomoucký kraj	$-2,4607 + 0,4921t - 0,0223t^2$	0,8591	0,7380
Zlínský kraj	$-2,2250 + 0,3582t - 0,0167t^2$	0,7398	0,5473
Moravskoslezský kraj	$-2,0252 + 0,3711t - 0,0195t^2$	0,8608	0,7409

Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

4.1.8.1 Specifikace pozic regionů na úrovni NUTS 3

Roky, ve kterých byla prováděna specifikace pozic regionů z hlediska přirozeného přírůstku nebo úbytku na 1000 obyvatel středního stavu jsou 2000 a 2022. V obou rocích 2000 i 2022 byla průměrná hodnota za celou Českou republiku -1,76. V roce 2000 navíc docházelo k úbytku ve všech regionech.

V roce 2000 byla nejnižší hodnota ukazatele zaznamenána v Praze, kde činila -3,36 obyvatel. Za Prahou na tom byly nejhůře kraje Středočeský (-2,55), Jihomoravský (-2,2), Plzeňský (-1,96) a Olomoucký (-1,91). V těchto regionech byly zaznamenány hodnoty pod celorepublikovým průměrem.

Nejlepšího výsledku z hlediska hodnoty ukazatele dosáhl Karlovarský kraj, kde byla zaznamenána hodnota -0,37 obyvatel. Za ním následovaly kraje Ústecký s hodnotou -0,93 obyvatel, Liberecký s hodnotou -1,02 obyvatel, Pardubický s hodnotou -1,03 obyvatel a Jihočeský s hodnotou -1,15 obyvatel.

Medián byl vypočten jako -1,35 a blížily se mu hodnoty v krajích Vysočina (-1,18), Moravskoslezském (-1,23), Zlínském (-1,47) a Královéhradeckém (-1,51).

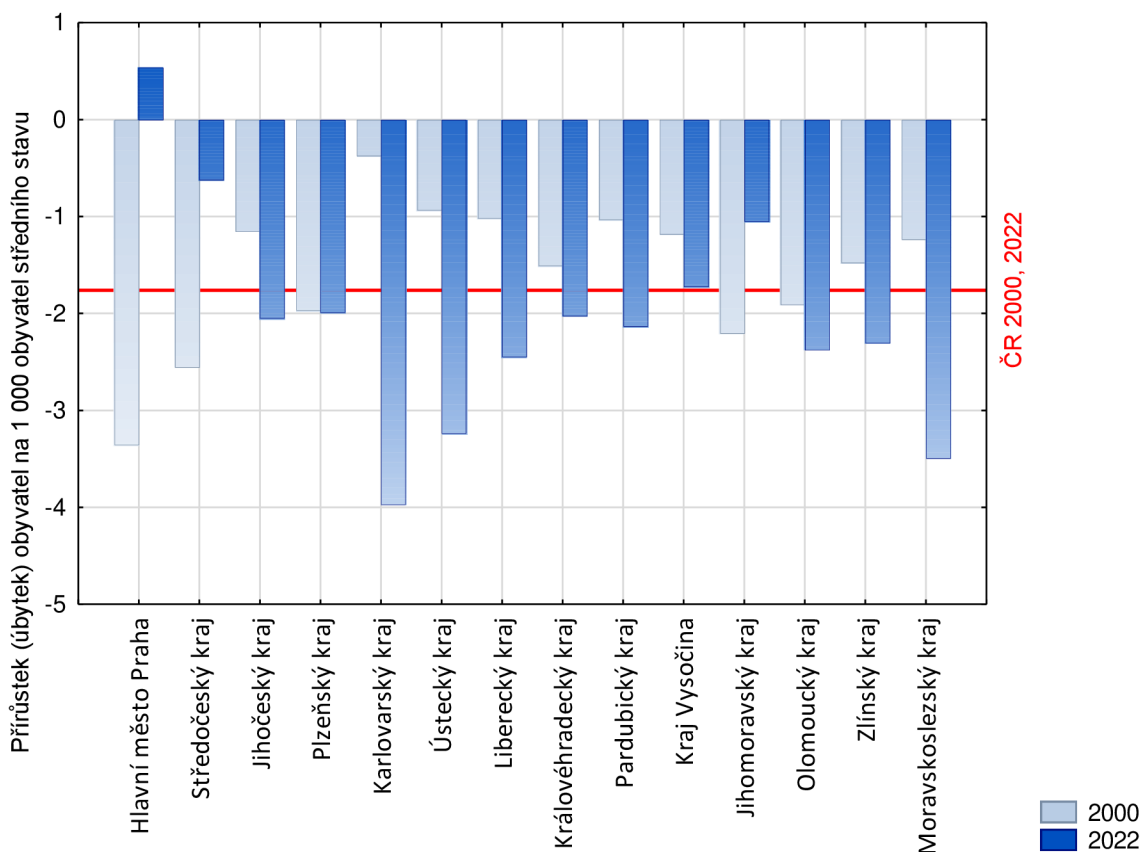
Na grafu číslo 8 je možné vidět, že téměř ve všech krajích se úbytek obyvatel mezi roky zvýšil. Pouze v Praze došlo k výraznému nárůstu hodnoty ukazatele a došlo v ní tak jako v jediném regionu k přírůstku o 0,54 na 1000 obyvatel. Za Prahou

již s úbytkem následovaly kraje Středočeský (-0,62), Jihomoravský (-1,05), Vysočina (-1,72) a Plzeňský kraj (-1,99).

Medián v tomto roce byl vypočten jako -2,09 obyvatel a pohybovaly se kolem něj kraje Královéhradecký (-2,02), Jihočeský (-2,05), Pardubický (-2,13) a Zlínský (-2,30).

Nejnižší hodnota ukazatele čili nejvyšší úbytek byl zaznamenán v Karlovarském kraji, a to -3,97 obyvatel. Jde tak o propad z nejlepší hodnoty napříč kraji v roce 2000 na nejhorší v roce 2022. Za Karlovarským krajem následoval Moravskoslezský s hodnotou -3,49 obyvatel, Ústecký s hodnotou -3,24 obyvatel, Liberecký s hodnotou -2,44 obyvatel a Olomoucký s hodnotou -2,38 obyvatel.

Graf 8 Přirozený přírůstek (úbytek) obyvatel na 1000 obyvatel středního stavu v krajích a celé ČR v letech 2000 a 2022

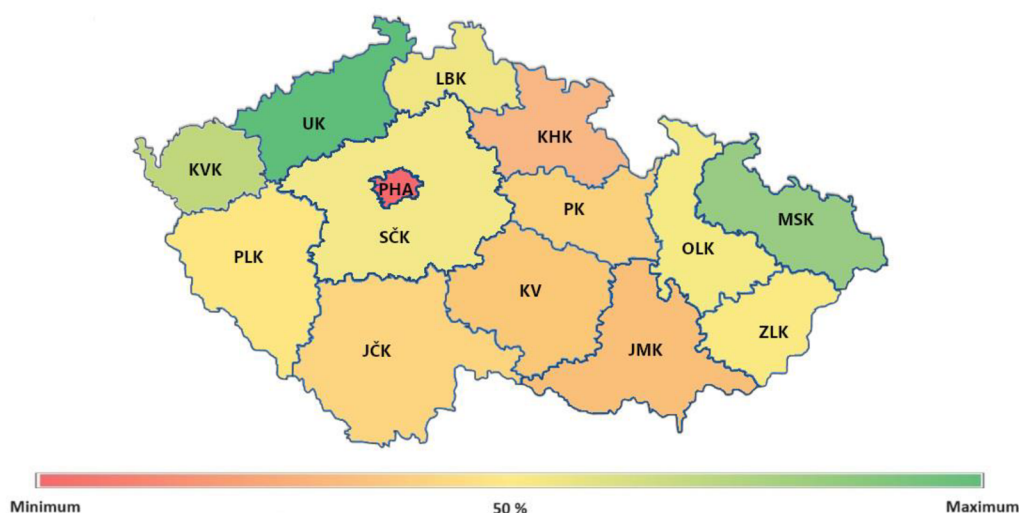
Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

4.1.9 Analýza standardizované úmrtnosti na 100 000 obyvatel

Vyjma několika výkyvů, je vývoj standardizované úmrtnosti na 100 000 obyvatel ve všech regionech z dlouhodobého hlediska klesající. Například v roce 2020 došlo

k nárůstu úmrtnosti ve všech krajích a v roce 2021 ve všech kromě kraje Vysočina. K tomuto nárůstu došlo vlivem koronavirové pandemie. K nárůstu rovněž došlo ve většině regionů na začátcích sledovaného období v roce 2001 a 2003, tyto nárůsty však nejsou tak vysoké jako právě z konce časové řady. Další rok, kdy ve většině krajů došlo k mírnému nárůstu je rok 2015. Z hlediska analýzy časových řad a tvorby predikcí byla nejvyšší hodnota ukazatele MAPE vypočtena 6,2 % pro Karlovarský kraj, pro většinu krajů však tato hodnota byla nižší než 5 % a tyto modely je možné označit za velmi dobré. Grafy z jednotlivých analýz časových řad je možné vidět v přílohách 127–140.

Obrázek 13 Vizualizace standardizované úmrtnosti na 100 000 obyvatel v krajích České republiky stanovená z průměru mezi roky 2000–2022

Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Nejnižší průměr standardizované úmrtnosti na 100 000 obyvatel byl vypočten v hlavním městě **Praze**, tato hodnota činí konkrétně 1528,3. Celkově během sledovaného období došlo v Praze ke snížení o 25 % z hodnoty 1822 v roce 2000 na 1358 v roce 2022. Z hlediska predikcí budoucího vývoje je očekáván další pokles na 1382,2 v roce 2023, 1371,1 v roce 2024 a 1360,1 v roce 2025 s MAPE 3,5 %.

Naopak nejvyšší průměrné hodnoty byly vypočteny pro kraje **Ústecký** (2005,5), **Moravskoslezský** (1930,2) a **Karlovarský** (1871,5). Z hlediska celkové změny ve sledovaném období došlo k nejvyššímu poklesu v Karlovarském kraji, kde hodnoty ukazatele mezi roky 2000 a 2022 poklesly o 25 %, dále pak v Ústeckém kraji o 22 % a v Moravskoslezském kraji o 19 %. Z hlediska vhodnosti modelů analýzy časových řad

pro tvorbu predikcí lze na základě MAPE 3,8 % pro Moravskoslezský kraj a 4,5 % pro Ústecký kraj, označit tyto modely za velmi dobré. Pro Karlovarský kraj byla vypočtena hodnota MAPE 6,2 %, což lze označit za přijatelné. Predikce standardizované úmrtnosti na 100 000 obyvatel v roce 2025 jsou 1859,1 pro Ústecký kraj, 1819,8 pro Karlovarský kraj a 1765,4 pro Moravskoslezský kraj.

O něco nižší průměry z hodnot ve sledovaném období byly vypočteny pro kraje **Liberecký** (1795,3), **Středočeský** (1785,2), **Olomoucký** (1782,8), **Zlínský** (1779,6) a **Plzeňský** (1762,6). Z těchto krajů došlo k nejvyššímu poklesu standardizované úmrtnosti na 100 000 obyvatel ve Zlínském, kde se hodnota snížila z 2082 v roce 2000 na 1562 v roce 2022. To činí v relativním vyjádření rozdíl -25 %. Dále došlo k poklesu hodnoty o 24 % v kraji Středočeském, 23 % v krajích Libereckém a Plzeňském a o 21 % poklesla standardizovaná úmrtnost v kraji Olomouckém. Na základě vypočtených predikcí je možné očekávat další poklesy. V roce 2025 by měla s ukazatelem MAPE 5,8 % činit hodnota ukazatele v Plzeňském kraji 1644,5, ve Zlínském 1627,8 s MAPE 4,4 %, v Olomouckém 1684,4 s MAPE 3,8 %, ve Středočeském 1613,5 s MAPE 4,3 % a v Libereckém 1656,3 s MAPE o hodnotě 4,4 %.

Za Prahou činily nejnižší průměry v krajích **Královehradeckém** (1675,3), **Jihomoravském** (1690,4), v kraji **Vysočina** (1703,0), v **Pardubickém** kraji (1719,0) a v **Jihočeském** kraji (1728,2). Z těchto krajů došlo k největší změně ve sledovaném období v Královehradeckém kraji, kde hodnota ukazatele klesla o 26 % z hodnoty 1972 v roce 2000 na hodnotu 1462 v roce 2022. Dále došlo k poklesu o 23 % v krajích Vysočina a Jihomoravském, ve Středočeském kraji o 19 % a v Pardubickém o 18 %. Ukazatel MAPE byl vypočten s hodnotou 4,9 % pro kraje Jihočeský a Královehradecký, 4,3 % pro Pardubický, 4,2 % pro kraj Vysočina a 3,8 % pro Jihomoravský kraj. Na základě toho je možné označit modely za velmi dobré a vhodné pro provádění predikcí. Ty činí pro rok 2025 hodnotu 1611,5 v Pardubickém kraji, 1584,1 v Jihočeském, 1552,6 v kraji Vysočina, 1549,3 v Jihomoravském kraji a 1547,7 v Královehradeckém kraji.

Tabulka 9 Predikce standardizované úmrtnosti na 100 000 obyvatel v krajích ČR pro roky 2023-2025 a M.A.P.E.

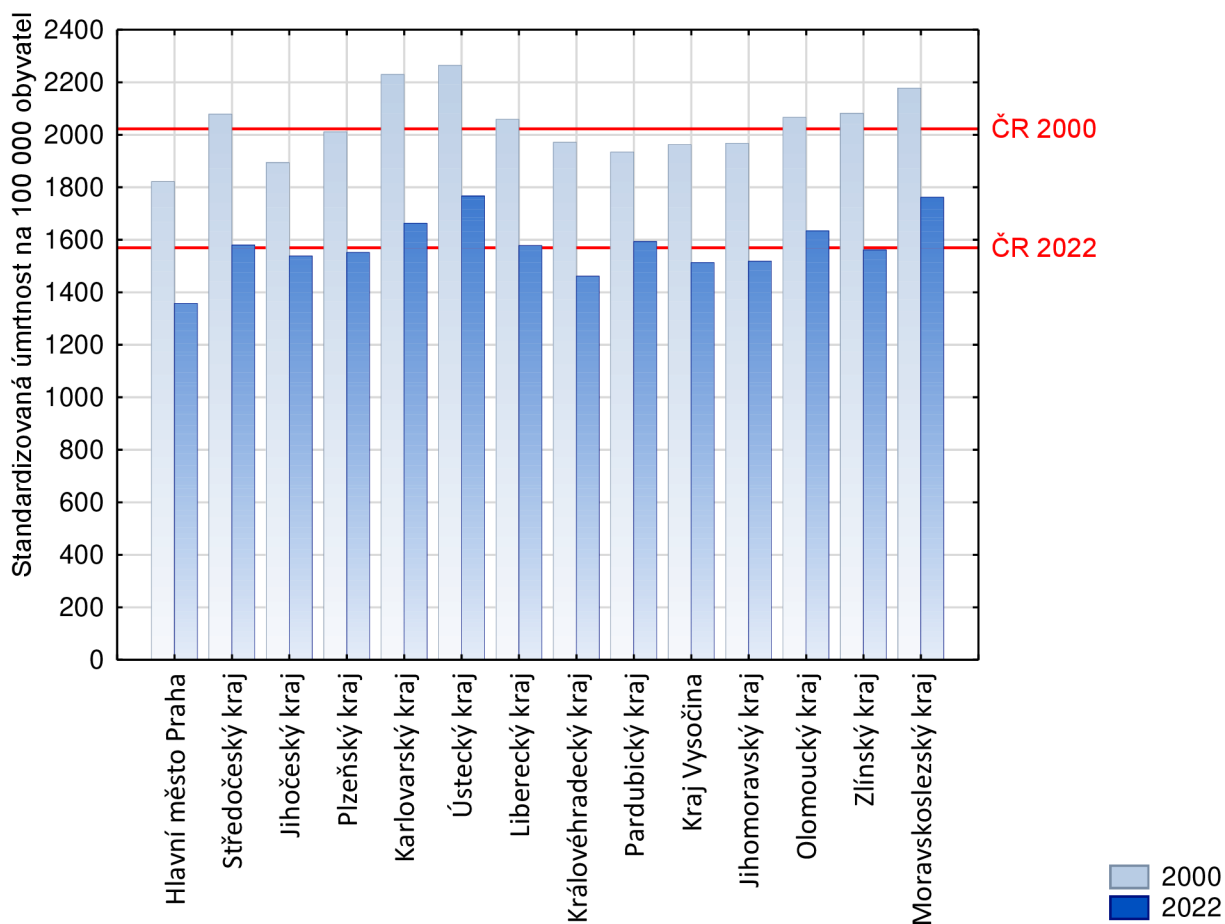
Kraj / rok	2023	2024	2025	M.A.P.E. [%]
Hlavní město Praha	1382,2	1371,1	1360,1	3,5
Středočeský kraj	1633,2	1623,3	1613,5	4,3
Jihočeský kraj	1599,2	1591,7	1584,1	4,9
Plzeňský kraj	1656,0	1650,2	1644,5	5,8
Karlovarský kraj	1824,0	1821,9	1819,8	6,2
Ústecký kraj	1874,2	1866,7	1859,1	4,5
Liberecký kraj	1672,0	1664,1	1656,3	4,4
Královéhradecký kraj	1561,5	1554,6	1547,7	4,9
Pardubický kraj	1623,0	1617,3	1611,5	4,3
Kraj Vysočina	1571,3	1561,9	1552,6	4,2
Jihomoravský kraj	1566,1	1557,7	1549,3	3,8
Olomoucký kraj	1695,9	1690,1	1684,4	3,8
Zlínský kraj	1645,4	1636,6	1627,8	4,4
Moravskoslezský kraj	1787,6	1776,5	1765,4	3,8

Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

4.1.9.1 Specifikace pozic regionů na úrovni NUTS 3

Z hlediska standardizované úmrtnosti na 100 000 obyvatel byla prováděna specifikace pozic regionů v rocích 2000 a 2022. Mezi těmito roky došlo ve všech regionech ke snížení hodnot. Průměrná hodnota za celou Českou republiku byla 2023 v roce 2000 a 1569 v roce 2022.

Graf 9 Standardizovaná úmrtnost na 100 000 obyvatel v krajích a celé ČR v letech 2000 a 2022

Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Nejnižší hodnota ukazatele byla v roce 2000 zaznamenána v Praze, kde činila 1822 obyvatel. Za Prahou následovaly kraje Jihočeský s hodnotou 1894 obyvatel, Pardubický s hodnotou 1935 obyvatel, Vysočina s hodnotou 1963 obyvatel a Jihomoravský kraj s hodnotou 1968 obyvatel.

Mediánová hodnota byla v roce 2000 vypočtena jako 2035 a blížily se jí kraje Královéhradecký (1972), Plzeňský (2011), Liberecký (2059) a Olomoucký (2066).

Nejvyšší neboli nejhorší hodnota byla zaznamenána v Ústeckém kraji, kde činila 2265 obyvatel. Dále v Karlovarském kraji 2230 obyvatel, v Moravskoslezském kraji 2178 obyvatel, ve Zlínském kraji 2082 obyvatel a ve Středočeském kraji 2079 obyvatel.

Z grafu číslo 9 je vidět, že do roku 2022 došlo ve všech regionech ke snížení hodnoty ukazatele. Nejnižší hodnota byla opět zaznamenána v Praze a činila 1358

obyvatel. Dále následoval kraj Královehradecký (1462 obyvatel), Vysočina (1514 obyvatel), Jihomoravský (1519 obyvatel) a Jihočeský (1539 obyvatel).

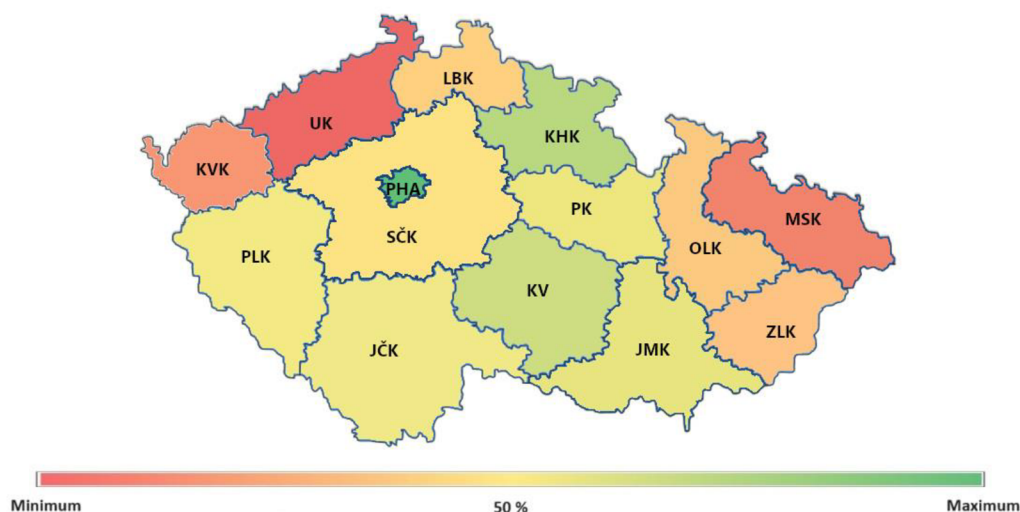
Medián byl tentokrát vypočten v hodnotě 1570 obyvatel. Nejbližší mu byly kraje Plzeňský s hodnotou 1552 obyvatel, Zlínský s hodnotou 1562 obyvatel, Liberecký s hodnotou 1578 obyvatel a Středočeský s hodnotou 1580 obyvatel.

Nejvyšší hodnota byla v roce 2022 zaznamenána opět v Ústeckém kraji a to 1767 obyvatel. Těsně za Ústeckým krajem následoval Moravskoslezský kraj s hodnotou 1762 obyvatel. Dále pak Karlovarský kraj s hodnotou 1663 obyvatel, Olomoucký s hodnotou 1634 obyvatel a Pardubický s hodnotou 1594 obyvatel.

4.1.10 Analýza naděje dožití

Z hlediska naděje na dožití byly jednotlivé regiony analyzovány v rámci časové řady mezi roky 2001–2021. Ve všech krajích mají hodnoty ukazatele z dlouhodobého hlediska rostoucí charakter, avšak během sledovaného období došlo i k několika výkyvům. Nejvýraznější poklesy nastaly ve většině krajích v letech 2019 a 2020. Jediný kraj, ve kterém nedošlo v obou těchto rocích k poklesu je Praha, kde se hodnota naděje na dožití v roce 2020 téměř nezměnila, ale pouze mírně vzrostla. Další častější poklesy napříč kraji je možné pozorovat například v roce 2002 nebo 2017. Z hlediska hodnot MAPE je možné veškeré vytvořené modely exponenciálního vyrovnání pokládat za velmi dobré a vhodné pro tvorbu predikcí. Jednotlivé grafy z analýzy časových řad je možné nalézt v přílohách 43–56.

Obrázek 14 Vizualizace naděje dožití v krajích České republiky stanovená z průměru mezi roky 2001–2021

Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Jednoznačně nejvyšších hodnot naděje na dožití během sledovaného období dosahovala **Praha**. Vypočtený průměr z let 2001–2021 činí 76,5 let a změna během celého sledovaného období činí nárůst ze 73,7 let v roce 2001 na 77,1 let v roce 2021. Z hlediska relativního vyjádření se jedná o 4,7 % nárůst. V posledních letech sledovaného období však došlo k poklesům vlivem koronavirové pandemie. Po těchto poklesech je ale z hlediska vypočtených predikcí možné předpokládat opět pomalý nárůst. Konkrétní predikované hodnoty naděje na dožití v Praze s hodnotou MAPE 0,27 % jsou 77,3 v roce 2022, 77,5 v roce 2023 a 77,6 v roce 2024.

Kraje s naopak nejnižšími průměry naděje na dožití jsou **Ústecký** (72,5), **Moravskoslezský** (72,9), **Karlovarský** (73,2), **Zlínský** (74,0), **Olomoucký** (74,1) a **Liberecký** (74,2). Z těchto krajů došlo ve sledovaném období k nejvyššímu nárůstu v Libereckém, kde rozdíl mezi roky 2001–2021 činí nárůst o 4,8 %, v Ústeckém kraji činí nárůst 4,5 %, dále v Olomouckém 4,3 %, ve Zlínském 4,0 % a v Moravskoslezském 3,7 %. Stejně jako průměrná hodnota, i hodnota na konci sledovaného období v roce 2021 je nejnižší v Ústeckém kraji. Podobně jako ve zbytku krajů je však na základě predikcí možné očekávat pozvolný nárůst. S ukazatelem MAPE 0,37 % byly vypočteny predikované hodnoty naděje dožití v Ústeckém kraji. Konkrétní hodnoty činí 73,3 let v roce 2022, 73,4 let v roce 2023 a 73,6 let v roce 2024. Ze zbylých krajů je nejvyšší predikovaná hodnota naděje dožití pro rok 2024 75,4 let v krajích Libereckém a Zlínském.

Hodnoty MAPE byly pro oba kraje vypočteny rovněž stejné a to 0,37 %. Dále pro Olomoucký kraj byla stanovena predikce 75,0 let v roce 2024 s MAPE 0,31 %. V Moravskoslezském kraji je s MAPE 0,32 % možné očekávat drobný nárůst hodnoty na 73,6 v roce 2024 a v Karlovarském kraji s MAPE 0,45 % na 73,5 v témže roce.

O něco vyšší průměrné hodnoty ve sledovaném období zaznamenaly kraje **Královehradecký** (75,4), **Vysočina** (75,2), **Pardubický** (74,9) a **Jihomoravský** (74,9). Z těchto krajů došlo k celkové největší změně v kraji Vysočina, kde naděje na dožití mezi roky 2001-2021 vzrostla o 4,5 % na hodnotu 76,2 let. K nárůstu 4,1 % došlo v Jihomoravském kraji, kde konečná hodnota v roce 2021 činila 75,6 let. Dále došlo k nárůstu o 3,7 % v Pardubickém kraji a o 3,6 % v Královehradeckém kraji. Z hlediska vypočtených predikcí je možné očekávat nárůst hodnot v roce 2024 na 76,7 let v kraji Vysočina, 76,2 let v Královehradeckém kraji, 76,0 let v Pardubickém kraji a na 75,7 let v Jihomoravském kraji. Vypočtené hodnoty MAPE jsou velmi nízké a činí 0,34 % pro Vysočinu, 0,33 % pro Královehradecký kraj, 0,35 % pro Pardubický kraj a rovněž 0,35 % pro kraj Jihomoravský.

Podobné hodnoty byly během sledovaného období zaznamenány v krajích **Jihočeském** (74,8), **Plzeňském** (74,8) a **Středočeském** (74,5). Z těchto tří krajů došlo k nejvyššímu nárůstu ve Středočeském kraji, kde během sledovaného období vzrostla hodnota naděje dožití celkově o 4,7 % na 75,4 let v roce 2021. V Jihočeském kraji došlo k nárůstu o 4,6 % na 75,6 let a v Plzeňském o 3,8 % na 75,2 let. I pro tyto kraje byly vypočteny predikce s velmi nízkou hodnotou MAPE, konkrétně 0,29 % pro kraje Středočeský a Jihočeský a 0,37 % pro kraj Plzeňský. Na základě predikcí je možné očekávat nárůst do roku 2024 na 75,9 let ve Středočeském kraji, 76,1 let v Jihočeském kraji a 75,6 let v Plzeňském kraji.

Tabulka 10 Predikce naděje dožití v krajích ČR pro roky 2022-2024 a M.A.P.E.

Kraj / rok	2022	2023	2024	M.A.P.E. [%]
Hlavní město Praha	77,3	77,5	77,6	0,27
Středočeský kraj	75,6	75,7	75,9	0,29
Jihočeský kraj	75,8	75,9	76,1	0,29
Plzeňský kraj	75,4	75,5	75,6	0,37
Karlovarský kraj	73,3	73,4	73,5	0,45
Ústecký kraj	73,3	73,4	73,6	0,37
Liberecký kraj	75,1	75,2	75,4	0,37
Královéhradecký kraj	75,9	76,0	76,2	0,33
Pardubický kraj	75,7	75,9	76,0	0,35
Kraj Vysočina	76,4	76,6	76,7	0,34
Jihomoravský kraj	75,6	75,7	75,7	0,35
Olomoucký kraj	74,8	74,9	75,0	0,31
Zlínský kraj	75,1	75,3	75,4	0,37
Moravskoslezský kraj	73,4	73,5	73,6	0,32

Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

4.1.10.1 Specifikace pozic regionů na úrovni NUTS 3

Pozice regionů na základě naděje dožití byly určeny v rocích 2001 a 2021 a mezi těmito roky došlo ve všech regionech k mírnému nárůstu hodnot. Průměr v celé republice byl v roce 2001 72,0 let. V roce 2021 tento průměr činil již 74,1 let.

V roce 2001 byla nejvyšší naděje dožití zaznamenána v Praze a to 73,7 let. Za Prahou se nacházely kraje Královéhradecký s hodnotou 73,1 let, Vysočina a Pardubický s hodnotou 72,9 let a Jihomoravský kraj s hodnotou 72,6 let.

Medián byl v tomto roce vypočten v hodnotě 72,2 let a nejbližší mu byly kraje Plzeňský (72,4 let), Jihočeský (72,3 let), Zlínský (72,1 let) a Středočeský kraj s hodnotou 72,0 let.

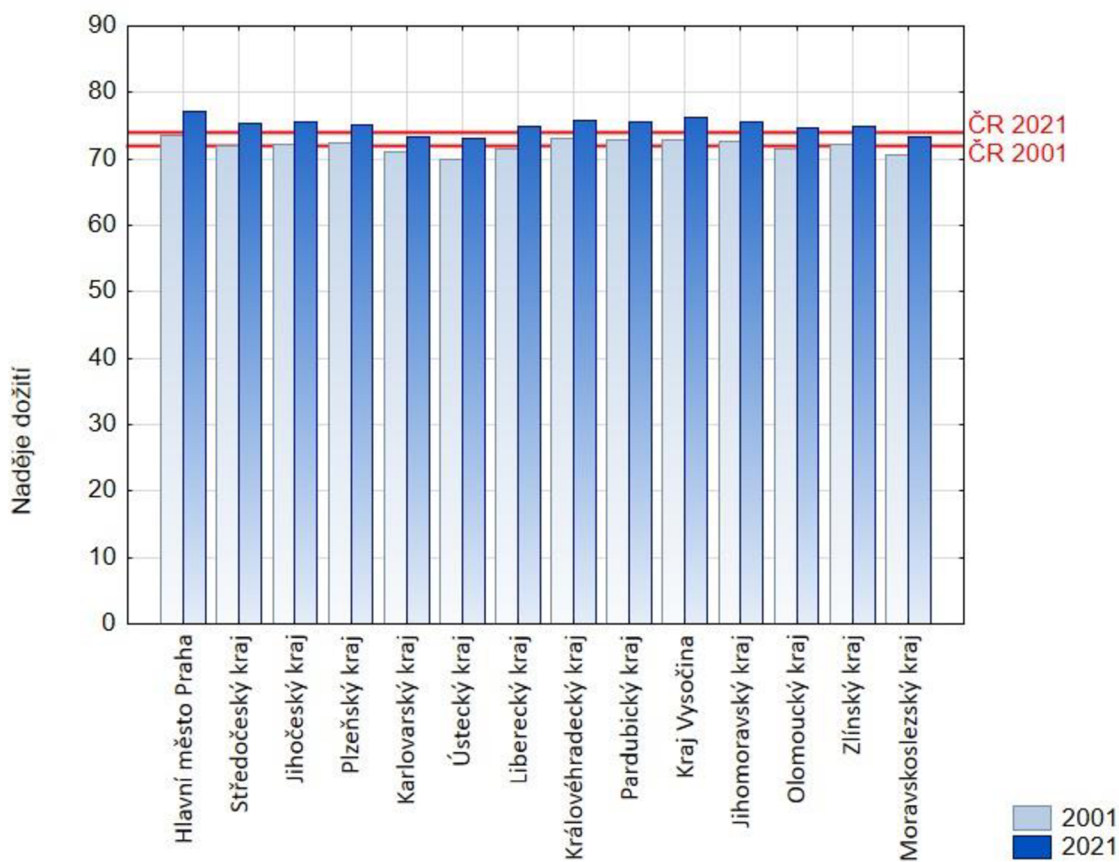
Nejhůře na tom byl z hlediska naděje dožití Ústecký kraj, ve kterém byla zaznamenána hodnota 70,0 let. Hodnota pod 71 let byla zaznamenána rovněž v Moravskoslezském kraji a to 70,6 let. Dále v Karlovarském kraji byla zjištěna hodnota 71,2 let, v Libereckém kraji 71,4 let a v Olomouckém kraji 71,6 let.

Na grafu číslo 10 je možné vidět, že k nárůstu došlo ve všech regionech. Nejvyšší hodnota byla opět vykázána v Praze a to 77,1 let. Dále v kraji Vysočina 76,2 let, v Královéhradeckém kraji 75,8 let a v Jihočeském, Pardubickém a Jihomoravském kraji 75,6 let.

V roce 2021 činil medián hodnot 75,3 let. Nejblíže mu byly kraje Středočeský s hodnotou 75,4 let, Plzeňský s hodnotou 75,2 let a Zlínský s hodnotou 75,0 let.

Nejhůře na tom byl opět kraj Ústecký, po nárůstu však již s hodnotou 73,1 let. S velmi malým rozdílem na tom byly lépe kraje Karlovarský a Moravskoslezský s hodnotou 73,2 let. Dále pak Olomoucký kraj s hodnotou 74,7 let a Liberecký kraj s hodnotou 74,9 let.

Graf 10 Naděje dožití v krajích a celé ČR v letech 2001 a 2021

Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

4.2 Segmentace regionů na základě analyzovaných ukazatelů a analýza vybraných příčin úmrtí v regionech na úrovni NUTS 3

4.2.1 Segmentace regionů na základě analyzovaných ukazatelů

Pro provedení shlukové analýzy byly vybrány 2 roky. První rok, pro který byly dostupné hodnoty všech ukazatelů (rok 2005) a poslední rok, pro který byly dostupné hodnoty všech ukazatelů (2021). Před provedením shlukové analýzy byly jednotlivé hodnoty ukazatelů standardizovány. Pravidlem zvoleným pro slučování je v obou případech Wardova metoda a jako míry vzdáleností byly zvoleny Euklidovské vzdálenosti. V obou případech shlukové analýzy byl řez proveden na hodnotě 3 Euklidovské vzdálenosti. Jednotlivé dendrogramy shlukové analýzy a provedení řezu je možné vidět v přílohách 171 a 172. Průměrné hodnoty ukazatelů v jednotlivých shlucích je možné vidět v tabulce číslo 11.

Obrázek 15 Vizualizace rozdělení regionů na úrovni NUTS 3 do jednotlivých shluků podle dat z roku 2005

Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Na obrázku číslo 15 je možné vidět, jak byly jednotlivé regiony rozděleny do shluků na základě dat z roku 2005. V tomto případě vzniklo 6 shluků.

První shluk je tvořen pouze Prahou, která je ostatním regionům velmi vzdálená. Kromě ukazatelů přírůstku, respektive úbytku obyvatel na 1000 obyvatel středního stavu, a indexu stárí, byly v Praze hodnoty všech ostatních ukazatelů nejlepší. Vzhledem k velmi příznivým hodnotám ekonomických ukazatelů je tento shluk možné charakterizovat jako ekonomicky silný a populačně starý.

Shluk 2 je tvořen kraji Plzeňským, Jihočeským a Královehradeckým. V tomto shluku byla zjištěna poměrně vysoká naděje dožití a nízká míra nezaměstnanosti. Rovněž standardizovaná úmrtnost byla v tomto shluku zjištěna druhá nejnižší. Nejhuře ze všech shluků si shluk číslo 2 vedl na základě ukazatele nově hlášených případů pracovní neschopnosti na 100 pojištěných, ve kterém vykázal nejvyšší hodnotu. I tak je ale tento shluk možné označit jako shluk s vysokým ekonomickým potenciálem a středně starý.

Shluk číslo 3 je tvořen kraji Pardubickým, Vysočinou, Jihomoravským a Olomouckým. V porovnání s ostatními shluky je v tomto shluku velmi nízký průměr hodnot ekonomických ukazatelů hrubého domácího produktu na obyvatele a čistého disponibilního důchodu domácností na obyvatele. Tento shluk je možné označit jako ekonomicky slabší a středně starý.

Čtvrtý shluk je tvořen kraji Karlovarským a Libereckým. V tomto shluku byl zjištěn velmi nízký průměr čistého disponibilního důchodu domácností na obyvatele. Rovněž byl ve shluku zjištěn nejhorší průměr ukazatele hrubého domácího produktu na obyvatele ze všech shluků. Z hlediska indexu stáří se však jedná o druhý nejmladší shluk, a navíc jako jediný vykázal přírůstek obyvatel. Tak je tento shluk možné označit jako ekonomicky velmi slabý, ale mladý a populačně rostoucí.

Pátý shluk je tvořen Středočeským a Zlínským krajem. Z hlediska většiny ukazatelů v něm byly zjištěny velmi průměrné hodnoty. V tomto shluku však došlo k nejvyššímu úbytku obyvatel a byla v něm zjištěna vysoká hodnota standardizované úmrtnosti na 100 000 obyvatel. Tento shluk je možné charakterizovat jako ekonomicky středně silný a populačně klesající.

Šestý shluk je tvořen Ústeckým a Moravskoslezským krajem. V tomto shluku byly zjištěny nejhorší hodnoty napříč všemi shluky v 5 z 10 ukazatelů. Byla zde zjištěna velmi nízká hodnota ekonomických ukazatelů hrubého domácího produktu na obyvatele a čistého disponibilního důchodu domácností na obyvatele. Dále shluk vykázal nejhorší hodnoty například z hlediska naděje dožití, či standardizované úmrtnosti na 100 000 obyvatel. Pouze z hlediska indexu stáří byla v tomto shluku zjištěna velmi nízká hodnota a jedná se tak o nejmladší shluk. Na základě zjištěných průměrů ukazatelů je tento shluk možné označit jako ekonomicky problematický s vysokou úmrtností, ale nejmladší.

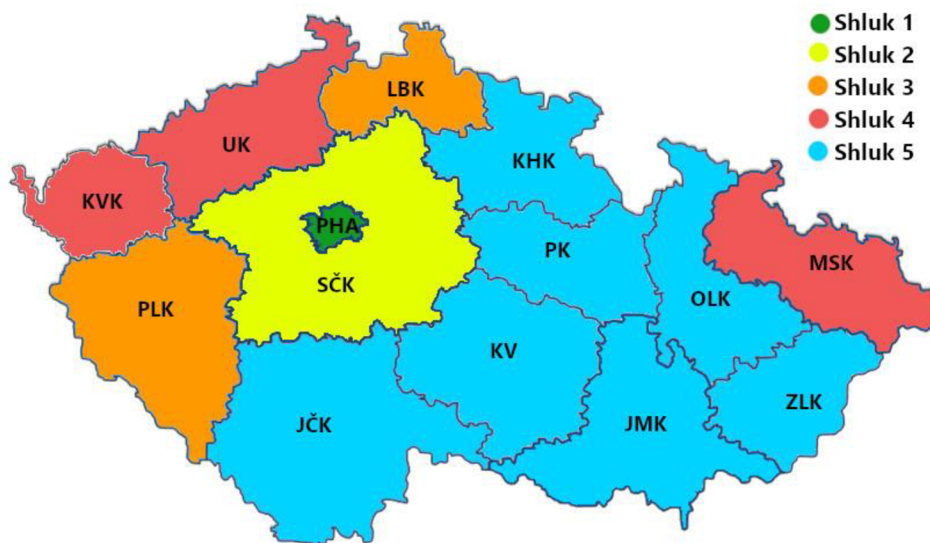
Tabulka 11 Průměrné hodnoty vybraných ukazatelů v jednotlivých shlucích v roce 2005

Ukazatel / Shluk	Shluk 1	Shluk 2	Shluk 3	Shluk 4	Shluk 5	Shluk 6
Čistý disponibilní důchod domácností na obyvatele	220263	157252	150257	150081	161649	144053
Hrubý domácí produkt na obyvatele	708200	286523	259735	254632	276830	259999
Index stáří	126,87	99,25	96,89	85,37	96,97	84,43
Naděje dožití	75,20	73,89	73,42	72,62	72,85	71,54
Nově hlášené případy pracovní neschopnosti na 100 pojištěných	59,18	74,02	70,53	73,46	68,99	68,00
Obecná míra nezaměstnanosti	3,51	4,96	7,62	8,70	7,33	14,21
Počet cizinců na 100 000 obyvatel	7616,47	2047,25	1447,80	3732,99	2026,29	2117,19
Počet soukromých podnikatelů se zjištěnou aktivitou na 1000 obyv.	122,83	93,98	83,86	91,75	95,71	71,37
Přírůstek (úbytek) obyvatel na 1 000 obyvatel středního stavu	-0,62	-0,57	-0,58	0,10	-0,82	-0,46
Standardizovaná úmrtnost na 100 000 obyvatel	1673,08	1860,87	1914,61	1977,76	2035,11	2129,18

Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Na obrázku 16 jsou vyobrazené jednotlivé shluky, vytvořené na základě dat z roku 2021. Celkem jich je 5 a tudíž o 1 shluk méně než v roce 2005. To je dáno převážně tím, že vznikl 1 velký shluk s podobnými hodnotami ukazatelů, a zbylé shluky byly buď rozšířeny či mírně přeskládány.

Obrázek 16 Vizualizace rozdělení regionů na úrovni NUTS 3 do jednotlivých shluků podle dat z roku 2021

Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Shluk číslo 1 je opět tvořen pouze Prahou. Ta v roce 2021 vykázala nejlepší hodnoty ve většině ukazatelů napříč shluky. Pouze z hlediska indexu stáří a obecné míry nezaměstnanosti skončila druhá. Největší rozdíl oproti roku 2001 je právě v hodnotě ukazatele indexu stáří, která v Praze na rozdíl od většiny ostatních shluků klesla. Tento shluk je díky velmi kladným hodnotám možné označit za ekonomicky nejsilnější a nejpříznivější pro život.

Shluk číslo 2 je tentokrát tvořen samostatným Středočeským krajem, ve kterém došlo ke zlepšení hodnot. Z hlediska indexu stáří se jedná o nejmladší shluk. Dále byly ve shluku zjištěny příznivé hodnoty ukazatelů čistý disponibilní důchod domácností na obyvatele, počtu aktivních soukromých podnikatelů a přírůstku obyvatel. Tento shluk je možné charakterizovat jako zlepšující se ve všech aspektech.

Shluk číslo 3 je tvořen kraji Libereckým a Plzeňským. V tomto shluku byly ve většině ukazatelů zjištěny průměrné a horší hodnoty z hlediska porovnání s ostatními shluky. Nejvyšší, tudíž nejhorší hodnoty dosáhl shluk z hlediska ukazatele nově hlášených případů pracovní neschopnosti na 100 pojištěných. Druhých nejhorších výsledků shluk dosáhl z hlediska standardizované úmrtnosti a hrubého domácího produktu na obyvatele. Tento shluk je možné označit za celkově podprůměrný.

Čtvrtý shluk je tvořen kraji Ústeckým, Karlovarským a Moravskoslezským. Téměř ve všech ukazatelích jde o shluk s nejhoršími hodnotami. Pouze z hlediska nově hlášených případů pracovní neschopnosti a počtu cizinců jde o druhý nejhorší. Ústecký a Moravskoslezský kraj tvořily nejslabší shluk již v roce 2001, Karlovarský se k nim však přidal kvůli velmi pomalému zlepšování či dokonce zhoršování podmínek. Tento shluk je možné označit za celkově problematický, potřebující podporu státu.

Shluk číslo 5 je největší a je tvořen kraji Královehradeckým, Pardubickým, Vysočinou, Jihočeským, Olomouckým, Zlínským a Jihomoravským. Fakt že jde o takto velký shluk, který byl v roce 2005 tvořen více shluky, naznačuje, že se podmínky v jednotlivých regionech poměrně vyrovnaly. Tento shluk vykázal nejnižší, tudíž nejlepší hodnotu obecné míry nezaměstnanosti. Naopak nejhorších hodnot dosáhl shluk z hlediska indexu stáří a počtu cizinců na 100 000 obyvatel. Obecně lze tento shluk označit jako průměrný s nízkou nezaměstnaností a nejstarší.

Tabulka 12 Průměrné hodnoty vybraných ukazatelů v jednotlivých shlucích v roce 2021

Ukazatel / Shluk	Shluk 1	Shluk 2	Shluk 3	Shluk 4	Shluk 5
Čistý disponibilní důchod domácností na obyvatele	393259	305033	280354	261734	281327
Hrubý domácí produkt na obyvatele	1294631	488821	461698	393240	480108
Index stáří	123,44	105,43	131,36	135,37	134,89
Naděje dožití	77,11	75,40	75,06	73,19	75,50
Nově hlášené případy pracovní neschopnosti na 100 pojištěných	43,62	63,69	70,82	65,52	62,93
Obecná míra nezaměstnanosti	2,30	2,50	2,83	4,65	2,21
Počet cizinců na 100 000 obyvatel	18521,87	6816,94	6572,74	4916,73	3469,73
Počet soukromých podnikatelů se zjištěnou aktivitou na 1000 obyv.	136,90	105,99	90,98	78,82	94,27
Přírůstek (úbytek) obyvatel na 1 000 obyvatel středního stavu	0,55	-1,16	-3,42	-5,45	-2,86
Standardizovaná úmrtnost na 100 000 obyvatel	1581,37	1844,33	1954,64	2172,29	1818,40

Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

4.2.2 Analýza vybraných příčin úmrtí v regionech na úrovni NUTS 3

V rámci porovnání jednotlivých regionů byla provedena analýza vybraných příčin úmrtí v roce 2022. Mezi tyto příčiny patří nádorová onemocnění, ischemická choroba srdeční, diabetes mellitus, sebevraždy a dopravní nehody. Kvůli rozdílnému počtu obyvatel jednotlivých regionů byla provedena standardizace přepočtem úmrtí na jednotlivé příčiny na 100 000 obyvatel. Tyto standardizované hodnoty je možné vidět v tabulce číslo 13. Ve všech regionech byla nejčastější příčinou úmrtí nádorová onemocnění a nejméně častou úmrtí při dopravních nehodách.

Tabulka 13 Vybrané příčiny úmrtí přepočtené na 100 000 obyvatel v krajích ČR v roce 2022

Kraj	Nádorová onemocnění	Ischemická choroba srdeční	Diabetes mellitus	Sebevraždy	Dopravní nehody
Hlavní město Praha	233	193	28	14	3
Středočeský kraj	248	175	47	9	5
Jihočeský kraj	278	137	47	16	8
Plzeňský kraj	275	159	49	14	7
Karlovarský kraj	297	219	55	12	4
Ústecký kraj	299	202	64	12	7
Liberecký kraj	278	190	42	4	16
Královéhradecký kraj	257	188	36	11	7
Pardubický kraj	249	176	44	13	7
Kraj Vysočina	249	209	64	11	6
Jihomoravský kraj	251	192	31	13	6
Olomoucký kraj	270	180	38	9	4
Zlínský kraj	260	181	55	9	6
Moravskoslezský kraj	276	190	55	11	6

Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

V **Praze** došlo v roce 2022 celkem ke 1358 úmrtím na 100 000 obyvatel. Nejčastější z vybraných příčin úmrtí jsou nádorová onemocnění, na která zemřelo 233 lidí. To je 17,2 % z celkového počtu úmrtí na 100 000 obyvatel. Druhou nejčastější příčinou byla ischemická choroba srdeční, na kterou zemřelo 193 lidí (14,2 %). Dále pak 28 lidí (2 %) zemřelo na diabetes mellitus, 14 lidí (1,1 %) spáchalo sebevraždu a 3 lidé (0,2 %) zemřeli při dopravní nehodě. Nejnižší hodnoty napříč regiony dosáhla Praha z hlediska úmrtí na nádorová onemocnění, diabetes mellitus a dopravní nehody.

Ve **Středočeském** kraji zemřelo 1580 lidí na 100 000 obyvatel. Z toho 18,3 % (248) lidí zemřelo na nádorová onemocnění. Na ischemickou chorobu srdeční zemřelo 175 lidí neboli 12,9 % a na diabetes mellitus 3,4 % (47) lidí. Při dopravní nehodě zemřelo 5 lidí (0,4 %) a sebevraždu spáchalo 9 lidí (0,7 %).

V **Jihočeském** kraji činí počet zemřelých po standardizaci 1539 lidí. Z toho 20,5 % (278) lidí zemřelo na nádorová onemocnění, 10,1 % (137) na ischemickou chorobu srdeční a 3,4 % (47) na diabetes mellitus. Sebevraždu v roce 2022 spáchalo 0,7 % (16) ze zemřelých lidí a při dopravní nehodě zemřelo 0,4 % (8) lidí. Z hlediska porovnání s dalšími regiony zemřelo v Jihočeském kraji nejméně lidí na ischemickou chorobu srdeční a nejvíce lidí spáchalo sebevraždu.

V **Plzeňském** kraji zemřelo 1552 lidí. Na nádorová onemocnění zemřelo 275 (20,2 %) z nich. Na ischemickou chorobu srdeční zemřelo 159 (11,7 %) lidí a na diabetes mellitus 49 (3,6 %). Sebevraždu spáchalo v Plzeňském kraji 14 lidí (1,1 %) a při dopravní nehodě zemřeli 4 lidé (0,5 %).

V **Karlovarském** kraji zemřelo v roce 2022 1663 lidí na 100 000 obyvatel. Z nich 21,8 % zemřelo na nádorová onemocnění, 16,1 % na ischemickou chorobu srdeční a 4,0 % na diabetes mellitus. V absolutních hodnotách to činí 297, 219 a 55 lidí. Sebevraždu spáchalo 12 lidí (0,9 %) a při dopravní nehodě zemřeli 4 lidé (0,3 %). Nejhůře ze všech krajů na tom byl Karlovarský kraj z hlediska počtu úmrtí na ischemickou chorobu srdeční.

Ústecký kraj na tom byl ze všech regionů nejhůře z hlediska počtu úmrtí na nádorová onemocnění, na která zemřelo 299 lidí (22,0 %) a diabetes mellitus, na který zemřelo 64 lidí (4,7 %). Na ischemickou chorobu srdeční zemřelo 202 lidí (14,9 %). Sebevraždu spáchalo 12 lidí (0,9 %) a při dopravní nehodě zemřelo 7 lidí (0,5 %). Celkově v roce 2022 zemřelo v Ústeckém kraji 1767 lidí na 100 000 obyvatel.

Liberecký kraj na tom byl z regionů nejhůře z hlediska úmrtí při dopravních nehodách. Zemřelo při nich 14 lidí (1,2 %) z celkového počtu 1578 úmrtí. Naopak nejméně lidí v Libereckém kraji spáchalo sebevraždu a to 4 lidé (0,3 %). Na nádorová onemocnění zemřelo v Libereckém kraji 278 lidí (20,5 %), na ischemickou chorobu srdeční 190 lidí (14 %) a na diabetes mellitus 42 lidí (3,1 %).

V **Královehradeckém** kraji zemřelo celkem 1462 lidí na 100 000 obyvatel. Z nich 257 lidí (18,9 %) zemřelo na nádorová onemocnění, 188 (13,8 %) na ischemickou chorobu srdeční a 36 lidí (2,6 %) zemřelo na diabetes mellitus. Sebevraždu spáchalo 11 lidí (0,8 %) a při dopravních nehodách zemřelo 7 lidí (0,5 %).

Z celkového počtu 1594 úmrtí na 100 000 obyvatel zemřelo v **Pardubickém** kraji 249 lidí (18,3 %) na nádorová onemocnění, 176 lidí (13,0 %) na ischemickou chorobu

srdeční a 44 lidí (3,2 %) na diabetes mellitus. Sebevraždu v Pardubickém kraji v roce 2022 spáchalo 13 lidí (1,0 %) a při dopravních nehodách zemřelo 7 lidí (0,5 %).

Kraj **Vysočina** je na tom nejhůře z regionů z hlediska počtu úmrtí na diabetes mellitus. Zemřelo na něj v roce 2022 celkem 64 lidí (4,7 %). Na nádorová onemocnění zemřelo 249 lidí (18,4 %) a na ischemickou chorobu srdeční 209 lidí (15,4 %). Sebevraždu spáchalo 11 lidí (0,8 %) a při dopravních nehodách zemřelo 6 lidí (0,5 %).

Z jednotlivých regionů na tom byl nejlépe **Jihomoravský** kraj z hlediska počtu úmrtí na diabetes mellitus. Na ten zde zemřelo 31 lidí (2,3 %). Na nádorová onemocnění zemřelo 251 lidí (18,5 %) a na ischemickou chorobu srdeční zemřelo 192 lidí (14,1 %). Z celkového počtu 1519 zemřelých na 100 000 obyvatel 13 lidí (1,0 %) spáchalo sebevraždu a 6 lidí (0,4 %) zemřelo při dopravních nehodách.

V **Olomouckém** kraji v roce 2022 zemřelo celkem 1634 lidí na 100 000 obyvatel. Z toho 270 lidí (19,9 %) zemřelo na nádorová onemocnění, 180 lidí (13,3 %) na ischemickou chorobu srdeční a 38 lidí (2,8 %) na diabetes mellitus. Sebevraždu spáchalo 9 lidí (0,6 %) a při dopravní nehodě zemřeli 4 lidé (0,3 %).

Ve **Zlínském** kraji zemřelo 260 lidí (19,1 %) na nádorová onemocnění, 181 lidí (13,3 %) na ischemickou chorobu srdeční a 55 lidí (4,0 %) na diabetes mellitus. Sebevraždu spáchalo 9 lidí (0,7 %) a při dopravní nehodě zemřelo 6 lidí (0,5 %). Celkový počet zemřelých v roce 2022 na 100 000 obyvatel činil ve Zlínském kraji 1562 lidí.

V **Moravskoslezském** kraji zemřelo rovněž nejvíce lidí na nádorová onemocnění a to 276 (20,4 %). Na ischemickou chorobu srdeční zde zemřelo 190 lidí (14,0 %) a na diabetes mellitus 55 lidí (4,1 %). Sebevraždu spáchalo ze 1762 zemřelých na 100 000 obyvatel 11 lidí (0,8 %) a při dopravních nehodách zemřelo 6 lidí (0,4 %).

Tabulka 14 Celkový počet zemřelých na 100 000 obyvatel v regionech na úrovni NUTS 3 a relativní počet zemřelých na jednotlivé příčiny v roce 2022

Kraj	Nádorová onemocnění	Ischemická choroba srdeční	Diabetes mellitus	Sebevraždy	Dopravní nehody	Stand. úmrtnost na 100 000 obyv.
Hlavní město Praha	17,2%	14,2%	2,0%	1,1%	0,2%	1358
Středočeský kraj	18,3%	12,9%	3,4%	0,7%	0,4%	1580
Jihočeský kraj	20,5%	10,1%	3,5%	1,2%	0,6%	1539
Plzeňský kraj	20,2%	11,7%	3,6%	1,1%	0,5%	1552
Karlovarský kraj	21,8%	16,1%	4,0%	0,9%	0,3%	1663
Ústecký kraj	22,0%	14,9%	4,7%	0,9%	0,5%	1767
Liberecký kraj	20,5%	14,0%	3,1%	0,3%	1,2%	1578
Královéhradecký kraj	18,9%	13,8%	2,6%	0,8%	0,5%	1462
Pardubický kraj	18,3%	13,0%	3,2%	1,0%	0,5%	1594
Kraj Vysočina	18,4%	15,4%	4,7%	0,8%	0,5%	1514
Jihomoravský kraj	18,5%	14,1%	2,3%	1,0%	0,4%	1519
Olomoucký kraj	19,9%	13,3%	2,8%	0,6%	0,3%	1634
Zlínský kraj	19,1%	13,3%	4,0%	0,7%	0,5%	1562
Moravskoslezský kraj	20,4%	14,0%	4,1%	0,8%	0,4%	1762

Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

5 Výsledky a diskuse

Z dlouhodobého hlediska je možné pozorovat že dochází k pozitivnímu vývoji v hodnotách většiny sledovaných ukazatelů. To naznačuje obecné zlepšování podmínek a životní úrovně v jednotlivých regionech.

Výjimkami jsou ukazatele index stáří, počet nově hlášených případů pracovní neschopnosti na 100 pojištěných a přirozený přírůstek (úbytek) obyvatel na 1000 obyvatel středního stavu. Zhoršování podmínek v těchto oblastech může naznačovat specifické problémy mezi které patří například stárnutí populace, horší zdravotní stav populace, či dokonce přirozený úbytek populace.

Provedení shlukové analýzy v prvním a posledním roce sledovaného období poskytlo další vhled do situace. Bylo zjištěno, že ve většině regionů se ekonomické, sociální a zdravotní podmínky vyrovnávají. To může být důsledkem různých faktorů jako jsou politické faktory, ekonomický rozvoj, globalizace, infrastrukturální investice a podobně.

Výjimkami jsou regiony Praha a Středočeský kraj. Praha byla naprosto dominantní již v roce 2005 a svůj náskok před ostatními regiony si udržela až do posledního roku sledovaného období. Středočeský kraj je jediný region, ve kterém docházelo k dostatečnému zlepšování podmínek, aby se Praze částečně přiblížil. Dáno to bude pravděpodobně dobrou dopravní dostupností do Prahy, velkým množstvím pracovních příležitostí a celkovým ekonomickým rozvojem regionu.

Protipólem Praze a Středočeskému kraji jsou kraje Ústecký, Moravskoslezský a Karlovarský. Ústecký s Moravskoslezským krajem byly problematické regiony již v roce 2005, ale do roku 2021 se k nim přidal Karlovarský kraj, ve kterém docházelo k velmi pomalému zlepšování, či dokonce zhoršování podmínek. Na základě shlukové analýzy bylo zjištěno, že se rozdíly mezi těmito problematickými regiony a zbytkem České republiky během sledovaného období ještě více prohloubily. To může signalizovat potřebu cílených investic a podporu státu v těchto oblastech.

V Problémové analýze Strategie regionálního rozvoje ČR 2021+ (2018 str. 3-6) jsou uvedeny podrobnější informace o jednotlivých regionech. Píše se v ní, že z hlediska vývoje počtu ekonomických subjektů je možné identifikovat regionální disparity. Převážně pak v Ústeckém a Karlovarském kraji došlo k poklesu celkového počtu ekonomických subjektů ve sledovaném období problémové analýzy. V Libereckém kraji docházelo

ke stagnaci a velmi dynamický absolutní i relativní růst vykázaly Praha, Jihomoravský a Středočeský kraj. To lze spojit s vzrůstající koncentrací obyvatel a služeb do nejvýznamnějších středisek osídlení a s aglomeračními efekty obecně.

Nejvíce rozmanitou a vyrovnanou ekonomickou základnu mají dlouhodobě Jihomoravský, Pardubický a Olomoucký kraj. Naopak velmi specifická ekonomická struktura s naprostou dominancí jednoho až dvou sektorů je dlouhodobě vykazována v Karlovarském, Ústeckém a Moravskoslezském kraji. V případě Moravskoslezského kraje začalo však v posledních letech docházet k podstatným strukturálním posunům z hlediska ekonomické základny.

Z hlediska produktivity práce na tom nejlépe byly Pražská a Brněnská metropolitní oblast. Naopak růst produktivity práce v Karlovarském kraji byl velmi nízký, což je jedním z důvodů proč se Karlovarský kraj dostal mezi problémové regiony. V Karlovarském i Ústeckém kraji pak přetrvává nesoulad mezi nabídkou a poptávkou na trhu práce a v těchto regionech je i nejvyšší podíl dlouhodobě nezaměstnaných.

Vysoký přirozený přírůstek na 1000 obyvatel ve Středočeském kraji je v analýze připisován především urbanizačním procesům a dlouhodobě vysoké atraktivitě zázemí hlavního města Prahy.

Z hlediska vysokého indexu stáří analýza identifikuje problematické regiony v podobě Karlovarského, Ústeckého a Moravskoslezského kraje. Je to připisováno převážně migračním pohybům a nedostupnosti pracovních příležitostí, jelikož se mladí lidé často z těchto regionů stěhují do příznivějších oblastí.

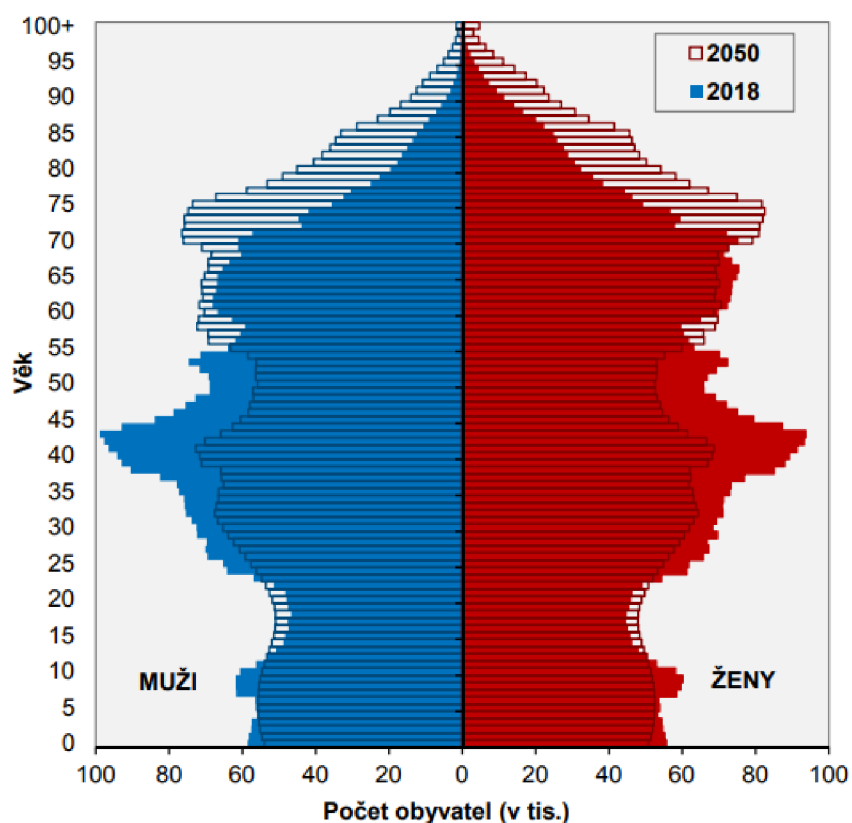
Ve Strategii regionálního rozvoje ČR 2021+ (2018 str. 29-30) jsou Karlovarský, Ústecký a Moravskoslezský identifikovány jako strukturálně postižené kraje. Ty procházejí procesem hospodářské restrukturalizace z důvodu výrazného zaměření hospodářství na tradiční průmyslové obory a ze strany státu jsou specificky podporovány. Pro tyto regiony vznikl Strategický rámec hospodářské restrukturalizace a jsou pro ně každoročně vytvářeny Souhrnné akční plány restrukturalizace.

Společným problémem všech regionů kromě Středočeského kraje je rostoucí hodnota indexu stáří a s tím rostoucí podíl osob ve věku 65 a více let vůči dětem. Tento nárůst může v budoucnu způsobovat vážné ekonomické problémy.

Český statistický úřad (2019 str. 46,47) v analýze udává, že pokračující stárnutí celé populace se bude citelně projevovat v hodnotách ukazatelů věkového složení obyvatelstva České republiky. Podle projekce bude růst průměrný věk z hodnoty

42,2 v roce 2018 o 4,1 roku na 46,3 let v roce 2050. V průměru tedy každoročně o 0,2 roku v prvních patnácti projektovaných letech a následně o 0,1 roku každý rok. Index stáří se podle projekce bude plynule zvyšovat z úrovně 122 v roce 2018 na úroveň 193 osob v roce 2050. Na obrázku číslo 17 je zobrazená věková pyramida z roku 2018 a očekávaná v roce 2050.

Graf 11 Obyvatelstvo podle pohlaví a věku v letech 2018 a 2050

Zdroj Český statistický úřad (2018 str. 46)

6 Závěr

V této diplomové práci byla zpracována analýza změn dlouhodobého vývoje vybraných sociálních a ekonomických ukazatelů v regionech České republiky na úrovni NUTS 3, ve vazbě na zdraví obyvatel. Byla provedena segmentace regionů na základě shlukové analýzy, byly specifikovány pozice regionů v rámci České republiky a rovněž byla provedena analýza vybraných příčin úmrtí.

Již ve Strategii regionálního rozvoje ČR 2021+ byly v roce 2018 identifikovány kraje Ústecký, Karlovarský a Moravskoslezský jako strukturálně postižené regiony. Od té doby v těchto regionech nedošlo k nijak výrazným zlepšením. To je možné připisovat například nepříznivé globální situaci v podobě nejprve koronavirové krize a následně krize vzniklé válkou na Ukrajině.

Zmíněná válka na Ukrajině je rovněž hlavním důvodem vysokého nárůstu počtu cizinců na konci sledovaného období. Tito váleční uprchlíci byli začleňováni do různých šetření Českého statistického úřadu, tudíž částečně ovlivnili hodnoty ukazatelů. To je jedním z důvodů, proč byl do práce zařazen ukazatel počtu cizinců na 100 000 obyvatel. Otázkou však je, zda tito ukrajinští uprchlíci zůstanou v regionech České republiky i po skončení války, případně jak velké množství z nich.

Z hlediska dlouhodobého vývoje docházelo ve většině regionech k pozitivním změnám. Docházelo k nárůstům čistého disponibilního důchodu domácností a hrubého domácího produktu na obyvatele, zvyšovala se naděje dožití a snižovaly se obecná míra nezaměstnanosti a standardizovaná úmrtnost. Rovněž ve většině regionech došlo k nárůstu počtu aktivních soukromých podnikatelů.

Do budoucna by bylo vhodné provést hlubší analýzu faktorů, které vedly k těmto pozitivním změnám a zjistit zda, případně jak by tyto faktory mohly být aplikovány na strukturálně postižené regiony, tak aby v nich bylo dosaženo pozitivnějších výsledků. Může jít například o investice do infrastruktury, politiky zaměřené na podporu podnikání či podpůrná opatření pro znevýhodněné skupiny obyvatelstva.

7 Seznam použitých zdrojů

1. KUNC, Josef, Martina JAŇUROVÁ, Aneta KRAJÍČKOVÁ, Petr TONEV a Václav TOUŠEK. (Geo)demografie nejen pro ekonomy. Brno: Masarykova univerzita, 2019. ISBN 978-80-210-9461-1
2. KLUFUOVÁ, Renata. Základy demografie. České Budějovice: Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Ekonomická fakulta, 2008. ISBN 978-80-7394-125-3
3. KOSCHIN, Felix. Demografie poprvé. Vyd. 2., přeprac. Praha: Oeconomica, 2005. ISBN 80-245-0859-1.
4. VÁVRA, Jan, Miloslav LAPKA a Eva CUDLÍNOVÁ. Ekonomika v souvislostech. Praha: Varia, 2015. ISBN 978-80-7308-571-1.
5. MANKIW, N. Gregory. Zásady ekonomie. Praha: Grada Publishing, 1999. ISBN 80-7169-891-1.
6. ČSÚ [Český statistický úřad]. Hrubý domácí produkt (HDP) - Metodika [online]. 2023 [cit. 2023-10-13] Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/czso/hruby_domaci_produk_t_-hdp-
7. ČSÚ [Český statistický úřad]. Příjmy a životní podmínky domácností - 2022 [online]. 2022 [cit. 2023-10-13] Dostupné z: <https://www.czso.cz/documents/10180/189719223/16002123mc.pdf/f6f4e003-d53e-45e4-8ec8-03136a62f5fc?version=1.1>
8. ČSÚ [Český statistický úřad]. Životní podmínky (EU-SILC) – Metodika [online]. 2023 [cit. 2023-10-15] Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/zivotni-podminky-eu-silc-metodika>
9. JUREČKA, Václav. Makroekonomie. 2. Praha: Grada Publishing, 2011. ISBN 978-80-247-3258-9.
10. VINTROVÁ, Růžena. Interpretační omezení HDP a alternativní ukazatele [online]. 2010. Centrum výzkumu konkurenčních schopností české ekonomiky, 2010 [cit. 2023-10-15]. ISSN 1801-4496. Dostupné z: <https://is.muni.cz/do/econ/soubory/oddeleni/centrum/papers/17Vintrova.pdf>
11. STEJSKAL, Ladislav, PUSTINOVÁ, Jana, STÁVKOVÁ, Jana. (2010). Czech households' income conditions according to the EU SILC statistics. Acta Universitatis Agriculturae et Silviculturae Mendelianae Brunensis. 58. [cit. 2023-10-15]. Dostupné z: https://www.researchgate.net/publication/293002510_Czech_households'_income_conditions_according_to_the_EU_SILC_statistics
12. GREGOROVÁ, Zdeňka a Milan GALVAS. Sociální zabezpečení. 2. Brno: Doplněk, 2005. ISBN 80-7239-167-3.

13. Zákon č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění. ve znění pozdějších předpisů, 2023. [online] [cit. 2023-15-10]. Dostupné z: https://ppropo.mpsv.cz/zakon_187_2006
14. ČSÚ [Český statistický úřad]. PRACOVNÍ NESCHOPNOST PRO NEMOC A ÚRAZ V ČESKÉ REPUBLICE ZA ROK 2022 [online]. 2023 [cit. 2023-10-15] Dostupné z: <https://www.czso.cz/documents/10180/164606746/26000422p2.pdf/b563e535-736d-46c4-9eb8-1f389c3205e5?version=1.7>
15. ČSÚ [Český statistický úřad]. Věková struktura ČR s výhledem do roku 2050 [online]. 2023 [cit. 2023-03-28] Dostupné z: <https://www.czso.cz/documents/10180/92011146/13015819a4.pdf/11e3bc8b-69b5-4ee6-8f41-db854825b055?version=1.2>
16. ČSSZ [Česká správa sociálního zabezpečení]. eNeschopenka [online]. 2020 [cit. 2023-10-16]. Dostupné z: <https://www.cssz.cz/web/eneschopenka>
17. Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), 2023. [online] [cit. 2023-16-10]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1991-455>
18. Zákon č. 513/1991 Sb. Obchodní zákoník, 2023. [online] [cit. 2023-16-10]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1991-513>
19. Zákon č. 326/1999 Sb. Zákon o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, 2024. [online] [cit. 2024-12-1]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1999-326>
20. ČEVELA, Rostislav. Sociální a posudkové lékařství. Praha: Karolinum. ISBN 978-80-246-2938-4.
21. TUREČKOVÁ, Kamila. Regionální ekonomika a politika pro bakalářské studium. Online, Distanční studijní text. Karviná: Slezská univerzita, 2019. [online] [cit. 2023-10-18] Dostupné z: https://is.slu.cz/el/opf/leto2020/EVSBKREP/um/OPORA_Tureckova.K_Regionalni_ekonomika_a_politika.pdf
22. ŽÍTEK, Vladimír. Regionální ekonomie a politika I. Brno: Masarykova univerzita, 2002. ISBN 80-210-2767-3.
23. STEJSKAL, Jan a KOVÁRNÍK, Jaroslav. Regionální politika a její nástroje. Praha: Portál, 2009. ISBN 978-80-7367-588-2.
24. Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. Strategie regionálního rozvoje ČR 2021+. Mmr.cz [online]. © 2020 [cit. 2023-11-22]. Dostupné z: <https://mmr.gov.cz/getmedia/58c57a22-202d-4374-af5d-cbd8f9454adb/SRR21.pdf.aspx?ext=.pdf>

25. Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. Problémová analýza Strategie regionálního rozvoje ČR 2021+. Mmr.cz [online]. © 2018 [cit. 2023-03-28]. Dostupné z: https://www.dotaceeu.cz/getmedia/87b5463e-d78f-4fe2-9a84-5aefadf35b1e/SRR_probleмова_analyza_3-0.pdf
26. Evropská unie. Smlouva o fungování Evropské unie [online]. © 2012 [cit. 2024-12-1]. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:12012E/TXT&from=FI>
27. ČSÚ [Český statistický úřad]. Charakteristika Moravskoslezského kraje [online]. 2022 [cit. 2023-12-02] Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/xt/charakteristika_moravskoslezskeho_kraje
28. ČSÚ [Český statistický úřad]. Charakteristika kraje [online]. 2023 [cit. 2023-12-02] Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/xz/charakteristika_kraje
29. ČSÚ [Český statistický úřad]. Charakteristika kraje [online]. 2023 [cit. 2023-12-02] Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/xm/charakteristika_kraje
30. ČSÚ [Český statistický úřad]. Charakteristika Jihomoravského kraje [online]. 2023 [cit. 2023-12-02] Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/xb/charakteristika_jihomoravskeho_kraje
31. ČSÚ [Český statistický úřad]. Charakteristika kraje [online]. 2023 [cit. 2023-12-02] Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/xj/charakteristika_kraje
32. ČSÚ [Český statistický úřad]. Charakteristika kraje [online]. 2023 [cit. 2023-12-02] Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/xj/charakteristika_kraje
33. ČSÚ [Český statistický úřad]. Charakteristika Pardubického kraje (údaje za rok 2021) [online]. 2021 [cit. 2023-12-02] Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/xe/charakteristika-pardubickeho-kraje-udaje-za-rok-2021>
34. ČSÚ [Český statistický úřad]. Charakteristika kraje [online]. 2023 [cit. 2023-12-02] Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/xh/strucna_charakteristika_kraje
35. ČSÚ [Český statistický úřad]. Charakteristika kraje [online]. 2023 [cit. 2023-12-02] Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/xl/charakteristika_kraje
36. ČSÚ [Český statistický úřad]. Charakteristika kraje [online]. 2022 [cit. 2023-12-02] Dostupné z: <https://www.czso.cz/documents/10180/164986141/33008522chcz.pdf/6c5f8320-07ae-4356-b40c-c51281f2a652?version=1.1>
37. ČSÚ [Český statistický úřad]. Charakteristika Karlovarského kraje [online]. 2023 [cit. 2023-12-02] Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/xk/charakteristika_karlovarskeho_kraje

38. ČSÚ [Český statistický úřad]. Charakteristika kraje [online]. 2021 [cit. 2023-12-02] Dostupné z: https://www.czso.cz/documents/11252/17840049/charakteristika_kraj.pdf/69b5df83-6174-4024-871c-6ae89d2c474b?version=1.31
39. ČSÚ [Český statistický úřad]. Charakteristika kraje [online]. 2023 [cit. 2023-12-02] Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/xs/charakteristika_kraje
40. ČSÚ [Český statistický úřad]. Charakteristika kraje [online]. 2021 [cit. 2023-12-02] Dostupné z: https://www.czso.cz/documents/10180/202233222/33012022_charCZ.pdf/93aaa06b-d7a6-47ed-8d87-192ceb8e6aa1?version=1.1
41. MATUŠKOVÁ, Alena a kol. 2014. Geografie Plzeňského kraje. Plzeň: Západočeská univerzita. ISBN 978-80-261-0461-2
42. Asociace krajů České republiky, Charakteristika kraje [online]. 2004 [cit. 2023-12-02] Dostupné z: <http://www.asociacekraju.cz/kraje-cr/hlavni-mesto-praha/charakteristika-kraje/>
43. Asociace krajů České republiky, Charakteristika kraje [online]. 2017 [cit. 2023-12-02] Dostupné z: <http://www.asociacekraju.cz/kraje-cr/karlovarsky-kraj/>
44. Asociace krajů České republiky, Charakteristika kraje [online]. 2017 [cit. 2023-12-02] Dostupné z: <http://www.asociacekraju.cz/kraje-cr/liberecky-kraj/charakteristika-kraje-5/>
45. Asociace krajů České republiky, Charakteristika kraje [online]. 2017 [cit. 2023-12-02] Dostupné z: <http://www.asociacekraju.cz/kraje-cr/pardubicky-kraj/charakteristika-kraje-7/>
46. HINDLS, R. Statistika pro ekonomy. 8. vyd. Praha: Professional Publishing, 2007. ISBN 978-80-86946-43-6.
47. ARLT J., M. ARLTOVÁ a E. RUBLÍKOVÁ. Analýza ekonomických časových řad s příklady. Praha: Vysoká škola ekonomická, 2002. ISBN 80-245- 0307-7
48. SVATOŠOVÁ, L. a B. KÁBA. Statistické metody II. V Praze: Česká zemědělská univerzita, Provozně ekonomická fakulta, 2008. ISBN 978-80-213- 1736-9.
49. SVATOŠOVÁ, L. a M. PRÁŠILOVÁ. Statistické metody v příkladech. V Praze: Česká zemědělská univerzita, Provozně ekonomická fakulta, 2007. ISBN 978-80-213-1673-7.
50. MONTGOMERY, D. C., C. L. JENNINGS a M. KULAHCI. Introduction to Time Series Analysis and Forecasting. New Jersey: John Wiley & Sons. Inc ., 2008. ISBN 978-0-471-65397-4.

51. SUCHÁNEK, Petr; KRÁLOVÁ, Maria; MARINIČ, Peter; POKORNÁ, Jana; REŠLOVÁ, Martina et al. Vliv kvality na výkonnost a konkurenceschopnost podniku. Brno: Masarykova univerzita, 2013. ISBN 978-80-210-6627-4.
52. SYNEK, M.; KOPKÁNĚ, H. a KUBÁLKOVÁ, M. Manažerské výpočty a ekonomická analýza. Praha: C. H. Beck, 2009. ISBN 978-80-7400-154-3.
53. M. Sebera. Statistika – vícerozměrné metody. Masarykova univerzita v Brně, Fakulta sportovních studií, [online], 2012. [cit. 2023-12-05] dostupné z: https://is.muni.cz/el/1451/jaro2014/d003/um/skripta_vicerozmerna_statistika-sebera-fsps-10.3.2013.pdf
54. E. ZYKMUNDOVÁ. Jak hodnotíme své zdraví. In: statistikaamy.cz: [online] 2015 [cit. 2023-11-23]. Dostupné z: <https://www.statistikaamy.cz/2015/03/30/jakhodnotime-sve-zdravi/>
55. R. KLUFOVÁ, Z. POLÁKOVÁ: Demografické metody a analýzy: demografie české a slovenské populace. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2010. ISBN 978-80-7357-546-5.
56. E. KAČEROVÁ, ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD [online]. Žijeme déle a zdravěji? 2014 [cit. 2023-11-23]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/6b004993a7>
57. M. Škop. Kartogram ČR (choropleth, choropleťová mapa) [online]. 2020 [cit. 2023-12-15] Dostupné z: <https://data.gov.cz/%C4%8D%C3%A1nky/kartogram-choropleth>
58. Š. Doležal, R. Mazuch. Polemika: Mají kraje v ČR smysl? [online]. 2020 [cit. 2023-12-15] Dostupné z: <https://www.studentsummit.cz/polemika-maji-kraje-v-cr-smysl>
59. Z. Machová. Volební právo cizinců v komunálních volbách České republiky a jeho využití. Praha: Karolinum, 2013. ISBN 978-80-246-2342-9.
60. A. KASSAMBARA. Practical guide to cluster analysis in R: unsupervised machine learning. Multivariate Analysis I. [S. L.]: STDHA, 2017. ISBN 9781542462709.
61. Datavizproject, Dendrogram [online]. 2023 [cit. 2023-1-16] Dostupné z: <https://datavizproject.com/data-type/dendrogram/>
62. J. HONNER. Dvacet let od vzniku krajů. In: statistikaamy.cz: [online] 2020 [cit. 2024-03-29]. Dostupné z: <https://www.statistikaamy.cz/2020/09/10/dvacet-let-od-vzniku-kraju/>
63. J. KELBEL, D. ŠILHÁN. Shluková analýza. [online] 2002 [cit. 2024-03-30]. Dostupné z: https://cmp.felk.cvut.cz/cmp/courses/recognition/zapis_prednasky/zapis_02/13/shlukovani.pdf

64. J. JARKOVSKÝ, S. LITTNEROVÁ, E. KORIŤÁKOVÁ. Smysl a cíle vícerozměrné analýzy dat a modelování, vztah jednorozměrných a vícerozměrných statistických metod [online] 2018 [cit. 2024-03-14]. Dostupné z: https://is.muni.cz/el/sci/podzim2018/Bi8600/um/Multivariate_p01.pdf

7.1 Seznam obrázků

Obrázek 1 Příklad grafu typu dendrogram	24
Obrázek 2 Vymezení metropolí, aglomerací, regionálních center vyššího řádu.....	28
Obrázek 3 Hustota zalidnění ČR dle obcí s rozšířenou působností v roce 2020.....	42
Obrázek 4 Mapa krajů České republiky	45
Obrázek 5 Vizualizace obecné míry nezaměstnanosti v krajích České republiky stanovená z průměru mezi roky 2000–2022	46
Obrázek 6 Vizualizace hrubého domácího produktu na obyvatele v krajích České republiky stanovená z průměru mezi roky 2000–2022.....	51
Obrázek 7 Vizualizace čistého disponibilního důchodu domácností na obyvatele v krajích České republiky stanovená z průměru mezi roky 2000–2022.....	55
Obrázek 8 Vizualizace počtu soukromých podnikatelů se zjištěnou aktivitou na 1000 obyvatel krajích České republiky stanovená z průměru mezi roky 2005–2022.....	59
Obrázek 9 Vizualizace nově hlášených případů pracovní neschopnosti na 100 pojištěných v krajích České republiky stanovená z průměru mezi roky 2005–2022.....	63
Obrázek 10 Vizualizace počtu cizinců na 100 000 obyvatel v krajích České republiky stanovená z průměru mezi roky 2004–2022.....	67
Obrázek 11 Vizualizace indexu stáří v krajích České republiky stanovená z průměru mezi roky 2000–2022	71
Obrázek 12 Vizualizace přírůstku (úbytku) obyvatel na 1 000 obyvatel středního stavu v krajích České republiky stanovená z průměru mezi roky 2000–2022.....	75
Obrázek 13 Vizualizace standardizované úmrtnosti na 100 000 obyvatel v krajích České republiky stanovená z průměru mezi roky 2000–2022	79
Obrázek 14 Vizualizace naděje dožití v krajích České republiky stanovená z průměru mezi roky 2001–2021	84
Obrázek 15 Vizualizace rozdělení regionů na úrovni NUTS 3 do jednotlivých shluků podle dat z roku 2005	88
Obrázek 16 Vizualizace rozdělení regionů na úrovni NUTS 3 do jednotlivých shluků podle dat z roku 2021	90

7.2 Seznam tabulek

Tabulka 1 Predikce obecné míry nezaměstnanosti [%] v krajích ČR pro roky 2023-2025 a M.A.P.E.....	48
Tabulka 2 Predikce hrubého domácího produktu [Kč] na obyvatele v krajích ČR pro roky 2023-2025 a M.A.P.E.....	53
Tabulka 3 Predikce čistého disponibilního důchodu domácností [Kč] na obyvatele v krajích ČR pro roky 2023-2025 a M.A.P.E.....	57
Tabulka 4 Predikce počtu soukromých podnikatelů se zjištěnou aktivitou na 1000 obyvatel v krajích ČR pro roky 2023-2025 a M.A.P.E.....	61

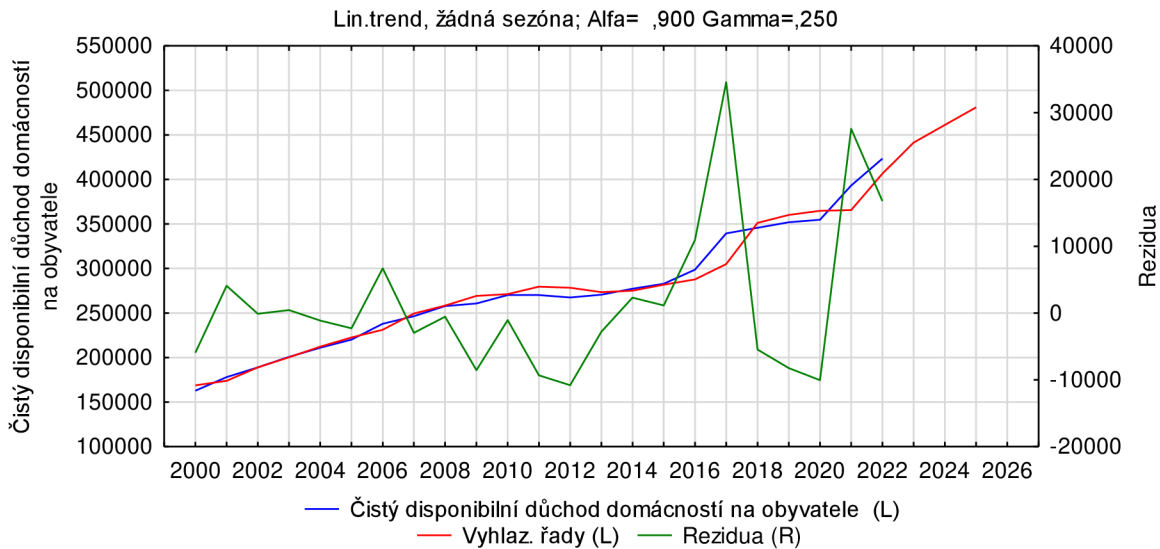
Tabulka 5 Predikce nově hlášených případů pracovní neschopnosti na 100 pojištěných v krajích ČR pro roky 2023-2025 a M.A.P.E.	65
Tabulka 6 Predikce počtu cizinců na 100 000 obyvatel v krajích ČR pro roky 2023-2025 a M.A.P.E.	69
Tabulka 7 Predikce indexu stáří [%] v krajích ČR pro roky 2023-2025 a M.A.P.E.....	73
Tabulka 8 Trendové funkce vývoje přírůstku (úbytku) obyvatel na 1 000 obyvatel středního stavu v krajích ČR pro roky 2000-2022.....	77
Tabulka 9 Predikce standardizované úmrtnosti na 100 000 obyvatel v krajích ČR pro roky 2023-2025 a M.A.P.E.....	81
Tabulka 10 Predikce naděje dožití v krajích ČR pro roky 2022-2024 a M.A.P.E.....	86
Tabulka 11 Průměrné hodnoty vybraných ukazatelů v jednotlivých shlucích v roce 2005	90
Tabulka 12 Průměrné hodnoty vybraných ukazatelů v jednotlivých shlucích v roce 2021	91
Tabulka 13 Vybrané příčiny úmrtí přepočtené na 100 000 obyvatel v krajích ČR v roce 2022.....	92
Tabulka 14 Celkový počet zemřelých na 100 000 obyvatel v regionech na úrovni NUTS 3 a relativní počet zemřelých na jednotlivé příčiny v roce 2022.....	94

7.3 Seznam grafů

Graf 1 Obecná míra nezaměstnanosti [%] v krajích a celé ČR v letech 2000 a 2022.....	49
Graf 2 Hrubý domácí produkt na obyvatele [Kč] v krajích a celé ČR v letech 2000 a 2022.....	54
Graf 3 Čistý disponibilní důchod domácností na obyvatele [Kč] v krajích a celé ČR v letech 2000 a 2022.....	58
Graf 4 Počet soukromých podnikatelů se zjištěnou aktivitou na 1000 obyvatel v krajích a celé ČR v letech 2005 a 2022.....	62
Graf 5 Nově hlášené případy pracovní neschopnosti na 100 pojištěných v krajích a celé ČR v letech 2005 a 2022.....	66
Graf 6 Počet cizinců na 100 000 obyvatel v krajích a celé ČR v letech 2004 a 2022.....	70
Graf 7 Index stáří [%] v krajích a celé ČR v letech 2000 a 2022.....	74
Graf 8 Přirozený přírůstek (úbytek) obyvatel na 1000 obyvatel středního stavu v krajích a celé ČR v letech 2000 a 2022.....	78
Graf 9 Standardizovaná úmrtnost na 100 000 obyvatel v krajích a celé ČR v letech 2000 a 2022.....	82
Graf 10 Naděje dožití v krajích a celé ČR v letech 2001 a 2021.....	87
Graf 11 Obyvatelstvo podle pohlaví a věku v letech 2018 a 2050.....	97

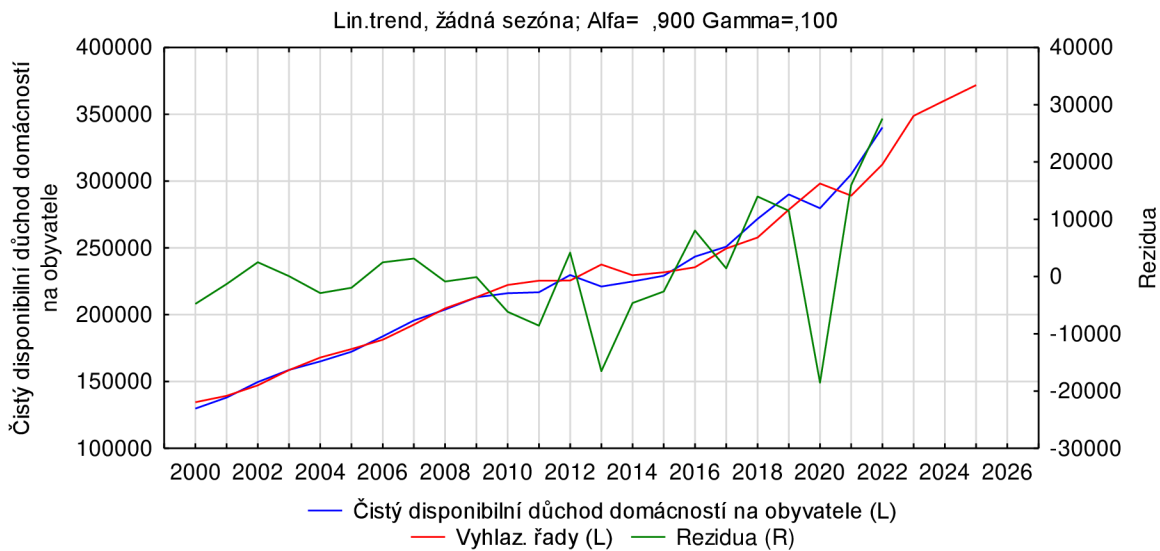
8 Přílohy

Příloha 1 Čistý disponibilní důchod domácností v Praze mezi roky 2000–2022 a predikce do roku 2025

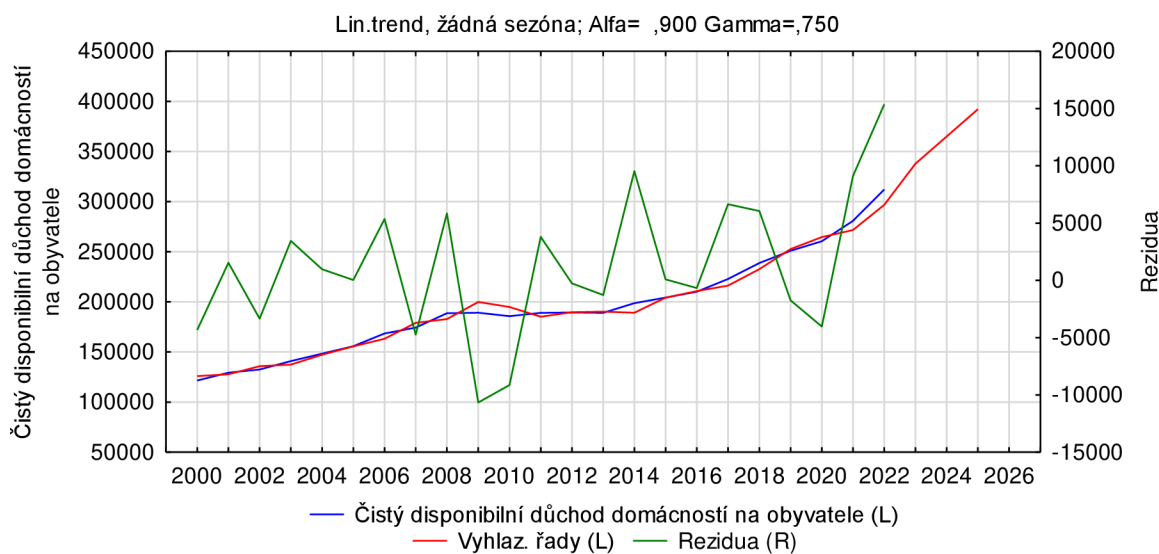
Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 2 Čistý disponibilní důchod domácností ve Středočeském kraji mezi roky 2000–2022 a predikce do roku 2025

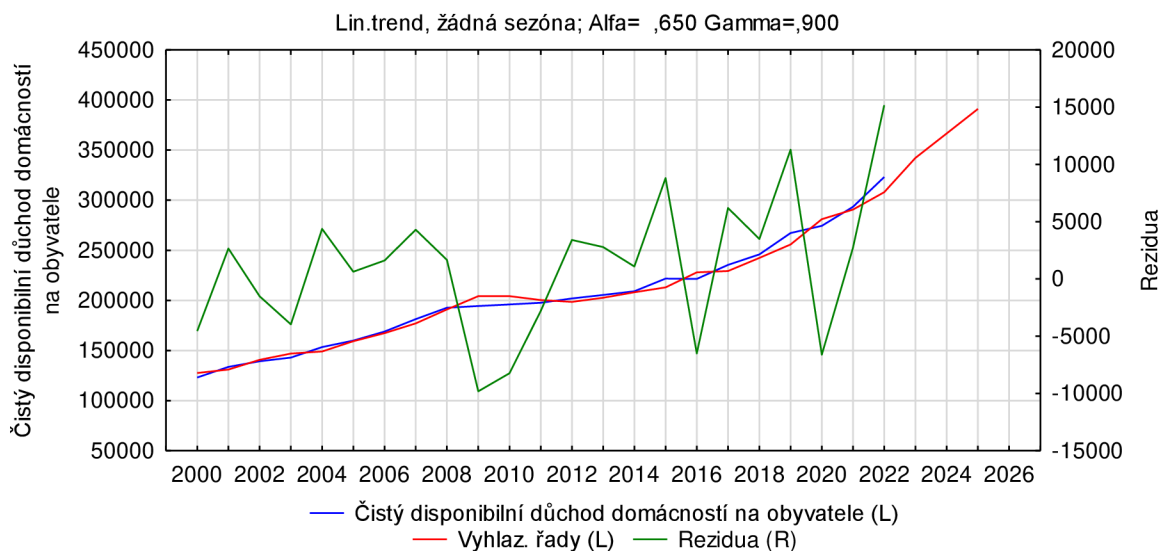
Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 3 Čistý disponibilní důchod domácností v Jihočeském kraji mezi roky 2000–2022 a predikce do roku 2025

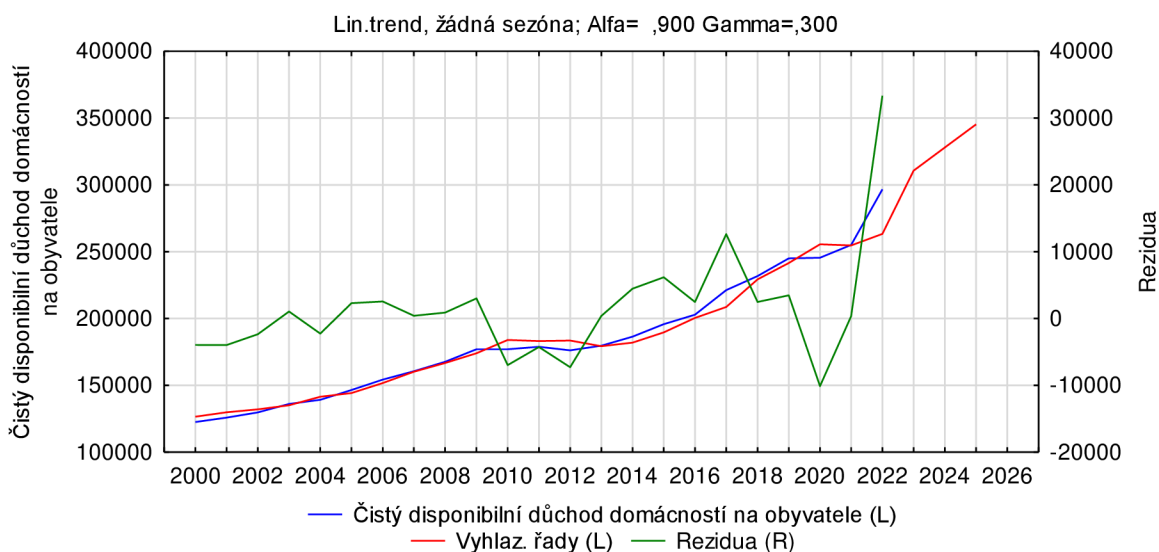
Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 4 Čistý disponibilní důchod domácností v Plzeňském kraji mezi roky 2000–2022 a predikce do roku 2025

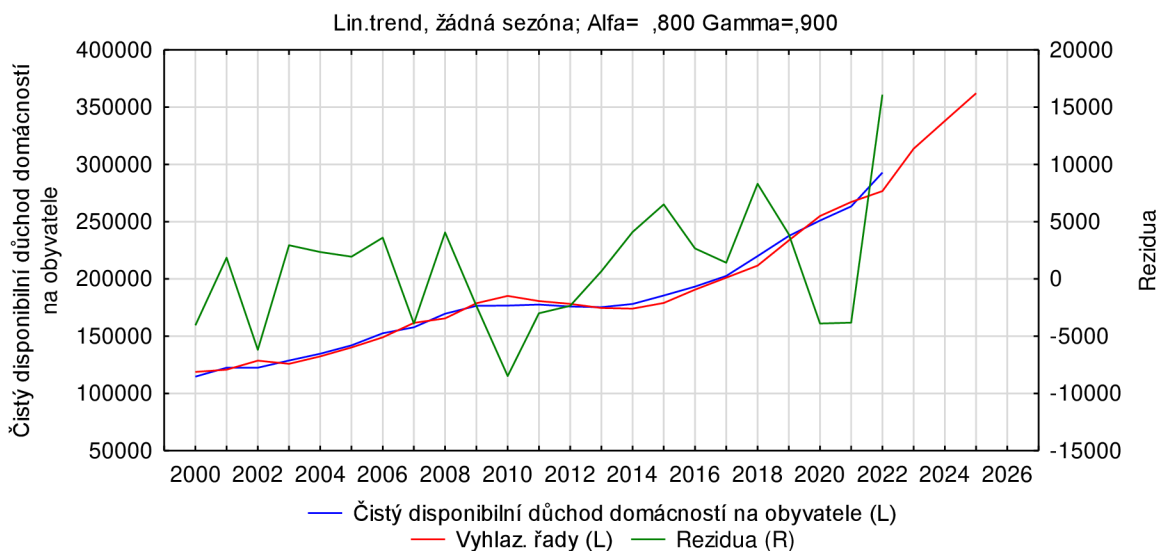
Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 5 Čistý disponibilní důchod domácností v Karlovarském kraji mezi roky 2000–2022 a predikce do roku 2025

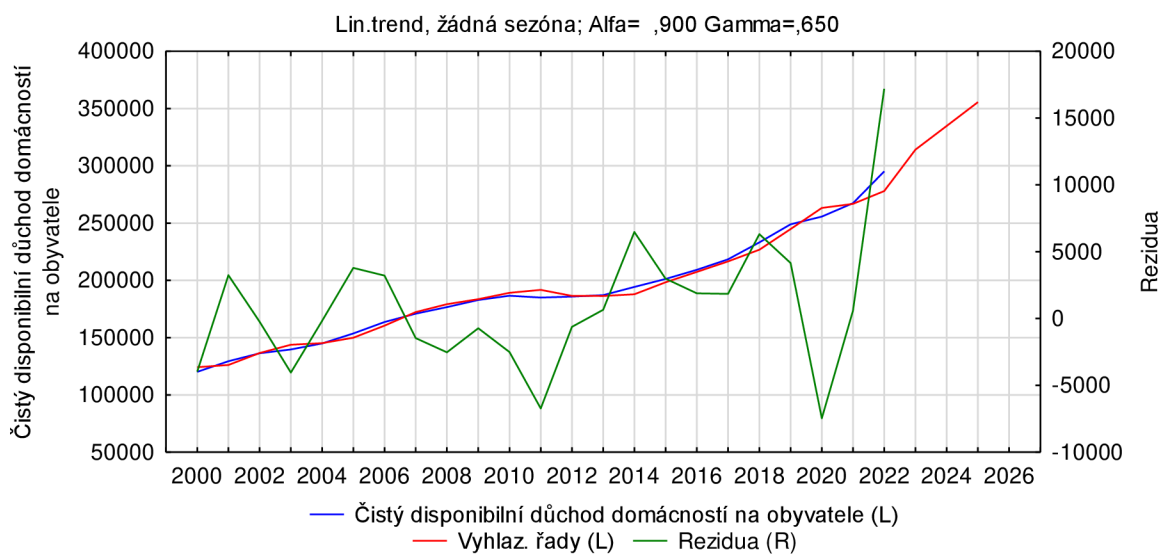
Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 6 Čistý disponibilní důchod domácností v Ústeckém kraji mezi roky 2000–2022 a predikce do roku 2025

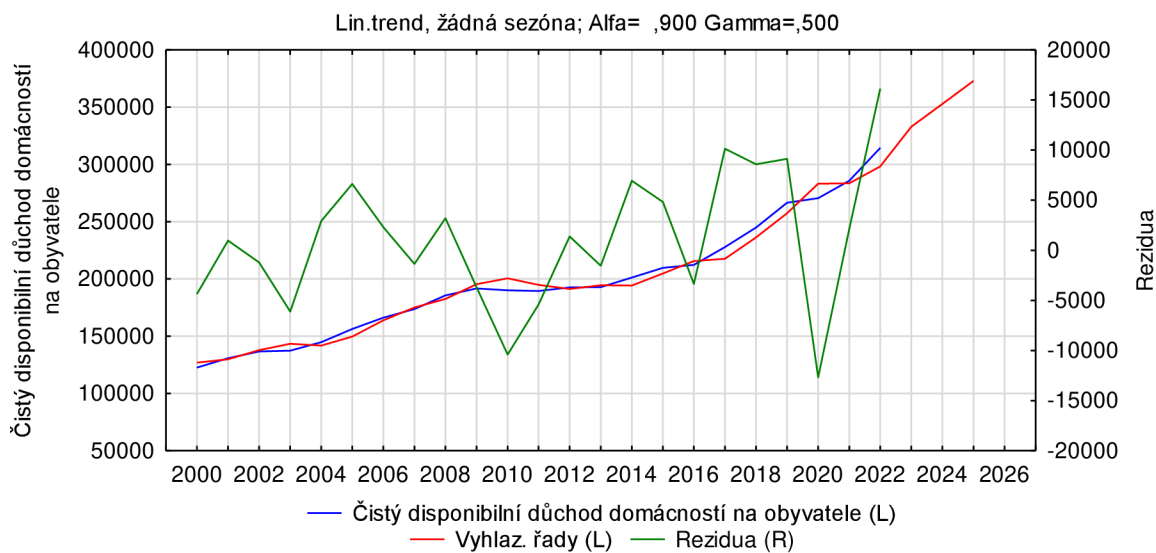
Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 7 Čistý disponibilní důchod domácností v Libereckém kraji mezi roky 2000–2022 a predikce do roku 2025

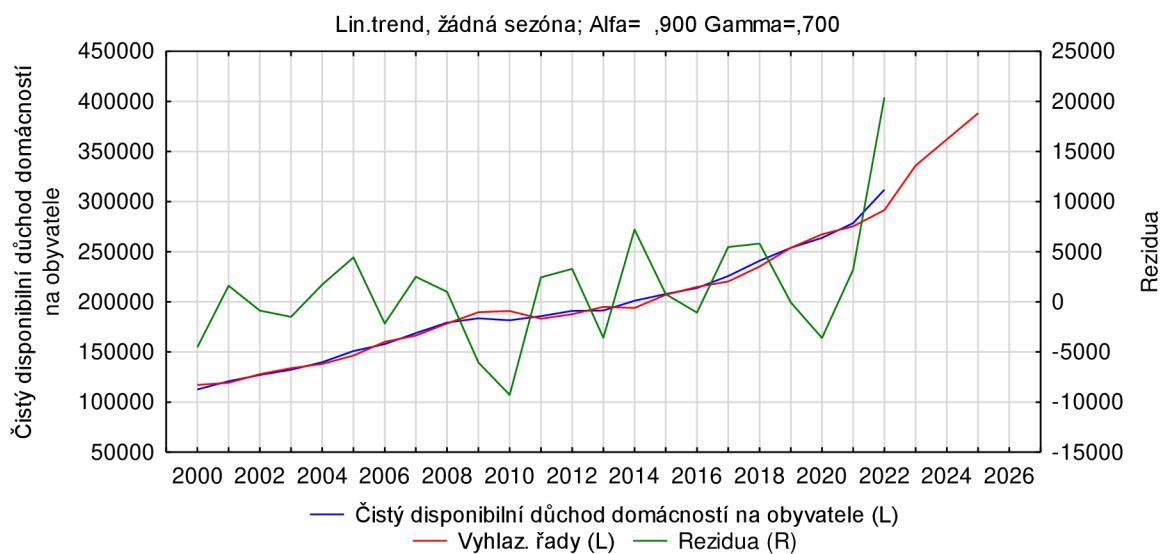
Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 8 Čistý disponibilní důchod domácností v Královéhradeckém mezi roky 2000–2022 a predikce do roku 2025

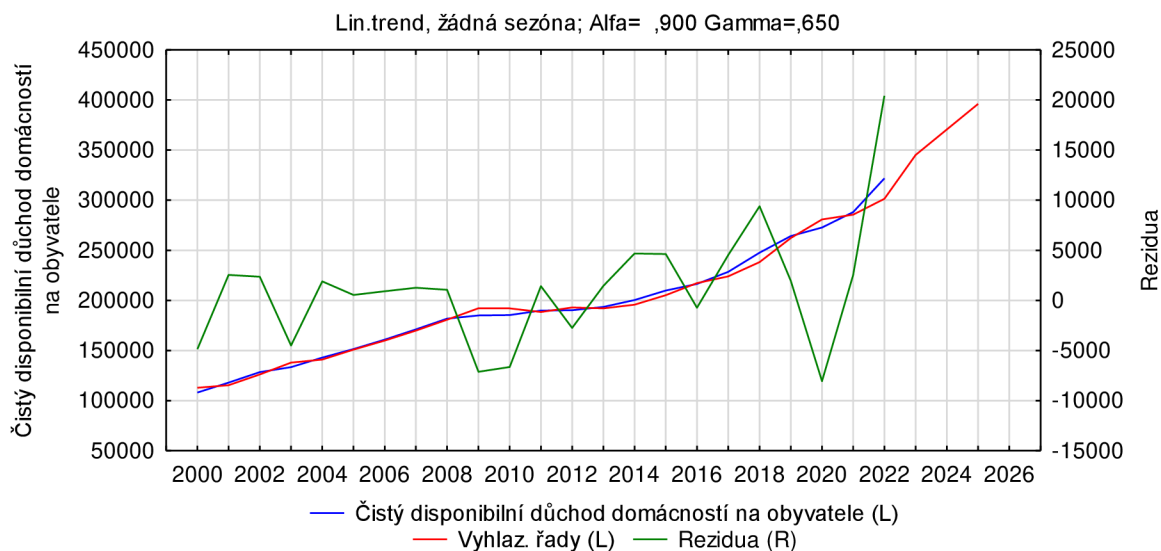
Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 9 Čistý disponibilní důchod domácností v Pardubickém kraji mezi roky 2000–2022 a predikce do roku 2025

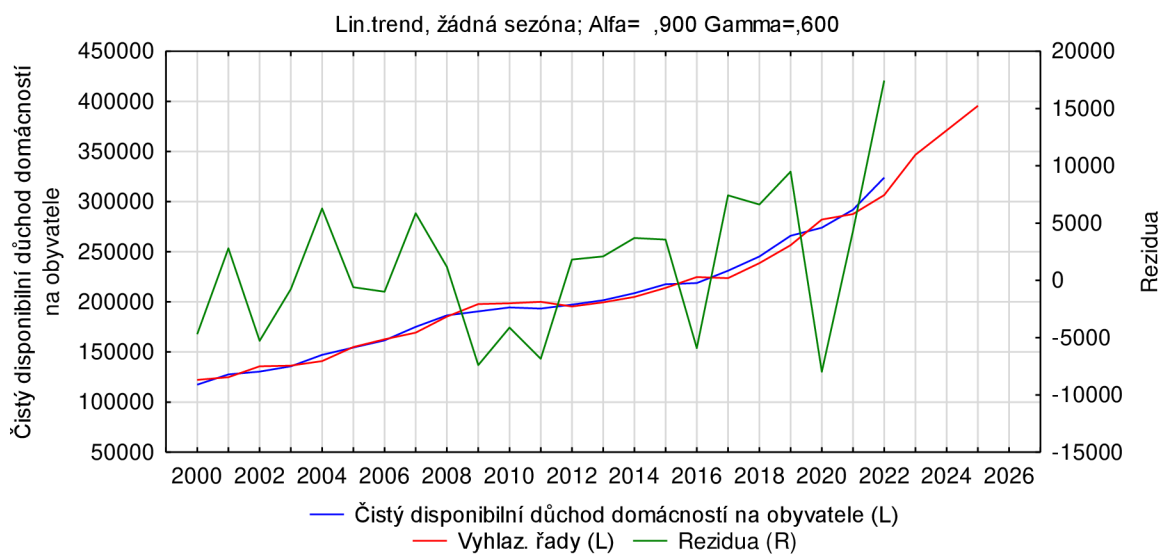
Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 10 Čistý disponibilní důchod domácností v kraji Vysočina mezi roky 2000–2022 a predikce do roku 2025

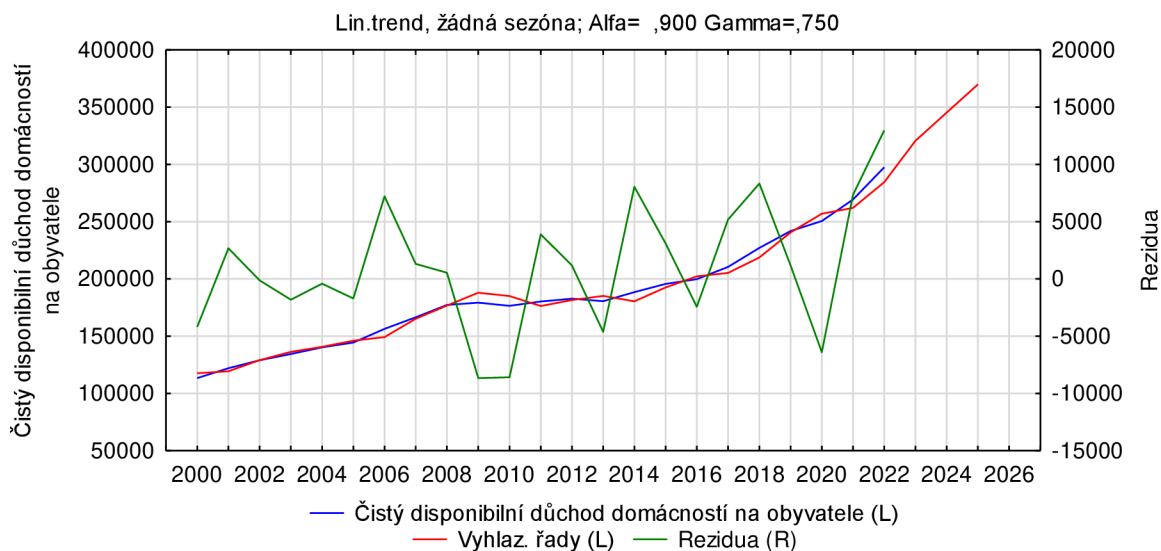
Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 11 Čistý disponibilní důchod domácností v Jihomoravském kraji mezi roky 2000–2022 a predikce do roku 2025

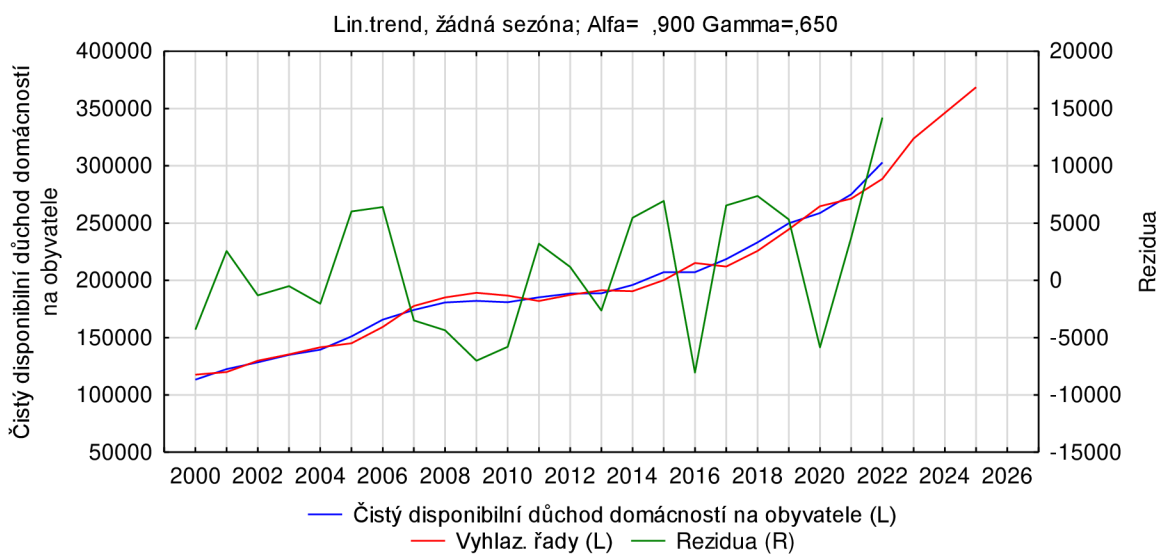
Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 12 Čistý disponibilní důchod domácností v Olomouckém kraji mezi roky 2000–2022 a predikce do roku 2025

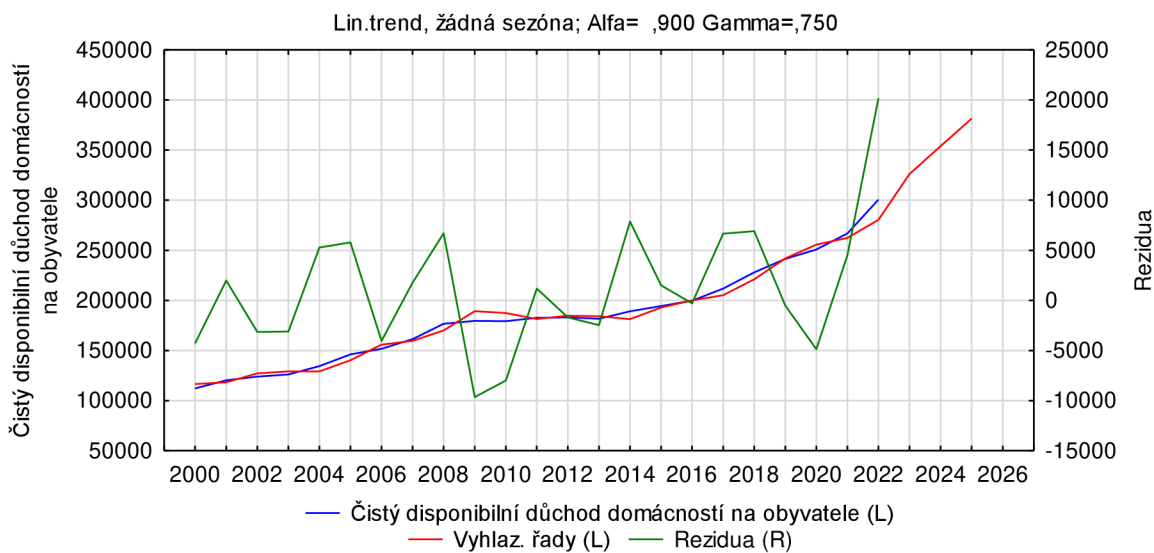
Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 13 Čistý disponibilní důchod domácností ve Zlínském kraji mezi roky 2000–2022 a predikce do roku 2025

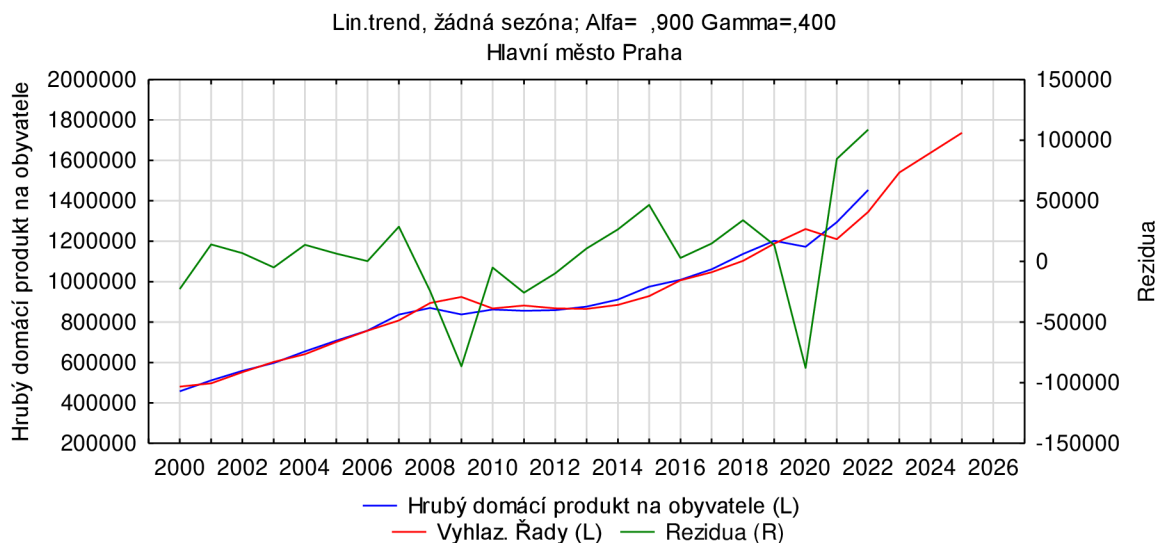
Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 14 Čistý disponibilní důchod domácností v Moravskoslezském kraji mezi roky 2000–2022 a predikce do roku 2025

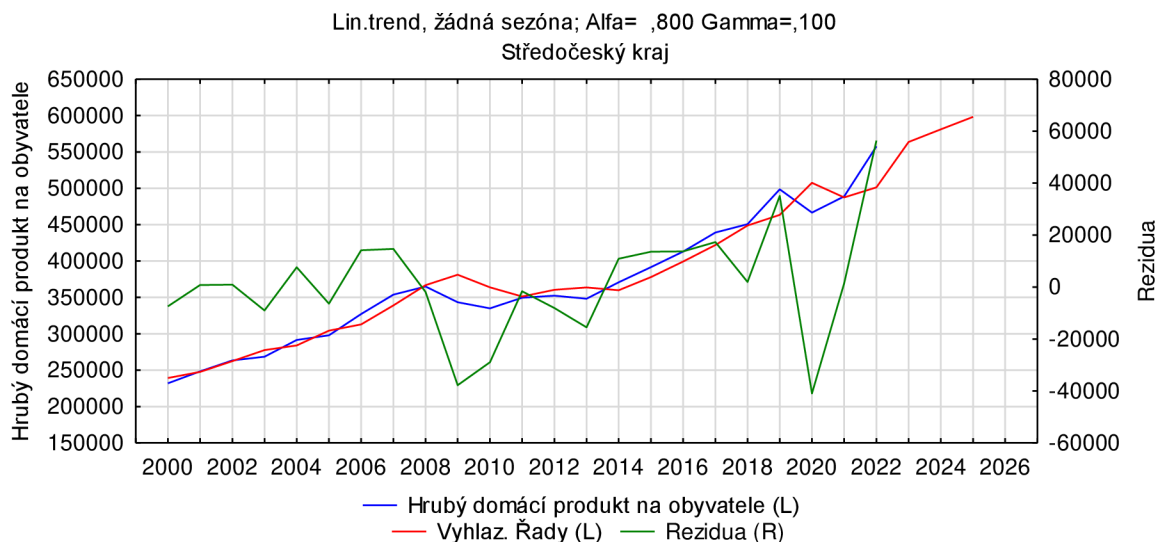
Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 15 Hrubý domácí produkt na obyvatele v Praze mezi roky 2000–2022 a predikce do roku 2025

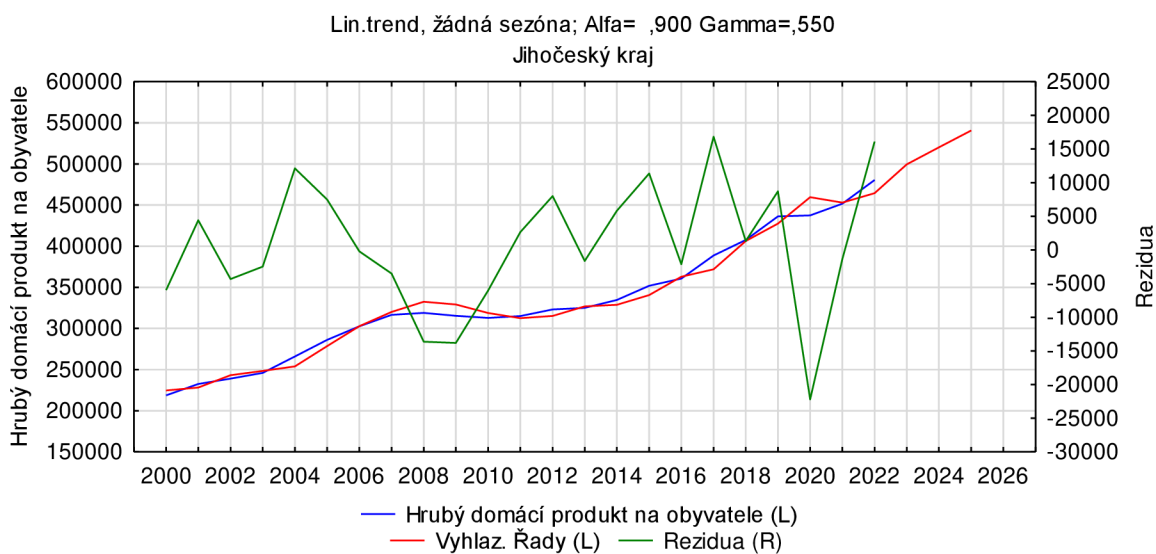
Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 16 Hrubý domácí produkt na obyvatele ve Středočeském kraji mezi roky 2000–2022 a predikce do roku 2025

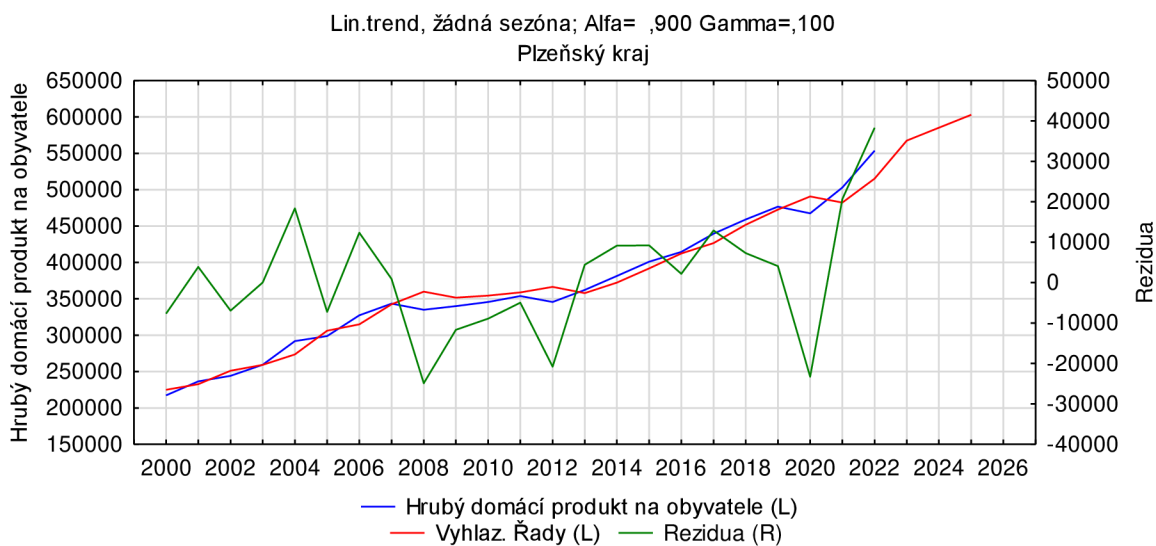
Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 17 Hrubý domácí produkt na obyvatele v Jihočeském kraji mezi roky 2000–2022 a predikce do roku 2025

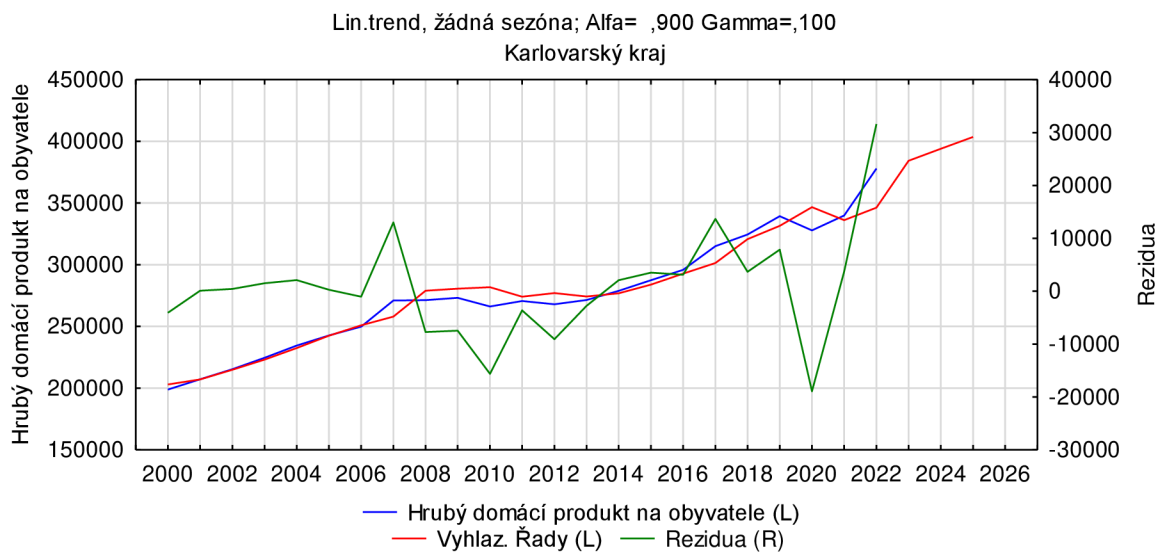
Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 18 Hrubý domácí produkt na obyvatele v Plzeňském kraji mezi roky 2000–2022 a predikce do roku 2025

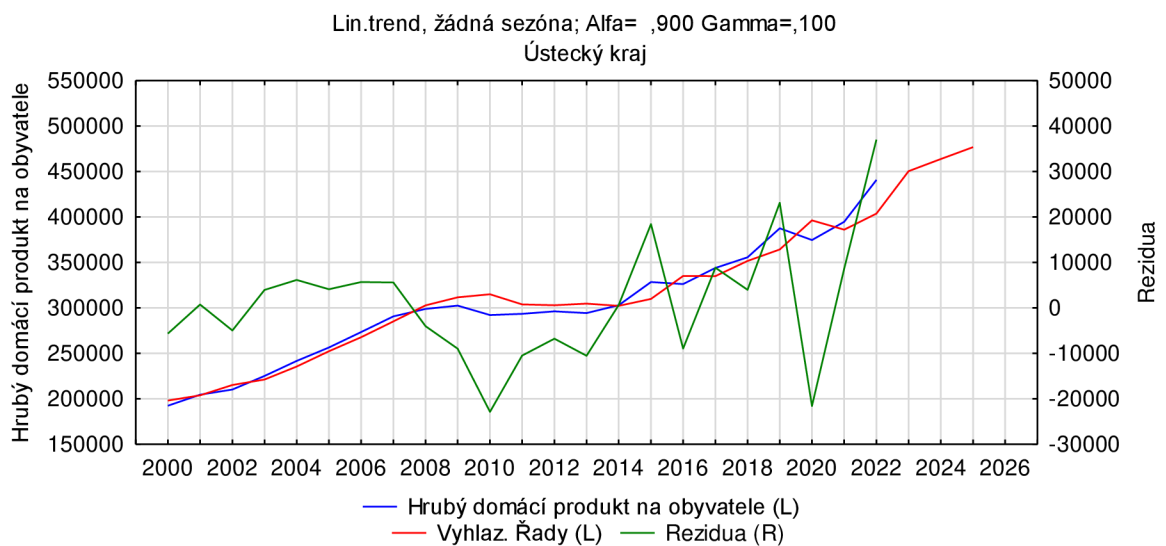
Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 19 Hrubý domácí produkt na obyvatele v Karlovarském kraji mezi roky 2000–2022 a predikce do roku 2025

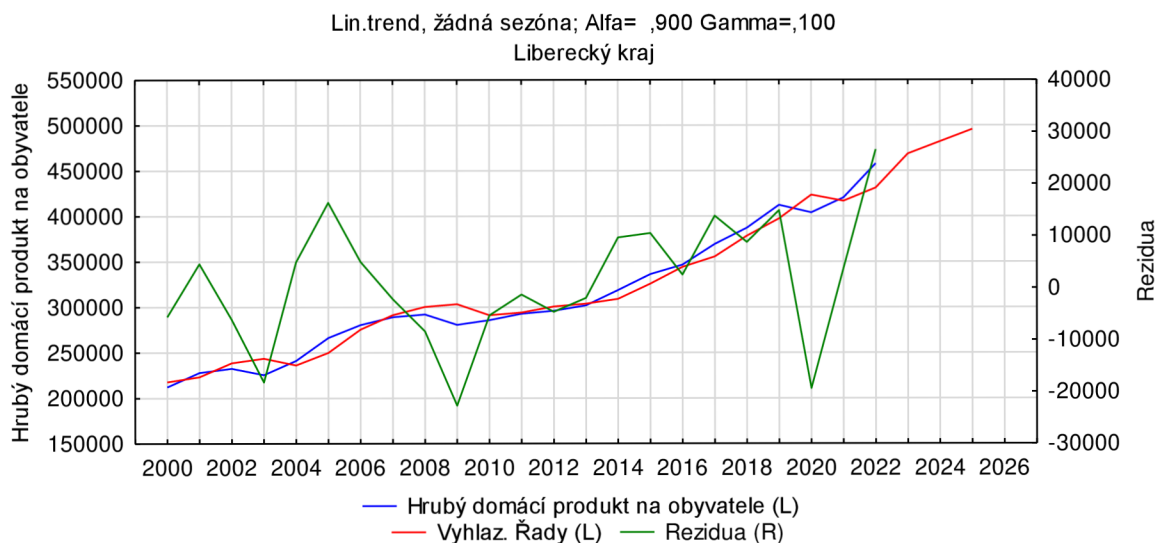
Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 20 Hrubý domácí produkt na obyvatele v Ústeckém kraji mezi roky 2000–2022 a predikce do roku 2025

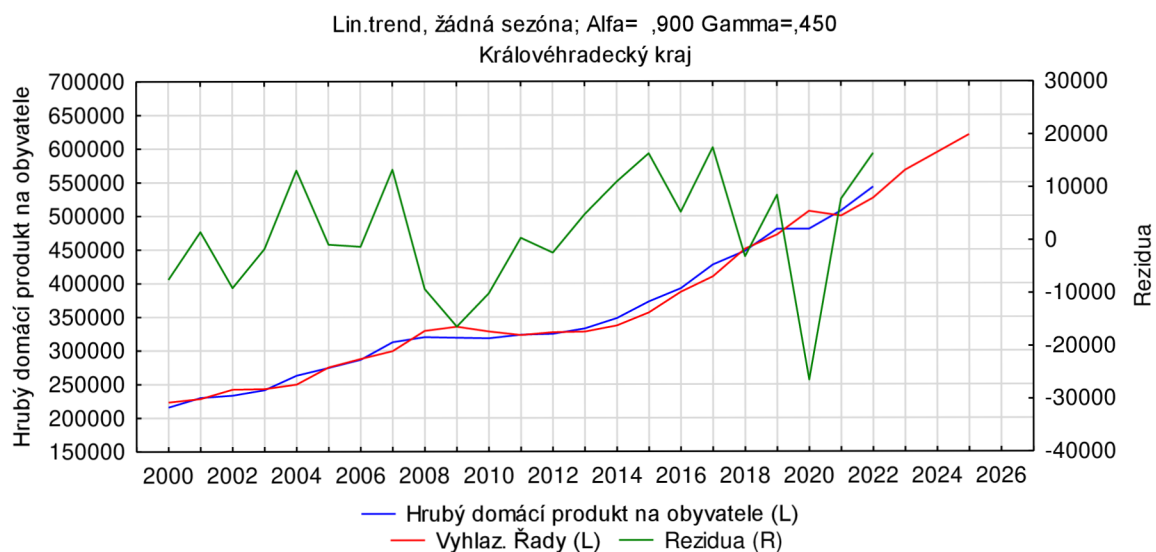
Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 21 Hrubý domácí produkt na obyvatele v Libereckém kraji mezi roky 2000–2022 a predikce do roku 2025

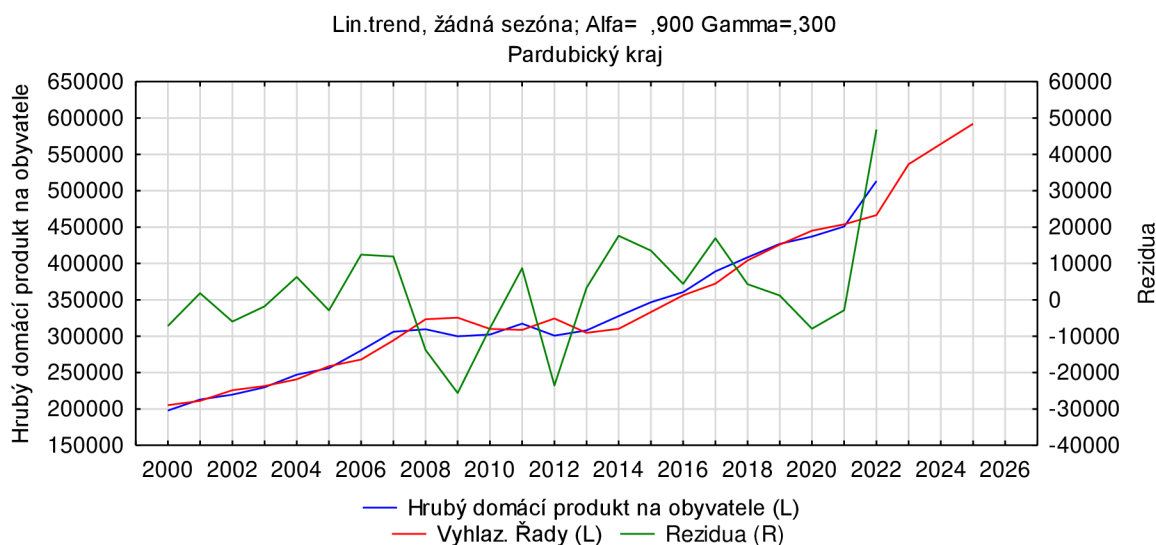
Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 22 Hrubý domácí produkt na obyvatele v Královéhradeckém kraji mezi roky 2000–2022 a predikce do roku 2025

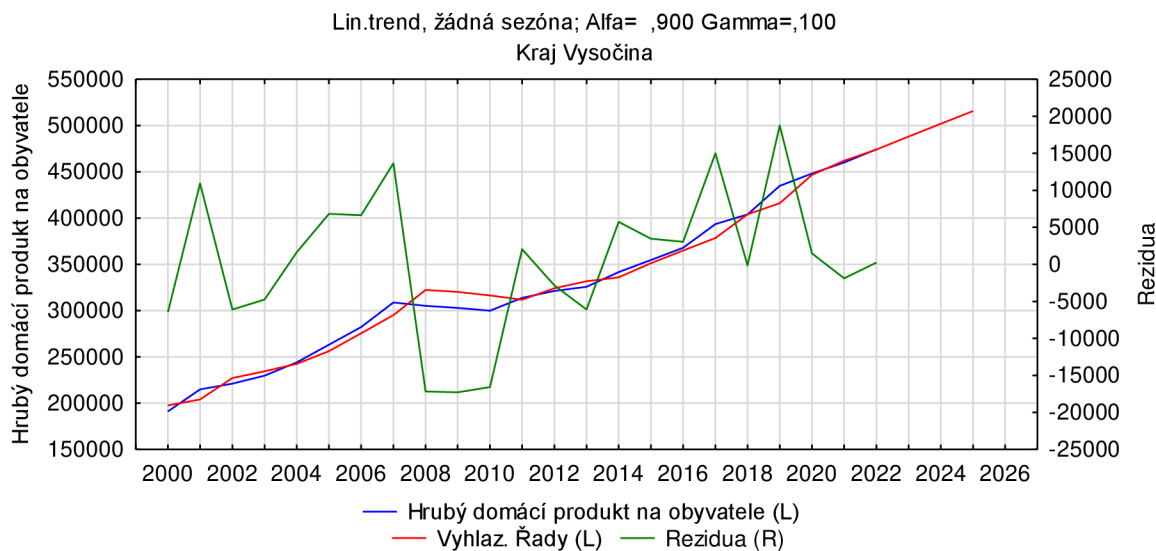
Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 23 Hrubý domácí produkt na obyvatele v Pardubickém kraji mezi roky 2000–2022 a predikce do roku 2025

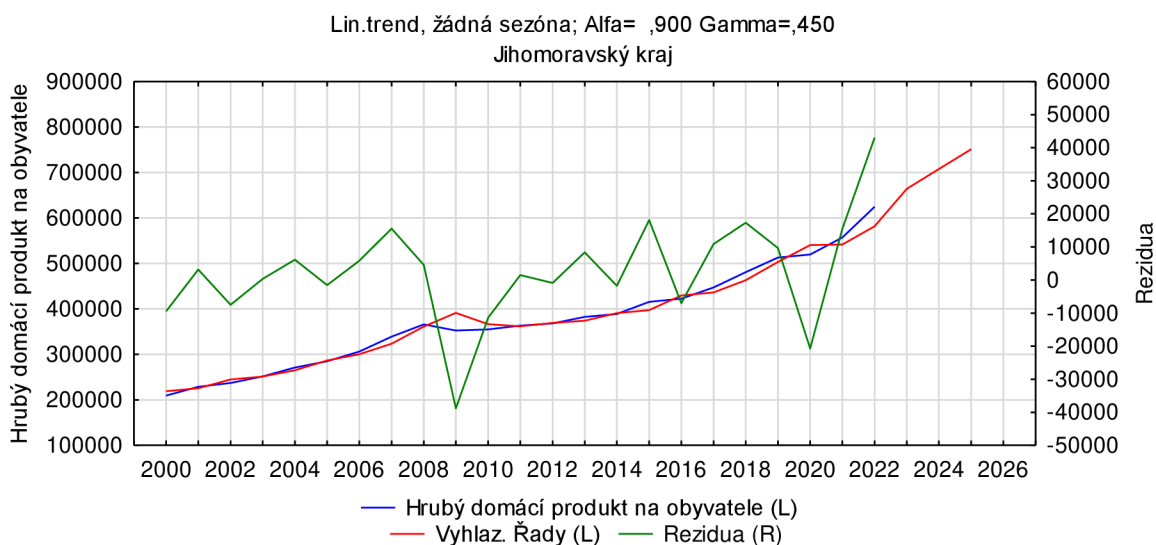
Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 24 Hrubý domácí produkt na obyvatele v kraji Vysočina mezi roky 2000–2022 a predikce do roku 2025

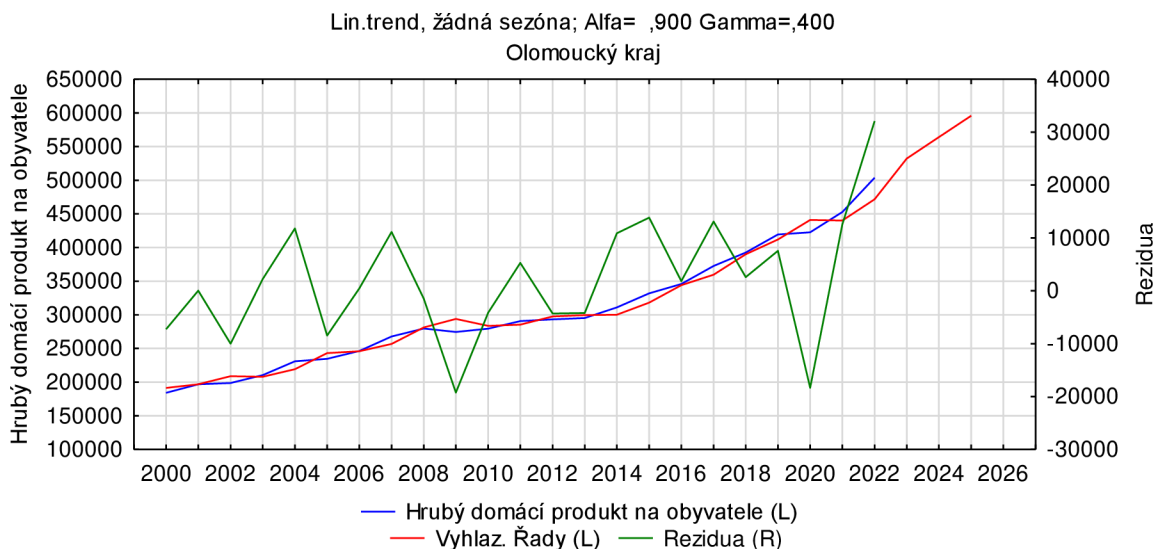
Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 25 Hrubý domácí produkt na obyvatele v Jihomoravském kraji mezi roky 2000–2022 a predikce do roku 2025

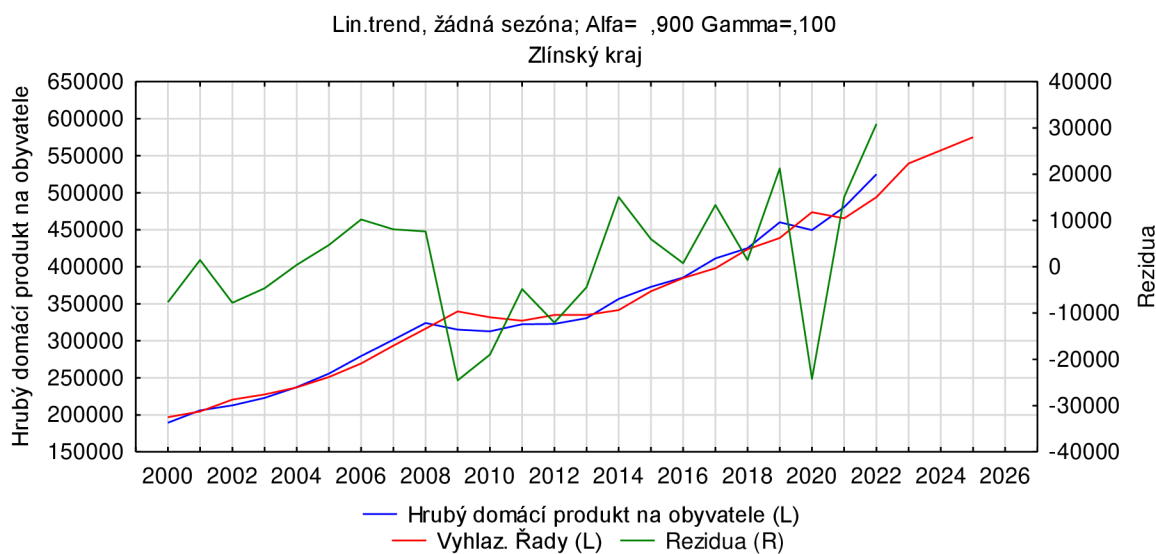
Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 26 Hrubý domácí produkt na obyvatele v Olomouckém kraji mezi roky 2000–2022 a predikce do roku 2025

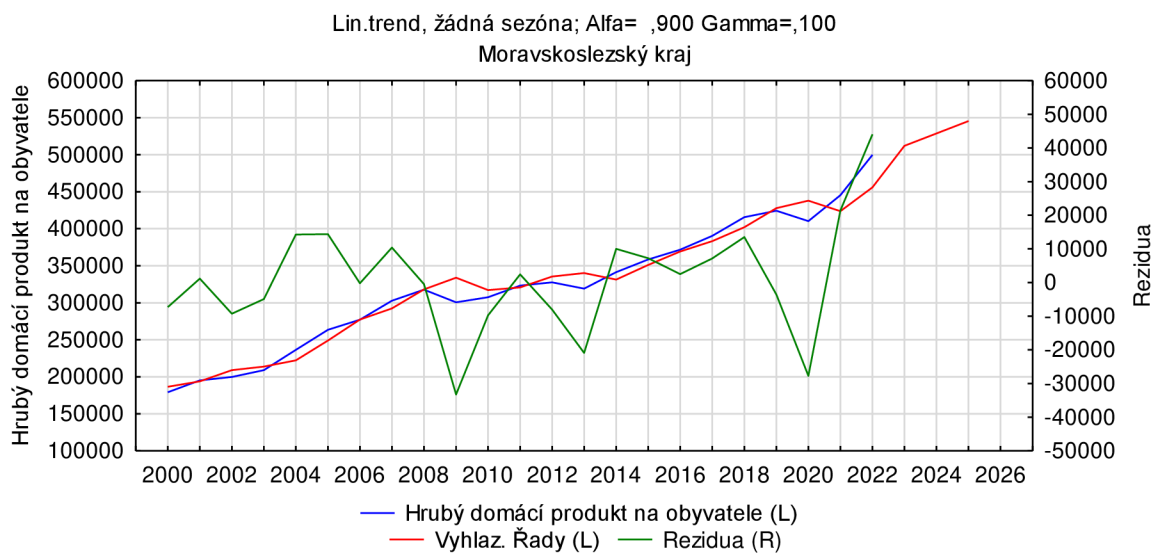
Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 27 Hrubý domácí produkt na obyvatele ve Zlínském kraji mezi roky 2000–2022 a predikce do roku 2025

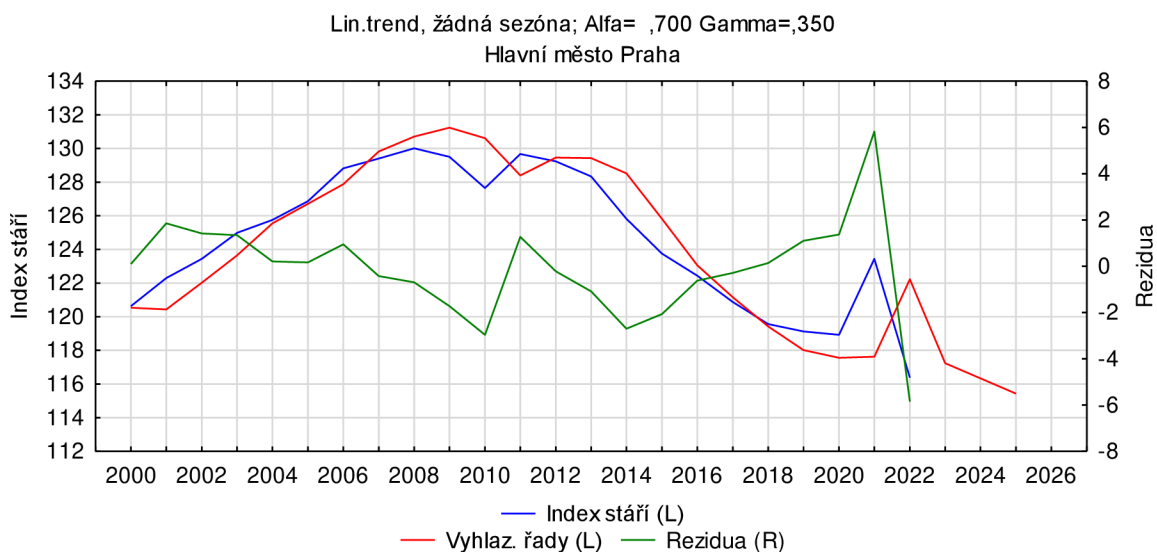
Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 28 Hrubý domácí produkt na obyvatele v Moravskoslezském kraji mezi roky 2000–2022 a predikce do roku 2025

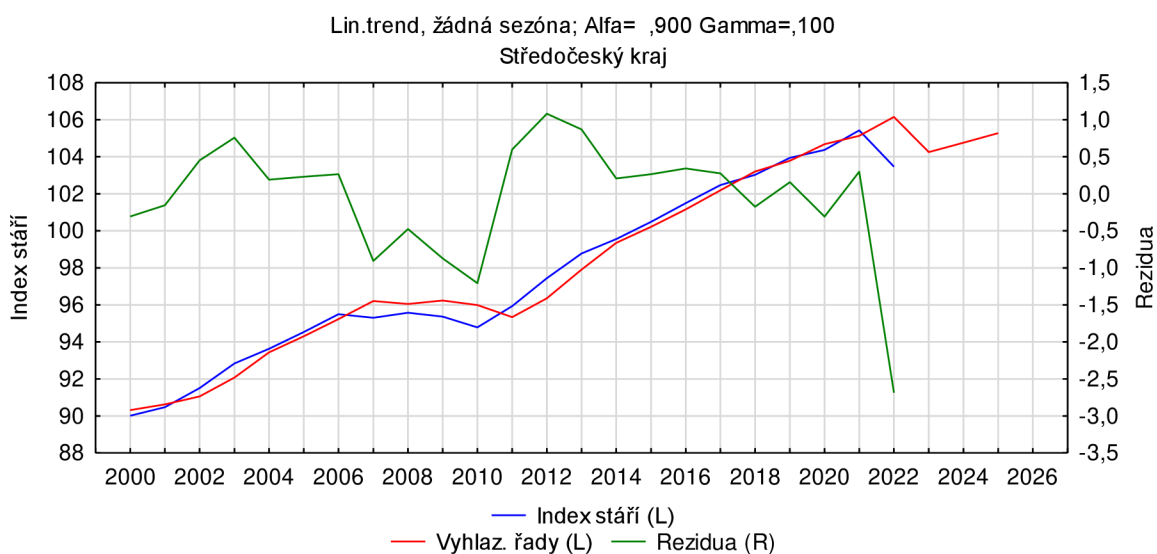
Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 29 Index stáří v Praze mezi roky 2000–2022 a predikce do roku 2025

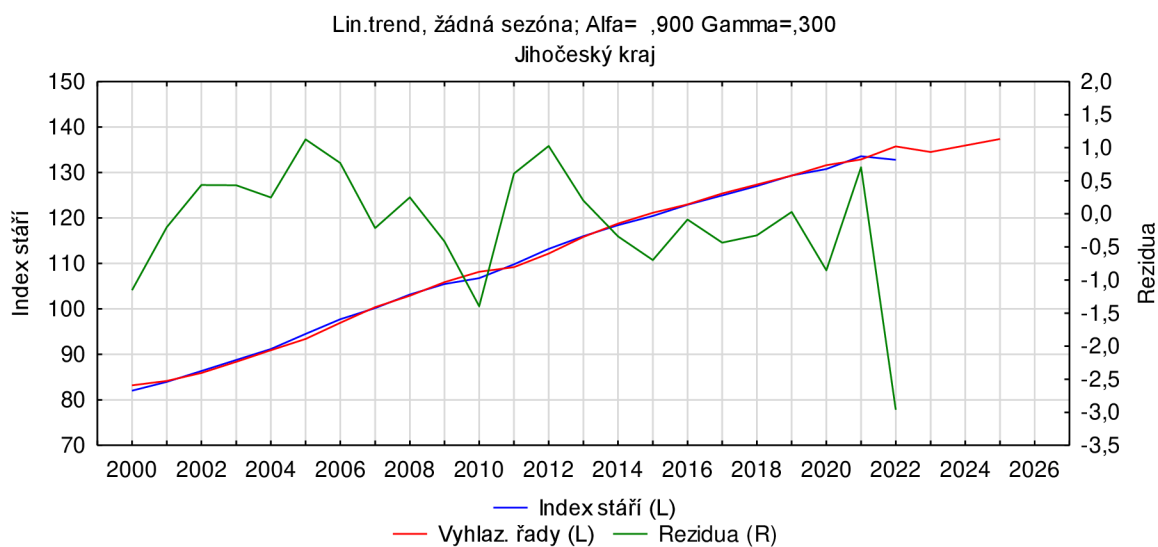
Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 30 Index stáří ve Středočeském kraji mezi roky 2000–2022 a predikce do roku 2025

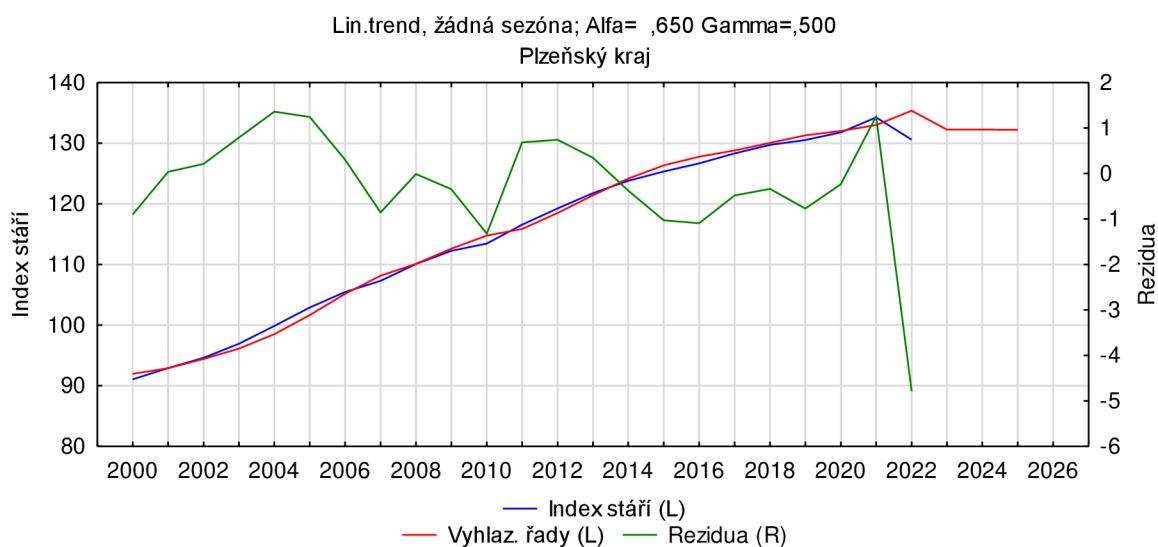
Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 31 Index stáří v Jihočeském kraji mezi roky 2000–2022 a predikce do roku 2025

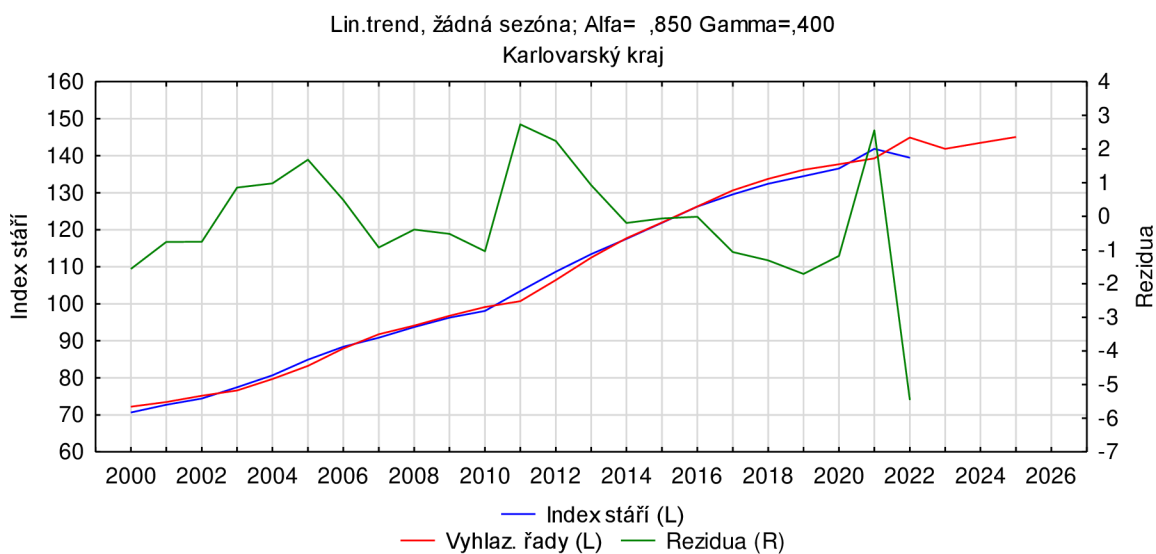
Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 32 Index stáří v Plzeňském kraji mezi roky 2000–2022 a predikce do roku 2025

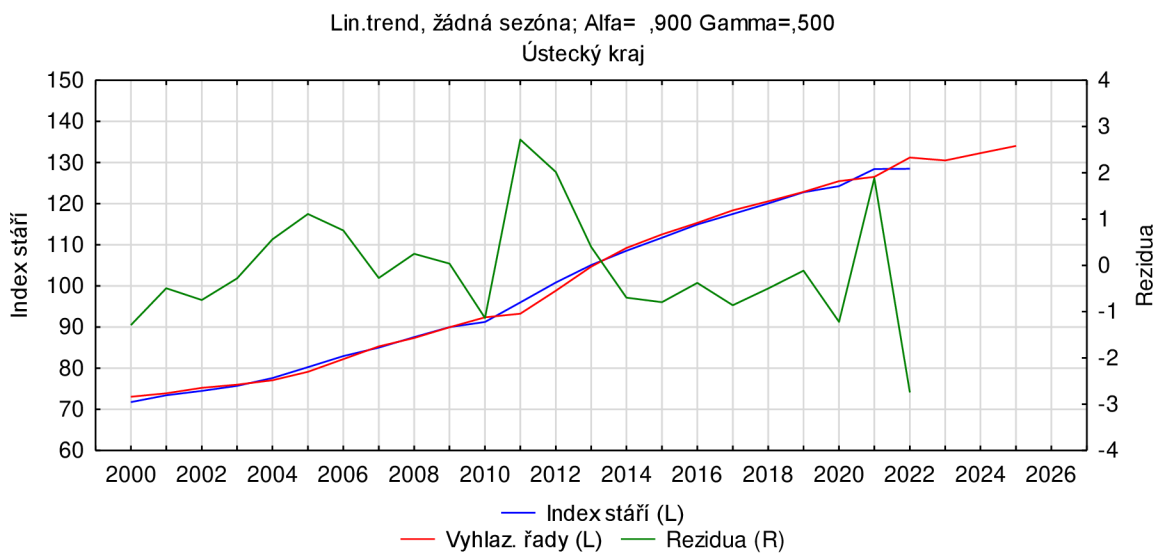
Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 33 Index stáří v Karlovarském kraji mezi roky 2000–2022 a predikce do roku 2025

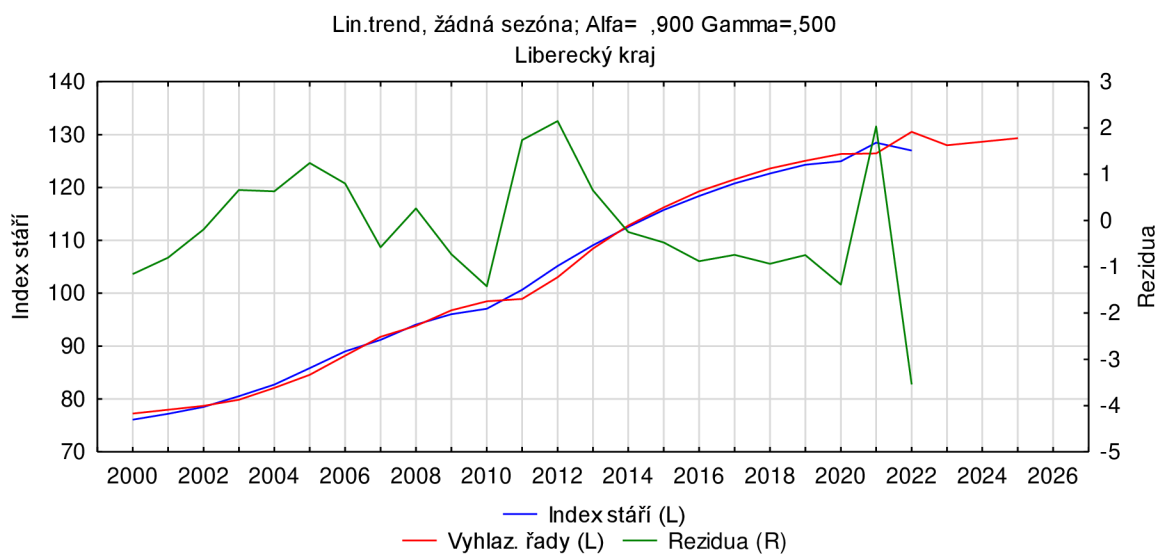
Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 34 Index stáří v Ústeckém kraji mezi roky 2000–2022 a predikce do roku 2025

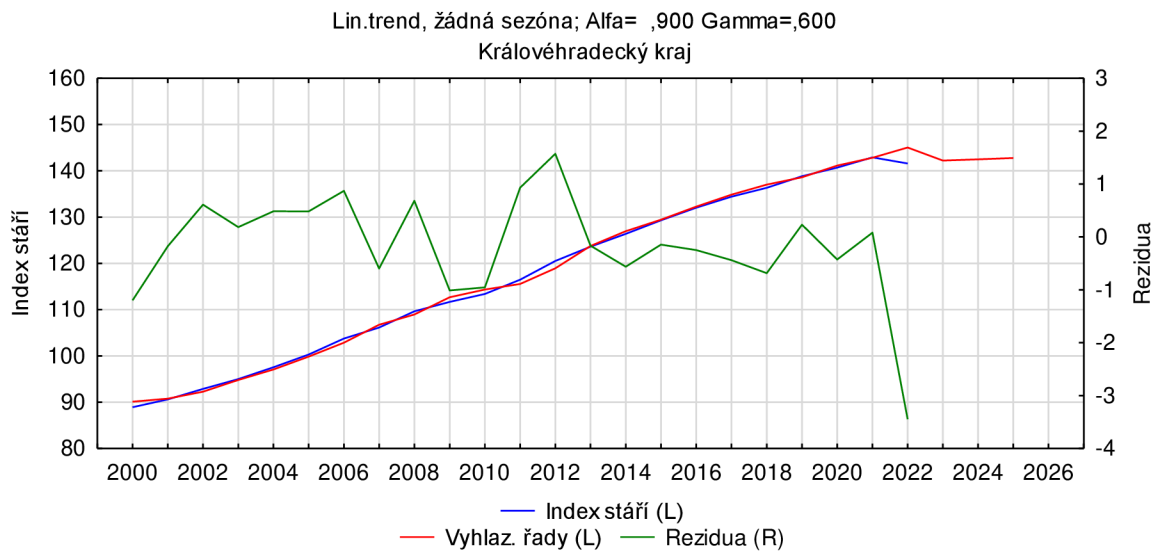
Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 35 Index stáří v Libereckém kraji mezi roky 2000–2022 a predikce do roku 2025

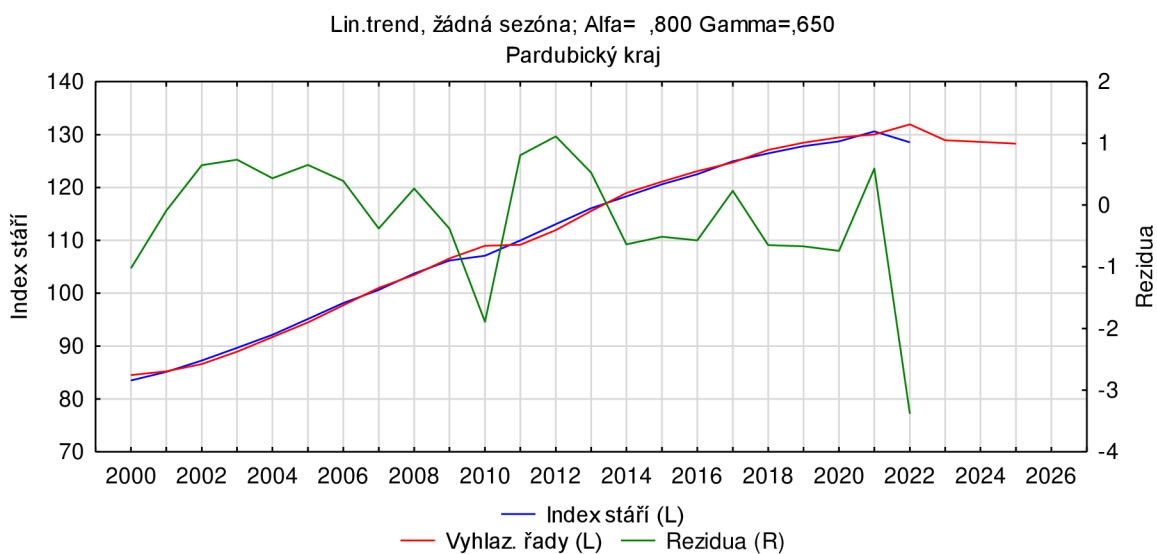
Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 36 Index stáří v Královéhradeckém kraji mezi roky 2000–2022 a predikce do roku 2025

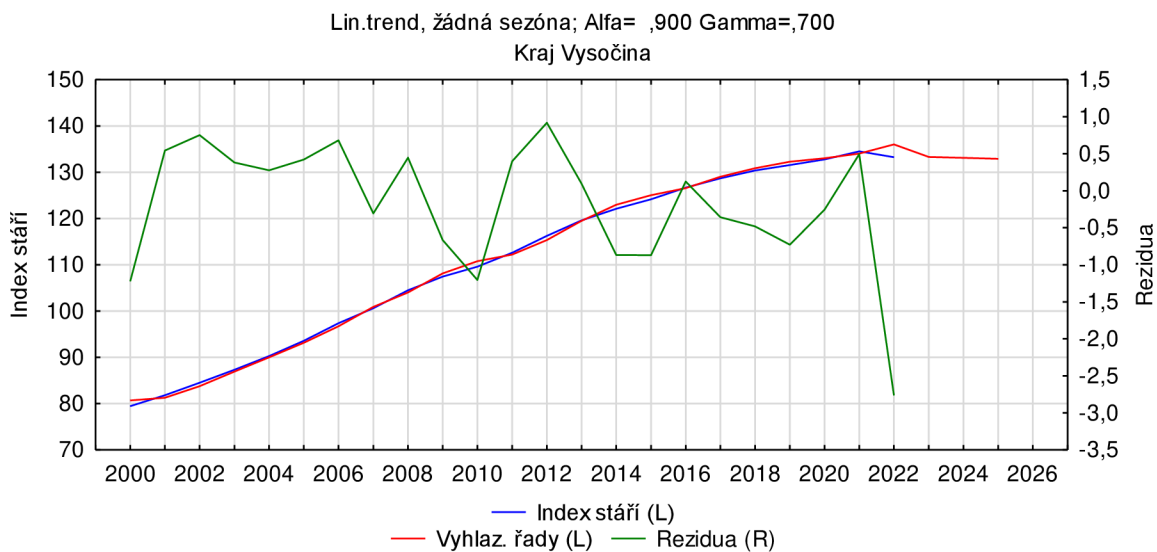
Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 37 Index stáří v Pardubickém kraji mezi roky 2000–2022 a predikce do roku 2025

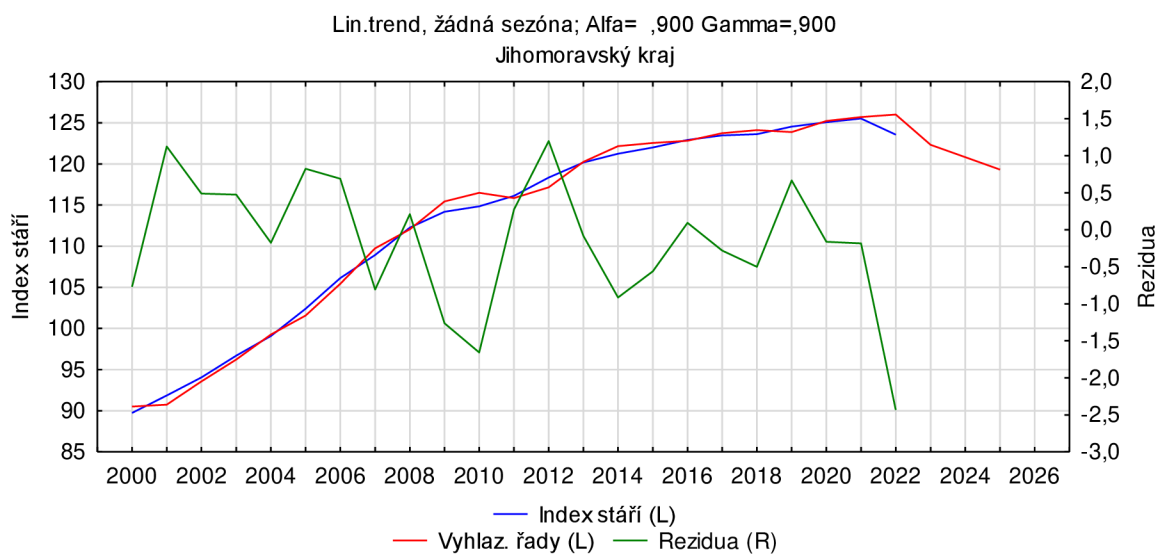
Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 38 Index stáří v kraji Vysočina mezi roky 2000–2022 a predikce do roku 2025

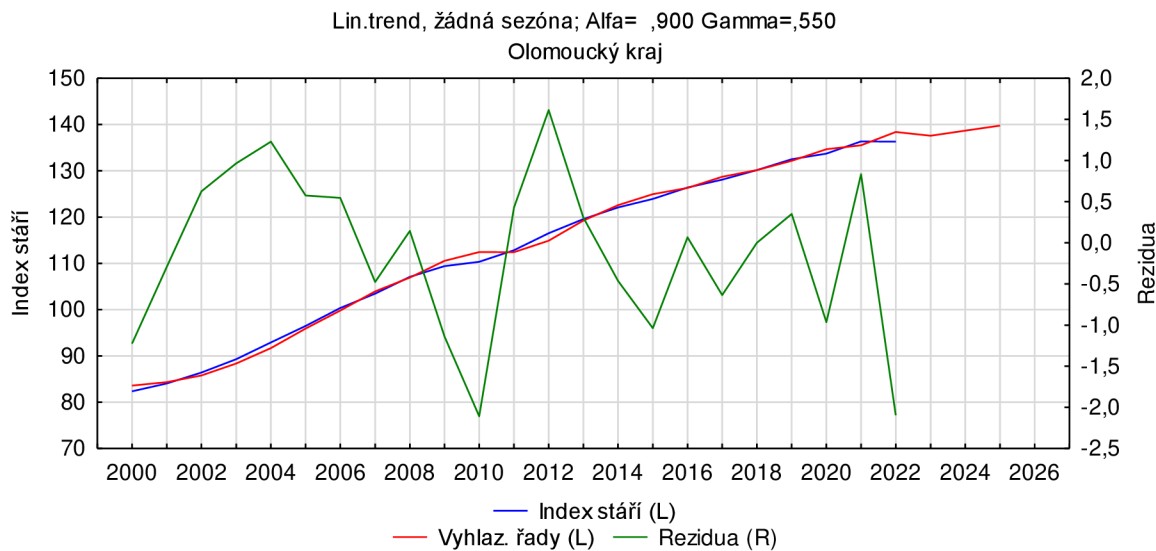
Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 39 Index stáří v Jihomoravském kraji mezi roky 2000–2022 a predikce do roku 2025

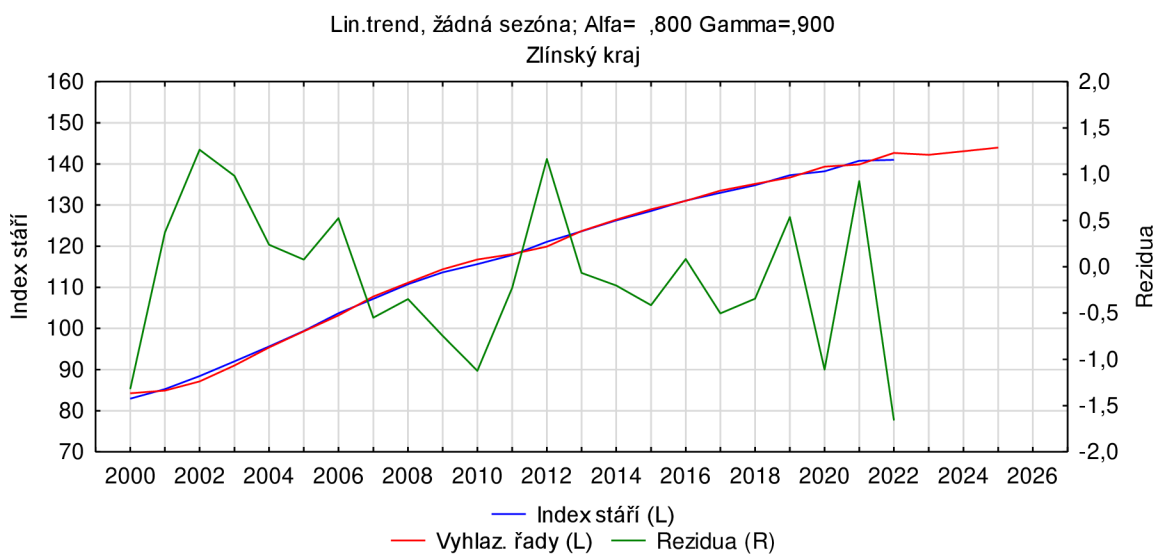
Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 40 Index stáří v Olomouckém kraji mezi roky 2000–2022 a predikce do roku 2025

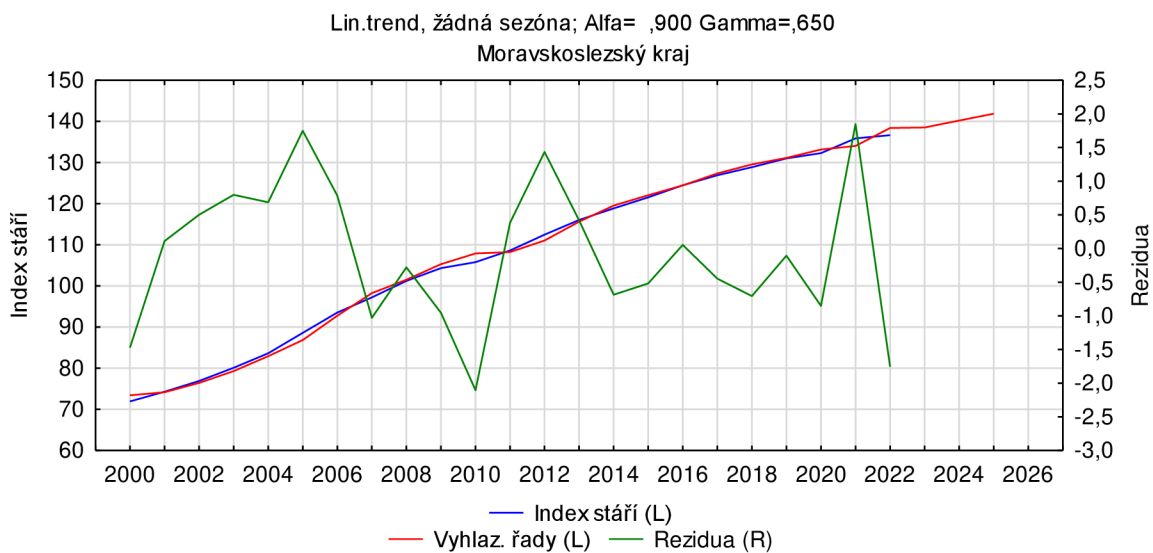
Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 41 Index stáří ve Zlínském kraji mezi roky 2000–2022 a predikce do roku 2025

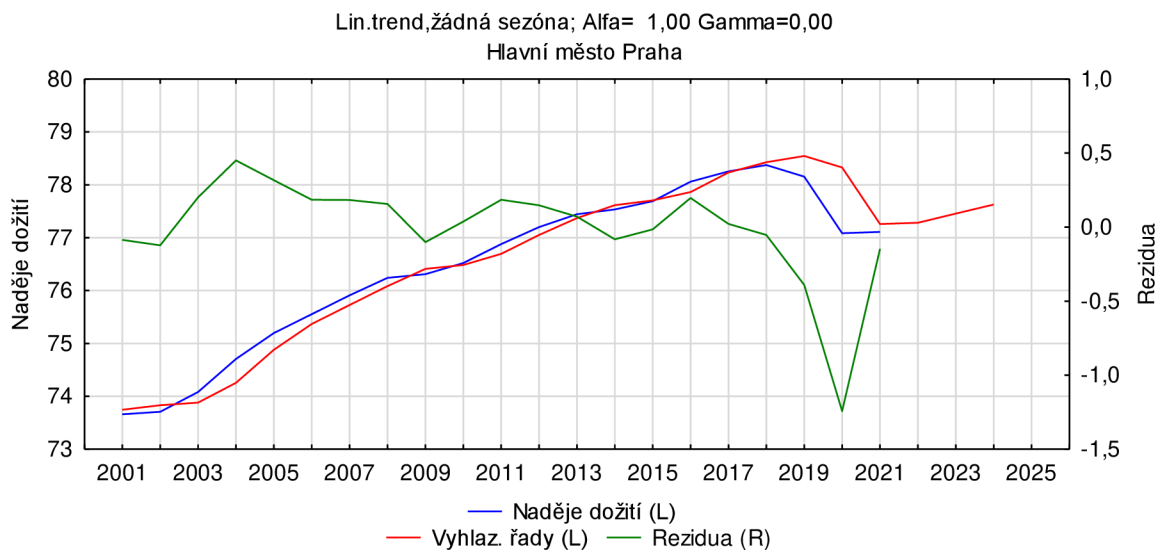
Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 42 Index stáří v Moravskoslezském kraji mezi roky 2000–2022 a predikce do roku 2025

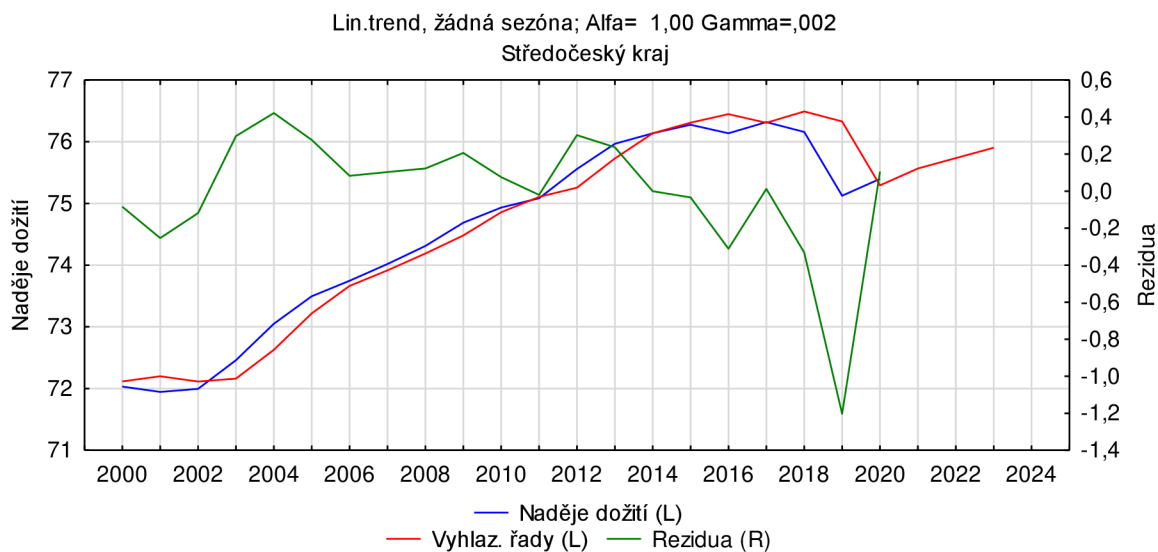
Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 43 Naděje dožití v Praze mezi roky 2000–2022 a predikce do roku 2025

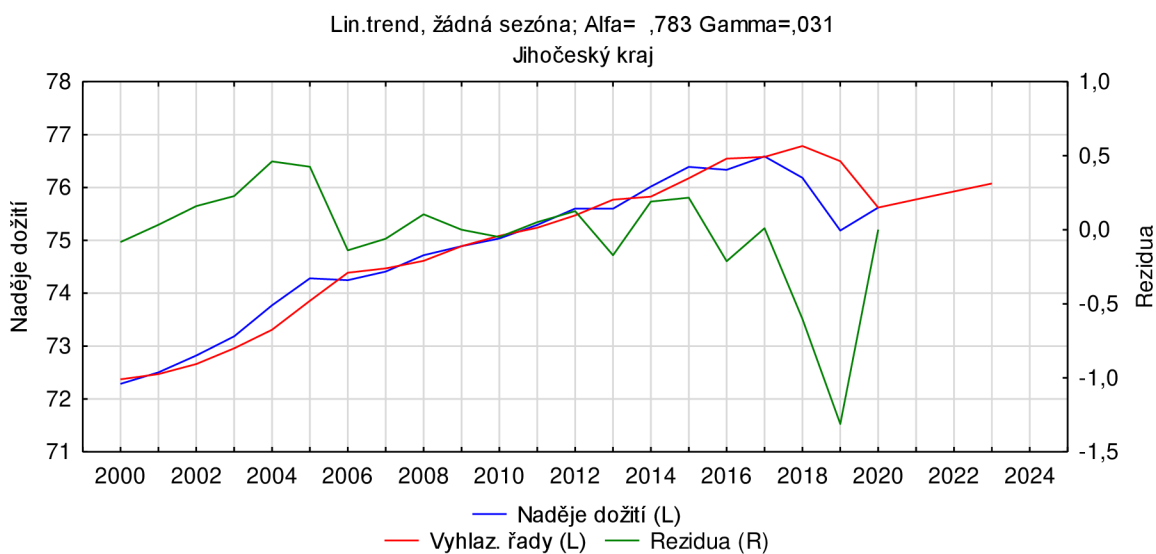
Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 44 Naděje dožití ve Středočeském kraji mezi roky 2000–2022 a predikce do roku 2025

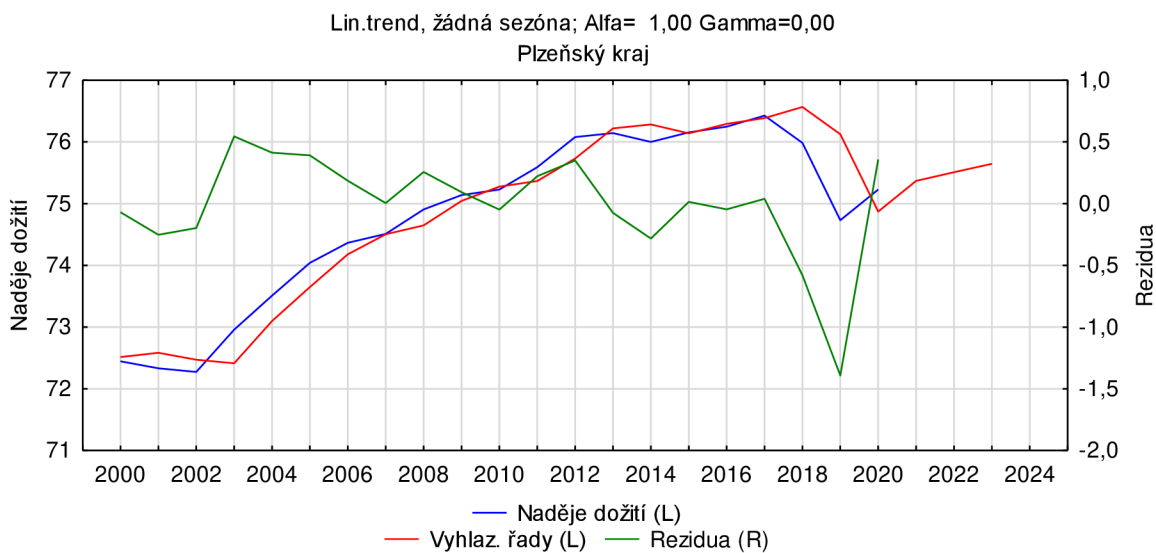
Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 45 Naděje dožití v Jihočeském kraji mezi roky 2000–2022 a predikce do roku 2025

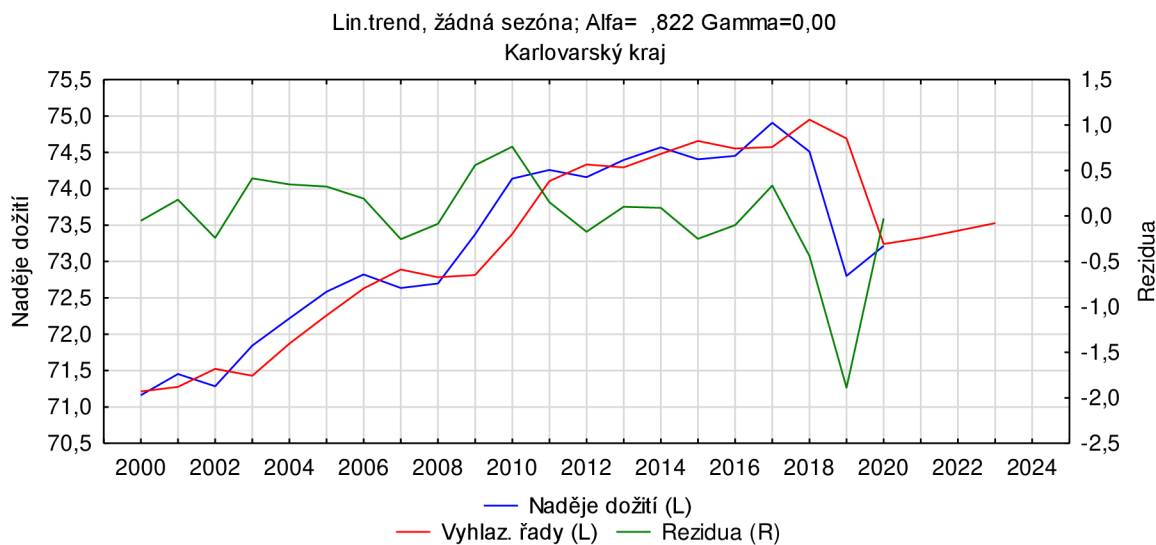
Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 46 Naděje dožití v Plzeňském kraji mezi roky 2000–2022 a predikce do roku 2025

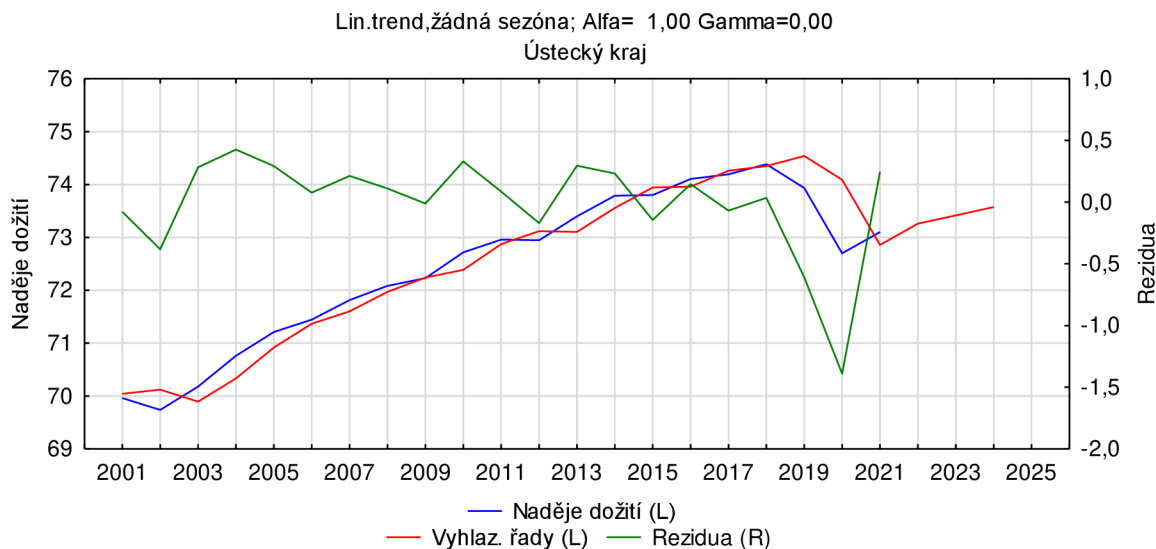
Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 47 Naděje dožití v Karlovarském kraji mezi roky 2000–2022 a predikce do roku 2025

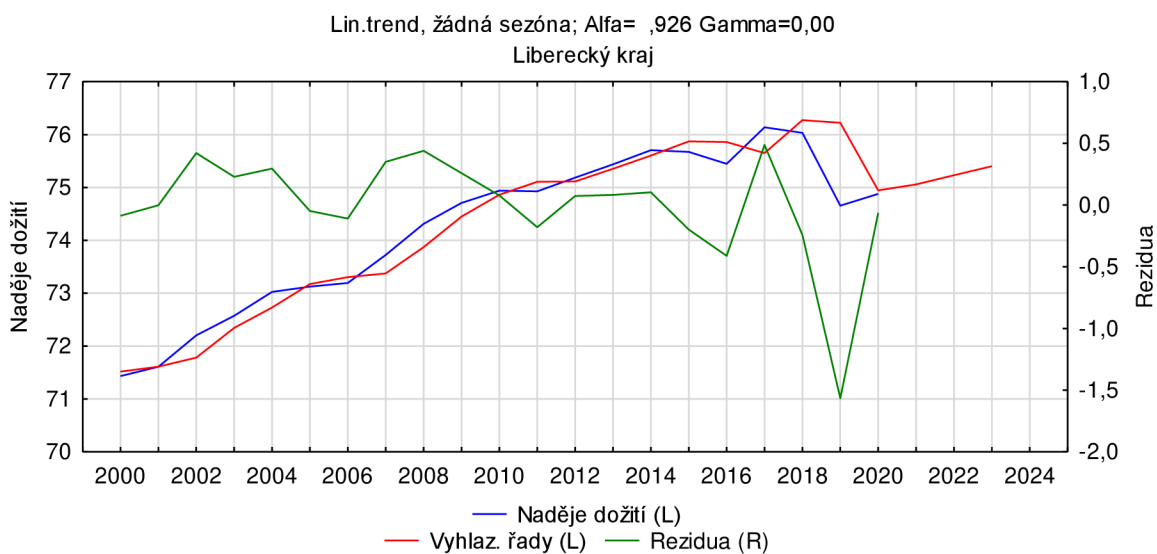
Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 48 Naděje dožití v Ústeckém kraji mezi roky 2000–2022 a predikce do roku 2025

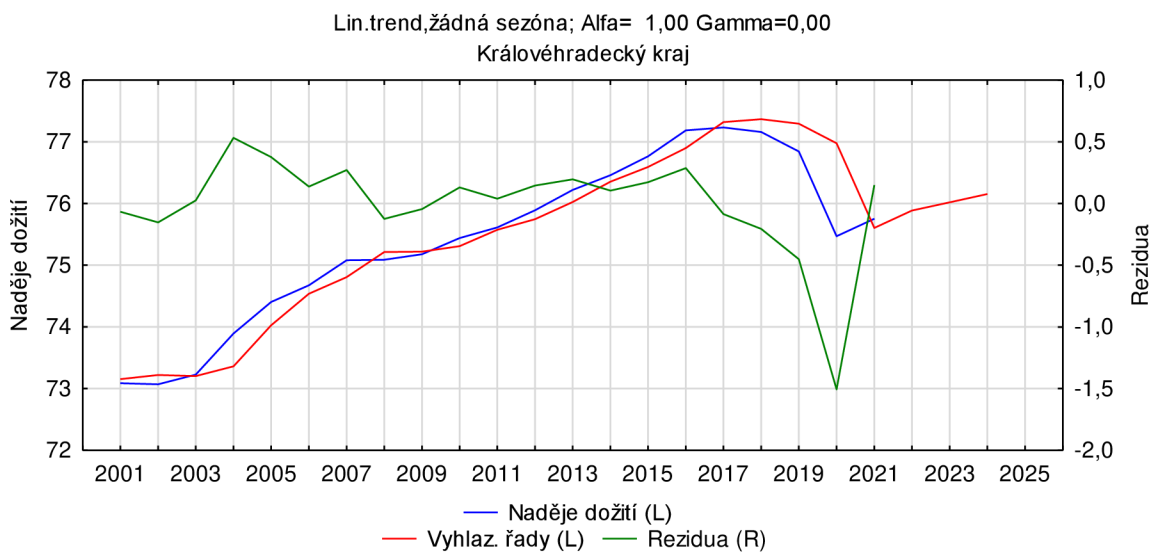
Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 49 Naděje dožití v Libereckém kraji mezi roky 2000–2022 a predikce do roku 2025

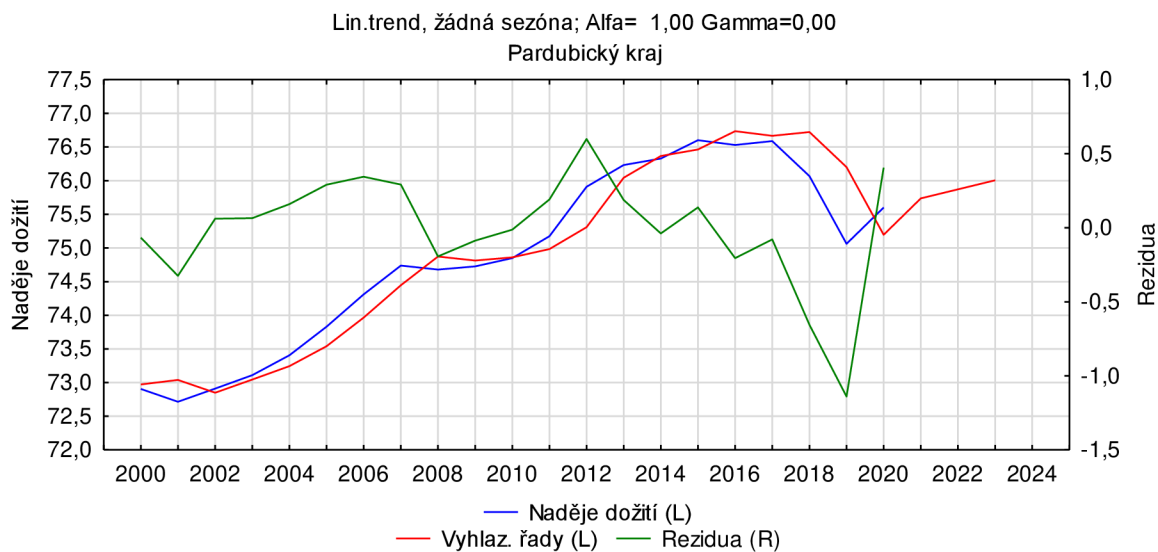
Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 50 Naděje dožití v Královéhradeckém kraji mezi roky 2000–2022 a predikce do roku 2025

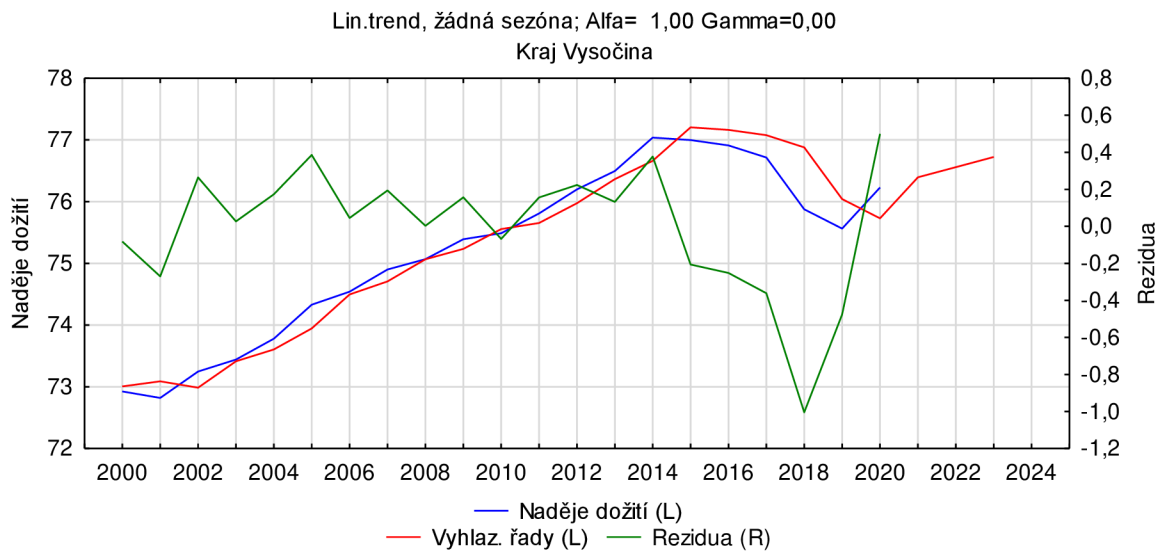
Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 51 Naděje dožití v Pardubickém kraji mezi roky 2000–2022 a predikce do roku 2025

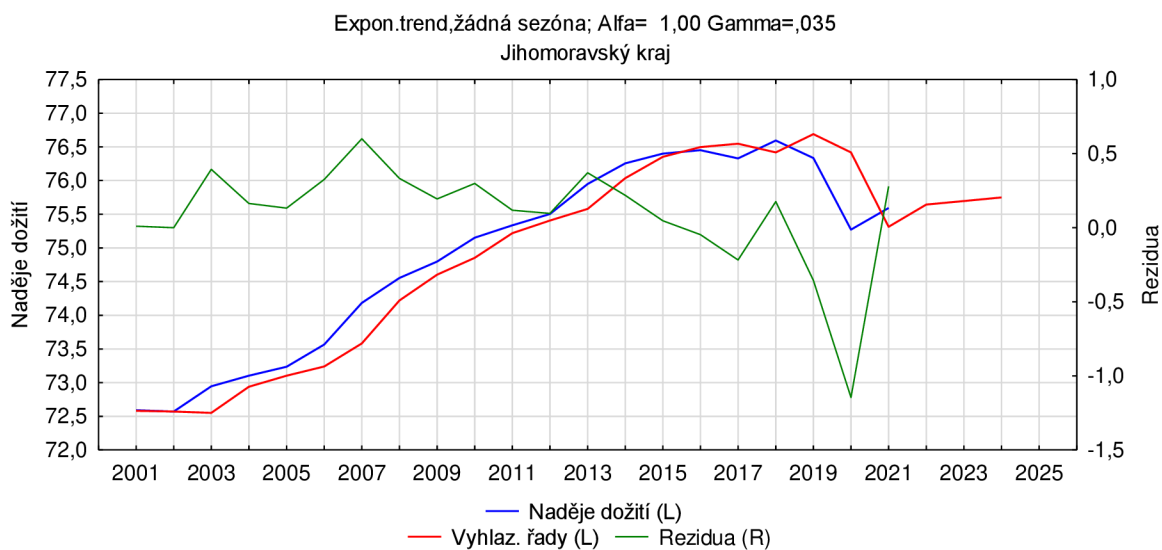
Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 52 Naděje dožití v kraji Vysočina mezi roky 2000–2022 a predikce do roku 2025

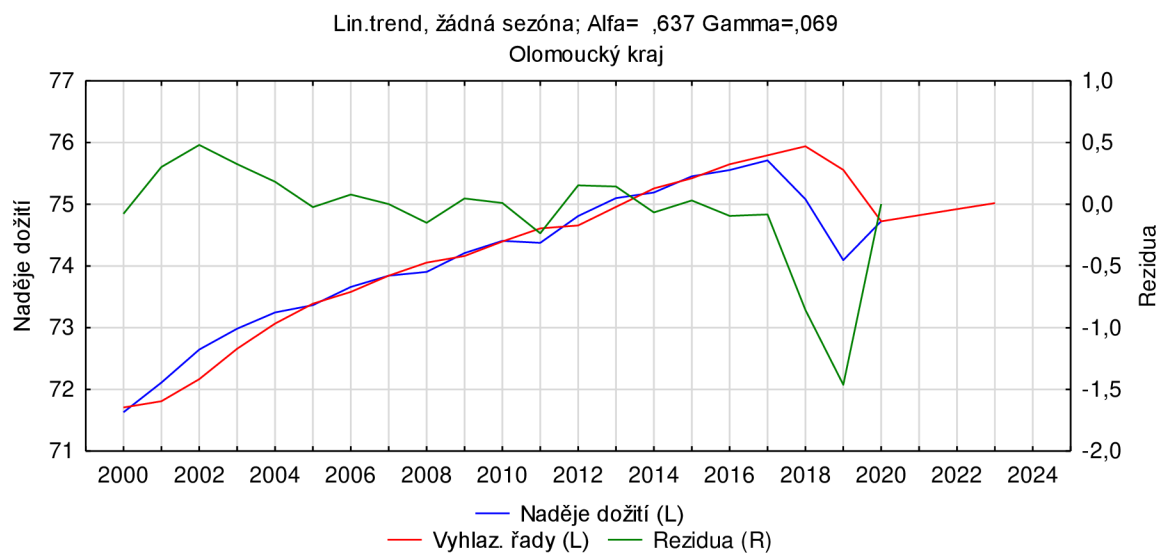
Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 53 Naděje dožití v Jihomoravském kraji mezi roky 2000–2022 a predikce do roku 2025

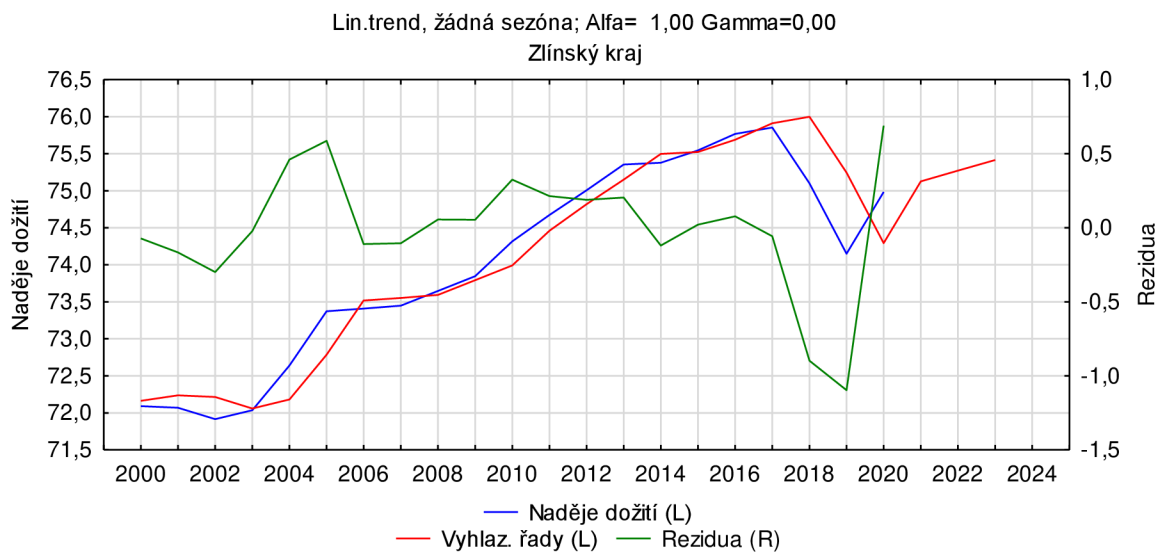
Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 54 Naděje dožití v Olomouckém kraji mezi roky 2000–2022 a predikce do roku 2025

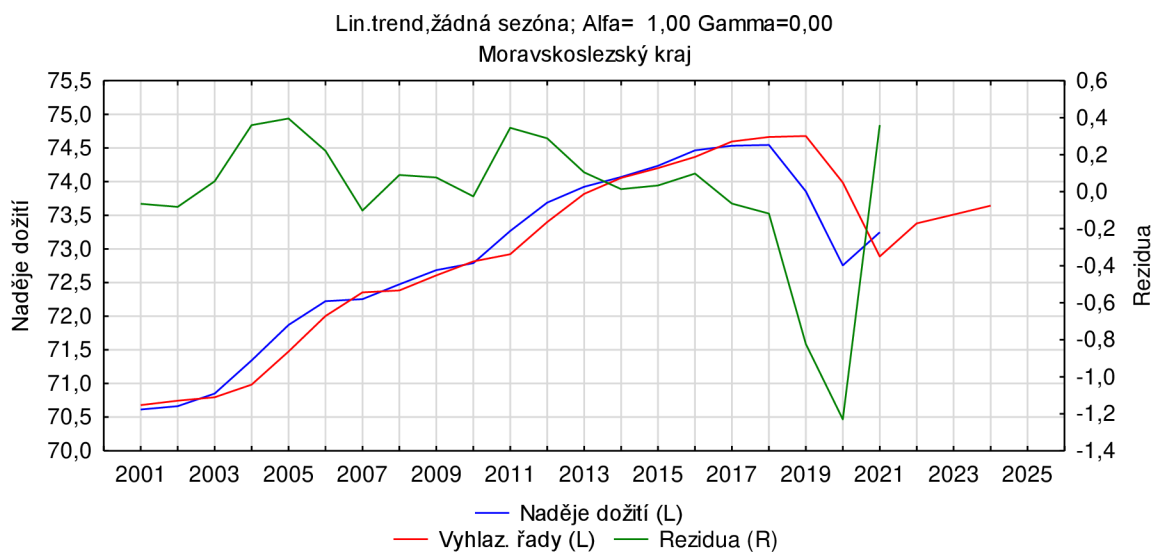
Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 55 Naděje dožití ve Zlínském kraji mezi roky 2000–2022 a predikce do roku 2025

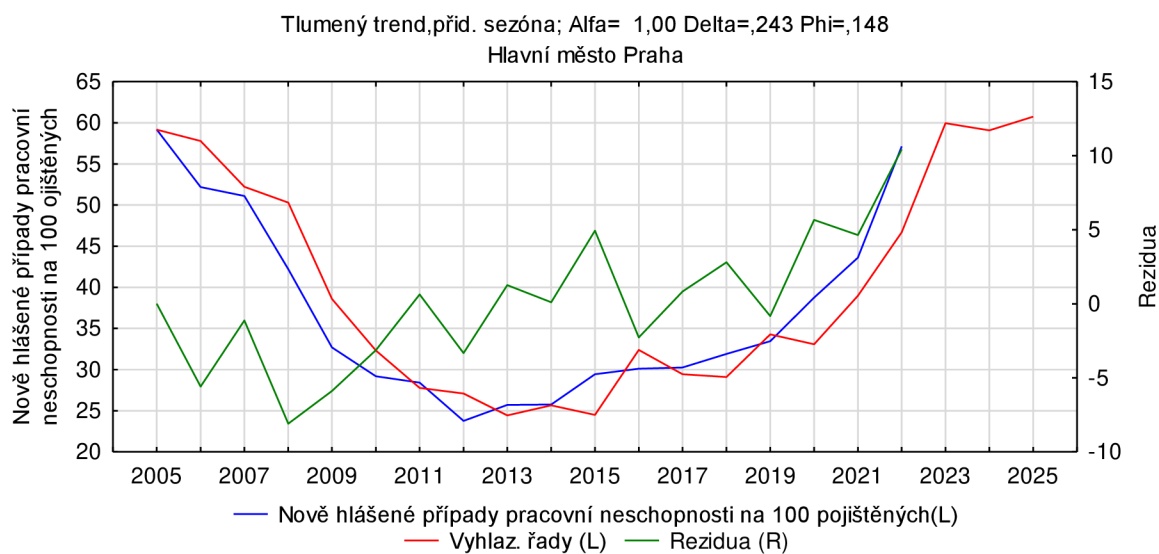
Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 56 Naděje dožití v Moravskoslezském kraji mezi roky 2000–2022 a predikce do roku 2025

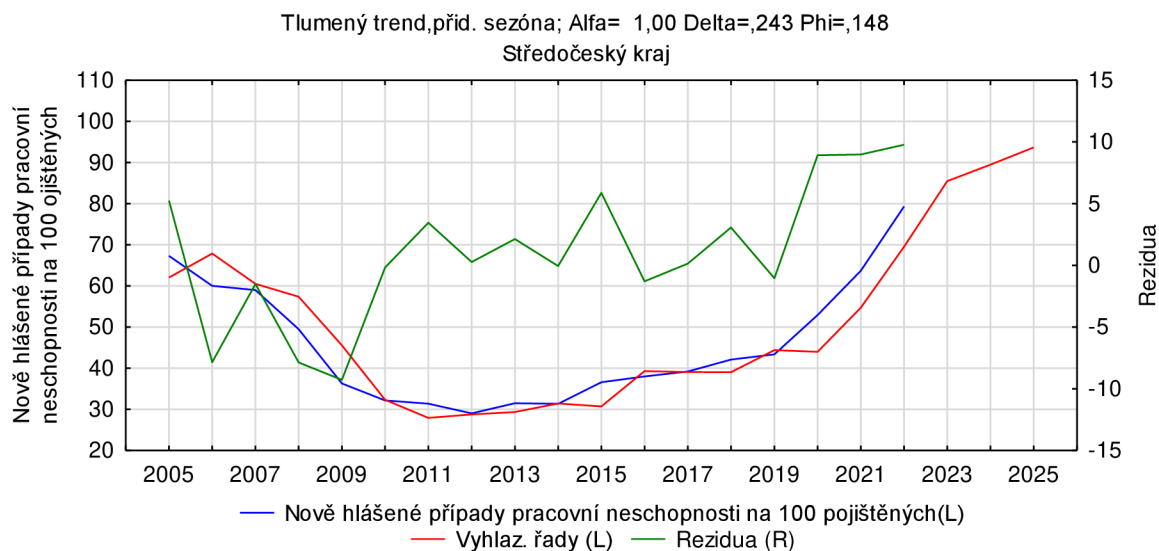
Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 57 Nově hlášené případy pracovní neschopnosti na 100 pojištěných v Praze mezi roky 2005–2022 a predikce do roku 2025

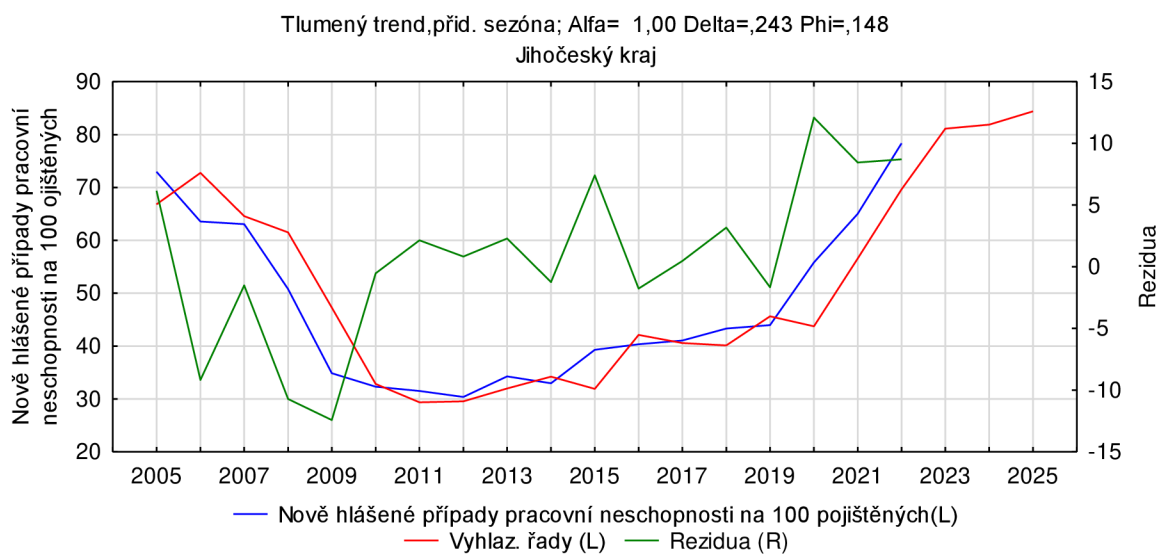
Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 58 Nově hlášené případy pracovní neschopnosti na 100 pojištěných ve Středočeském kraji mezi roky 2005–2022 a predikce do roku 2025

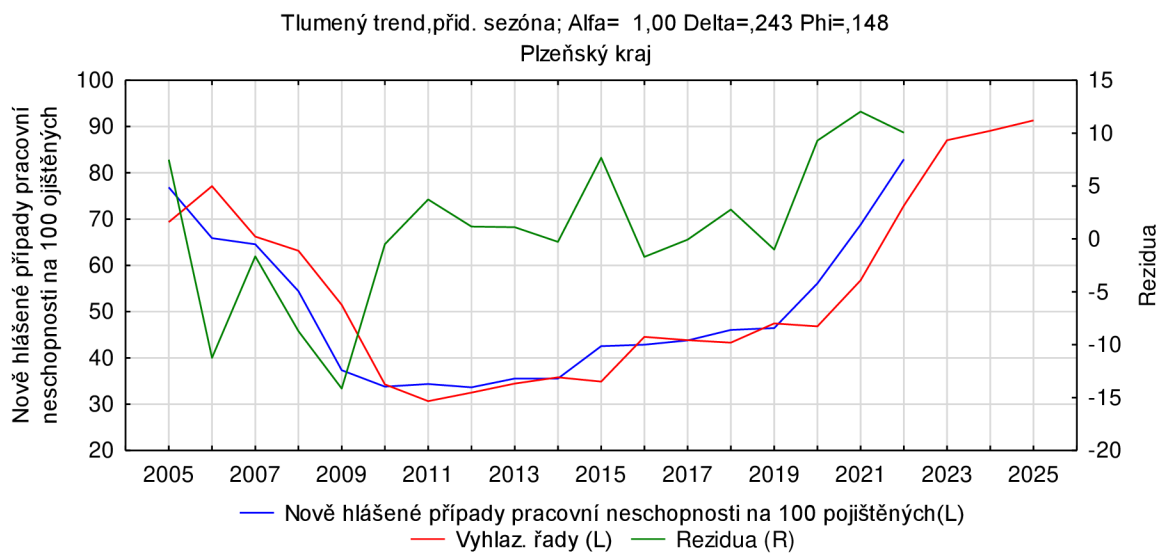
Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 59 Nově hlášené případy pracovní neschopnosti na 100 pojištěných v Jihočeském kraji mezi roky 2005–2022 a predikce do roku 2025

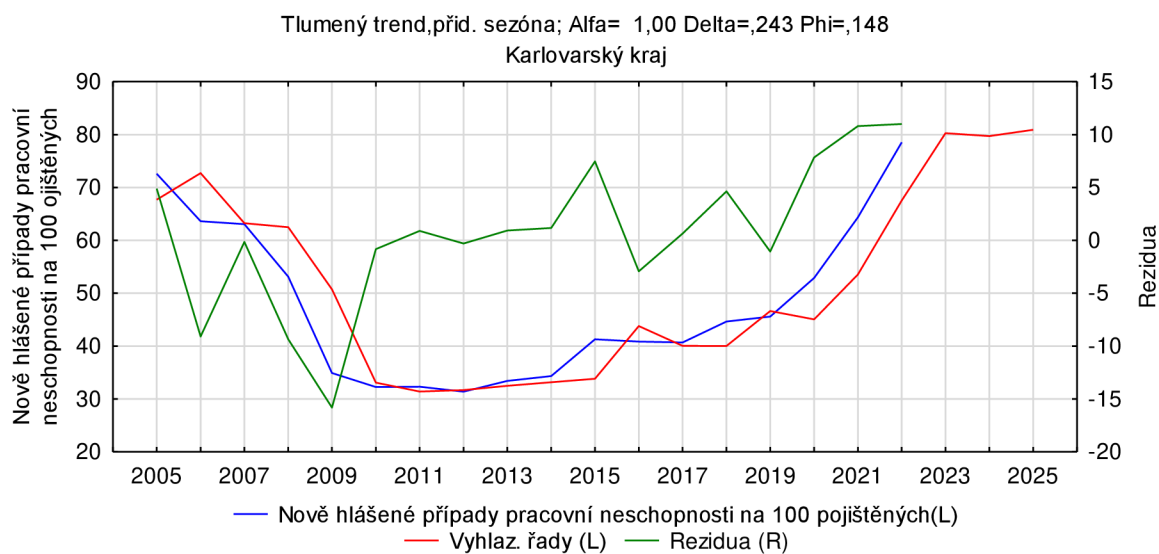
Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 60 Nově hlášené případy pracovní neschopnosti na 100 pojištěných v Plzeňském kraji mezi roky 2005–2022 a predikce do roku 2025

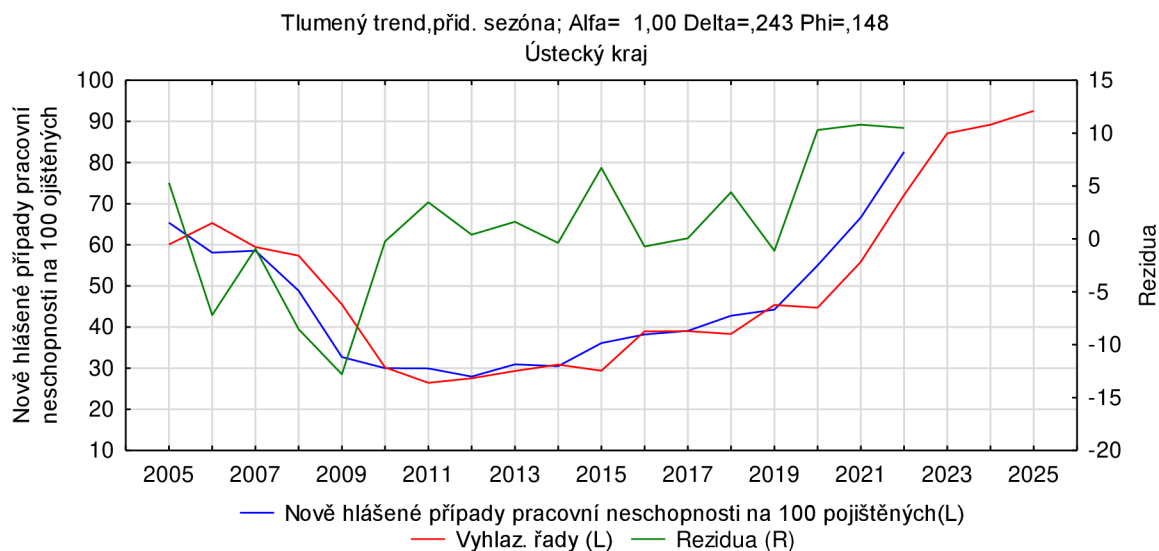
Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 61 Nově hlášené případy pracovní neschopnosti na 100 pojištěných v Karlovarském kraji mezi roky 2005–2022 a predikce do roku 2025

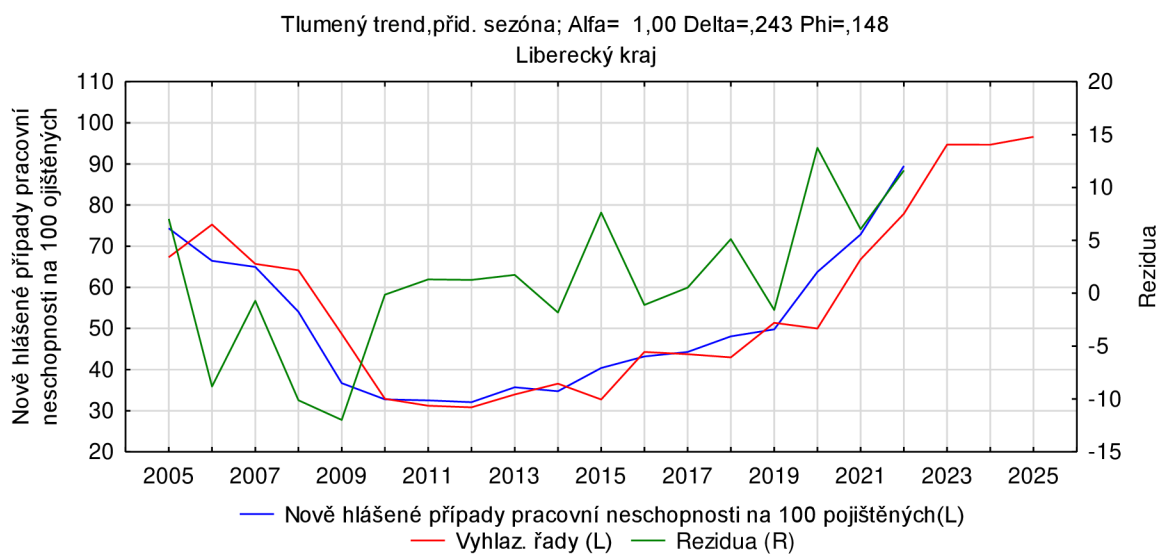
Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 62 Nově hlášené případy pracovní neschopnosti na 100 pojištěných v Ústeckém kraji mezi roky 2005–2022 a predikce do roku 2025

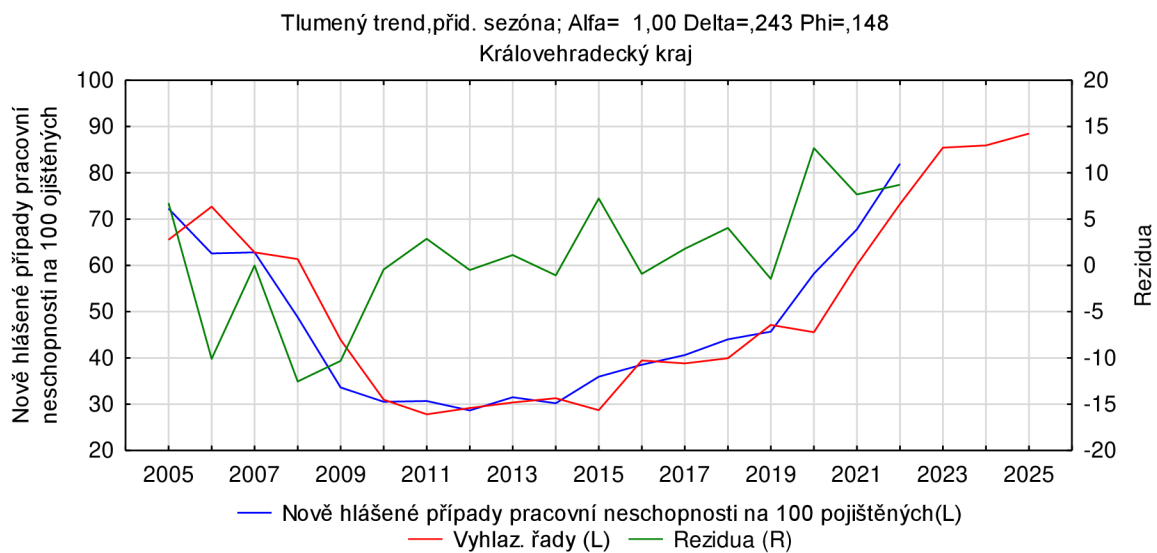
Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 63 Nově hlášené případy pracovní neschopnosti na 100 pojištěných v Libereckém kraji mezi roky 2005–2022 a predikce do roku 2025

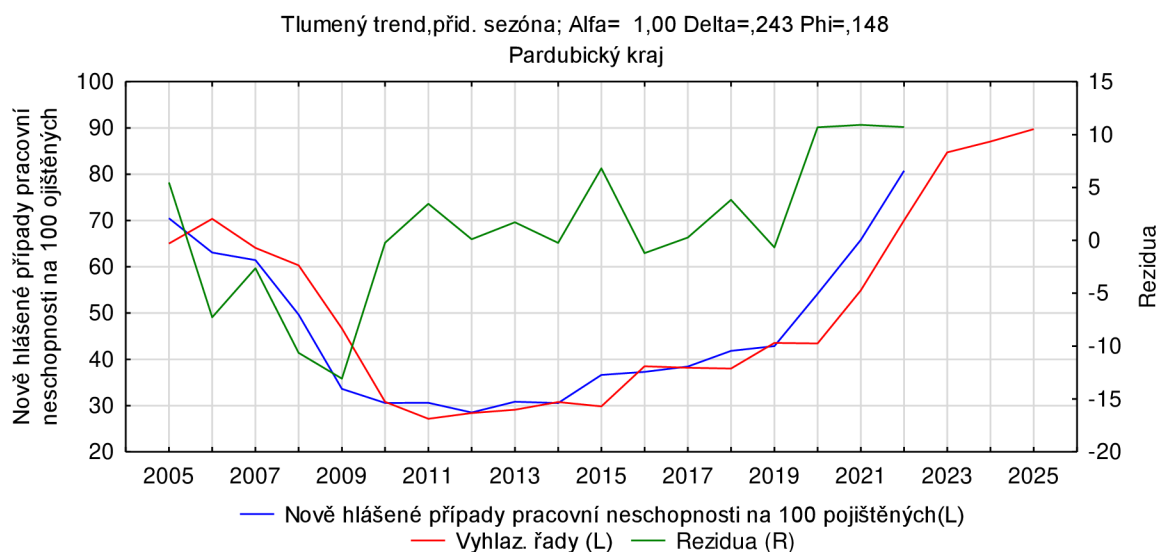
Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 64 Nově hlášené případy pracovní neschopnosti na 100 pojištěných v Královéhradeckém kraji mezi roky 2005–2022 a predikce do roku 2025

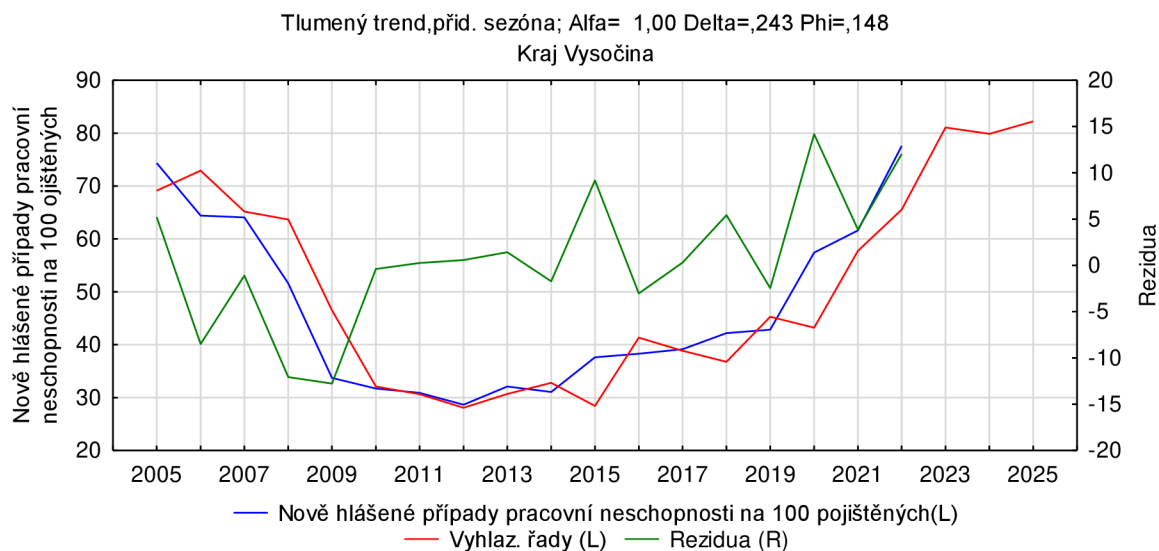
Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 65 Nově hlášené případy pracovní neschopnosti na 100 pojištěných v Pardubickém kraji mezi roky 2005–2022 a predikce do roku 2025

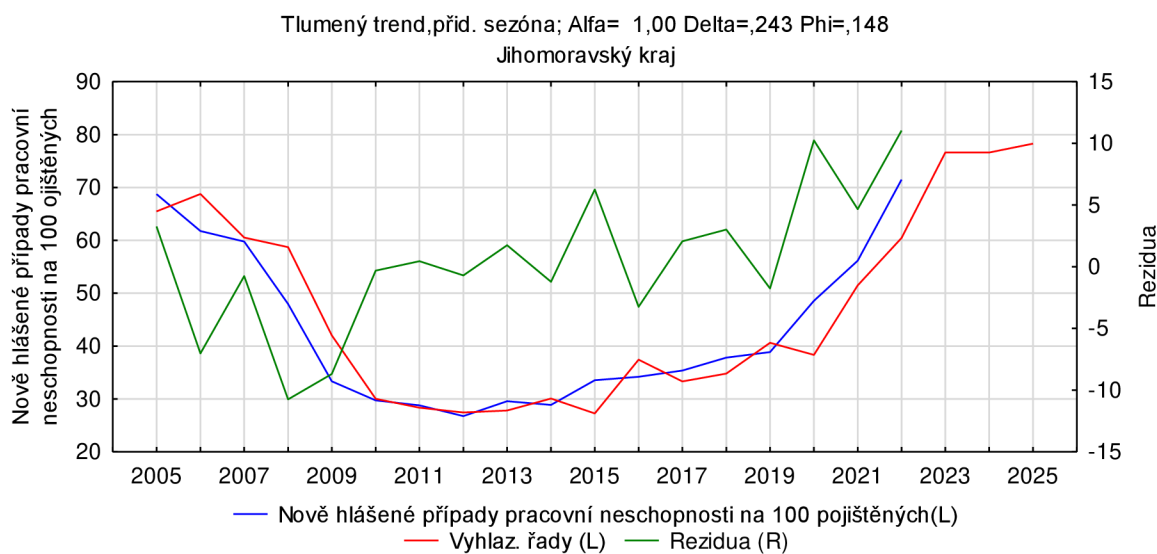
Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 66 Nově hlášené případy pracovní neschopnosti na 100 pojištěných v kraji Vysočina mezi roky 2005–2022 a predikce do roku 2025

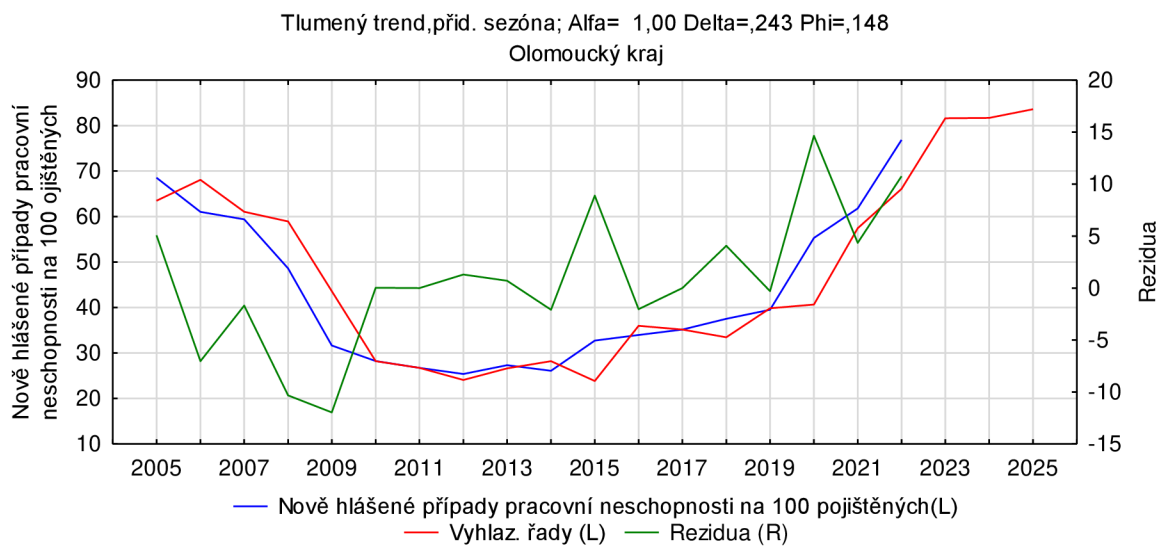
Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 67 Nově hlášené případy pracovní neschopnosti na 100 pojištěných v Jihomoravském kraji mezi roky 2005–2022 a predikce do roku 2025

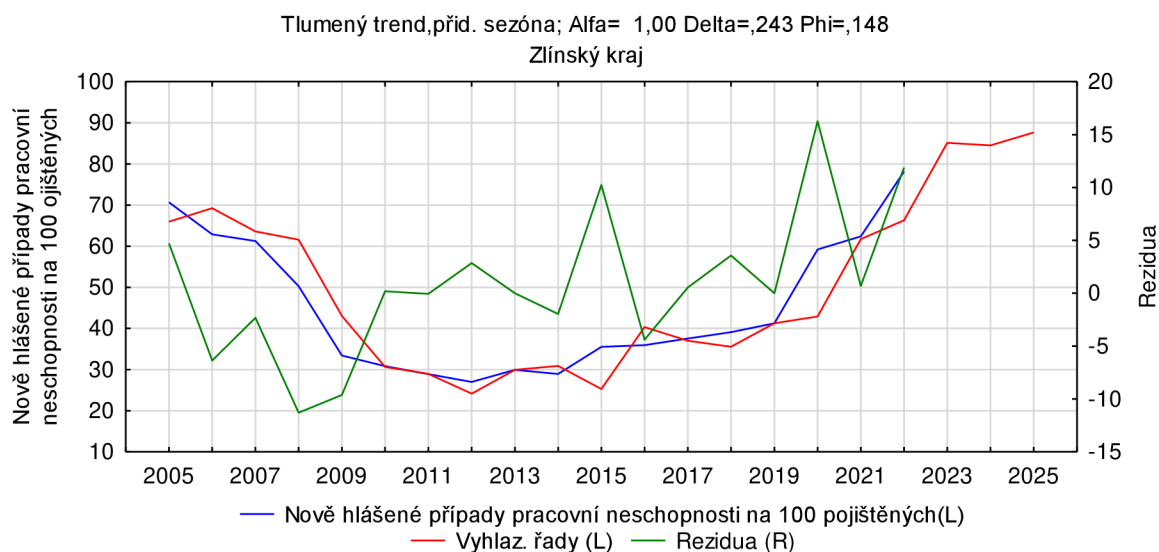
Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 68 Nově hlášené případy pracovní neschopnosti na 100 pojištěných v Olomouckém kraji mezi roky 2005–2022 a predikce do roku 2025

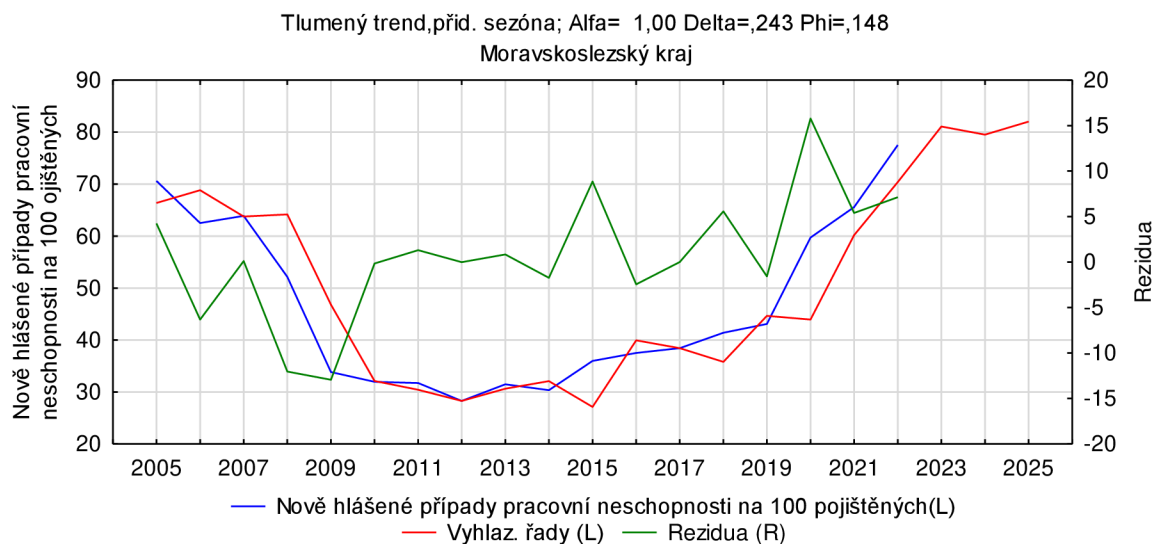
Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 69 Nově hlášené případy pracovní neschopnosti na 100 pojištěných ve Zlínském kraji mezi roky 2005–2022 a predikce do roku 2025

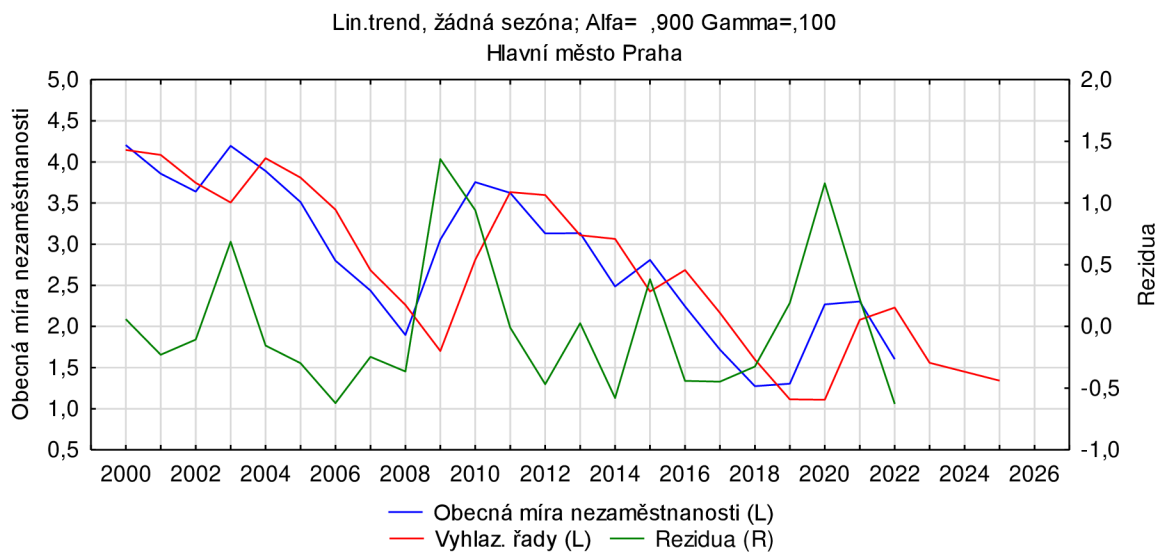
Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 70 Nově hlášené případy pracovní neschopnosti na 100 pojištěných v Moravskoslezském kraji mezi roky 2005–2022 a predikce do roku 2025

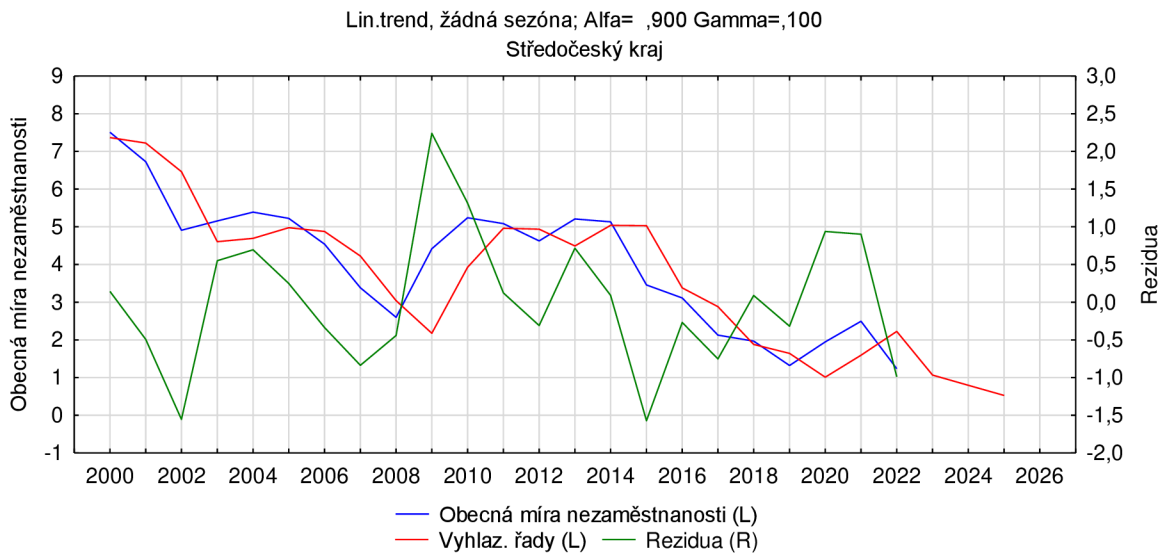
Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 71 Obecná míra nezaměstnanosti v Praze mezi roky 2000–2022 a predikce do roku 2025

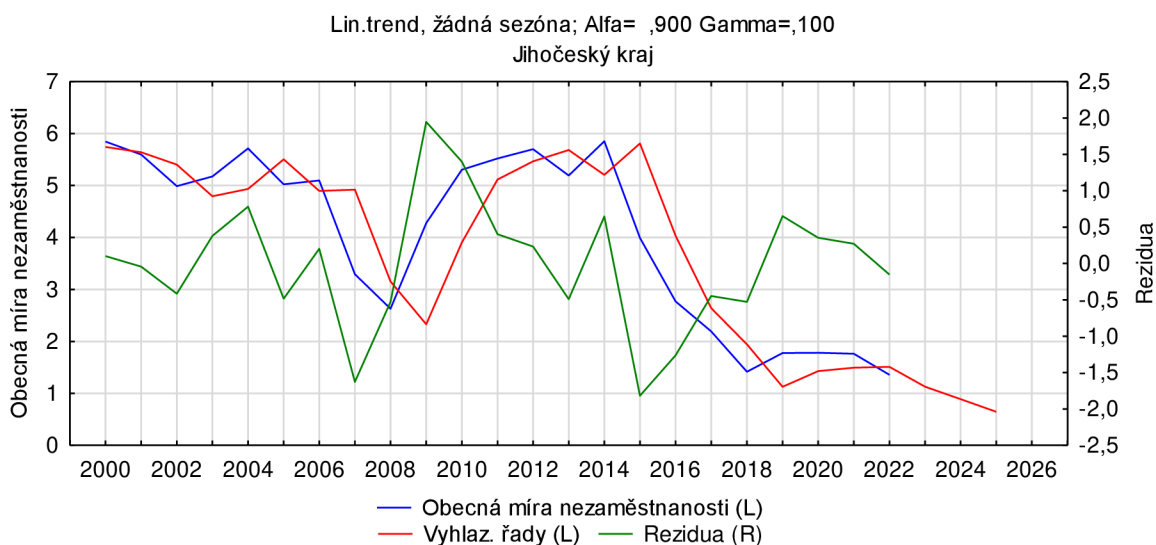
Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 72 Obecná míra nezaměstnanosti ve Středočeském kraji mezi roky 2000–2022 a predikce do roku 2025

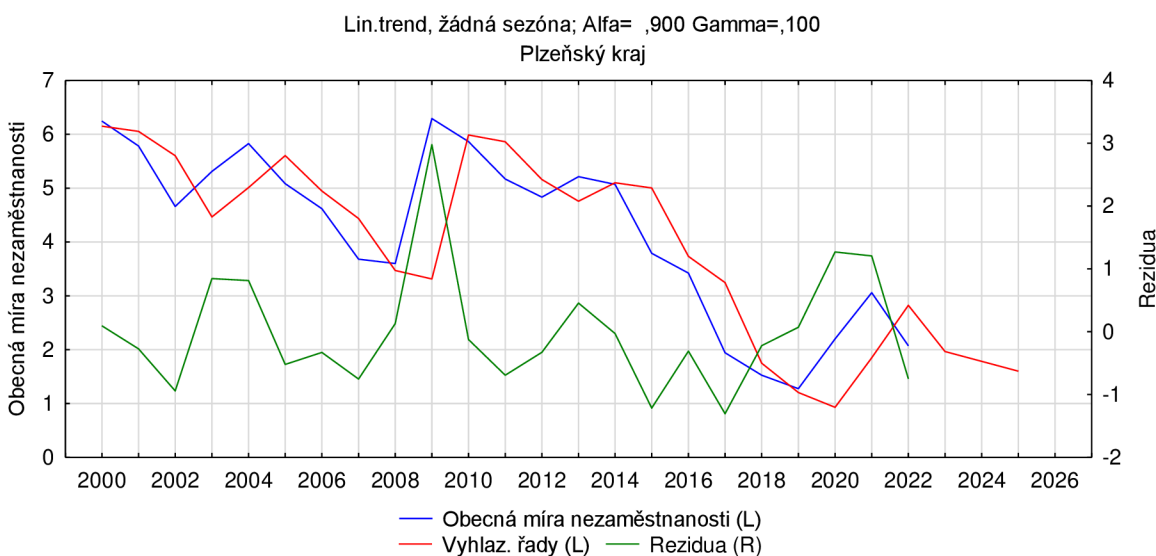
Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 73 Obecná míra nezaměstnanosti v Jihočeském kraji mezi roky 2000–2022 a predikce do roku 2025

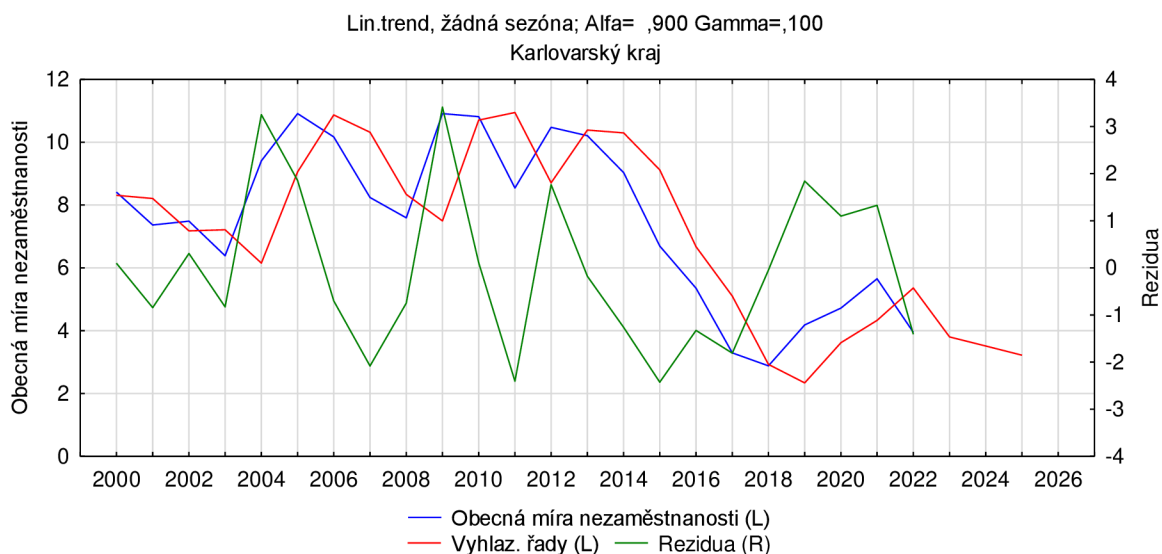
Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 74 Obecná míra nezaměstnanosti v Plzeňském kraji mezi roky 2000–2022 a predikce do roku 2025

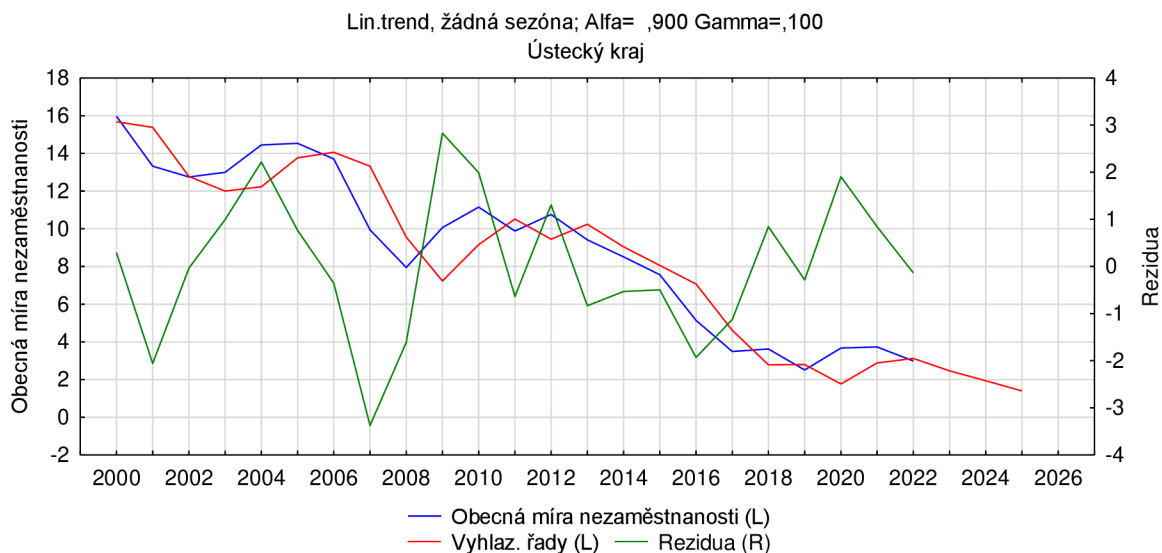
Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 75 Obecná míra nezaměstnanosti v Karlovarském kraji mezi roky 2000–2022 a predikce do roku 2025

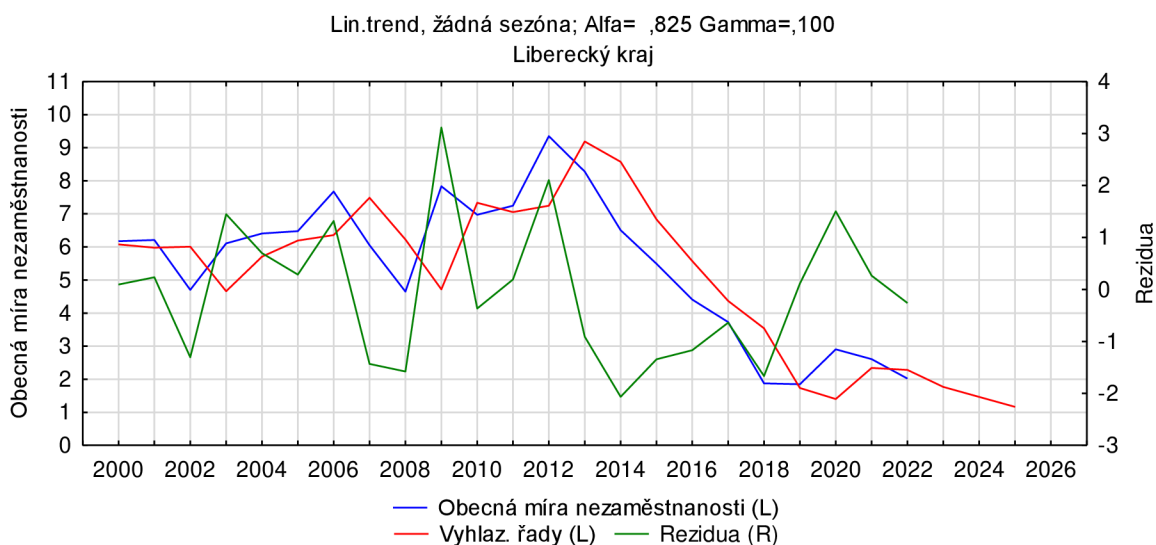
Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 76 Obecná míra nezaměstnanosti v Ústeckém kraji mezi roky 2000–2022 a predikce do roku 2025

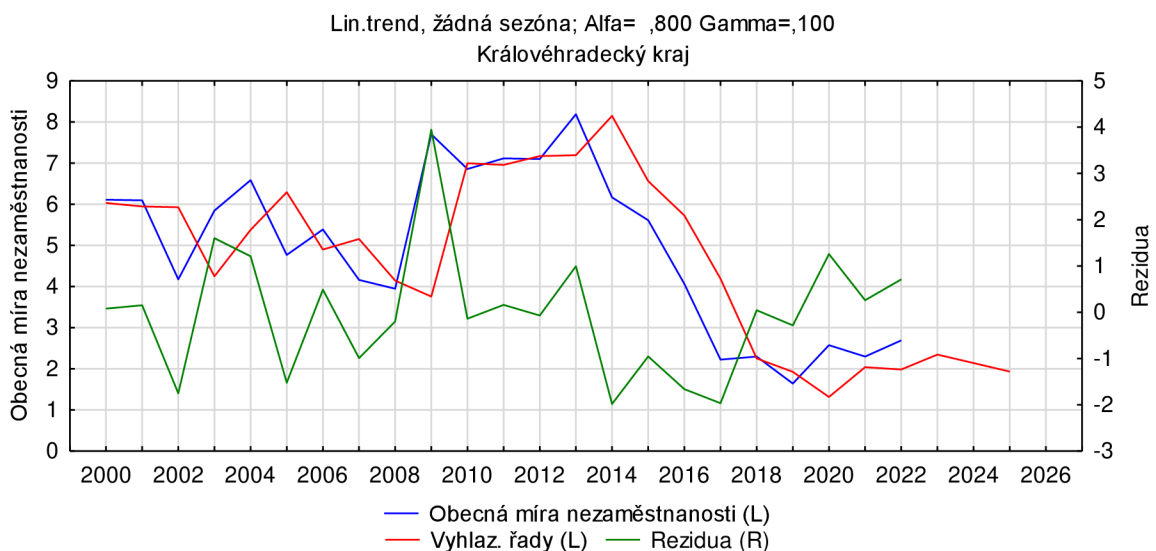
Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 77 Obecná míra nezaměstnanosti v Libereckém kraji mezi roky 2000–2022 a predikce do roku 2025

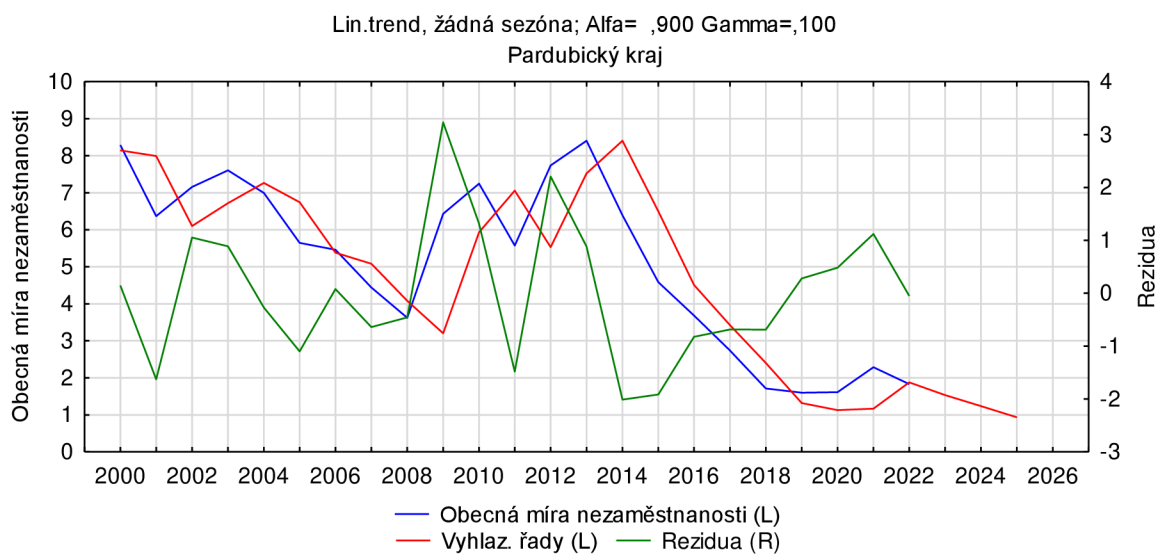
Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 78 Obecná míra nezaměstnanosti v Královéhradeckém kraji mezi roky 2000–2022 a predikce do roku 2025

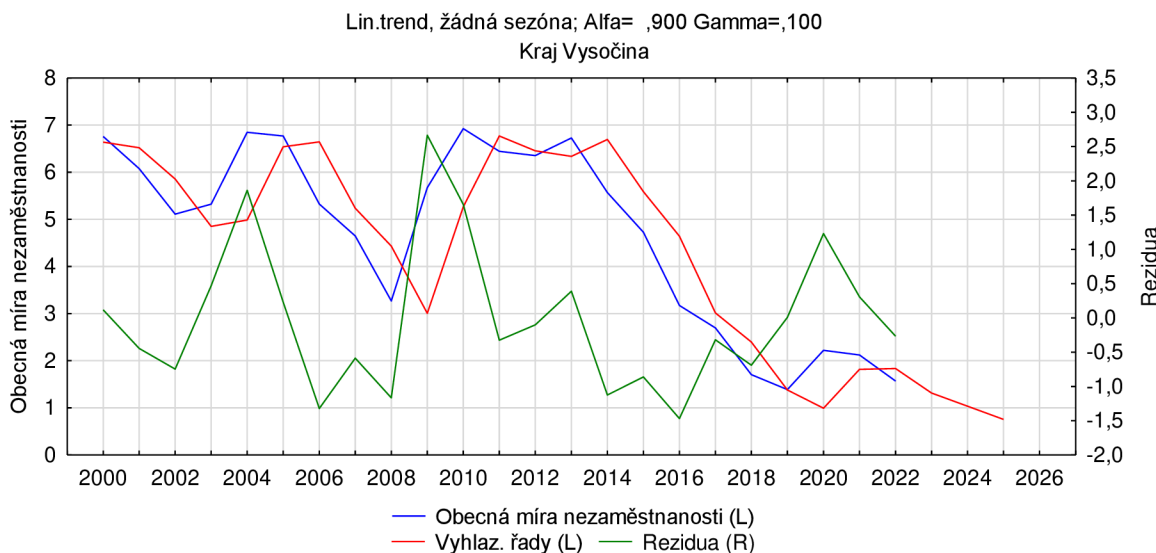
Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 79 Obecná míra nezaměstnanosti v Pardubickém kraji mezi roky 2000–2022 a predikce do roku 2025

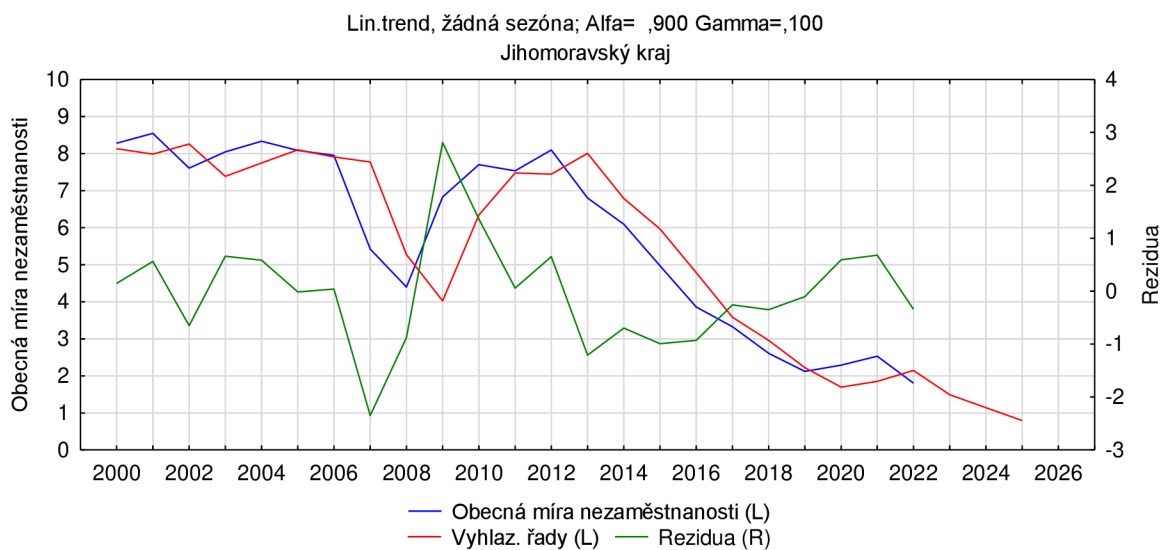
Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 80 Obecná míra nezaměstnanosti v kraji Vysočina mezi roky 2000–2022 a predikce do roku 2025

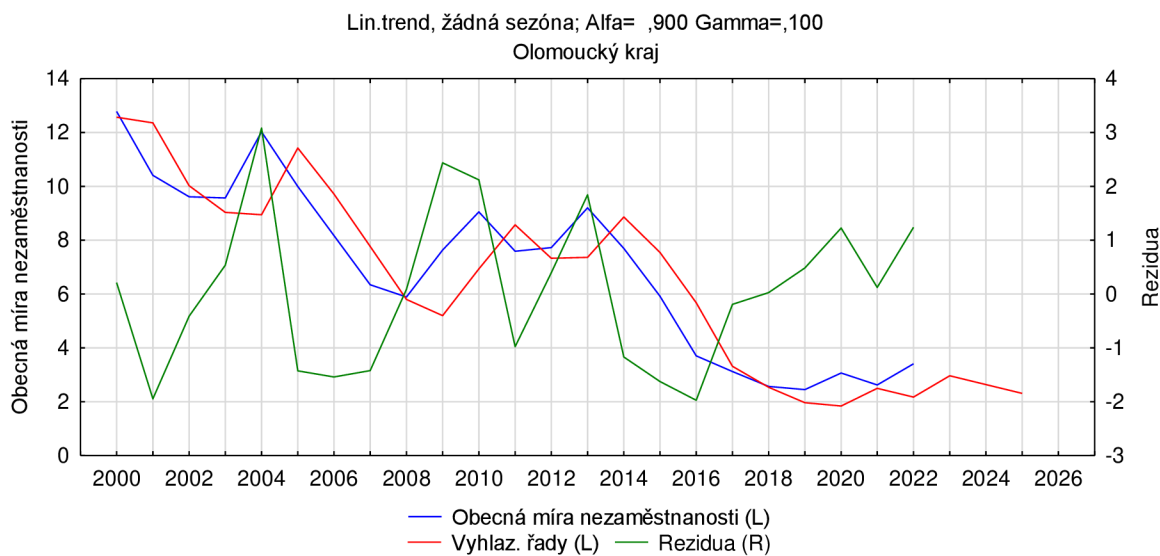
Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 81 Obecná míra nezaměstnanosti v Jihomoravském kraji mezi roky 2000–2022 a predikce do roku 2025

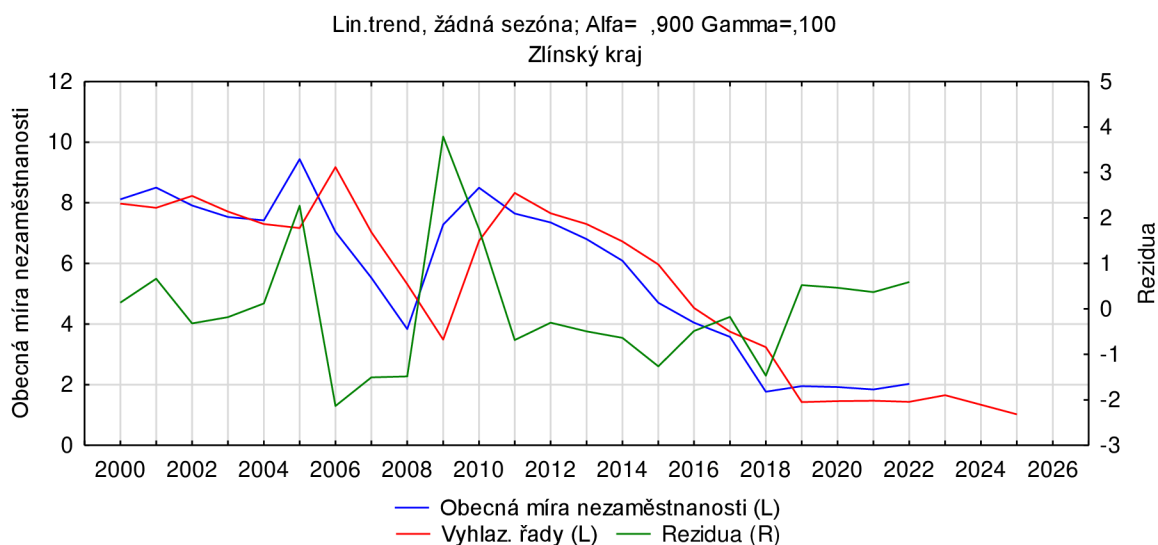
Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 82 Obecná míra nezaměstnanosti v Olomouckém kraji mezi roky 2000–2022 a predikce do roku 2025

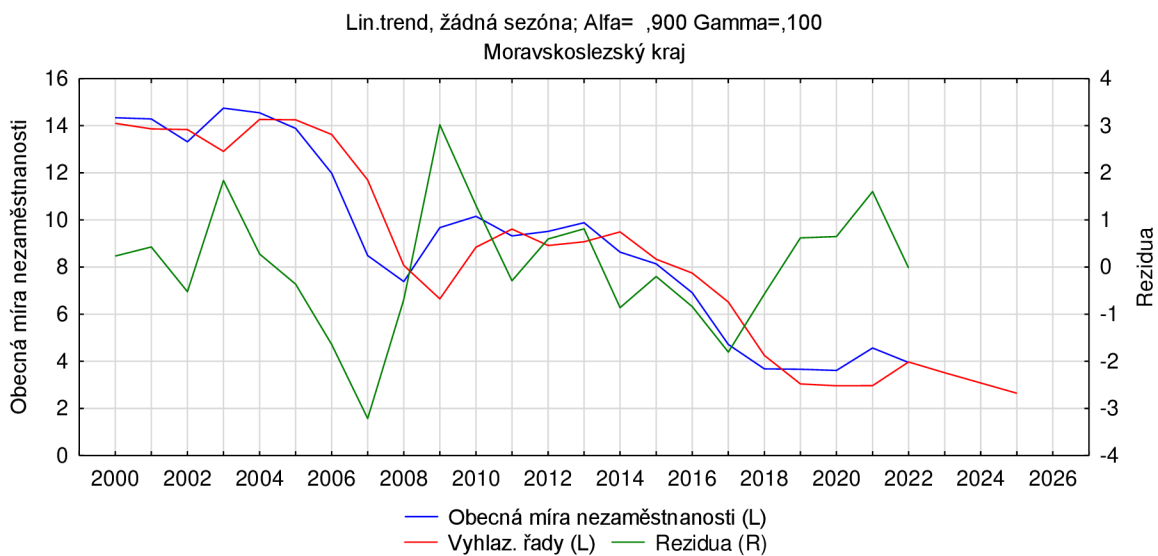
Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 83 Obecná míra nezaměstnanosti ve Zlínském kraji mezi roky 2000–2022 a predikce do roku 2025

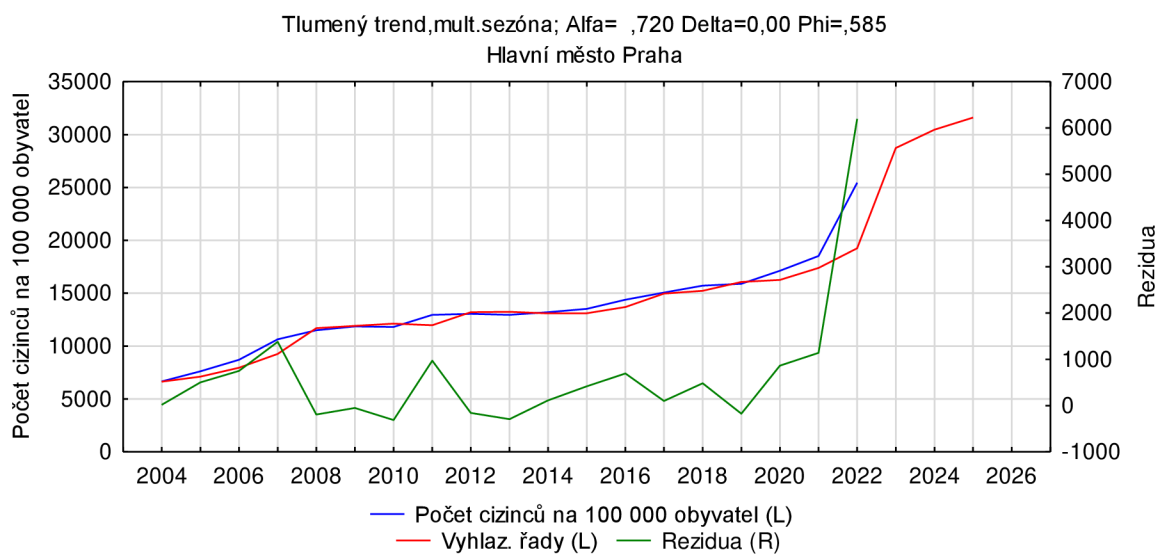
Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 84 Obecná míra nezaměstnanosti v Moravskoslezském kraji mezi roky 2000–2022 a predikce do roku 2025

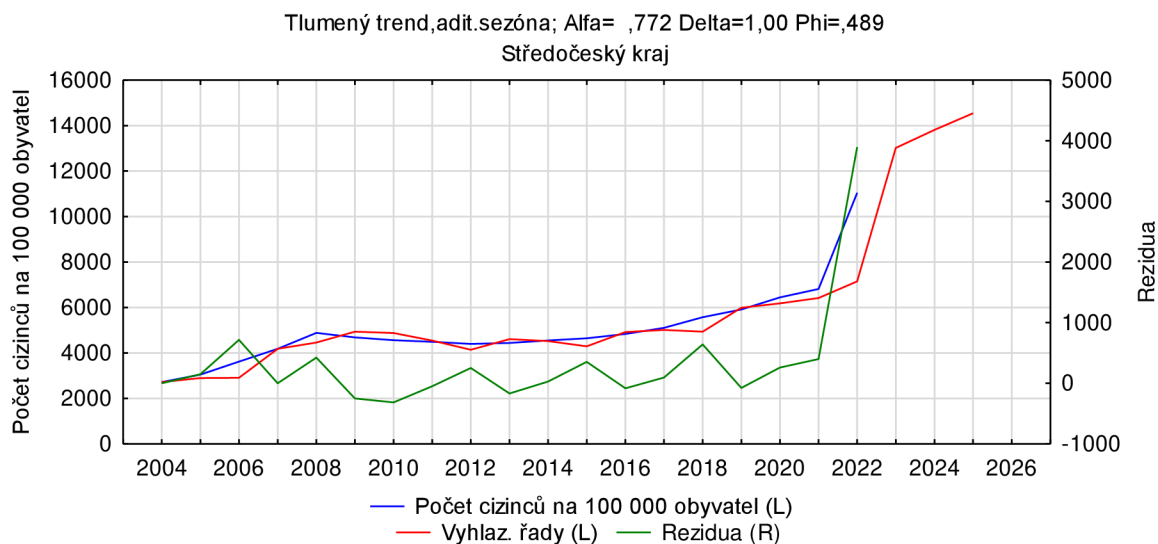
Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 85 Počet cizinců na 100 000 obyvatel v Praze mezi roky 2004–2022 a predikce do roku 2025

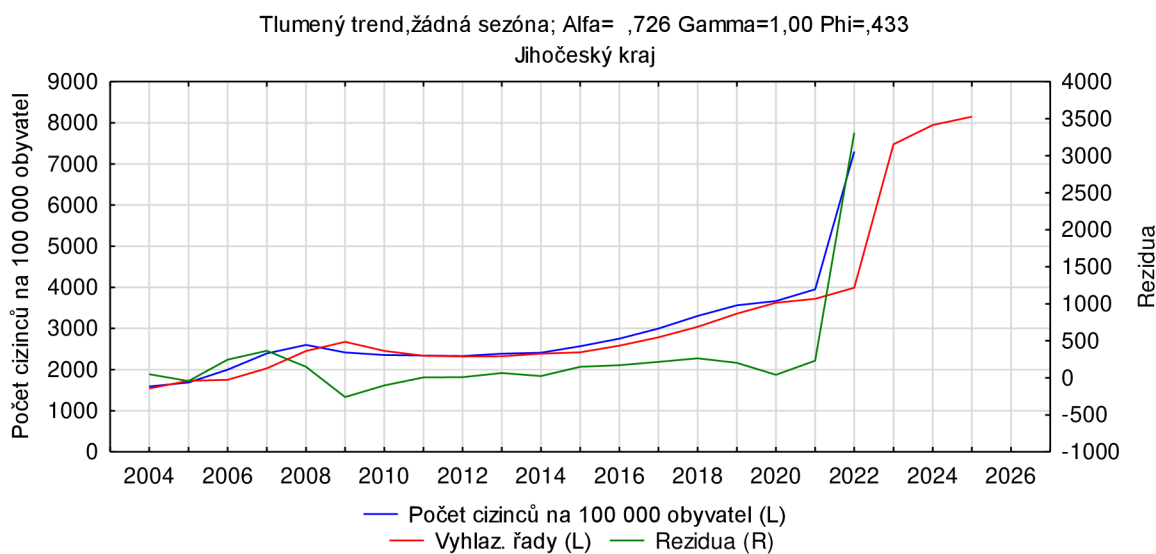
Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 86 Počet cizinců na 100 000 obyvatel ve Středočeském kraji mezi roky 2004–2022 a predikce do roku 2025

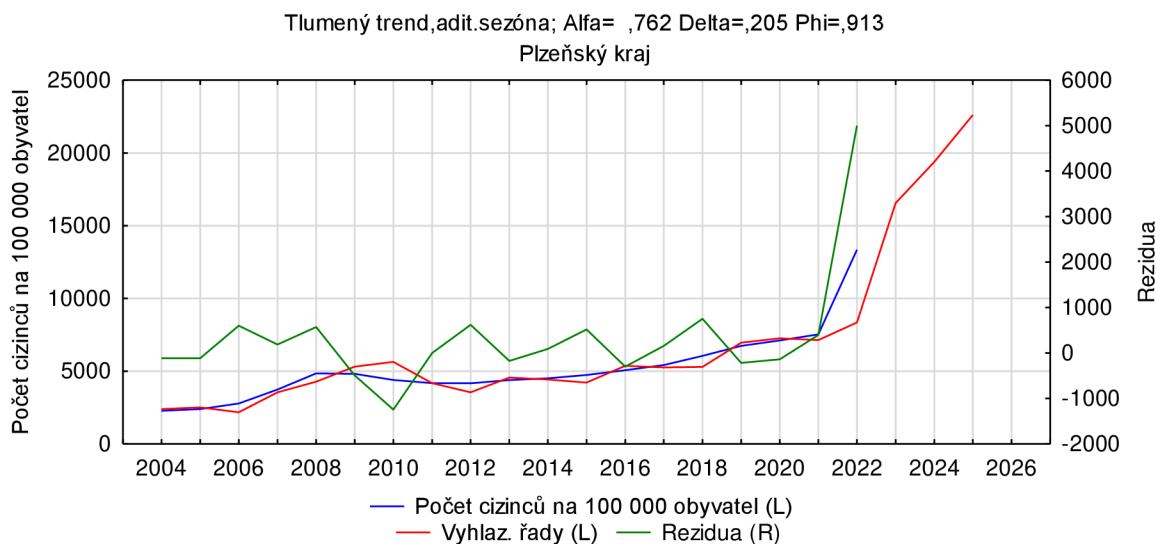
Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 87 Počet cizinců na 100 000 obyvatel v Jihočeském kraji mezi roky 2004–2022 a predikce do roku 2025

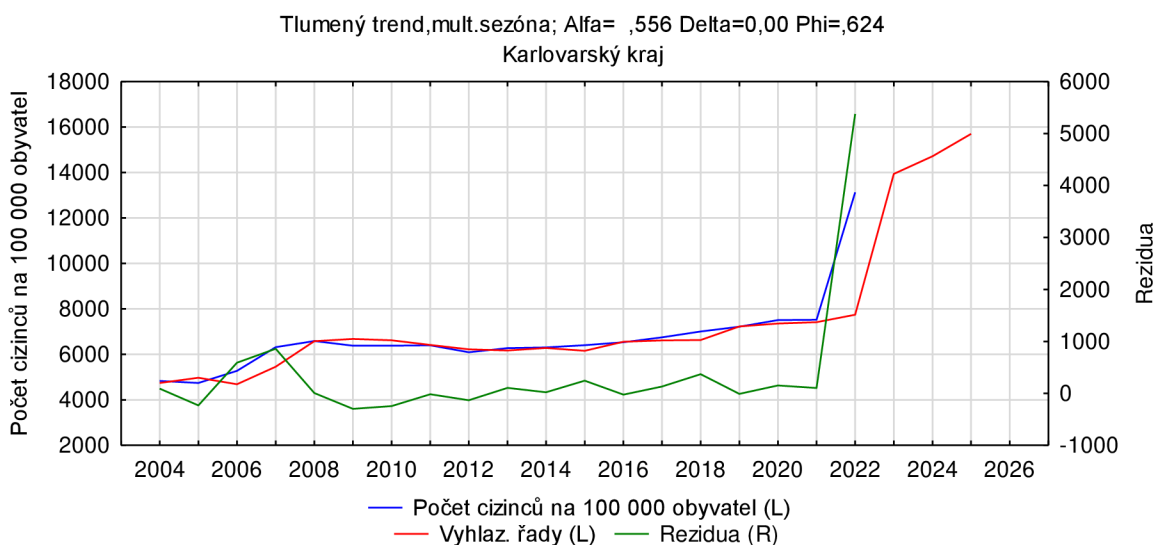
Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 88 Počet cizinců na 100 000 obyvatel v Plzeňském kraji mezi roky 2004–2022 a predikce do roku 2025

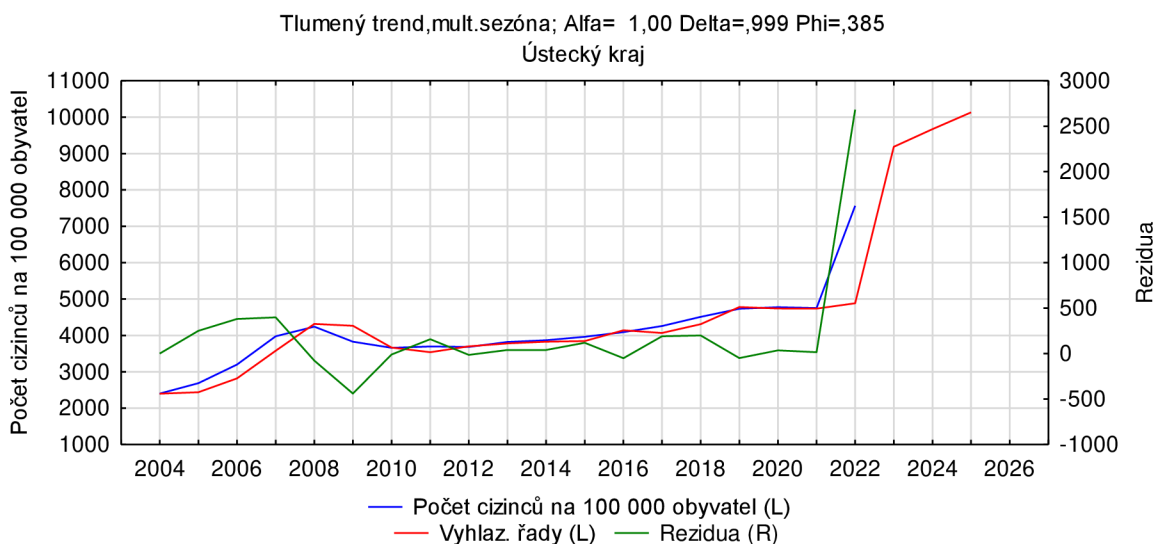
Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 89 Počet cizinců na 100 000 obyvatel v Karlovarském kraji mezi roky 2004–2022 a predikce do roku 2025

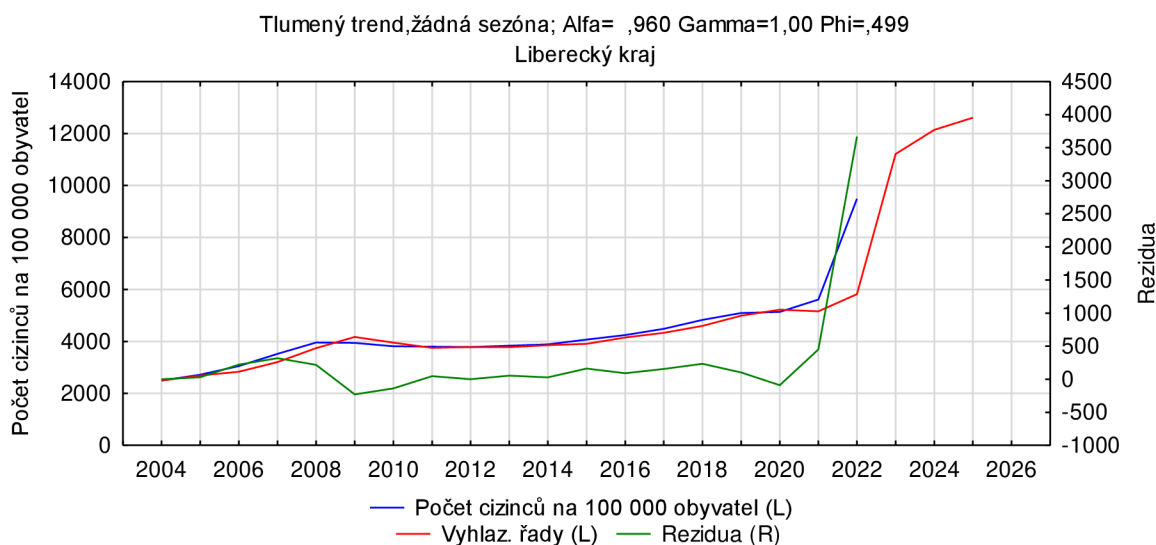
Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 90 Počet cizinců na 100 000 obyvatel v Ústeckém kraji mezi roky 2004–2022 a predikce do roku 2025

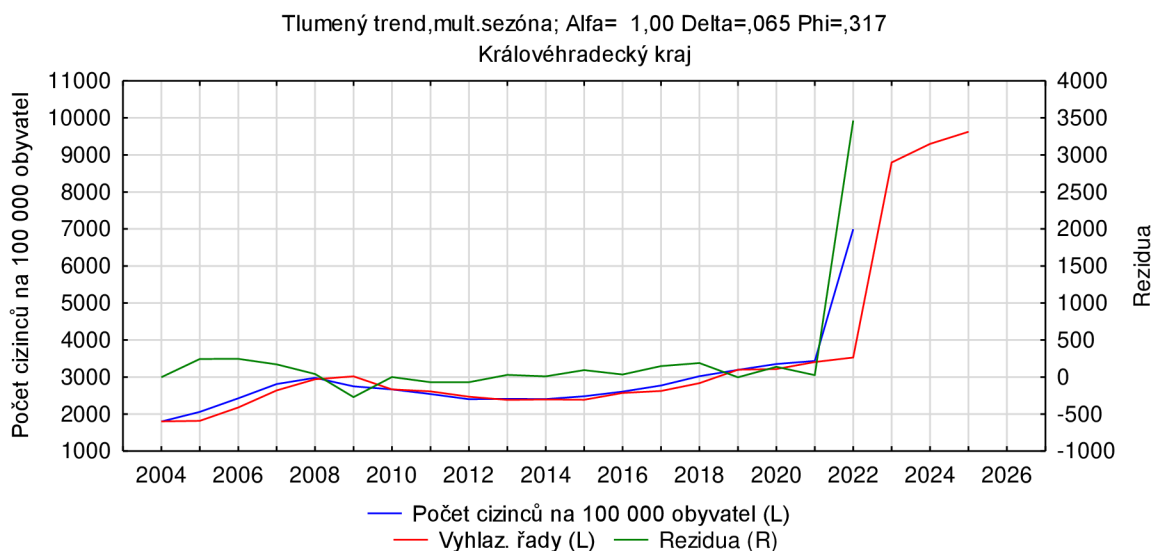
Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 91 Počet cizinců na 100 000 obyvatel v Libereckém kraji mezi roky 2004–2022 a predikce do roku 2025

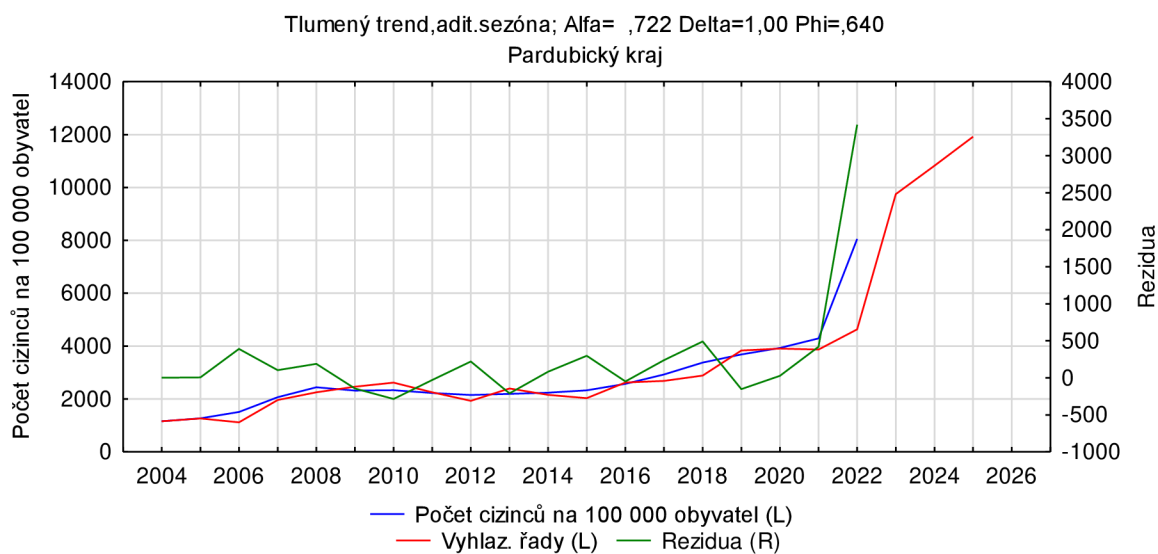
Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 92 Počet cizinců na 100 000 obyvatel v Královéhradeckém kraji mezi roky 2004–2022 a predikce do roku 2025

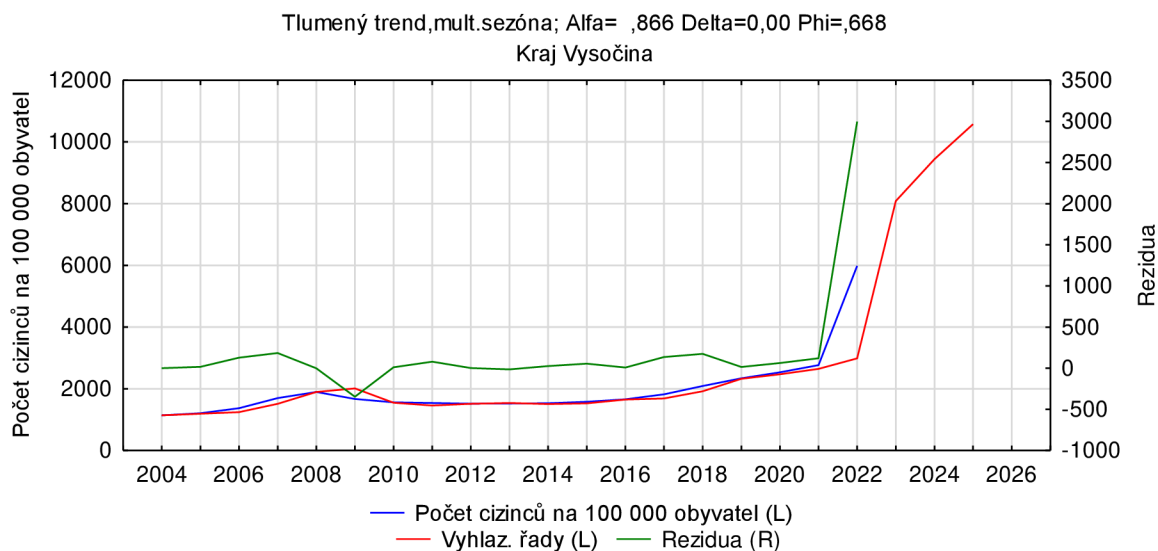
Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 93 Počet cizinců na 100 000 obyvatel v Pardubickém kraji mezi roky 2004–2022 a predikce do roku 2025

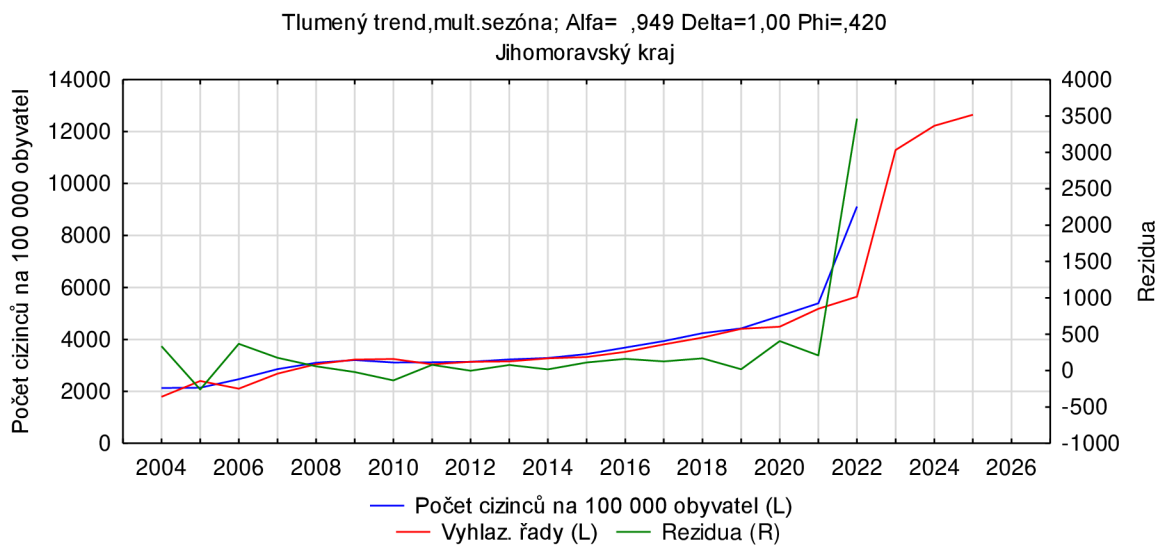
Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 94 Počet cizinců na 100 000 obyvatel v kraji Vysočina mezi roky 2004–2022 a predikce do roku 2025

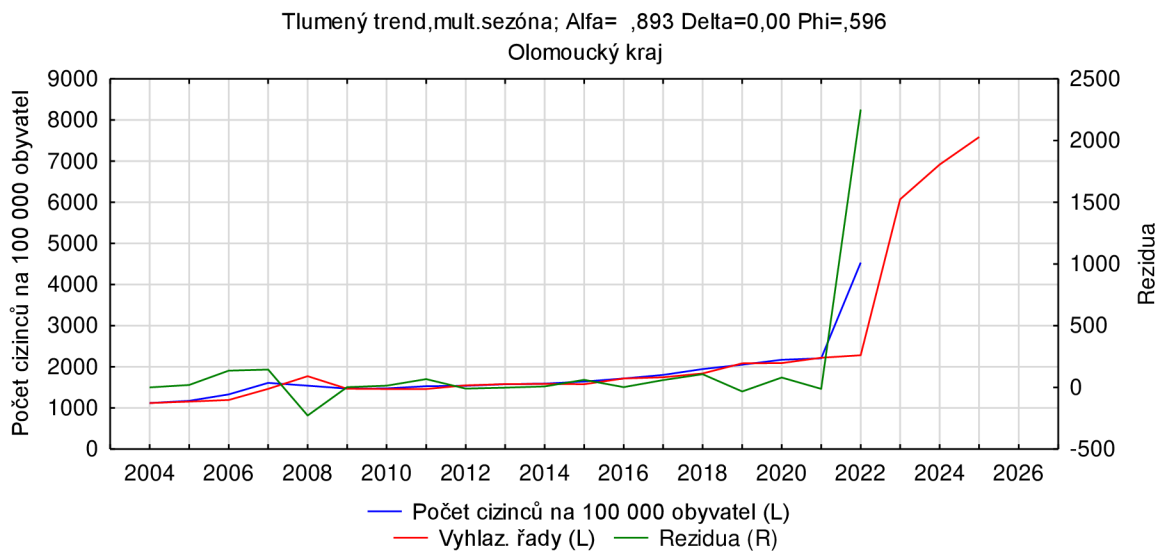
Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 95 Počet cizinců na 100 000 obyvatel v Jihomoravském kraji mezi roky 2004–2022 a predikce do roku 2025

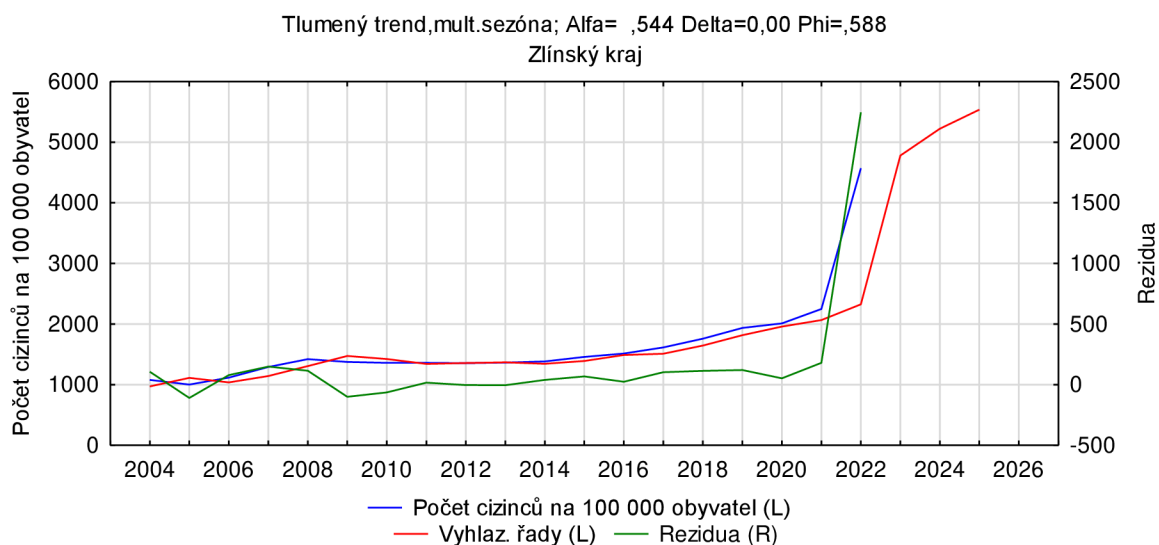
Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 96 Počet cizinců na 100 000 obyvatel v Olomouckém kraji mezi roky 2004–2022 a predikce do roku 2025

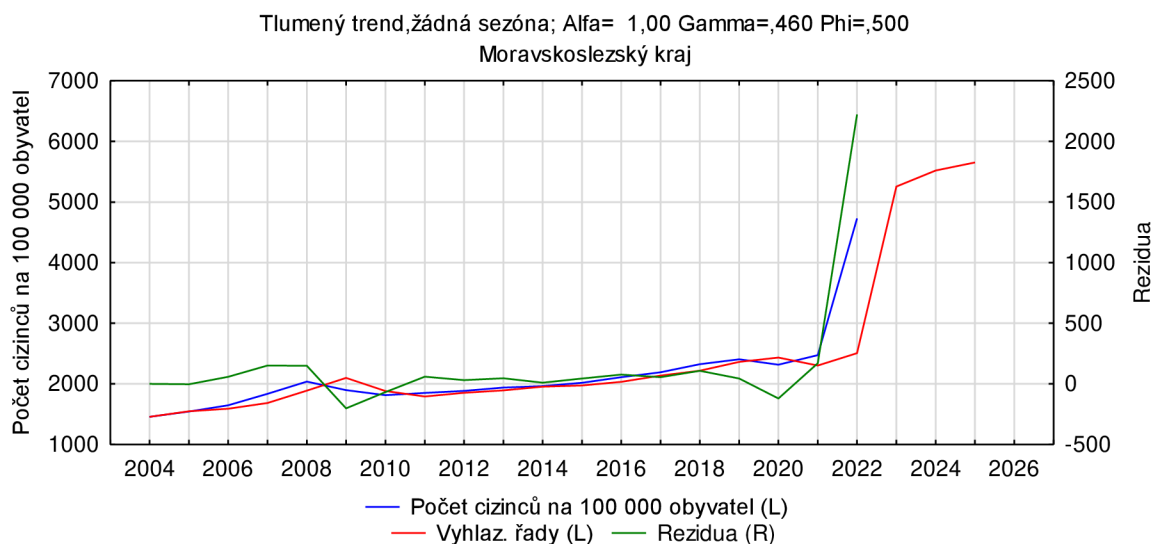
Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 97 Počet cizinců na 100 000 obyvatel ve Zlínském kraji mezi roky 2004–2022 a predikce do roku 2025

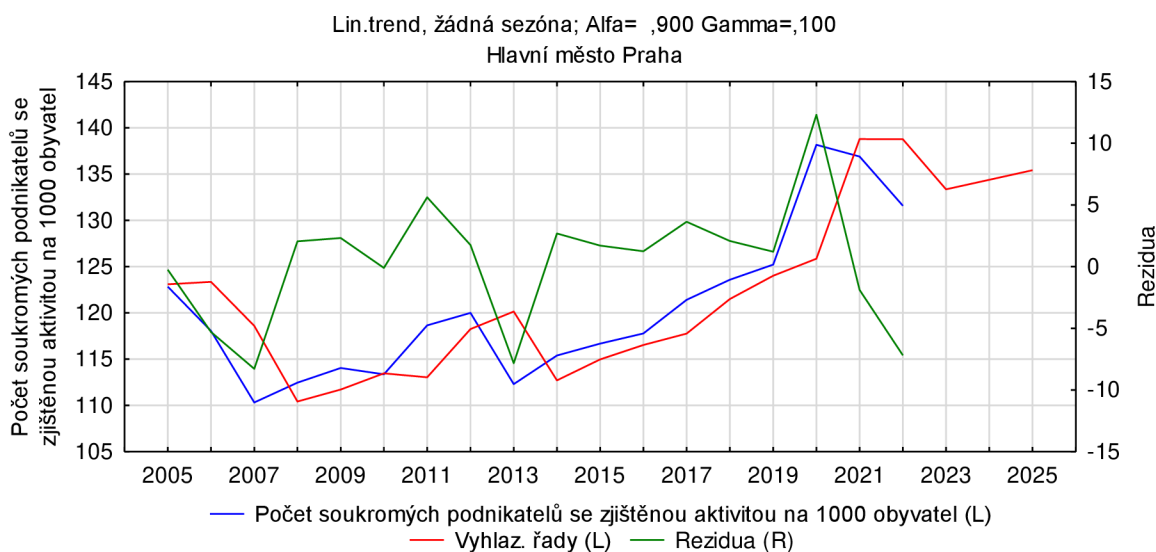
Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 98 Počet cizinců na 100 000 obyvatel v Moravskoslezském kraji mezi roky 2004–2022 a predikce do roku 2025

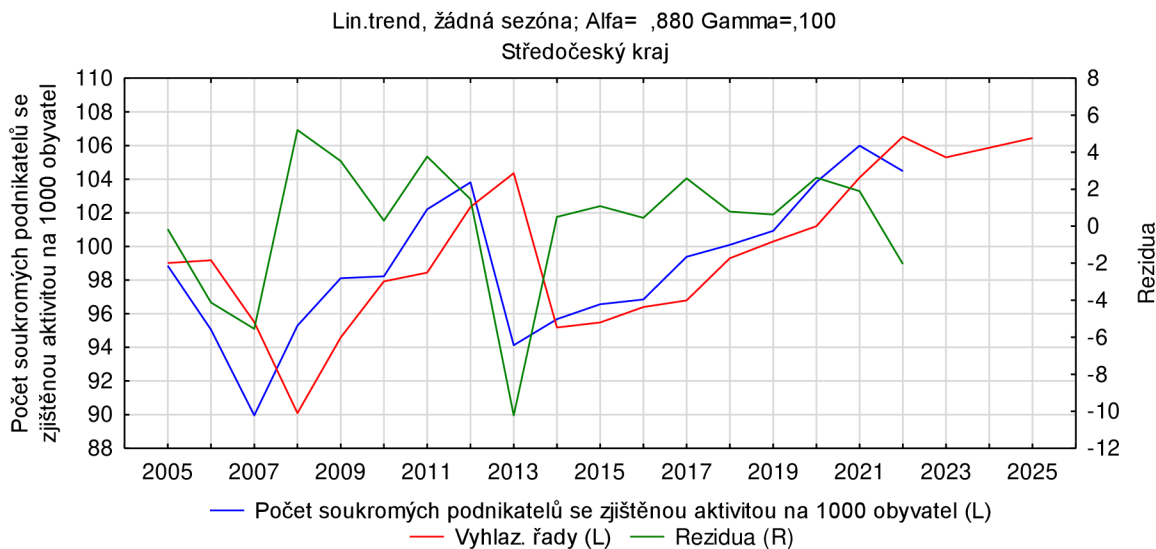
Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 99 Počet soukromých podnikatelů se zjištěnou aktivitou na 1000 obyvatel v Praze mezi roky 2005–2022 a predikce do roku 2025

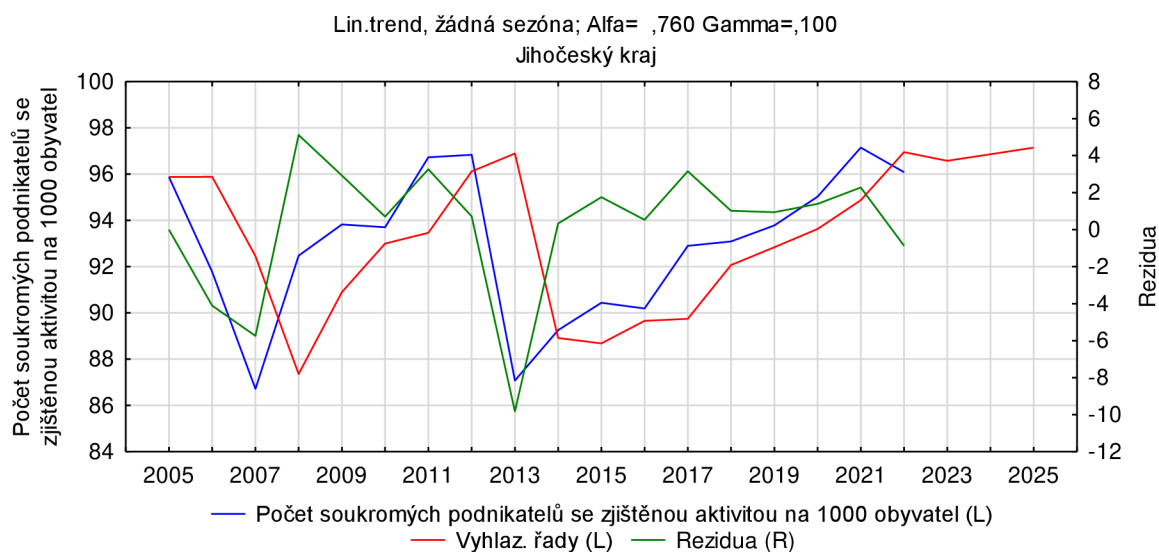
Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 100 Počet soukromých podnikatelů se zjištěnou aktivitou na 1000 obyvatel ve Středočeském kraji mezi roky 2005–2022 a predikce do roku 2025

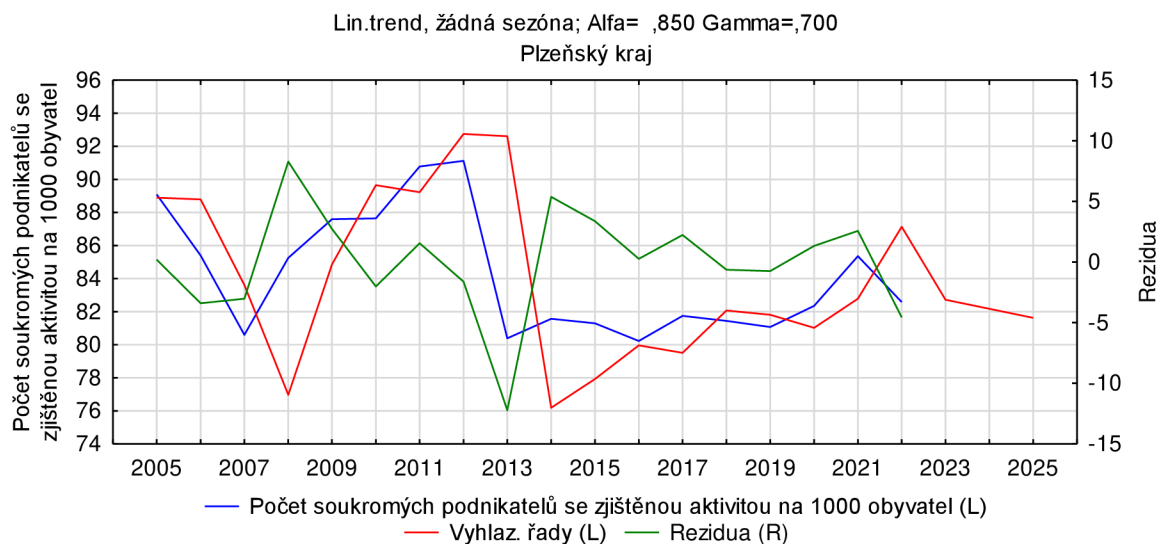
Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 101 Počet soukromých podnikatelů se zjištěnou aktivitou na 1000 obyvatel v Jihočeském kraji mezi roky 2005–2022 a predikce do roku 2025

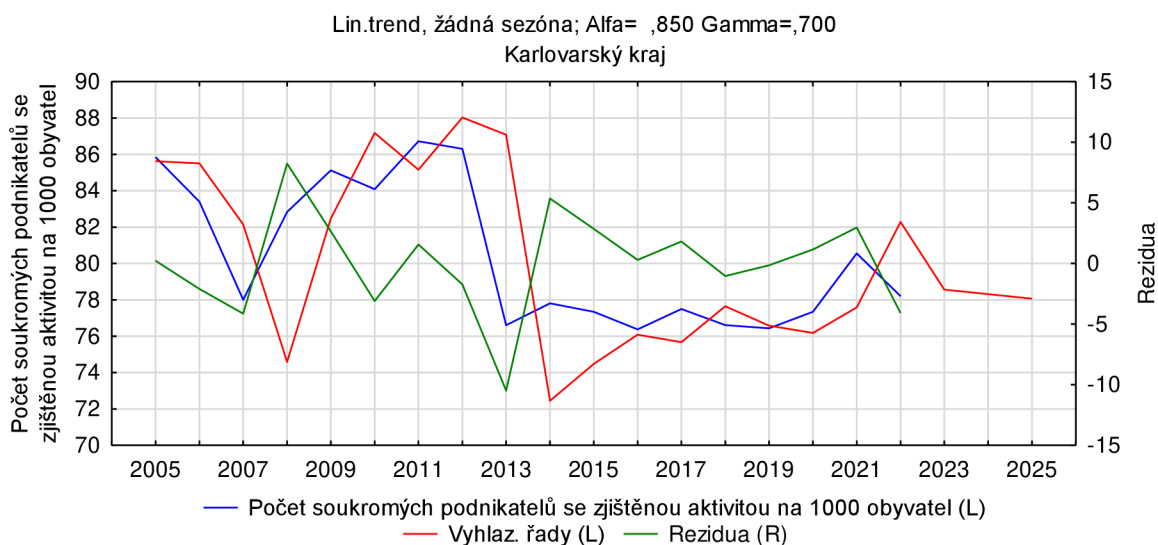
Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 102 Počet soukromých podnikatelů se zjištěnou aktivitou na 1000 obyvatel v Plzeňském kraji mezi roky 2005–2022 a predikce do roku 2025

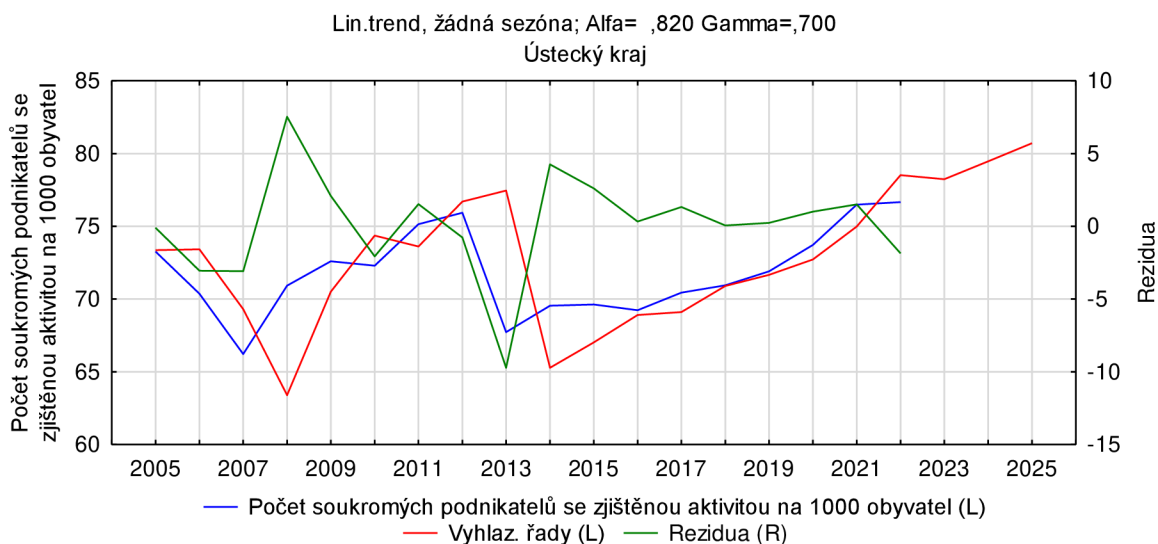
Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 103 Počet soukromých podnikatelů se zjištěnou aktivitou na 1000 obyvatel v Karlovarském kraji mezi roky 2005–2022 a predikce do roku 2025

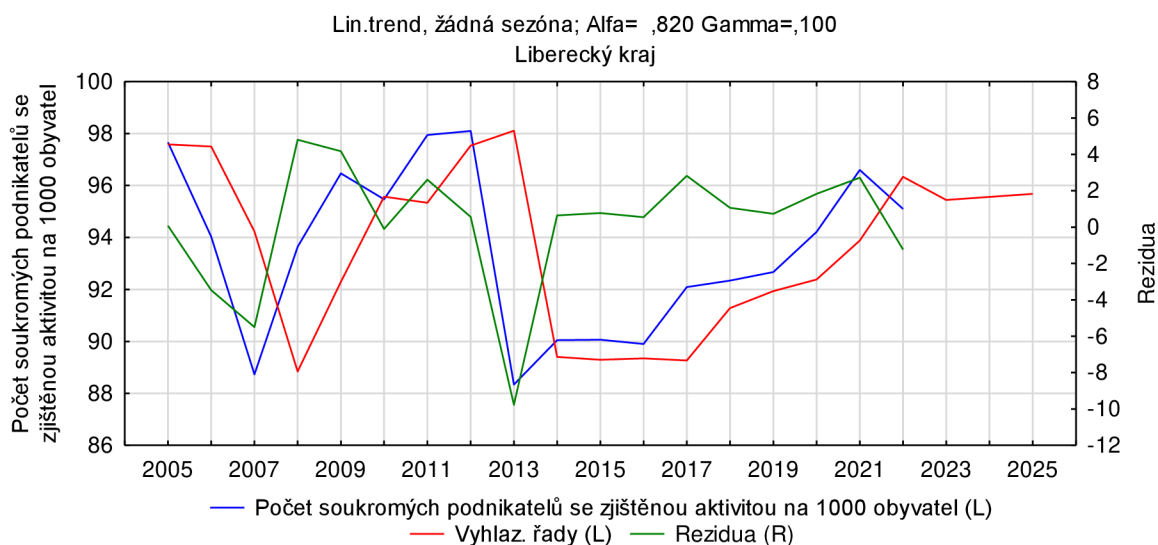
Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 104 Počet soukromých podnikatelů se zjištěnou aktivitou na 1000 obyvatel v Ústeckém kraji mezi roky 2005–2022 a predikce do roku 2025

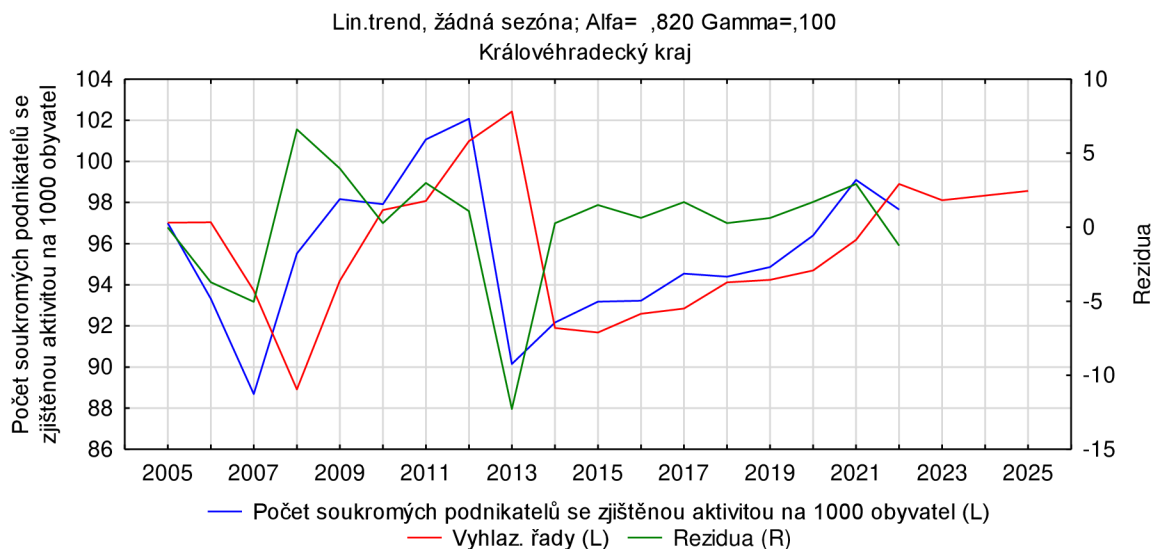
Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 105 Počet soukromých podnikatelů se zjištěnou aktivitou na 1000 obyvatel v Libereckém kraji mezi roky 2005–2022 a predikce do roku 2025

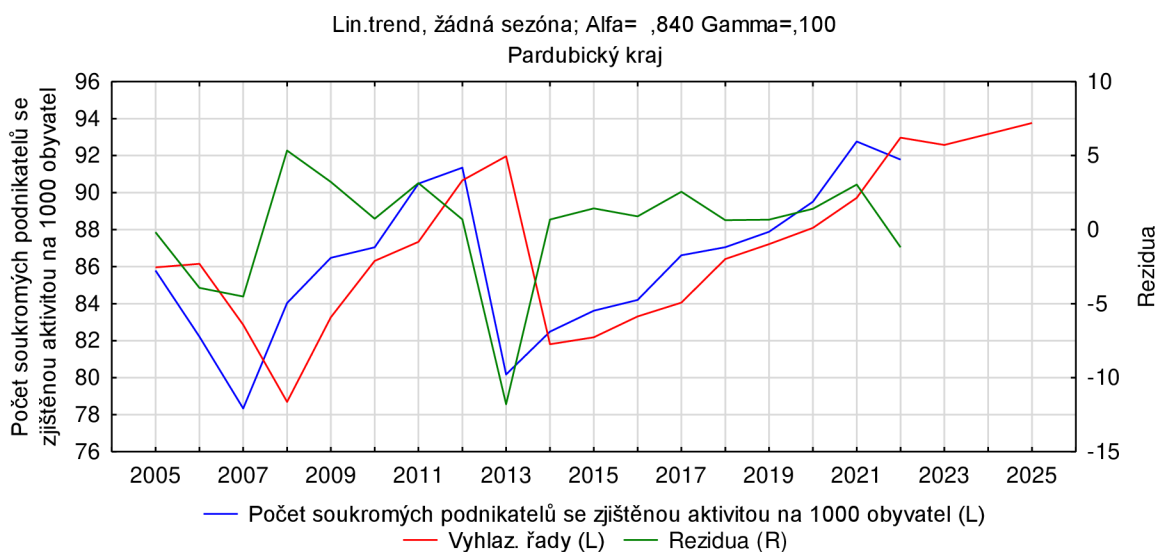
Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 106 Počet soukromých podnikatelů se zjištěnou aktivitou na 1000 obyvatel v Královéhradeckém kraji mezi roky 2005–2022 a predikce do roku 2025

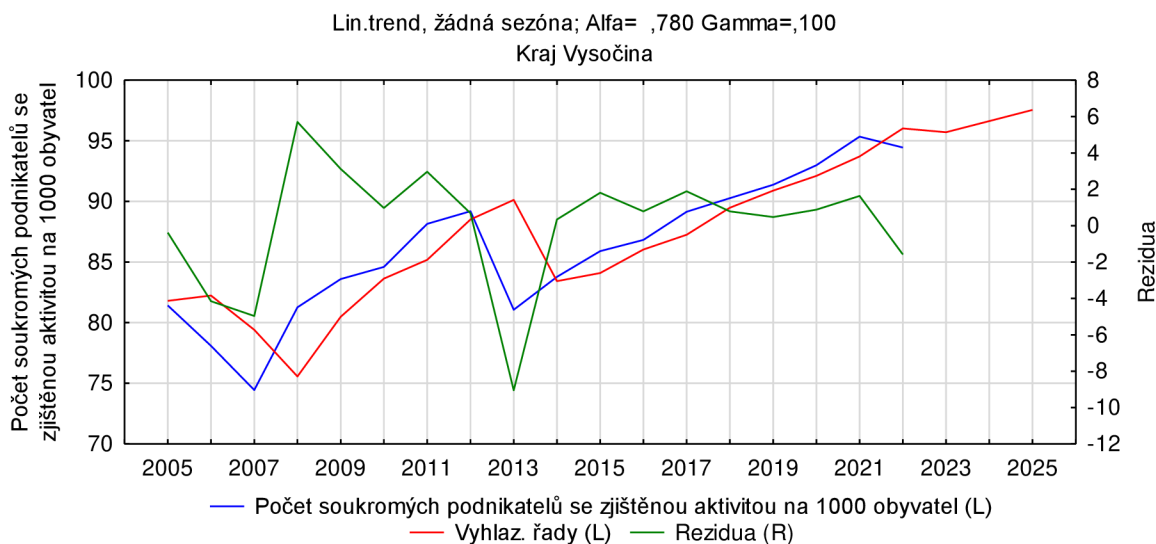
Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 107 Počet soukromých podnikatelů se zjištěnou aktivitou na 1000 obyvatel v Pardubickém kraji mezi roky 2005–2022 a predikce do roku 2025

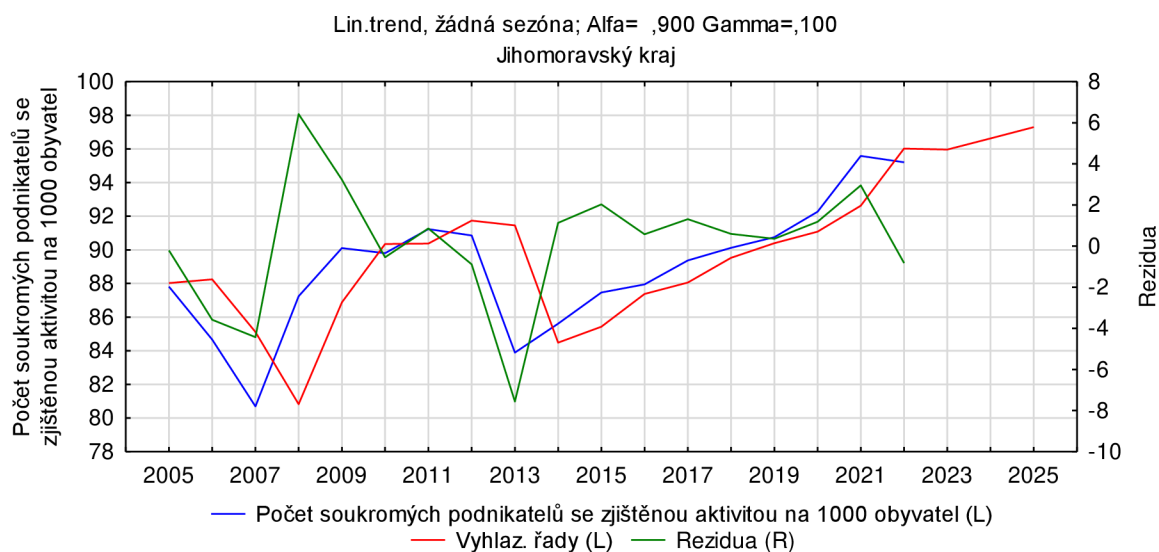
Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 108 Počet soukromých podnikatelů se zjištěnou aktivitou na 1000 obyvatel v kraji Vysočina mezi roky 2005–2022 a predikce do roku 2025

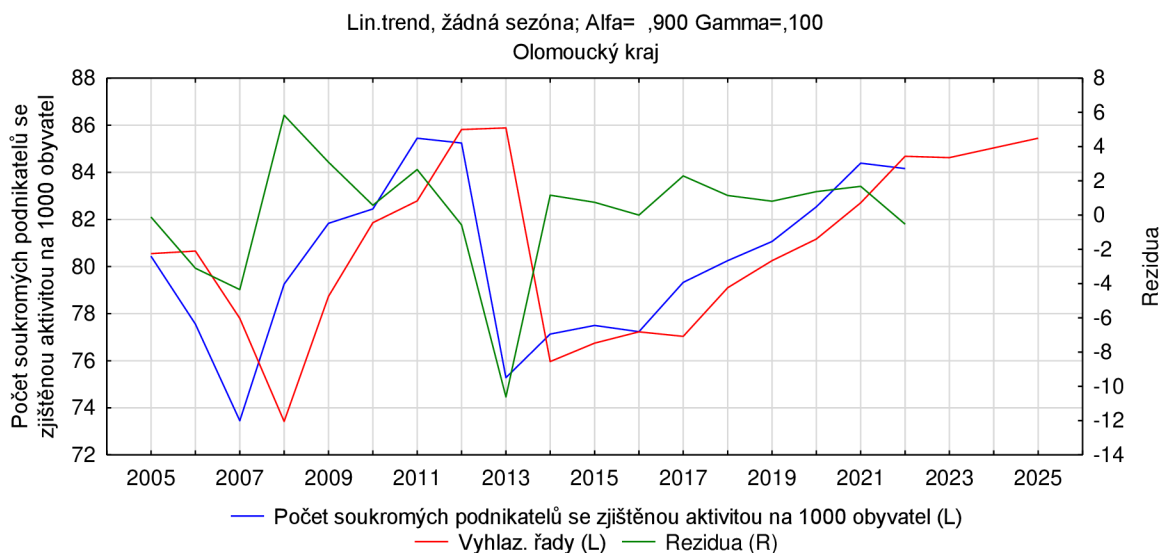
Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 109 Počet soukromých podnikatelů se zjištěnou aktivitou na 1000 obyvatel v Jihomoravském kraji mezi roky 2005–2022 a predikce do roku 2025

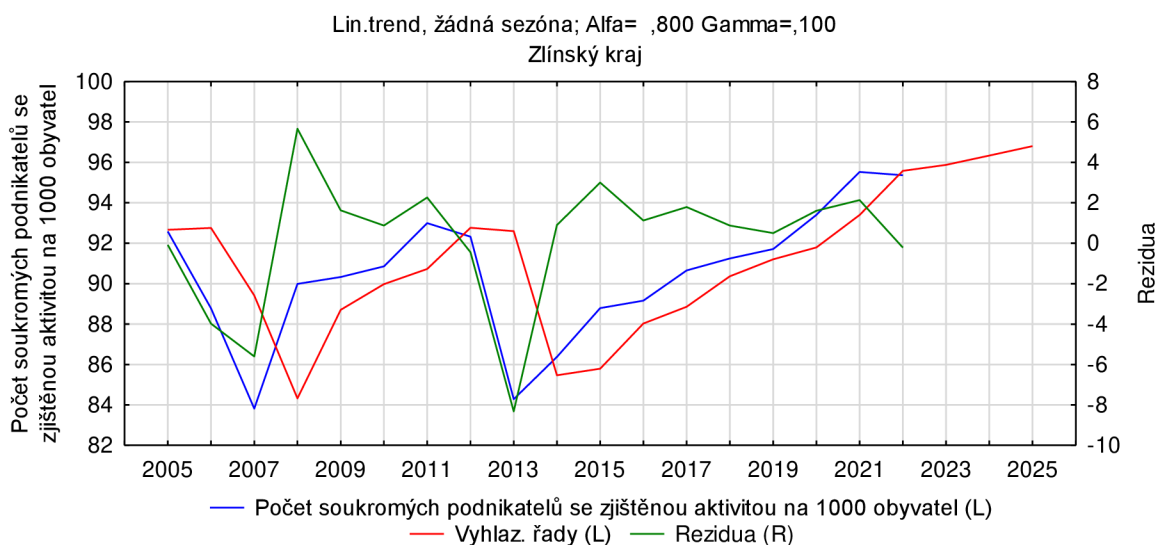
Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 110 Počet soukromých podnikatelů se zjištěnou aktivitou na 1000 obyvatel v Olomouckém kraji mezi roky 2005–2022 a predikce do roku 2025

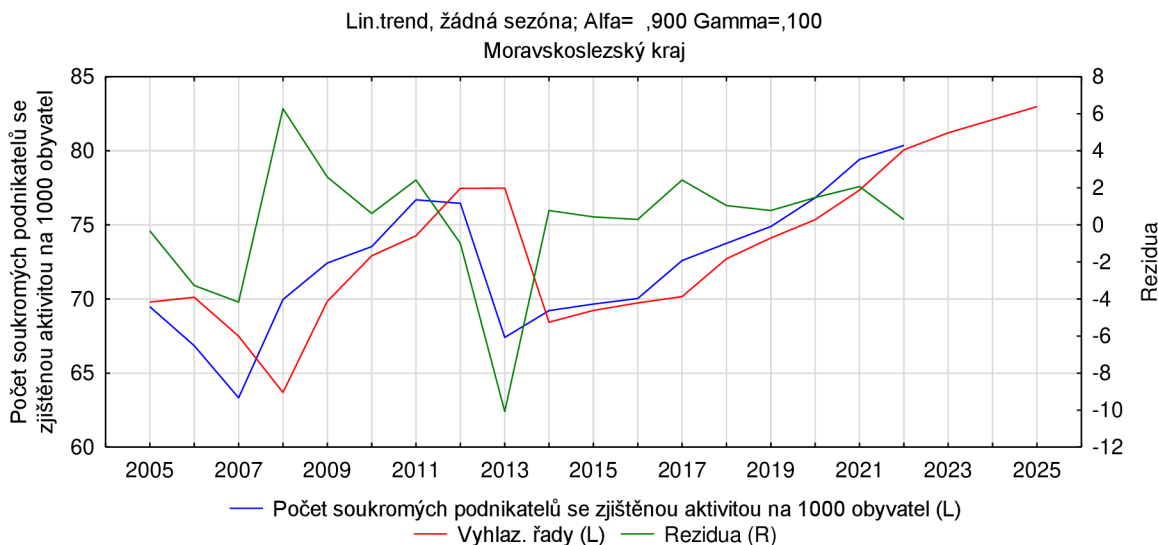
Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 111 Počet soukromých podnikatelů se zjištěnou aktivitou na 1000 obyvatel ve Zlínském kraji mezi roky 2005–2022 a predikce do roku 2025

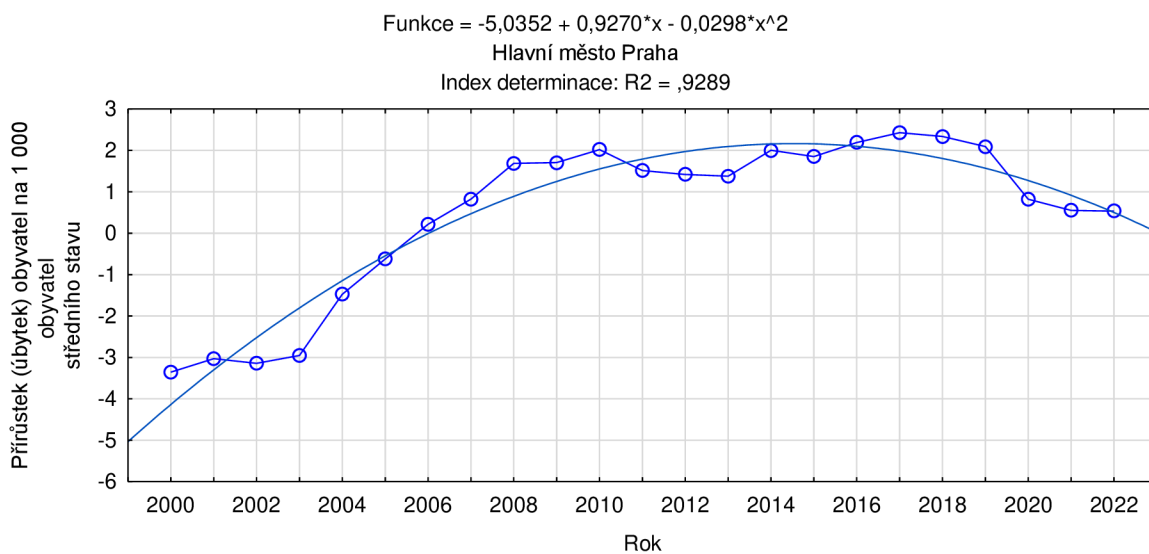
Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 112 Počet soukromých podnikatelů se zjištěnou aktivitou na 1000 obyvatel v Moravskoslezském kraji mezi roky 2005–2022 a predikce do roku 2025

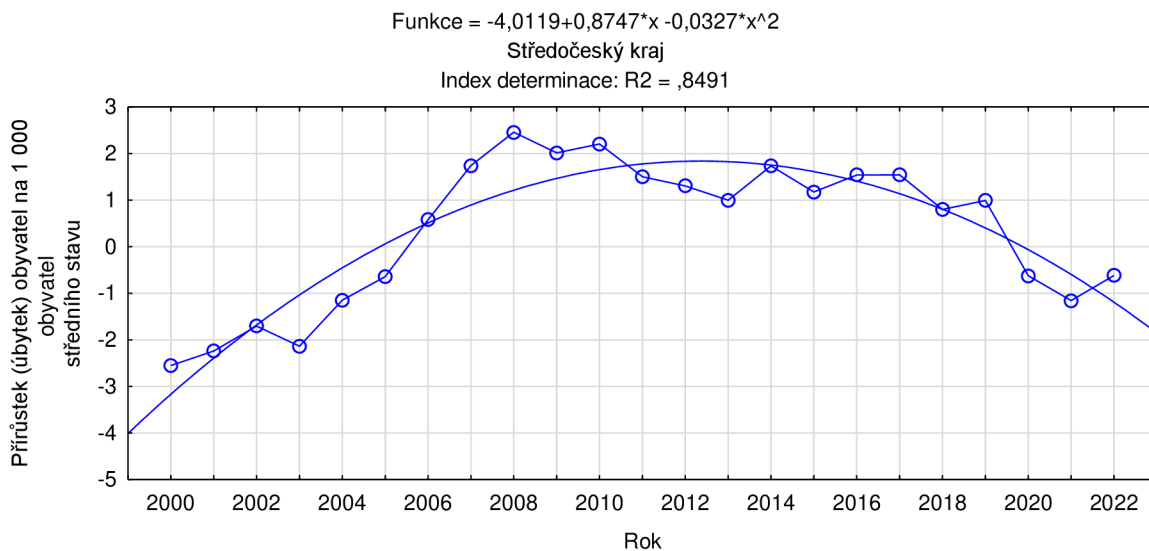
Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 113 Přírůstek (úbytek) obyvatel na 1 000 obyvatel středního stavu v Praze mezi roky 2000–2022

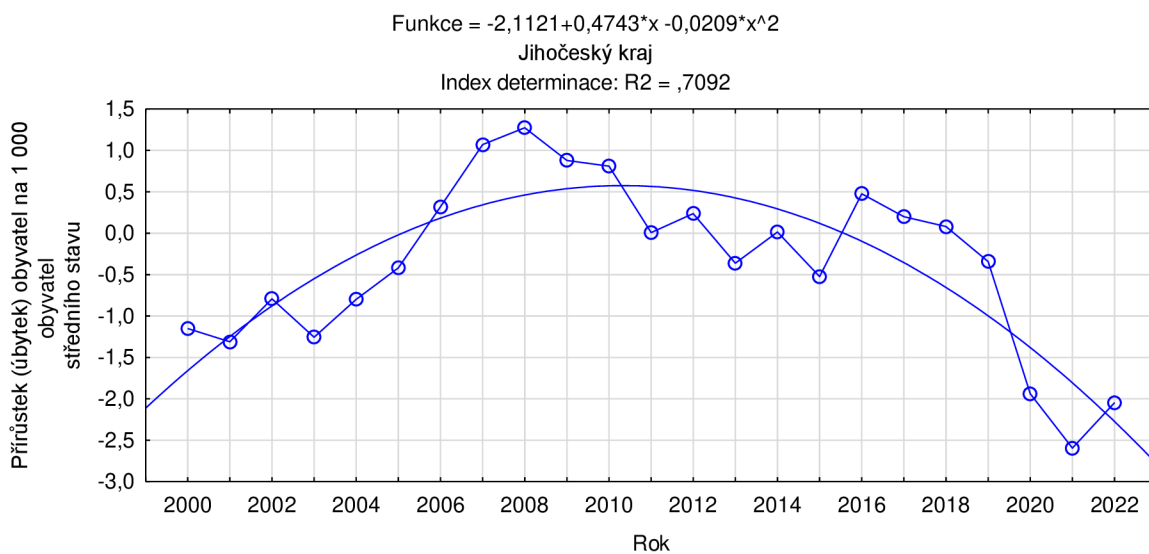
Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 114 Přírůstek (úbytek) obyvatel na 1 000 obyvatel středního stavu ve Středočeském kraji mezi roky 2000–2022

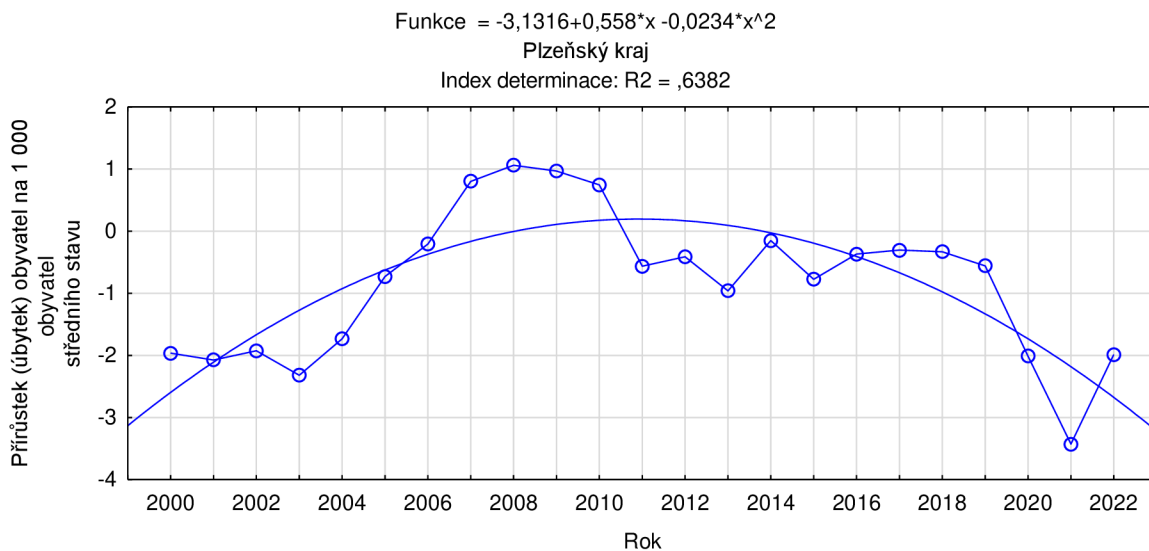
Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 115 Přírůstek (úbytek) obyvatel na 1 000 obyvatel středního stavu v Jihočeském kraji mezi roky 2000–2022

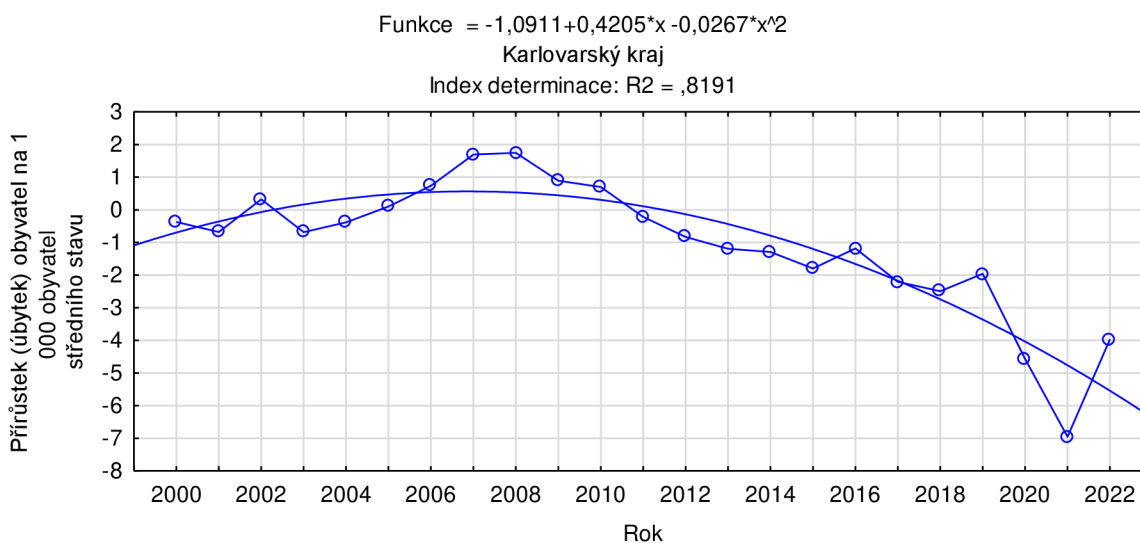
Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 116 Přírůstek (úbytek) obyvatel na 1 000 obyvatel středního stavu v Plzeňském kraji mezi roky 2000–2022

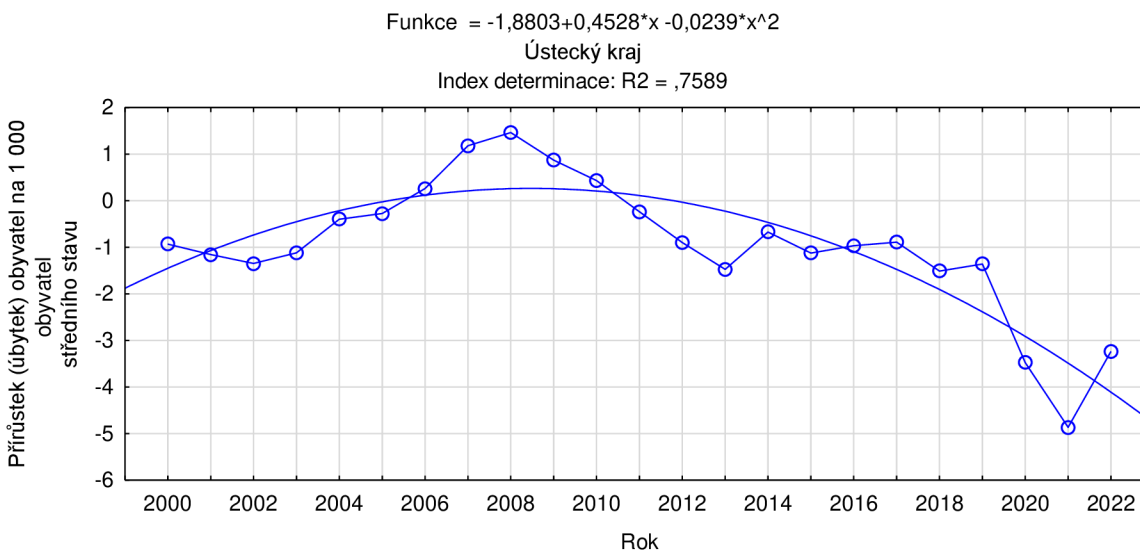
Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 117 Přírůstek (úbytek) obyvatel na 1 000 obyvatel středního stavu v Karlovarském kraji mezi roky 2000–2022

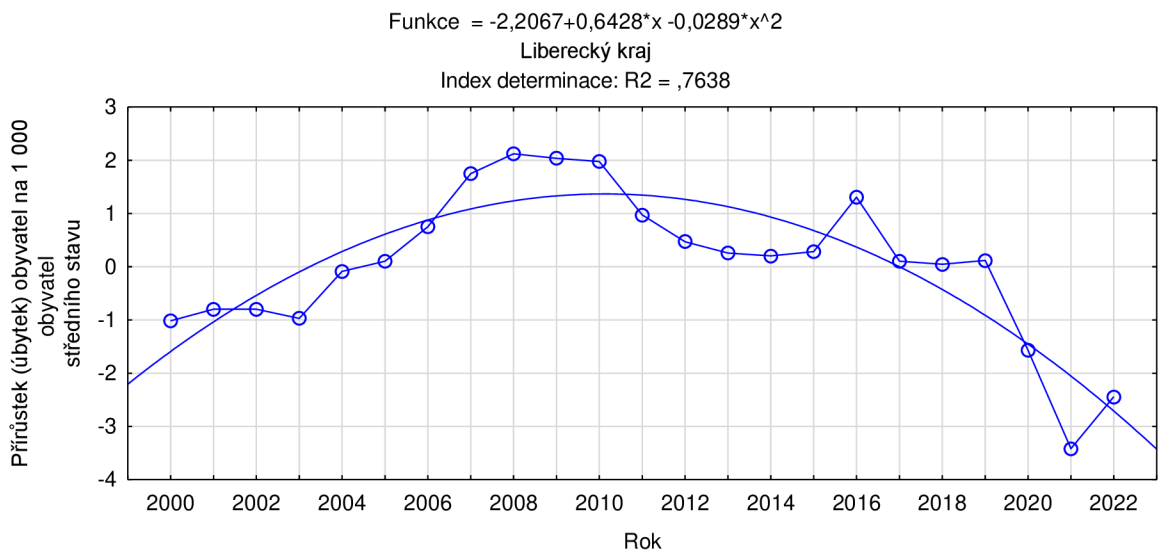
Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 118 Přírůstek (úbytek) obyvatel na 1 000 obyvatel středního stavu v Ústeckém kraji mezi roky 2000–2022

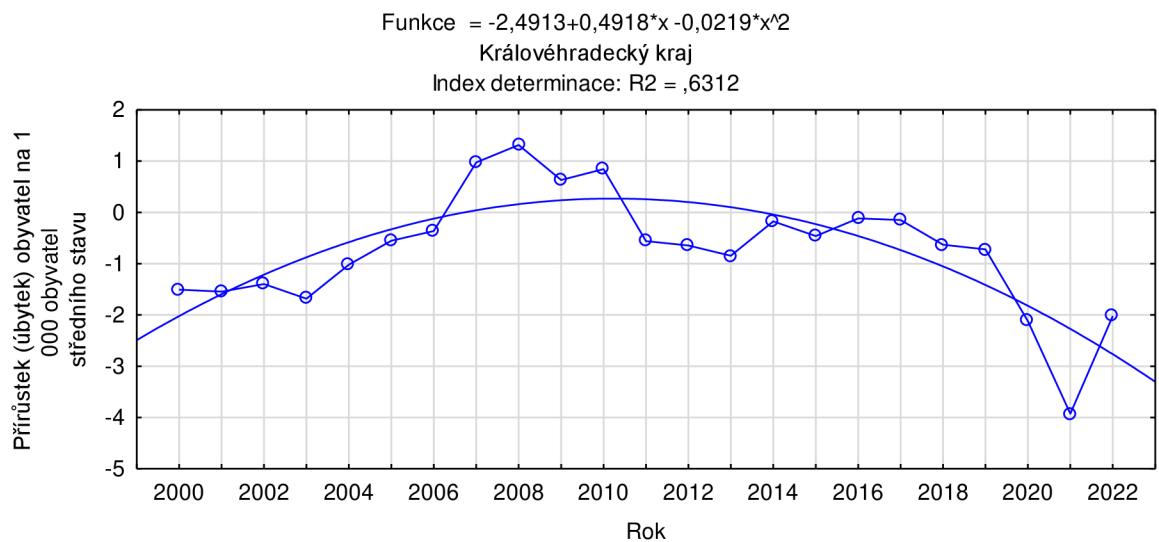
Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 119 Přírůstek (úbytek) obyvatel na 1 000 obyvatel středního stavu v Libereckém kraji mezi roky 2000–2022

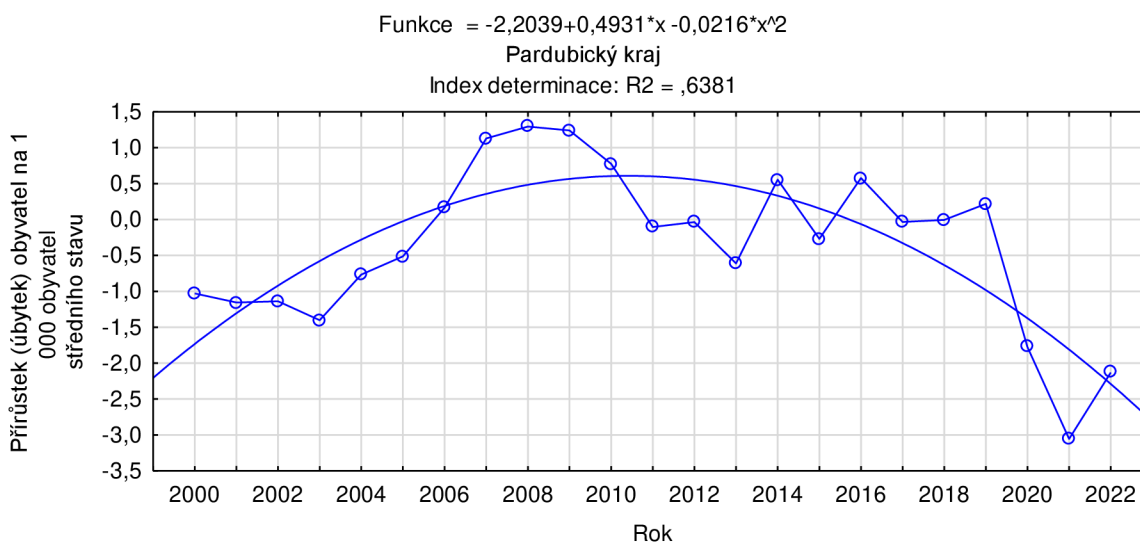
Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 120 Přírůstek (úbytek) obyvatel na 1 000 obyvatel středního stavu v Královéhradeckém kraji mezi roky 2000–2022

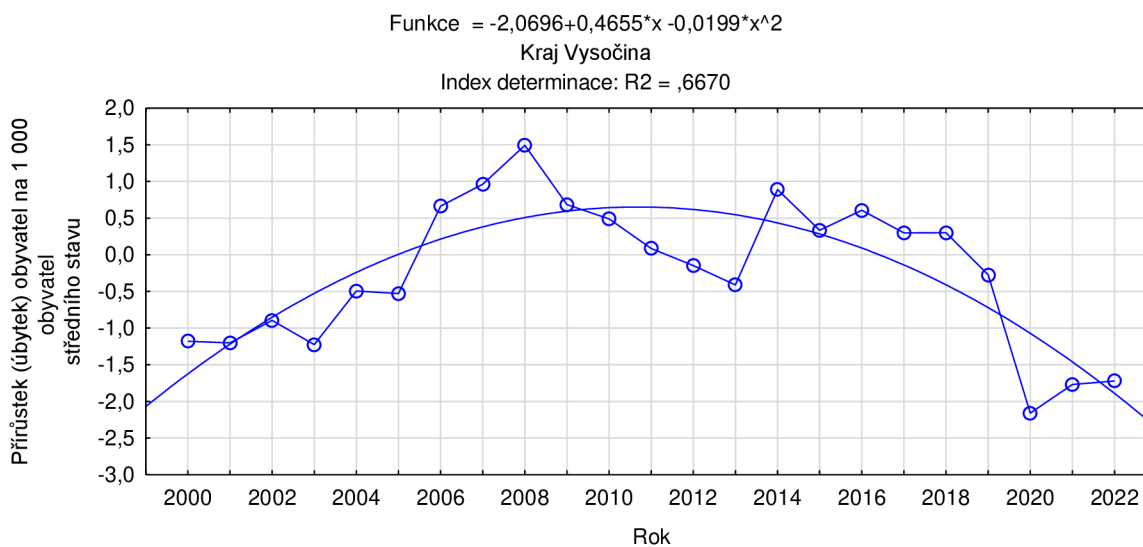
Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 121 Přírůstek (úbytek) obyvatel na 1 000 obyvatel středního stavu v Pardubickém kraji mezi roky 2000–2022

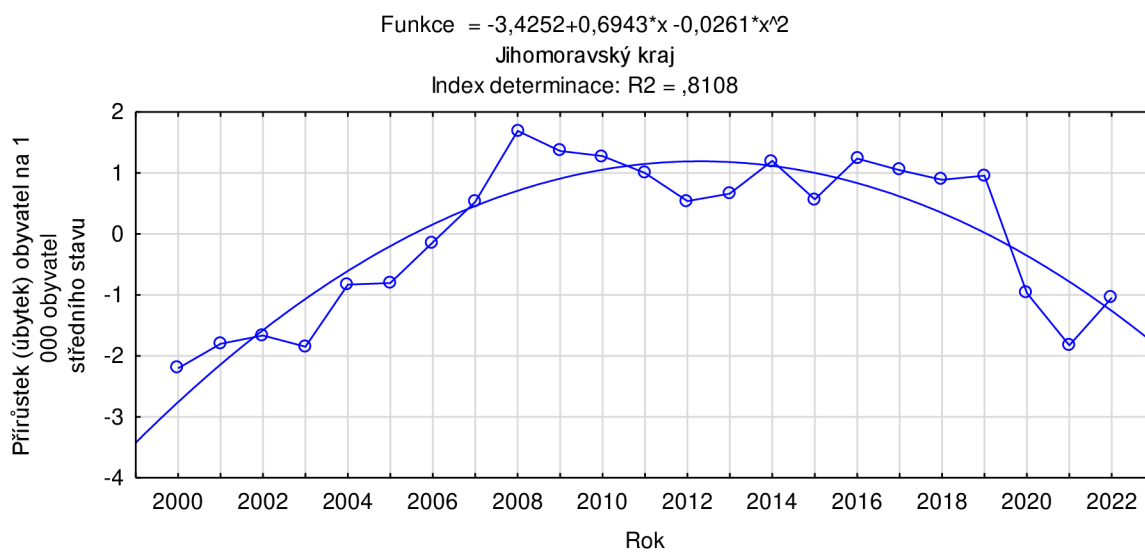
Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 122 Přírůstek (úbytek) obyvatel na 1 000 obyvatel středního stavu v kraji Vysočina mezi roky 2000–2022

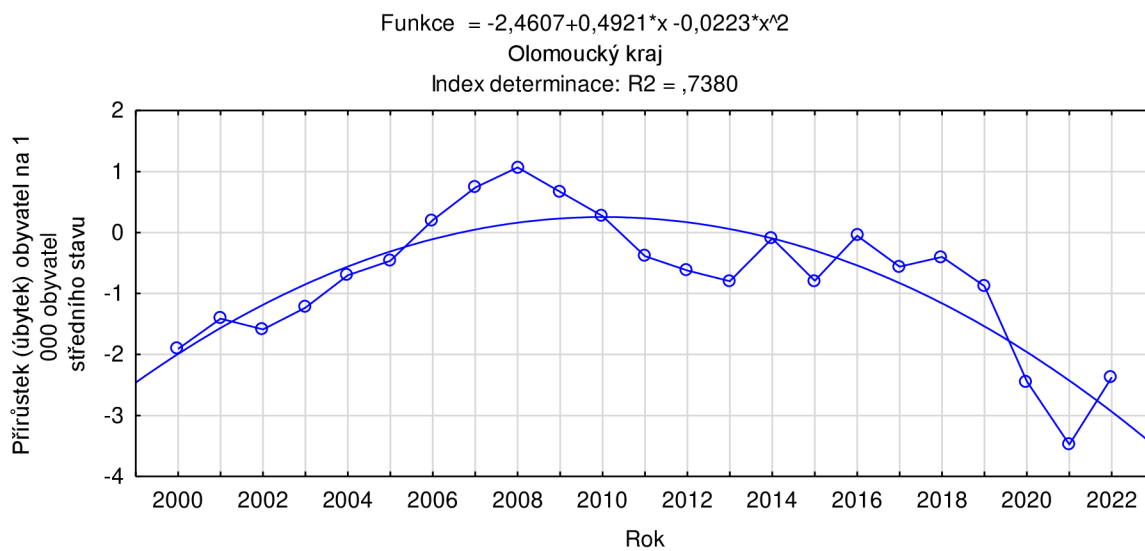
Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 123 Přírůstek (úbytek) obyvatel na 1 000 obyvatel středního stavu v Jihomoravském kraji mezi roky 2000–2022

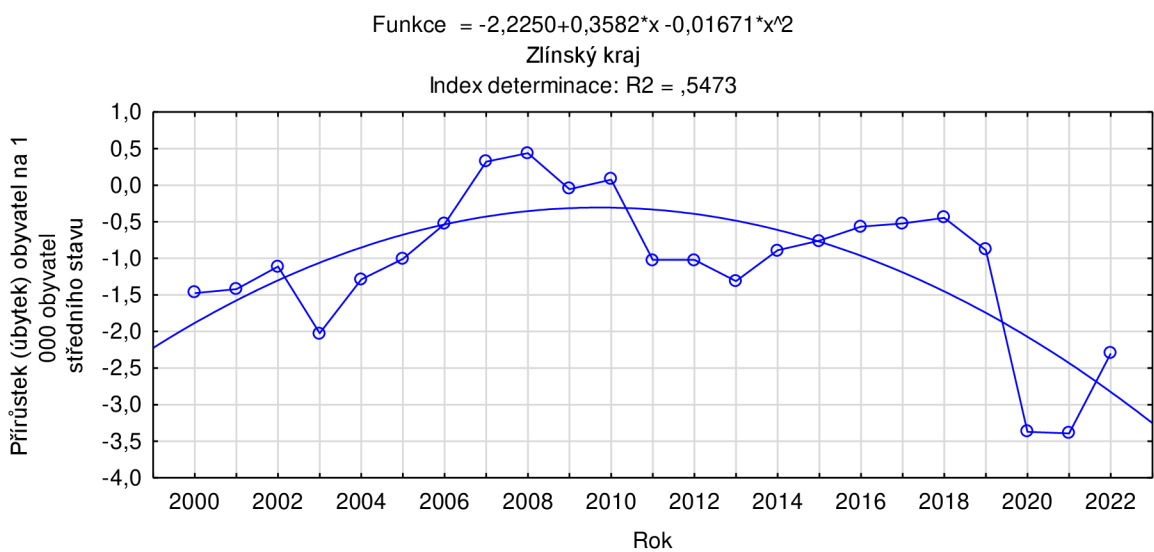
Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 124 Přírůstek (úbytek) obyvatel na 1 000 obyvatel středního stavu v Olomouckém kraji mezi roky 2000–2022

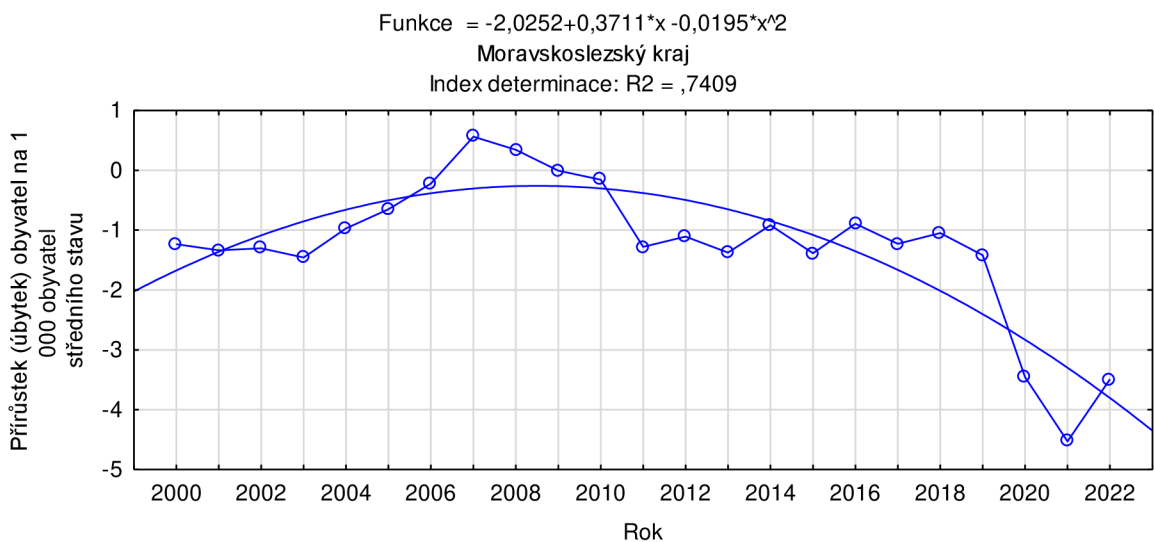
Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 125 Přírůstek (úbytek) obyvatel na 1 000 obyvatel středního stavu ve Zlínském kraji mezi roky 2000–2022

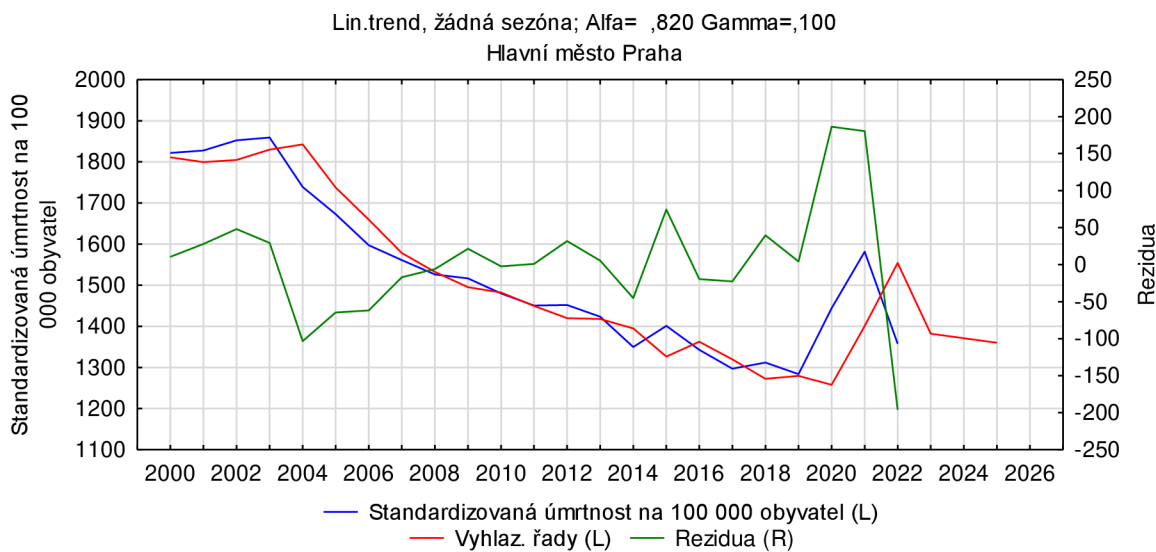
Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 126 Přírůstek (úbytek) obyvatel na 1 000 obyvatel středního stavu v Moravskoslezském kraji mezi roky 2000–2022

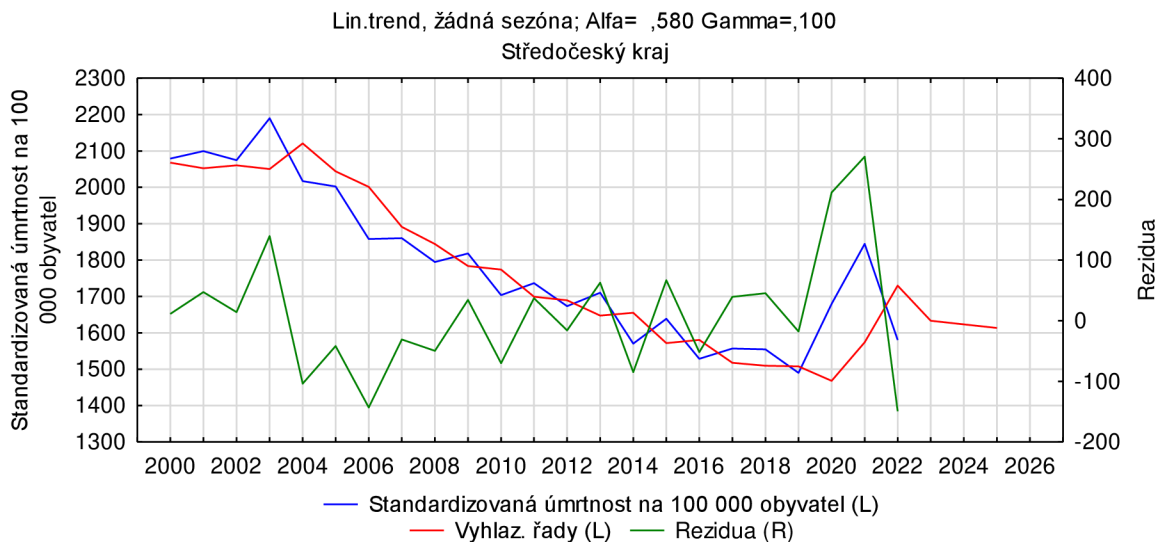
Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 127 Standardizovaná úmrtnost na 100 000 obyvatel v Praze mezi roky 2000–2022 a predikce do roku 2025

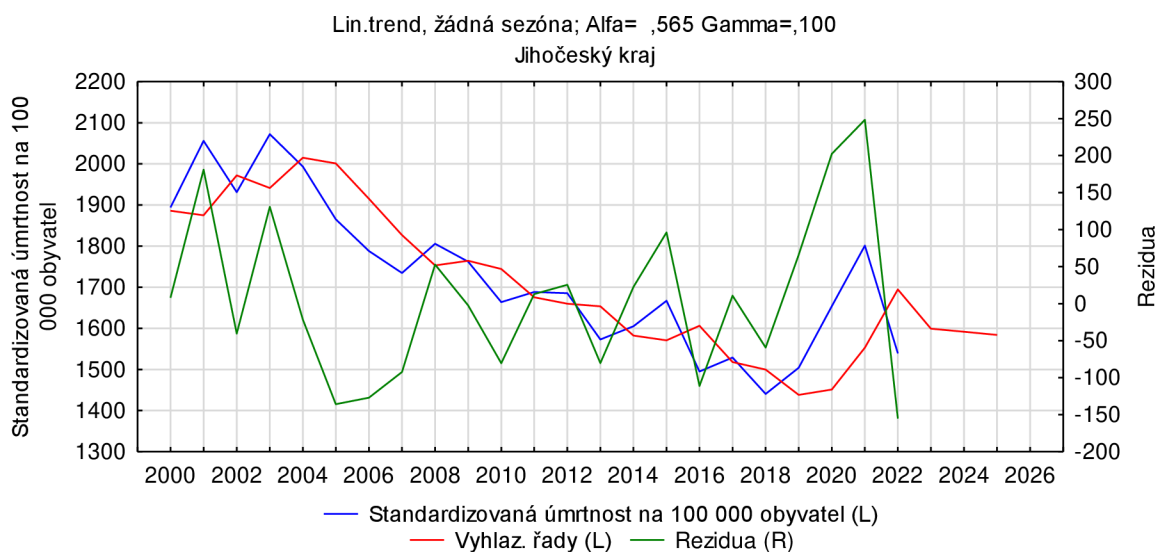
Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 128 Standardizovaná úmrtnost na 100 000 obyvatel ve Středočeském kraji mezi roky 2000–2022 a predikce do roku 2025

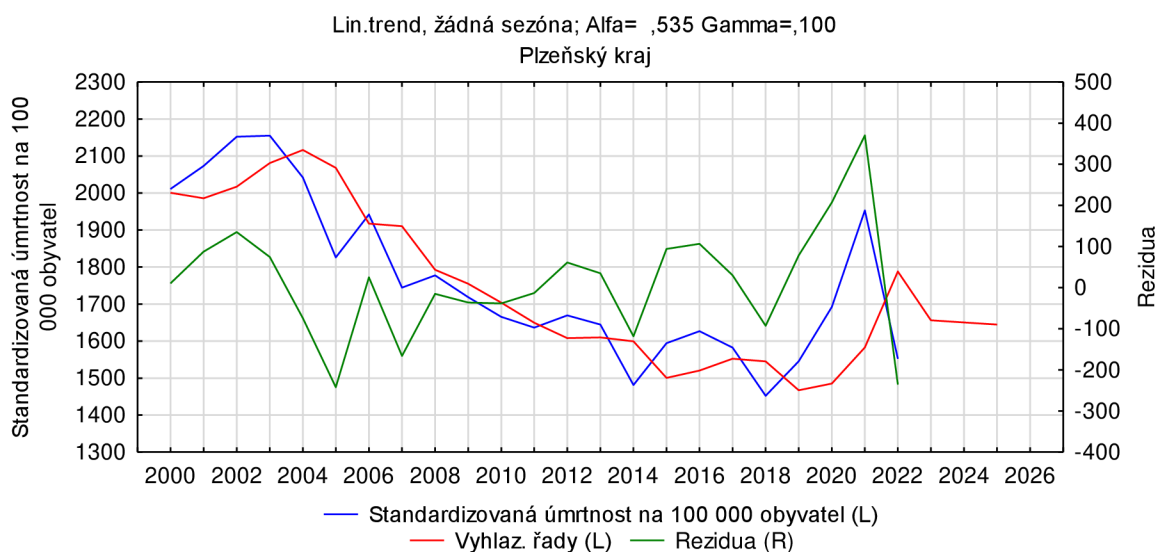
Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 129 Standardizovaná úmrtnost na 100 000 obyvatel v Jihočeském kraji mezi roky 2000–2022 a predikce do roku 2025

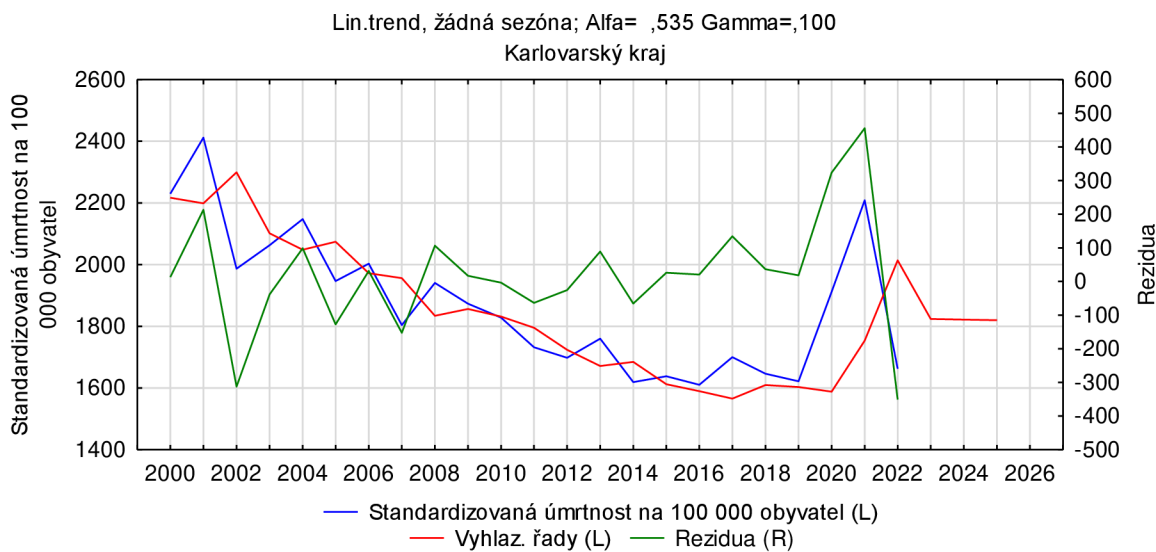
Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 130 Standardizovaná úmrtnost na 100 000 obyvatel v Plzeňském kraji mezi roky 2000–2022 a predikce do roku 2025

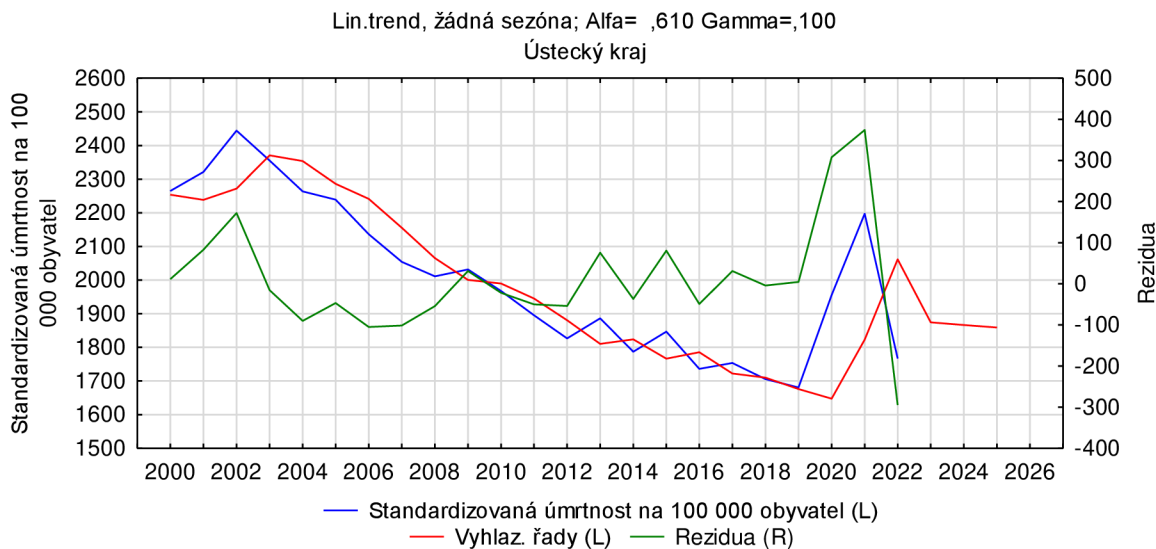
Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 131 Standardizovaná úmrtnost na 100 000 obyvatel v Karlovarském kraji mezi roky 2000–2022 a predikce do roku 2025

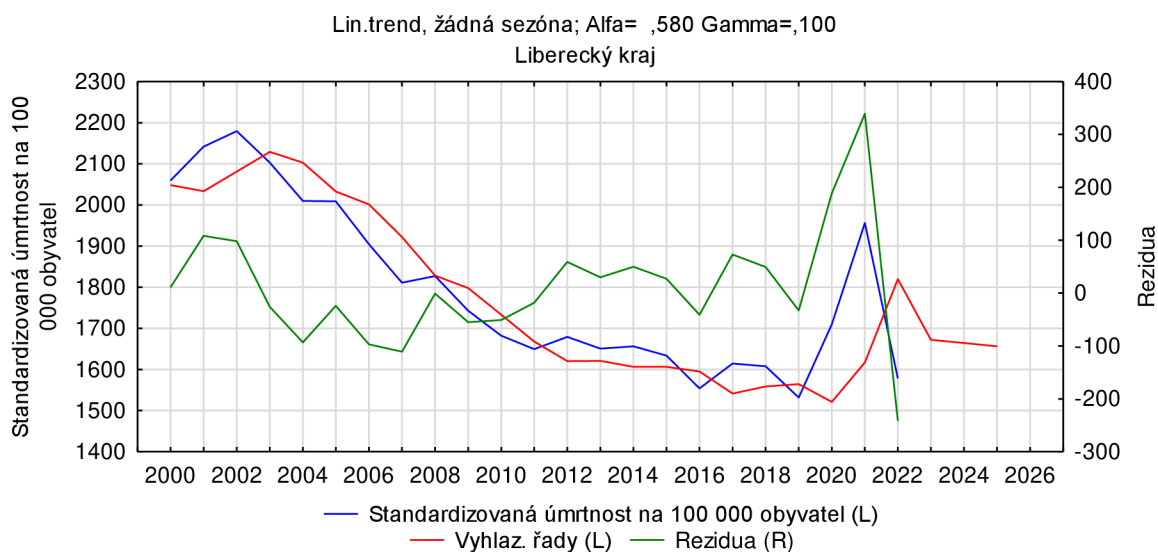
Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 132 Standardizovaná úmrtnost na 100 000 obyvatel v Ústeckém kraji mezi roky 2000–2022 a predikce do roku 2025

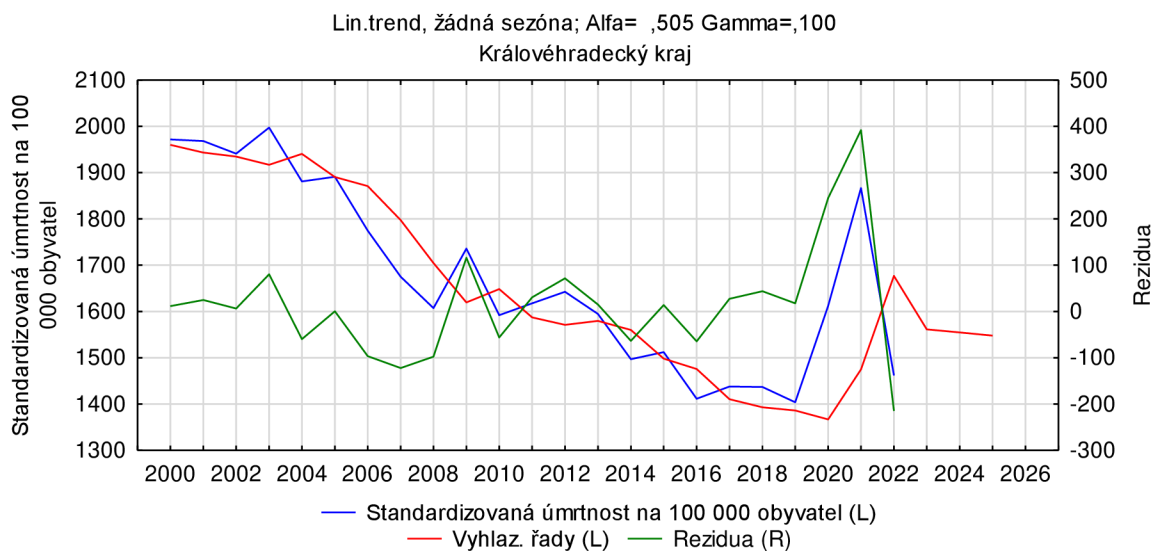
Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 133 Standardizovaná úmrtnost na 100 000 obyvatel v Libereckém kraji mezi roky 2000–2022 a predikce do roku 2025

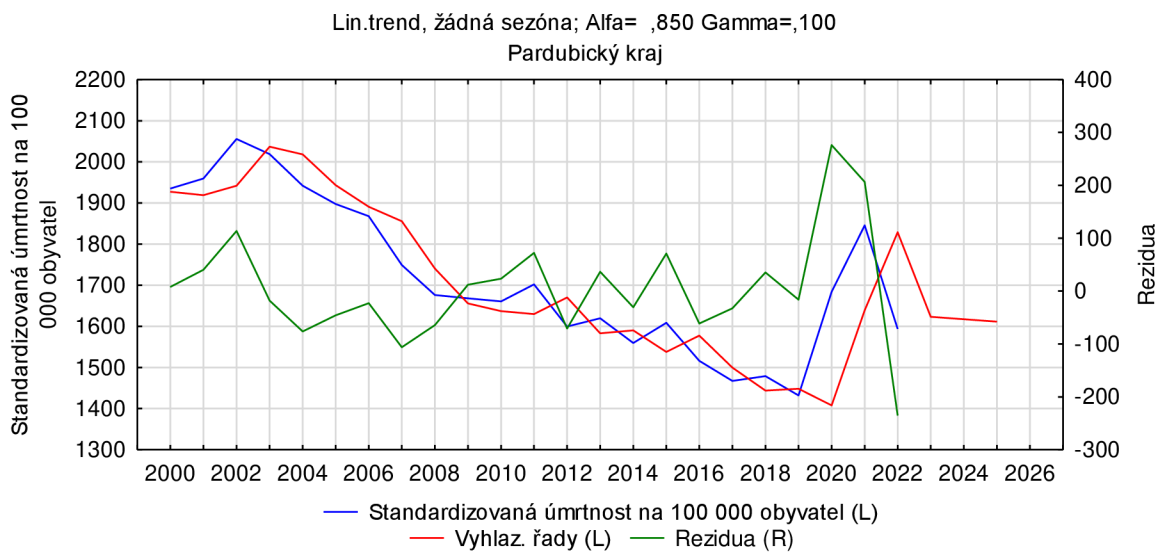
Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 134 Standardizovaná úmrtnost na 100 000 obyvatel v Královéhradeckém kraji mezi roky 2000–2022 a predikce do roku 2025

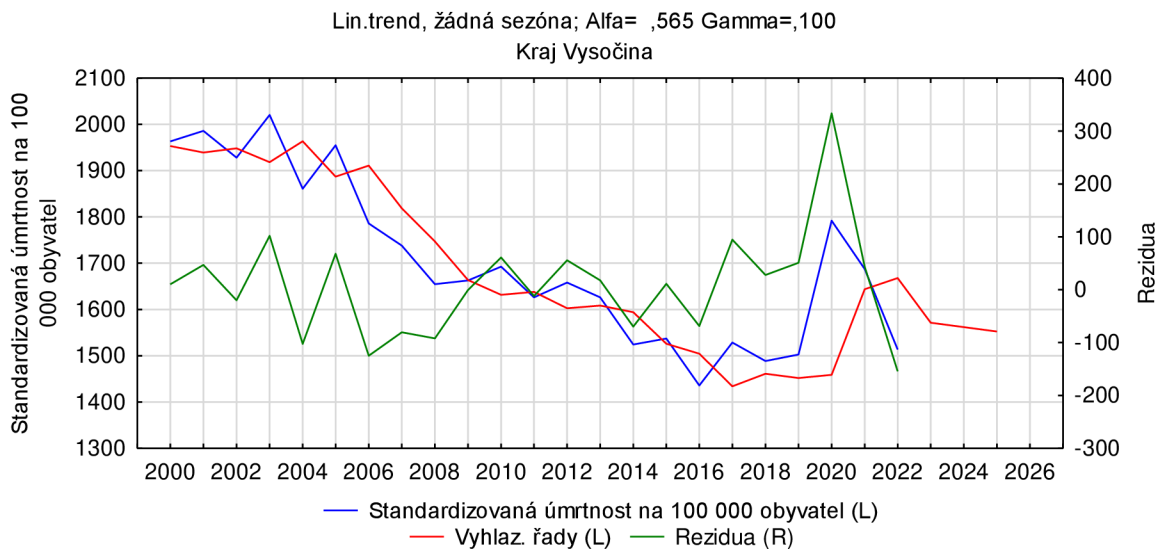
Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 135 Standardizovaná úmrtnost na 100 000 obyvatel v Pardubickém kraji mezi roky 2000–2022 a predikce do roku 2025

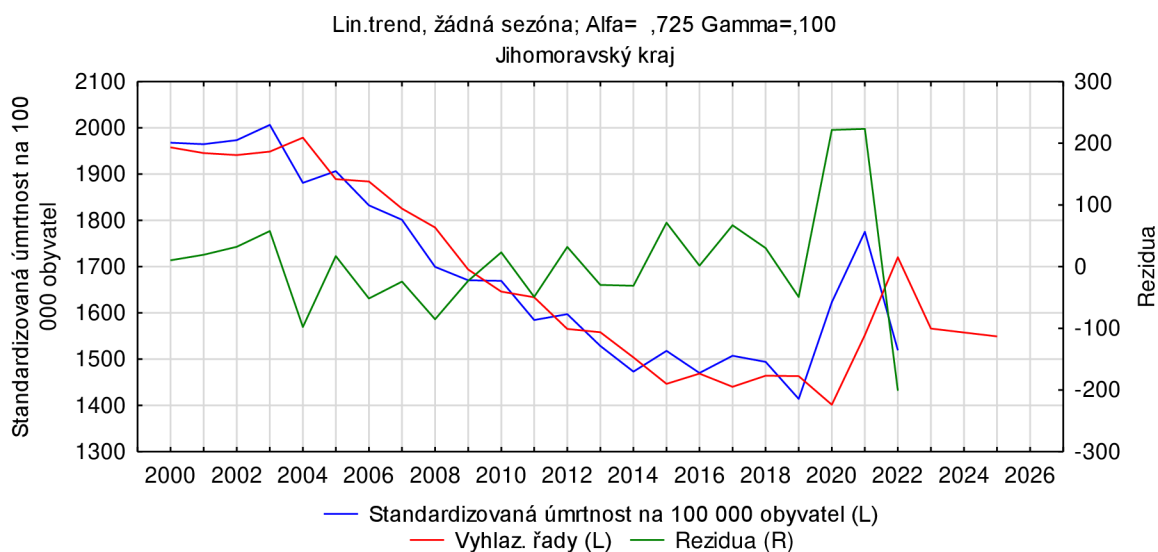
Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 136 Standardizovaná úmrtnost na 100 000 obyvatel v kraji Vysočina mezi roky 2000–2022 a predikce do roku 2025

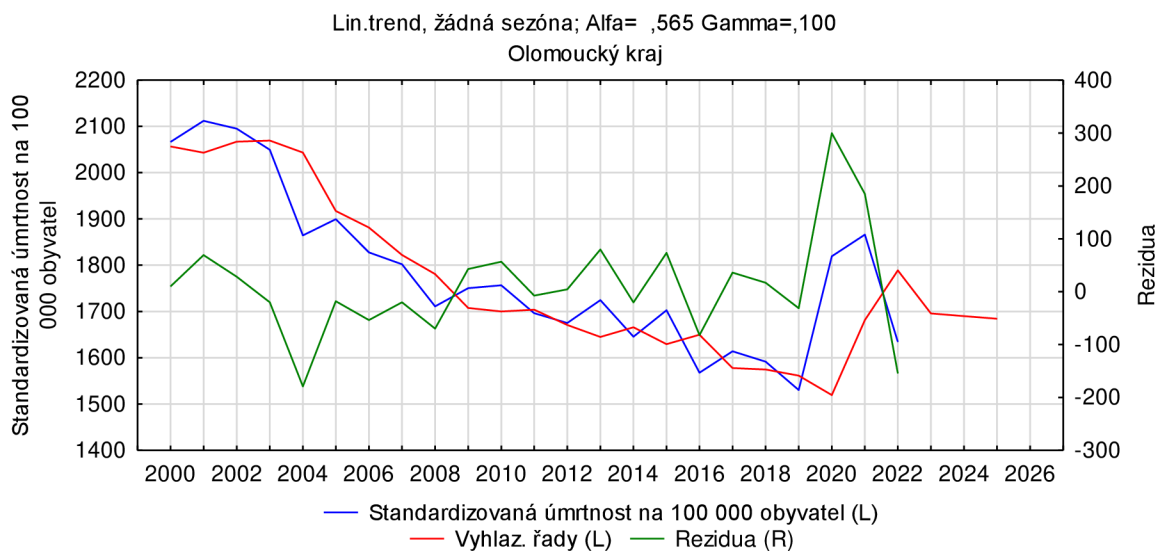
Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 137 Standardizovaná úmrtnost na 100 000 obyvatel v Jihomoravském kraji mezi roky 2000–2022 a predikce do roku 2025

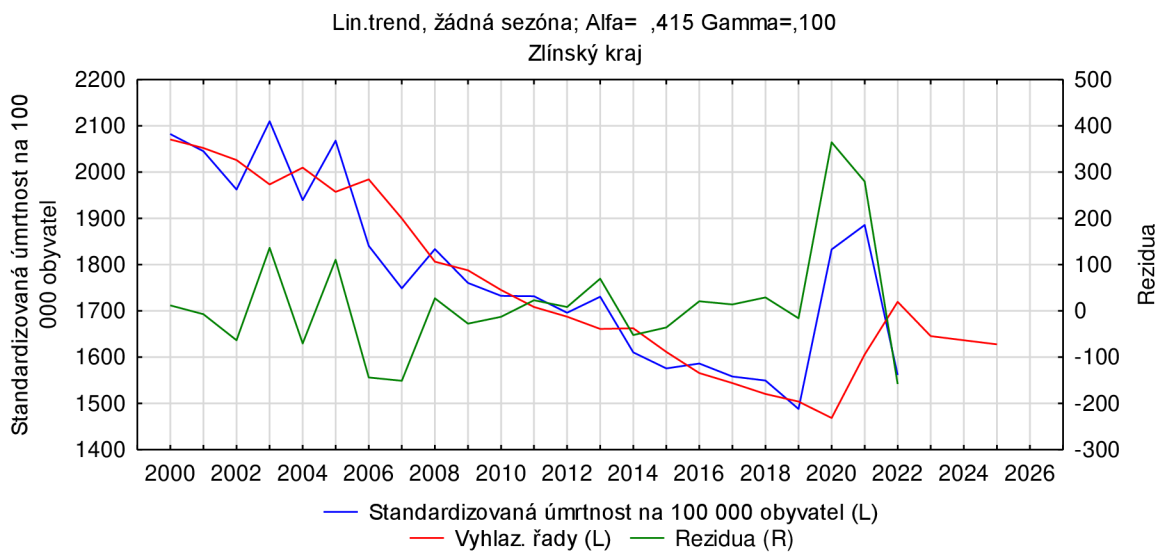
Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 138 Standardizovaná úmrtnost na 100 000 obyvatel v Olomouckém kraji mezi roky 2000–2022 a predikce do roku 2025

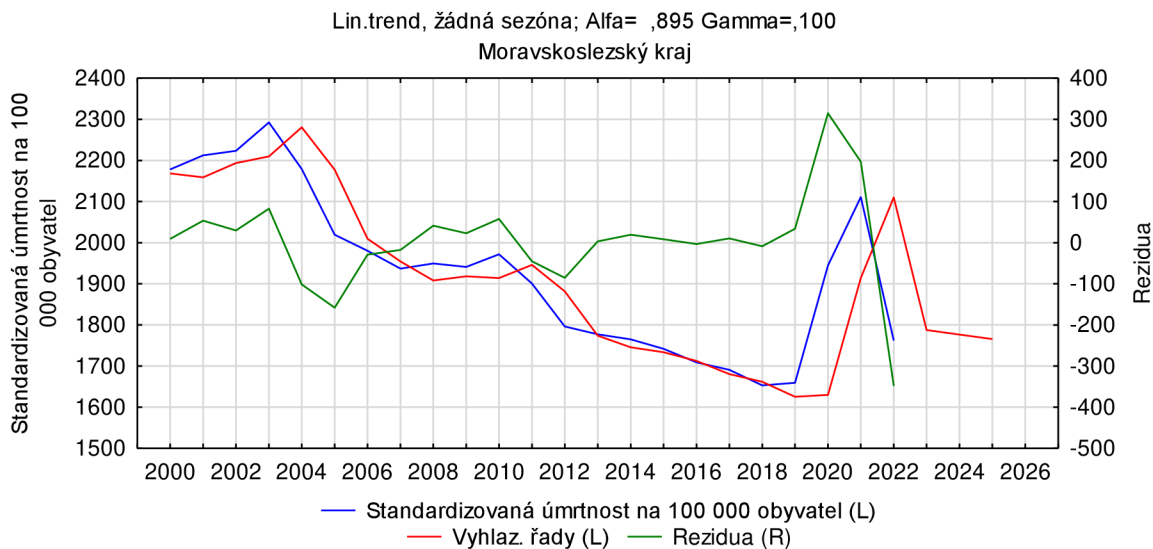
Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 139 Standardizovaná úmrtnost na 100 000 obyvatel ve Zlínském kraji mezi roky 2000–2022 a predikce do roku 2025

Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 140 Standardizovaná úmrtnost na 100 000 obyvatel v Moravskoslezském kraji mezi roky 2000–2022 a predikce do roku 2025

Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 141 Čistý disponibilní důchod domácností na obyvatele v regionech na úrovni NUTS 3 a celé České republiky mezi roky 2000–2022

Území / rok	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Průměr
Česká republika	123003	132309	138427	144455	152363	161016	171590	181214	192338	196776	198395	199927	202612	202649	209278	216602	223627	238816	253927	269643	275125	295155	326752	204609
Hlavní město Praha	162894	178084	188987	200842	211183	220263	237921	246545	257876	260847	270186	270268	267608	270661	277395	282964	298706	339541	345771	352005	354855	393259	423290	274433
Středočeský kraj	129663	137953	149592	158644	164988	172285	183764	195689	203805	213025	216090	216792	229714	221054	224851	229059	243461	250925	271720	290048	279629	305033	340037	218601
Jihočeský kraj	121502	129205	132471	140757	148209	155618	168465	174300	188530	189137	185713	188910	189316	188933	198604	204178	210004	222770	238692	250957	260531	280753	312069	194766
Plzeňský kraj	123000	133679	139225	142895	153433	159870	168964	181343	192667	194396	195980	197635	201951	205466	209126	221733	221473	235470	245932	267189	274419	293379	323108	203580
Karlovarský kraj	122581	125859	129674	136100	139154	146497	154255	160523	167595	176989	176998	178822	176211	179605	186425	195758	202884	221205	231766	245004	245490	255063	296679	184832
Ústecký kraj	114713	122551	122509	128748	134692	142037	152527	157774	169667	176474	176745	177614	175879	175340	178095	185525	193316	202543	219932	237524	251002	263324	292771	180491
Liberecký kraj	120099	129363	136323	139690	144941	153665	163633	170853	176622	182818	186628	184926	185815	187004	194272	201245	209222	218368	233071	248858	255672	267329	295132	190676
Královéhradecký kraj	122598	130761	136654	137307	144733	156268	166100	173735	185678	191724	190086	189441	192646	192869	201169	209629	212288	227751	244866	266544	270467	285682	314370	197538
Pardubický kraj	112537	120794	126975	132222	139812	150866	157851	168792	179331	183590	181504	185624	190957	191405	201085	207775	213750	225772	240923	253833	263739	278549	311882	192155
Kraj Vysočina	108025	117934	128408	133423	142880	151461	160860	171109	181857	185055	185385	189839	190156	193467	200447	209785	216484	228542	247590	264213	272707	288084	321760	195194
Jihomoravský kraj	117382	127501	130308	135587	147033	154291	161516	175095	186469	190370	194407	193172	197169	201555	208653	217439	218686	231022	245232	265966	274066	291887	323940	199511
Olomoucký kraj	113434	122068	129029	134494	140306	144411	156408	166485	177258	179279	176441	180278	182785	180568	188477	195604	199780	210488	227077	241821	250499	269352	297423	185381
Zlínský kraj	113359	122442	128469	134920	139460	151013	165669	174127	180664	182083	180880	185161	188396	188711	195958	207069	207096	218503	233097	249874	258799	274984	302873	190592
Moravskoslezský kraj	112201	120287	123960	134455	146069	151711	161427	176677	179617	179617	179328	182658	182980	181673	189114	194455	199654	211792	227978	241379	250817	266814	300573	184421

Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 142 Bazický index čistého disponibilního důchodu domácností na obyvatele v regionech na úrovni NUTS 3 a celé České republiky mezi roky 2000–2022

Území / rok	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Rozdíl
Česká republika	100%	108%	113%	117%	124%	131%	140%	147%	156%	160%	161%	163%	165%	165%	170%	176%	182%	194%	206%	219%	224%	240%	266%	166%
Hlavní město Praha	100%	109%	116%	123%	130%	135%	146%	151%	158%	160%	166%	166%	164%	166%	170%	174%	183%	208%	212%	216%	218%	241%	260%	160%
Středočeský kraj	100%	106%	115%	122%	127%	133%	142%	151%	157%	164%	167%	167%	177%	170%	173%	177%	188%	194%	210%	224%	216%	235%	262%	162%
Jihočeský kraj	100%	106%	109%	116%	122%	128%	139%	143%	155%	156%	153%	155%	156%	155%	163%	168%	173%	183%	196%	207%	214%	231%	257%	157%
Plzeňský kraj	100%	109%	113%	116%	125%	130%	137%	147%	157%	158%	159%	161%	164%	167%	170%	180%	180%	191%	200%	217%	223%	239%	263%	163%
Karlovarský kraj	100%	103%	106%	111%	114%	120%	126%	131%	137%	144%	144%	146%	144%	147%	152%	160%	166%	180%	189%	200%	200%	208%	242%	142%
Ústecký kraj	100%	107%	107%	112%	117%	124%	133%	138%	148%	154%	154%	155%	153%	153%	155%	162%	169%	177%	192%	207%	219%	230%	255%	155%
Liberecký kraj	100%	108%	114%	116%	121%	128%	136%	142%	147%	152%	155%	154%	155%	156%	162%	168%	174%	182%	194%	207%	213%	223%	246%	146%
Královéhradecký kraj	100%	107%	111%	112%	118%	127%	135%	142%	151%	156%	155%	155%	157%	157%	164%	171%	173%	186%	200%	217%	221%	233%	256%	156%
Pardubický kraj	100%	107%	113%	117%	124%	134%	140%	150%	159%	163%	161%	165%	170%	170%	179%	185%	190%	201%	214%	226%	234%	248%	277%	177%
Kraj Vysočina	100%	109%	119%	124%	132%	140%	149%	158%	168%	171%	172%	176%	176%	179%	186%	194%	200%	212%	229%	245%	252%	267%	298%	198%
Jihomoravský kraj	100%	109%	111%	116%	125%	131%	138%	149%	159%	162%	166%	165%	168%	172%	178%	185%	186%	197%	209%	227%	233%	249%	276%	176%
Olomoucký kraj	100%	108%	114%	119%	124%	127%	138%	147%	156%	158%	156%	159%	161%	159%	166%	172%	176%	186%	200%	213%	221%	237%	262%	162%
Zlínský kraj	100%	108%	113%	119%	123%	133%	146%	154%	159%	161%	160%	163%	166%	166%	173%	183%	183%	193%	206%	220%	228%	243%	267%	167%
Moravskoslezský kraj	100%	107%	110%	112%	120%	130%	135%	144%	157%	160%	160%	163%	163%	162%	169%	173%	178%	189%	203%	215%	224%	238%	268%	168%

Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 143 Řetězový index čistého disponibilního důchodu domácností na obyvatele v regionech na úrovni NUTS 3 a celé České republiky mezi roky 2000–2022

Území / rok	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Česká republika	x	108%	105%	104%	105%	106%	107%	106%	106%	102%	101%	101%	101%	100%	103%	103%	103%	107%	106%	106%	102%	107%	111%
Hlavní město Praha	x	109%	106%	106%	105%	104%	108%	104%	105%	101%	104%	100%	98%	101%	102%	102%	106%	114%	102%	102%	101%	111%	108%
Středočeský kraj	x	106%	108%	106%	104%	104%	107%	106%	104%	105%	101%	100%	106%	96%	102%	102%	106%	103%	108%	107%	96%	109%	111%
Jihočeský kraj	x	106%	103%	106%	105%	105%	108%	103%	108%	100%	98%	102%	100%	99,8%	105%	103%	103%	106%	107%	105%	104%	108%	111%
Plzeňský kraj	x	109%	104%	103%	107%	104%	106%	107%	106%	101%	101%	101%	102%	102%	102%	106%	99,9%	106%	104%	109%	103%	107%	110%
Karlovarský kraj	x	103%	103%	105%	102%	105%	105%	104%	104%	106%	100%	101%	99%	102%	104%	105%	104%	109%	105%	106%	100%	104%	116%
Ústecký kraj	x	107%	99,97%	105%	105%	105%	107%	103%	108%	104%	100%	100%	99%	99,7%	102%	104%	104%	105%	109%	108%	106%	105%	111%
Liberecký kraj	x	108%	105%	102%	104%	106%	106%	104%	103%	104%	102%	99%	100%	101%	104%	104%	104%	104%	107%	107%	103%	105%	110%
Královéhradecký kraj	x	107%	105%	100%	105%	108%	106%	105%	107%	103%	99%	99,7%	102%	100%	104%	104%	101%	107%	108%	109%	101%	106%	110%
Pardubický kraj	x	107%	105%	104%	106%	108%	105%	107%	106%	102%	99%	102%	103%	100%	105%	103%	103%	106%	107%	105%	104%	106%	112%
Kraj Vysočina	x	109%	109%	104%	107%	106%	106%	106%	106%	102%	100%	102%	100%	102%	104%	105%	103%	106%	108%	107%	103%	106%	112%
Jihomoravský kraj	x	109%	102%	104%	108%	105%	105%	108%	106%	102%	102%	99%	102%	102%	104%	104%	101%	106%	106%	108%	103%	107%	111%
Olomoucký kraj	x	108%	106%	104%	104%	103%	108%	106%	106%	101%	98%	102%	101%	99%	104%	104%	102%	105%	108%	106%	104%	108%	110%
Zlínský kraj	x	108%	105%	105%	103%	108%	110%	105%	104%	101%	99%	102%	102%	100%	104%	106%	100%	106%	107%	107%	104%	106%	110%
Moravskoslezský kraj	x	107%	103%	102%	107%	109%	104%	106%	109%	102%	99,8%	102%	100%	99%	104%	103%	103%	106%	108%	106%	104%	106%	113%

Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 144 Hrubý domácí produkt na obyvatele v regionech na úrovni NUTS 3 a celé České republiky mezi roky 2000–2022

Území / rok	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Průměr
Česká republika	232299	252257	263802	276764	301678	321045	343918	373888	387630	376907	379650	387011	389076	394151	412908	438718	454022	482622	509180	542818	533556	571051	634993	402606
Hlavní město Praha	457757	511246	558888	597973	655153	708200	758020	836939	870291	838080	862444	856151	858559	876359	911777	975271	1009835	1061767	1136994	1202237	1173010	1294631	1453579	889790
Středočeský kraj	231894	248375	263397	268560	291625	297922	327085	353798	364982	343466	334970	349676	352340	348241	370779	391625	413124	439282	450733	498535	466527	488821	557641	367539
Jihočeský kraj	218653	232612	239000	245946	266082	286132	302649	316540	318904	315357	312784	315115	323248	325171	334700	351908	360689	388721	407696	436248	437479	451651	480506	333382
Plzeňský kraj	217339	236597	244227	259292	291983	298889	327285	343401	334946	340058	345546	353913	345611	362226	381445	401079	414514	439561	459122	476656	467511	502959	553512	365116
Karlovarský kraj	198927	207201	215386	224666	234576	242778	249888	271078	271316	273170	266167	270583	268021	271486	278928	287508	295863	315090	324490	339402	327832	339882	377886	276179
Ústecký kraj	192463	204546	210370	225235	241738	256541	273508	290732	298837	302609	292167	293426	296217	294304	302959	328369	326270	343902	355678	387443	374693	394649	440737	301191
Liberecký kraj	212317	228145	232639	225598	241241	266485	280680	289290	292223	280704	285941	292973	296158	301907	318858	336360	346725	369436	387199	412381	404018	420437	457749	312151
Královéhradecký kraj	216036	230209	233524	241642	263174	274548	286588	312744	320260	319188	318478	323559	324940	332914	348303	372872	392482	427537	447849	480583	480648	507704	543106	347778
Pardubický kraj	198035	212988	219722	229804	247050	256034	280473	306230	309541	299856	302305	317340	300829	308073	327801	346772	360648	389192	408435	427003	437046	450941	513222	323884
Kraj Vysočina	191152	215006	221093	229670	244066	263171	282186	308831	305177	302964	299891	313878	321295	325700	341723	354802	368002	393460	403940	434819	448214	460107	474282	326236
Jihomoravský kraj	209642	228794	237324	251717	271252	285029	306324	338975	365978	352562	355167	363284	368337	382527	389046	415760	422688	447205	480770	513061	519667	557086	624757	377694
Olomoucký kraj	184223	196872	198792	210323	230997	234705	246319	267878	279771	274629	279429	290648	293249	295367	311025	332055	345770	372595	392513	419386	422586	452670	503709	305892
Zlínský kraj	189315	206121	212883	223012	237450	255738	279520	301566	324093	315167	312807	322348	322790	330503	356565	372940	385553	411341	425184	460131	449542	480596	524888	334785
Moravskoslezský kraj	179281	195097	199761	208958	236455	263457	277145	302894	317645	300665	307469	323213	327488	319227	341300	358407	371721	390391	415600	424278	410195	445188	499813	322419

Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 145 Bazický index hrubého domácího produktu na obyvatele v regionech na úrovni NUTS 3 a celé České republiky mezi roky 2000–2022

Území / rok	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Rozdíl
Česká republika	100%	109%	114%	119%	130%	138%	148%	161%	167%	162%	163%	167%	170%	178%	189%	195%	208%	219%	234%	230%	246%	273%	173%	
Hlavní město Praha	100%	112%	122%	131%	143%	155%	166%	183%	190%	183%	188%	187%	188%	191%	199%	213%	221%	232%	248%	263%	256%	283%	318%	218%
Středočeský kraj	100%	107%	114%	116%	126%	128%	141%	153%	157%	148%	144%	151%	152%	150%	160%	169%	178%	189%	194%	215%	201%	211%	240%	140%
Jihočeský kraj	100%	106%	109%	112%	122%	131%	138%	145%	146%	144%	143%	144%	148%	149%	153%	161%	165%	178%	186%	200%	200%	207%	220%	120%
Plzeňský kraj	100%	109%	112%	119%	134%	138%	151%	158%	154%	156%	159%	163%	159%	167%	176%	185%	191%	202%	211%	219%	215%	231%	255%	155%
Karlovarský kraj	100%	104%	108%	113%	118%	122%	126%	136%	136%	137%	134%	136%	135%	136%	140%	145%	149%	158%	163%	171%	165%	171%	190%	90%
Ústecký kraj	100%	106%	109%	117%	126%	133%	142%	151%	155%	157%	152%	152%	154%	153%	157%	171%	170%	179%	185%	201%	195%	205%	229%	129%
Liberecký kraj	100%	107%	110%	106%	114%	126%	132%	136%	138%	132%	135%	138%	139%	142%	150%	158%	163%	174%	182%	194%	190%	198%	216%	116%
Královéhradecký kraj	100%	107%	108%	112%	122%	127%	133%	145%	148%	148%	147%	150%	150%	154%	161%	173%	182%	198%	207%	222%	222%	235%	251%	151%
Pardubický kraj	100%	108%	111%	116%	125%	129%	142%	155%	156%	151%	153%	160%	152%	156%	166%	175%	182%	197%	206%	216%	221%	228%	259%	159%
Kraj Vysočina	100%	112%	116%	120%	128%	138%	148%	162%	160%	158%	157%	164%	168%	170%	179%	186%	193%	206%	211%	227%	234%	241%	248%	148%
Jihomoravský kraj	100%	109%	113%	120%	129%	136%	146%	162%	175%	168%	169%	173%	176%	182%	186%	198%	202%	213%	229%	245%	248%	266%	298%	198%
Olomoucký kraj	100%	107%	108%	114%	125%	127%	134%	145%	152%	149%	152%	158%	159%	160%	169%	180%	188%	202%	213%	228%	229%	246%	273%	173%
Zlínský kraj	100%	109%	112%	118%	125%	135%	148%	159%	171%	166%	165%	170%	171%	175%	188%	197%	204%	217%	225%	243%	237%	254%	277%	177%
Moravskoslezský kraj	100%	109%	111%	117%	132%	147%	155%	169%	177%	168%	172%	180%	183%	178%	190%	200%	207%	218%	232%	237%	229%	248%	279%	179%

Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 146 Řetězový index hrubého domácího produktu na obyvatele v regionech na úrovni NUTS 3 a celé České republiky mezi roky 2000–2022

Území / rok	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Česká republika	x	109%	105%	105%	109%	106%	107%	109%	104%	97%	101%	102%	101%	101%	105%	106%	103%	106%	106%	107%	98%	107%	111%
Hlavní město Praha	x	112%	109%	107%	110%	108%	107%	110%	104%	96%	103%	99%	100%	102%	104%	107%	104%	105%	107%	106%	98%	110%	112%
Středočeský kraj	x	107%	106%	102%	109%	102%	110%	108%	103%	94%	98%	104%	101%	99%	106%	106%	105%	106%	103%	111%	94%	105%	114%
Jihočeský kraj	x	106%	103%	103%	108%	108%	106%	105%	101%	99%	99%	101%	103%	101%	103%	105%	102%	108%	105%	107%	100%	103%	106%
Plzeňský kraj	x	109%	103%	106%	113%	102%	110%	105%	98%	102%	102%	102%	98%	105%	105%	105%	103%	106%	104%	104%	98%	108%	110%
Karlovarský kraj	x	104%	104%	104%	104%	103%	103%	108%	100%	101%	97%	102%	99%	101%	103%	103%	103%	106%	103%	105%	97%	104%	111%
Ústecký kraj	x	106%	103%	107%	107%	106%	107%	106%	103%	101%	97%	100%	101%	99%	103%	108%	99%	105%	103%	109%	97%	105%	112%
Liberecký kraj	x	107%	102%	97%	107%	110%	105%	103%	101%	96%	102%	102%	101%	102%	106%	105%	103%	107%	105%	107%	98%	104%	109%
Královéhradecký kraj	x	107%	101%	103%	109%	104%	104%	109%	102%	99,7%	99,8%	102%	100%	102%	105%	107%	105%	109%	105%	107%	100%	106%	107%
Pardubický kraj	x	108%	103%	105%	108%	104%	110%	109%	101%	97%	101%	105%	95%	102%	106%	106%	104%	108%	105%	105%	102%	103%	114%
Kraj Vysočina	x	112%	103%	104%	106%	108%	107%	109%	99%	99%	99%	105%	102%	101%	105%	104%	104%	107%	103%	108%	103%	103%	103%
Jihomoravský kraj	x	109%	104%	106%	108%	105%	107%	111%	108%	96%	101%	102%	101%	104%	102%	107%	102%	106%	108%	107%	101%	107%	112%
Olomoucký kraj	x	107%	101%	106%	110%	102%	105%	109%	104%	98%	102%	104%	101%	101%	105%	107%	104%	108%	105%	107%	101%	107%	111%
Zlínský kraj	x	109%	103%	105%	106%	108%	109%	108%	107%	97%	99%	103%	100%	102%	108%	105%	103%	107%	103%	108%	98%	107%	109%
Moravskoslezský kraj	x	109%	102%	105%	113%	111%	105%	109%	105%	95%	102%	105%	101%	97%	107%	105%	104%	105%	106%	102%	97%	109%	112%

Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 147 Index stáří v regionech na úrovni NUTS 3 a celé České republiky mezi roky 2000–2022

Území / rok	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Průměr
Česká republika	85,5	87,2	89,2	91,6	94,0	97,0	100,2	102,4	105,1	107,0	107,8	110,4	113,3	115,7	117,4	119,0	120,7	122,1	123,2	124,6	125,5	128,1	126,1	109,3
Hlavní město Praha	120,6	122,3	123,4	125,0	125,8	126,9	128,8	129,4	130,0	129,5	127,6	129,7	129,2	128,3	125,8	123,8	122,4	120,9	119,6	119,1	118,9	123,4	116,4	124,6
Středočeský kraj	90,0	90,5	91,5	92,8	93,6	94,5	95,5	95,3	95,6	95,4	94,8	95,9	97,4	98,8	99,6	100,5	101,5	102,5	103,0	103,9	104,4	105,4	103,5	97,6
Jihočeský kraj	82,0	84,0	86,4	88,8	91,2	94,5	97,7	100,2	103,2	105,5	106,8	109,8	113,2	116,0	118,4	120,4	122,9	125,0	127,0	129,3	130,8	133,6	132,8	109,5
Plzeňský kraj	91,1	92,9	94,6	96,9	99,9	102,9	105,5	107,3	110,1	112,3	113,4	116,6	119,2	121,8	123,8	125,3	126,7	128,3	129,7	130,5	131,8	134,3	130,6	115,0
Karlovarský kraj	70,6	72,7	74,4	77,5	80,7	84,9	88,4	90,9	93,7	96,3	98,1	103,4	108,7	113,4	117,5	121,9	126,3	129,6	132,4	134,5	136,5	141,8	139,5	105,8
Ústecký kraj	71,8	73,4	74,5	75,7	77,6	80,2	83,0	85,0	87,6	90,0	91,2	96,0	100,8	105,1	108,5	111,7	115,0	117,5	120,1	122,7	124,2	128,4	128,5	98,6
Liberecký kraj	76,1	77,2	78,5	80,5	82,7	85,8	89,0	91,2	94,1	96,0	97,1	100,7	105,2	109,1	112,5	115,8	118,4	120,8	122,6	124,3	124,9	128,5	127,0	102,5
Královéhradecký kraj	88,9	90,6	92,9	95,0	97,5	100,3	103,7	106,1	109,6	111,7	113,4	116,5	120,5	123,6	126,4	129,3	132,0	134,4	136,3	138,8	140,7	142,9	141,6	117,1
Pardubický kraj	83,5	85,1	87,3	89,7	92,2	95,1	98,1	100,6	103,7	106,2	107,1	110,0	113,1	116,1	118,3	120,6	122,5	124,9	126,5	127,8	128,7	130,6	128,5	109,4
Kraj Vysočina	79,5	81,8	84,5	87,3	90,3	93,6	97,4	100,6	104,5	107,5	109,6	112,6	116,2	119,6	122,1	124,2	126,7	128,7	130,4	131,6	132,8	134,5	133,2	110,8
Jihomoravský kraj	89,7	91,9	94,1	96,7	99,1	102,4	106,1	108,9	112,3	114,2	114,8	116,1	118,4	120,2	121,2	122,0	122,9	123,5	123,6	124,5	125,1	125,5	123,6	112,9
Olomoucký kraj	82,4	84,0	86,4	89,3	92,9	96,5	100,3	103,5	107,1	109,4	110,3	112,9	116,5	119,5	122,1	123,9	126,4	128,1	130,2	132,5	133,7	136,3	136,3	112,2
Zlínský kraj	82,9	85,3	88,4	92,0	95,6	99,4	103,7	107,2	110,8	113,6	115,7	117,8	121,1	123,6	126,3	128,6	131,1	133,0	134,8	137,2	138,2	140,8	141,0	116,0
Moravskoslezský kraj	71,9	74,3	76,9	80,1	83,6	88,6	93,5	97,2	101,2	104,3	105,8	108,6	112,5	116,0	118,9	121,5	124,5	126,9	128,9	131,0	132,3	135,9	136,6	107,4

Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 148 Bazický index indexu stáří v regionech na úrovni NUTS 3 a celé České republiky mezi roky 2000–2022

Území / rok	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Rozdíl
Česká republika	100%	102%	104%	107%	110%	113%	117%	120%	123%	125%	126%	129%	133%	135%	137%	139%	141%	143%	144%	146%	147%	150%	147%	147%
Hlavní město Praha	100%	101%	102%	104%	104%	105%	107%	107%	108%	107%	106%	107%	107%	106%	104%	103%	101%	100%	99%	99%	99%	102%	96%	96%
Středočeský kraj	100%	101%	102%	103%	104%	105%	106%	106%	106%	106%	105%	107%	108%	110%	111%	112%	113%	114%	114%	115%	116%	117%	115%	115%
Jihočeský kraj	100%	102%	105%	108%	111%	115%	119%	122%	126%	129%	130%	134%	138%	141%	144%	147%	150%	152%	155%	158%	159%	163%	162%	162%
Plzeňský kraj	100%	102%	104%	106%	110%	113%	116%	118%	121%	123%	125%	128%	131%	134%	136%	138%	139%	141%	142%	143%	145%	147%	143%	143%
Karlovarský kraj	100%	103%	105%	110%	114%	120%	125%	129%	133%	136%	139%	146%	154%	161%	166%	173%	179%	183%	187%	190%	193%	201%	197%	197%
Ústecký kraj	100%	102%	104%	105%	108%	112%	116%	118%	122%	125%	127%	134%	140%	146%	151%	156%	160%	164%	167%	171%	173%	179%	179%	179%
Liberecký kraj	100%	101%	103%	106%	109%	113%	117%	120%	124%	126%	128%	132%	138%	143%	148%	152%	156%	159%	161%	163%	164%	169%	167%	167%
Královéhradecký kraj	100%	102%	104%	107%	110%	113%	117%	119%	123%	126%	128%	131%	136%	139%	142%	145%	148%	151%	153%	156%	158%	161%	159%	159%
Pardubický kraj	100%	102%	105%	107%	110%	114%	118%	121%	124%	127%	128%	132%	135%	139%	142%	144%	147%	150%	151%	153%	154%	156%	154%	154%
Kraj Vysočina	100%	103%	106%	110%	114%	118%	123%	127%	131%	135%	138%	142%	146%	150%	154%	156%	159%	162%	164%	166%	167%	169%	168%	168%
Jihomoravský kraj	100%	102%	105%	108%	110%	114%	118%	121%	125%	127%	128%	129%	132%	134%	135%	136%	137%	138%	138%	139%	139%	140%	138%	138%
Olomoucký kraj	100%	102%	105%	108%	113%	117%	122%	126%	130%	133%	134%	137%	141%	145%	148%	150%	153%	155%	158%	161%	162%	166%	165%	165%
Zlínský kraj	100%	103%	107%	111%	115%	120%	125%	129%	134%	137%	139%	142%	146%	149%	152%	155%	158%	160%	163%	165%	167%	170%	170%	170%
Moravskoslezský kraj	100%	103%	107%	111%	116%	123%	130%	135%	141%	145%	147%	151%	156%	161%	165%	169%	173%	176%	179%	182%	184%	189%	190%	190%

Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 149 Řetězový index indexu stáří v regionech na úrovni NUTS 3 a celé České republiky mezi roky 2000–2022

Území / rok	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Česká republika	x	102%	102%	103%	103%	103%	103%	102%	103%	102%	101%	102%	103%	102%	101%	101%	101%	101%	101%	101%	101%	102%	98%
Hlavní město Praha	x	101%	101%	101%	101%	101%	102%	100%	100%	100%	99%	102%	100%	99%	98%	98%	99%	99%	99%	100%	100%	104%	94%
Středočeský kraj	x	101%	101%	101%	101%	101%	101%	100%	100%	100%	99%	101%	102%	101%	101%	101%	101%	101%	101%	101%	100%	101%	98%
Jihočeský kraj	x	102%	103%	103%	103%	104%	103%	103%	103%	102%	101%	103%	103%	102%	102%	102%	102%	102%	102%	102%	101%	102%	99%
Plzeňský kraj	x	102%	102%	102%	103%	103%	102%	102%	103%	102%	101%	103%	102%	102%	102%	101%	101%	101%	101%	101%	101%	101%	97%
Karlovarský kraj	x	103%	102%	104%	104%	105%	104%	103%	103%	103%	102%	105%	105%	104%	104%	104%	104%	103%	102%	102%	102%	104%	98%
Ústecký kraj	x	102%	101%	102%	103%	103%	104%	102%	103%	103%	101%	105%	105%	104%	103%	103%	103%	102%	102%	102%	101%	103%	100%
Liberecký kraj	x	101%	102%	103%	103%	104%	104%	102%	103%	102%	101%	104%	104%	104%	103%	103%	102%	102%	102%	101%	101%	103%	99%
Královéhradecký kraj	x	102%	103%	102%	103%	103%	103%	102%	103%	102%	102%	103%	103%	103%	102%	102%	102%	102%	101%	102%	101%	102%	99%
Pardubický kraj	x	102%	103%	103%	103%	103%	103%	103%	103%	102%	101%	103%	103%	103%	102%	102%	102%	102%	101%	101%	101%	101%	98%
Kraj Vysočina	x	103%	103%	103%	103%	104%	104%	103%	104%	103%	102%	103%	103%	103%	102%	102%	102%	102%	101%	101%	101%	101%	99%
Jihomoravský kraj	x	102%	102%	103%	102%	103%	104%	103%	103%	102%	101%	101%	102%	102%	101%	101%	101%	100%	100%	101%	100%	100%	98%
Olomoucký kraj	x	102%	103%	103%	104%	104%	104%	103%	103%	102%	101%	102%	103%	103%	102%	101%	102%	101%	102%	102%	101%	102%	99,96%
Zlínský kraj	x	103%	104%	104%	104%	104%	104%	103%	103%	103%	102%	102%	103%	102%	102%	102%	102%	101%	101%	102%	101%	102%	100%
Moravskoslezský kraj	x	103%	104%	104%	104%	106%	106%	104%	104%	103%	101%	103%	104%	103%	102%	102%	102%	102%	102%	102%	101%	103%	101%

Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 150 Naděje dožití v regionech na úrovni NUTS 3 a celé České republiky mezi roky 2001–2021

Území / rok	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Průměr
Česká republika	72,0	72,1	72,1	72,6	72,9	73,4	73,7	74,0	74,2	74,4	74,7	75,0	75,2	75,7	75,6	76,0	76,0	76,1	76,3	75,3	74,1	74,3
Hlavní město Praha	73,7	73,7	74,1	74,7	75,2	75,6	75,9	76,2	76,3	76,5	76,9	77,2	77,4	77,5	77,7	78,1	78,3	78,4	78,2	77,1	77,1	76,5
Středočeský kraj	72,0	71,9	72,0	72,5	73,0	73,5	73,7	74,0	74,3	74,7	74,9	75,1	75,6	76,0	76,1	76,3	76,1	76,3	76,2	75,1	75,4	74,5
Jihočeský kraj	72,3	72,5	72,8	73,2	73,8	74,3	74,2	74,4	74,7	74,9	75,0	75,3	75,6	75,6	76,0	76,4	76,3	76,6	76,2	75,2	75,6	74,8
Plzeňský kraj	72,4	72,3	72,3	73,0	73,5	74,0	74,4	74,5	74,9	75,1	75,2	75,6	76,1	76,1	76,0	76,2	76,2	76,4	76,0	74,7	75,2	74,8
Karlovarský kraj	71,2	71,5	71,3	71,8	72,2	72,6	72,8	72,6	72,7	73,4	74,1	74,3	74,2	74,4	74,6	74,4	74,5	74,9	74,5	72,8	73,2	73,2
Ústecký kraj	70,0	69,7	70,2	70,8	71,2	71,4	71,8	72,1	72,2	72,7	73,0	72,9	73,4	73,8	73,8	74,1	74,2	74,4	73,9	72,7	73,1	72,5
Liberecký kraj	71,4	71,6	72,2	72,6	73,0	73,1	73,2	73,7	74,3	74,7	74,9	74,9	75,2	75,4	75,7	75,7	75,4	76,1	76,0	74,7	74,9	74,2
Královéhradecký kraj	73,1	73,1	73,2	73,9	74,4	74,7	75,1	75,1	75,2	75,4	75,6	75,9	76,2	76,5	76,8	77,2	77,2	77,2	76,8	75,5	75,8	75,4
Pardubický kraj	72,9	72,7	72,9	73,1	73,4	73,8	74,3	74,7	74,7	74,7	74,8	75,2	75,9	76,2	76,3	76,6	76,5	76,6	76,1	75,1	75,6	74,9
Kraj Vysočina	72,9	72,8	73,2	73,4	73,8	74,3	74,5	74,9	75,1	75,4	75,5	75,8	76,2	76,5	77,0	77,0	76,9	76,7	75,9	75,6	76,2	75,2
Jihomoravský kraj	72,6	72,6	72,9	73,1	73,2	73,6	74,2	74,6	74,8	75,2	75,3	75,5	75,9	76,3	76,4	76,5	76,3	76,6	76,3	75,3	75,6	74,9
Olomoucký kraj	71,6	72,1	72,6	73,0	73,2	73,4	73,7	73,8	73,9	74,2	74,4	74,4	74,8	75,1	75,2	75,5	75,6	75,7	75,1	74,1	74,7	74,1
Zlínský kraj	72,1	72,1	71,9	72,0	72,6	73,4	73,4	73,4	73,6	73,8	74,3	74,7	75,0	75,4	75,4	75,5	75,8	75,9	75,1	74,1	75,0	74,0
Moravskoslezský kraj	70,6	70,7	70,9	71,3	71,9	72,2	72,3	72,5	72,7	72,8	73,3	73,7	73,9	74,1	74,2	74,5	74,5	74,5	73,9	72,8	73,2	72,9

Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 151 Bazický index naděje dožití v regionech na úrovni NUTS 3 a celé České republice mezi roky 2001–2021

Území / rok	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Rozdíl
Česká republika	100%	100%	100%	101%	101%	102%	102%	103%	103%	103%	104%	104%	104%	105%	105%	106%	106%	106%	106%	105%	103%	2,9%
Hlavní město Praha	100%	100%	101%	101%	102%	103%	103%	104%	104%	104%	104%	105%	105%	105%	105%	106%	106%	106%	106%	105%	105%	4,7%
Středočeský kraj	100%	100%	100%	101%	101%	102%	102%	103%	103%	104%	104%	104%	105%	105%	106%	106%	106%	106%	106%	104%	105%	4,7%
Jihočeský kraj	100%	100%	101%	101%	102%	103%	103%	103%	103%	104%	104%	104%	105%	105%	105%	106%	106%	106%	105%	104%	105%	4,6%
Plzeňský kraj	100%	100%	100%	101%	101%	102%	103%	103%	103%	104%	104%	104%	105%	105%	105%	105%	105%	105%	105%	103%	104%	3,8%
Karlovarský kraj	100%	100%	100%	101%	101%	102%	102%	102%	102%	103%	104%	104%	104%	105%	105%	105%	105%	105%	105%	102%	103%	2,9%
Ústecký kraj	100%	100%	100%	101%	102%	102%	103%	103%	103%	104%	104%	104%	105%	105%	105%	106%	106%	106%	106%	104%	104%	4,5%
Liberecký kraj	100%	100%	101%	102%	102%	102%	102%	103%	104%	105%	105%	105%	105%	106%	106%	106%	106%	107%	106%	105%	105%	4,8%
Královéhradecký kraj	100%	100%	100%	101%	102%	102%	103%	103%	103%	103%	103%	104%	104%	105%	105%	106%	106%	106%	105%	103%	104%	3,6%
Pardubický kraj	100%	100%	100%	100%	101%	101%	102%	103%	102%	102%	103%	103%	104%	105%	105%	105%	105%	105%	104%	103%	104%	3,7%
Kraj Vysočina	100%	100%	100%	101%	101%	102%	102%	103%	103%	103%	104%	104%	104%	105%	106%	106%	105%	105%	104%	104%	105%	4,5%
Jihomoravský kraj	100%	100%	100%	101%	101%	101%	102%	103%	103%	104%	104%	104%	105%	105%	105%	105%	105%	106%	105%	104%	104%	4,1%
Olomoucký kraj	100%	101%	101%	102%	102%	102%	103%	103%	103%	104%	104%	104%	104%	105%	105%	105%	105%	106%	105%	103%	104%	4,3%
Zlínský kraj	100%	100%	100%	100%	101%	102%	102%	102%	102%	102%	103%	104%	104%	105%	105%	105%	105%	105%	104%	103%	104%	4,0%
Moravskoslezský kraj	100%	100%	100%	101%	102%	102%	102%	103%	103%	103%	104%	104%	105%	105%	105%	105%	106%	106%	105%	103%	104%	3,7%

Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 152 Řetězový index naděje dožití v regionech na úrovni NUTS 3 a celé České republice mezi roky 2001–2021

Území / rok	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	
Česká republika	x	100%	99,98%	101%	100%	101%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	101%	99,9%	101%	99,9%	100%	100%	99%	98%	
Hlavní město Praha	x	100%	101%	101%	101%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	99,7%	99%	100%
Středočeský kraj	x	99,9%	100%	101%	101%	101%	100%	100%	100%	101%	100%	100%	101%	101%	100%	100%	99,8%	100%	99,8%	99%	100%	
Jihočeský kraj	x	100%	100%	100%	101%	101%	99,95%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	99,997%	101%	100%	99,9%	100%	99%	99%	101%	
Plzeňský kraj	x	99,8%	99,9%	101%	101%	101%	100%	100%	101%	100%	100%	100%	101%	100%	99,8%	100%	100%	100%	99%	98%	101%	
Karlovarský kraj	x	100%	99,8%	101%	101%	101%	100%	99,7%	100%	101%	101%	100%	99,9%	100%	100%	99,8%	100%	101%	99%	98%	101%	
Ústecký kraj	x	99,7%	101%	101%	101%	100%	101%	100%	100%	101%	100%	99,98%	101%	101%	100%	100%	100%	100%	99%	98%	101%	
Liberecký kraj	x	100%	101%	101%	101%	100%	100%	101%	101%	101%	100%	99,98%	100%	100%	100%	100,0%	99,7%	101%	99,9%	98%	100%	
Královéhradecký kraj	x	99,97%	100%	101%	101%	100%	101%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	101%	100%	99,9%	99,6%	98%	100%	
Pardubický kraj	x	99,7%	100%	100%	100%	101%	101%	101%	99,9%	100%	100%	100%	101%	100%	100%	100%	99,9%	100%	99%	99%	101%	
Kraj Vysočina	x	99,9%	101%	100%	100%	101%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	101%	100%	101%	99,9%	99,9%	99,7%	99%	99,6%	101%	
Jihomoravský kraj	x	99,97%	101%	100%	100%	100%	101%	100%	100%	100%	100%	100%	101%	100%	100%	100%	99,8%	100%	99,7%	99%	100%	
Olomoucký kraj	x	101%	101%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	99,96%	101%	100%	100%	100%	100%	100%	99%	99%	101%	
Zlínský kraj	x	99,97%	99,8%	100%	101%	101%	100%	100%	100%	100%	101%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	99%	99%	101%	
Moravskoslezský kraj	x	100%	100%	101%	101%	100%	100%	100%	100%	100%	101%	101%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	99%	99%	101%	

Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 153 Nově hlášené případy pracovní neschopnosti na 100 pojištěných v regionech na úrovni NUTS 3 a celé České republiky mezi roky 2005–2022

Území / rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Průměr
Česká republika	68,2	60,2	59,3	48,6	33,9	30,7	30,1	27,4	30,0	29,5	34,7	35,7	36,6	39,1	40,5	51,0	58,5	72,8	43,7
Hlavní město Praha	59,2	52,2	51,1	42,2	32,7	29,2	28,4	23,8	25,7	25,8	29,4	30,1	30,3	31,9	33,5	38,8	43,6	57,1	36,9
Středočeský kraj	67,3	60,0	59,0	49,5	36,3	32,2	31,4	29,0	31,5	31,4	36,6	38,0	39,2	42,1	43,4	52,9	63,7	79,3	45,7
Jihočeský kraj	73,0	63,6	63,1	50,8	34,9	32,3	31,5	30,4	34,3	33,0	39,3	40,4	41,1	43,3	44,0	55,8	65,0	78,3	47,4
Plzeňský kraj	76,8	65,9	64,6	54,4	37,3	33,8	34,4	33,7	35,6	35,5	42,5	42,9	43,8	46,1	46,4	56,1	68,8	82,9	50,1
Karlovarský kraj	72,6	63,6	63,1	53,1	34,9	32,3	32,3	31,4	33,4	34,3	41,3	40,9	40,7	44,7	45,6	52,9	64,3	78,5	47,8
Ústecký kraj	65,4	58,1	58,5	48,8	32,7	30,0	29,9	28,0	30,9	30,5	36,1	38,2	39,1	42,7	44,3	55,0	66,6	82,6	45,4
Liberecký kraj	74,3	66,4	65,0	54,0	36,7	32,8	32,5	32,1	35,7	34,8	40,4	43,2	44,3	48,1	49,8	63,7	72,9	89,5	50,9
Královéhradecký kraj	72,3	62,6	62,8	48,8	33,6	30,5	30,7	28,7	31,5	30,2	36,0	38,5	40,6	44,0	45,7	58,2	67,8	82,0	46,9
Pardubický kraj	70,5	63,1	61,4	49,7	33,6	30,6	30,6	28,5	30,8	30,5	36,6	37,3	38,5	41,8	42,9	54,1	65,8	80,7	45,9
Kraj Vysočina	74,3	64,4	64,1	51,6	33,7	31,7	30,9	28,7	32,1	31,1	37,6	38,3	39,2	42,2	42,8	57,4	61,6	77,6	46,6
Jihomoravský kraj	68,7	61,8	59,8	48,0	33,4	29,7	28,8	26,8	29,6	28,9	33,5	34,2	35,4	37,8	38,9	48,6	56,2	71,5	42,9
Olomoucký kraj	68,6	61,0	59,4	48,6	31,7	28,2	26,7	25,4	27,3	26,1	32,7	34,0	35,2	37,5	39,5	55,3	61,8	76,9	43,1
Zlínský kraj	70,7	62,9	61,3	50,3	33,4	30,8	28,9	27,0	29,9	29,0	35,5	35,9	37,6	39,1	41,3	59,2	62,4	78,2	45,2
Moravskoslezský kraj	70,6	62,5	63,9	52,1	33,8	32,0	31,7	28,3	31,5	30,4	36,0	37,5	38,4	41,4	43,1	59,7	65,6	77,5	46,4

Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 154 Bazický index nově hlášených případů pracovní neschopnosti na 100 pojištěných v regionech na úrovni NUTS 3 a celé České republiky mezi roky 2005–2022

Území / rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Rozdíl
Česká republika	100%	88%	87%	71%	50%	45%	44%	40%	44%	43%	51%	52%	54%	57%	59%	75%	86%	107%	7%
Hlavní město Praha	100%	88%	86%	71%	55%	49%	48%	40%	43%	44%	50%	51%	51%	54%	57%	65%	74%	97%	-3%
Středočeský kraj	100%	89%	88%	74%	54%	48%	47%	43%	47%	47%	54%	56%	58%	63%	64%	79%	95%	118%	18%
Jihočeský kraj	100%	87%	86%	70%	48%	44%	43%	42%	47%	45%	54%	55%	56%	59%	60%	77%	89%	107%	7%
Plzeňský kraj	100%	86%	84%	71%	49%	44%	45%	44%	46%	46%	55%	56%	57%	60%	60%	73%	90%	108%	8%
Karlovarský kraj	100%	88%	87%	73%	48%	44%	45%	43%	46%	47%	57%	56%	56%	62%	63%	73%	89%	108%	8%
Ústecký kraj	100%	89%	90%	75%	50%	46%	46%	43%	47%	47%	55%	58%	60%	65%	68%	84%	102%	126%	26%
Liberecký kraj	100%	89%	87%	73%	49%	44%	44%	43%	48%	47%	54%	58%	60%	65%	67%	86%	98%	120%	20%
Královéhradecký kraj	100%	87%	87%	68%	47%	42%	42%	40%	44%	42%	50%	53%	56%	61%	63%	81%	94%	113%	13%
Pardubický kraj	100%	89%	87%	70%	48%	43%	43%	40%	44%	43%	52%	53%	55%	59%	61%	77%	93%	115%	15%
Kraj Vysočina	100%	87%	86%	69%	45%	43%	42%	39%	43%	42%	51%	52%	53%	57%	58%	77%	83%	104%	4%
Jihomoravský kraj	100%	90%	87%	70%	49%	43%	42%	39%	43%	42%	49%	50%	51%	55%	57%	71%	82%	104%	4%
Olomoucký kraj	100%	89%	87%	71%	46%	41%	39%	37%	40%	38%	48%	50%	51%	55%	58%	81%	90%	112%	12%
Zlínský kraj	100%	89%	87%	71%	47%	44%	41%	38%	42%	41%	50%	51%	53%	55%	58%	84%	88%	111%	11%
Moravskoslezský kraj	100%	89%	90%	74%	48%	45%	45%	40%	45%	43%	51%	53%	54%	59%	61%	85%	93%	110%	10%

Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 155 Řetězový index nově hlášených případů pracovní neschopnosti na 100 pojištěných v regionech na úrovni NUTS 3 a celé České republiky mezi roky 2005–2022

Území / rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Česká republika	x	88%	99%	82%	70%	91%	98%	91%	109%	98%	118%	103%	102%	107%	104%	126%	115%	124%
Hlavní město Praha	x	88%	98%	83%	77%	89%	97%	84%	108%	100%	114%	102%	100%	105%	105%	116%	113%	131%
Středočeský kraj	x	89%	98%	84%	73%	89%	98%	92%	108%	99,6%	117%	104%	103%	107%	103%	122%	120%	125%
Jihočeský kraj	x	87%	99%	81%	69%	93%	98%	96%	113%	96%	119%	103%	102%	105%	102%	127%	116%	121%
Plzeňský kraj	x	86%	98%	84%	69%	91%	102%	98%	106%	99,9%	120%	101%	102%	105%	101%	121%	123%	121%
Karlovarský kraj	x	88%	99%	84%	66%	92%	100%	97%	106%	103%	120%	99%	99,6%	110%	102%	116%	122%	122%
Ústecký kraj	x	89%	101%	83%	67%	92%	99,8%	93%	111%	99%	118%	106%	102%	109%	104%	124%	121%	124%
Liberecký kraj	x	89%	98%	83%	68%	89%	99%	99%	111%	97%	116%	107%	103%	109%	104%	128%	114%	123%
Královéhradecký kraj	x	87%	100%	78%	69%	91%	101%	93%	110%	96%	119%	107%	105%	108%	104%	127%	116%	121%
Pardubický kraj	x	89%	97%	81%	68%	91%	100%	93%	108%	99%	120%	102%	103%	109%	102%	126%	122%	123%
Kraj Vysočina	x	87%	99%	81%	65%	94%	97%	93%	112%	97%	121%	102%	102%	108%	102%	134%	107%	126%
Jihomoravský kraj	x	90%	97%	80%	70%	89%	97%	93%	111%	98%	116%	102%	103%	107%	103%	125%	116%	127%
Olomoucký kraj	x	89%	97%	82%	65%	89%	95%	95%	108%	96%	125%	104%	104%	107%	105%	140%	112%	124%
Zlínský kraj	x	89%	97%	82%	66%	92%	94%	93%	111%	97%	123%	101%	104%	104%	106%	143%	105%	125%
Moravskoslezský kraj	x	89%	102%	82%	65%	94%	99%	89%	111%	96%	118%	104%	102%	108%	104%	139%	110%	118%

Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 156 Obecná míra nezaměstnanosti v regionech na úrovni NUTS 3 a celé České republiky mezi roky 2000–2022

Území / rok	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Průměr
Česká republika	8,8	8,1	7,3	7,8	8,3	7,9	7,1	5,3	4,4	6,7	7,3	6,7	7,0	7,0	6,1	5,0	4,0	2,9	2,2	2,0	2,6	2,8	2,2	5,6
Hlavní město Praha	4,2	3,9	3,6	4,2	3,9	3,5	2,8	2,4	1,9	3,1	3,8	3,6	3,1	3,1	2,5	2,8	2,2	1,7	1,3	1,3	2,3	2,3	1,6	2,8
Středočeský kraj	7,5	6,7	4,9	5,2	5,4	5,2	4,5	3,4	2,6	4,4	5,2	5,1	4,6	5,2	5,1	3,5	3,1	2,1	2,0	1,3	1,9	2,5	1,2	4,0
Jihočeský kraj	5,8	5,6	5,0	5,2	5,7	5,0	5,1	3,3	2,6	4,3	5,3	5,5	5,7	5,2	5,9	4,0	2,8	2,2	1,4	1,8	1,8	1,8	1,4	4,0
Plzeňský kraj	6,2	5,8	4,7	5,3	5,8	5,1	4,6	3,7	3,6	6,3	5,9	5,2	4,8	5,2	5,1	3,8	3,4	1,9	1,5	1,3	2,2	3,1	2,1	4,2
Karlovarský kraj	8,4	7,4	7,5	6,4	9,4	10,9	10,2	8,2	7,6	10,9	10,8	8,5	10,5	10,2	9,0	6,7	5,4	3,3	2,9	4,2	4,7	5,7	4,0	7,5
Ústecký kraj	16,0	13,3	12,7	13,0	14,5	14,5	13,7	9,9	7,9	10,1	11,2	9,9	10,8	9,4	8,5	7,6	5,1	3,5	3,6	2,5	3,7	3,7	3,0	9,1
Liberecký kraj	6,2	6,2	4,7	6,1	6,4	6,5	7,7	6,1	4,6	7,8	7,0	7,2	9,3	8,3	6,5	5,5	4,4	3,7	1,9	1,8	2,9	2,6	2,0	5,5
Královéhradecký kraj	6,1	6,1	4,2	5,8	6,6	4,8	5,4	4,2	3,9	7,7	6,9	7,1	7,1	8,2	6,2	5,6	4,1	2,2	2,3	1,6	2,6	2,3	2,7	4,9
Pardubický kraj	8,3	6,4	7,2	7,6	7,0	5,6	5,5	4,4	3,6	6,4	7,2	5,6	7,7	8,4	6,4	4,6	3,7	2,7	1,7	1,6	1,6	2,3	1,8	5,1
Kraj Vysočina	6,8	6,1	5,1	5,3	6,8	6,8	5,3	4,6	3,3	5,7	6,9	6,4	6,4	6,7	5,6	4,7	3,2	2,7	1,7	1,4	2,2	2,1	1,6	4,7
Jihomoravský kraj	8,3	8,5	7,6	8,0	8,3	8,1	8,0	5,4	4,4	6,8	7,7	7,5	8,1	6,8	6,1	5,0	3,9	3,3	2,6	2,1	2,3	2,5	1,8	5,8
Olomoucký kraj	12,8	10,4	9,6	9,6	12,0	10,0	8,2	6,3	5,9	7,6	9,1	7,6	7,7	9,2	7,7	5,9	3,7	3,1	2,6	2,4	3,1	2,6	3,4	7,0
Zlínský kraj	8,1	8,5	7,9	7,5	7,4	9,4	7,0	5,5	3,8	7,3	8,5	7,6	7,4	6,8	6,1	4,7	4,0	3,6	1,8	2,0	1,9	1,8	2,0	5,7
Moravskoslezský kraj	14,3	14,3	13,3	14,7	14,5	13,9	12,0	8,5	7,4	9,7	10,2	9,3	9,5	9,9	8,6	8,1	6,9	4,7	3,7	3,7	3,6	4,6	4,0	9,1

Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 157 Bazický index obecné míry nezaměstnanosti v regionech na úrovni NUTS 3 a celé České republiky mezi roky 2000–2022

Území / rok	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Rozdíl
Česká republika	100%	92%	83%	89%	94%	90%	81%	60%	50%	76%	83%	76%	80%	80%	69%	57%	45%	33%	25%	23%	30%	32%	25%	-75%
Hlavní město Praha	100%	92%	87%	100%	93%	84%	67%	58%	45%	73%	89%	86%	74%	75%	59%	67%	53%	41%	30%	31%	54%	55%	38%	-62%
Středočeský kraj	100%	90%	65%	69%	72%	70%	60%	45%	35%	59%	70%	68%	62%	69%	68%	46%	41%	28%	26%	18%	26%	33%	16%	-84%
Jihočeský kraj	100%	96%	85%	89%	98%	86%	87%	56%	45%	73%	91%	94%	98%	89%	100%	68%	47%	38%	24%	30%	30%	30%	23%	-77%
Plzeňský kraj	100%	93%	75%	85%	93%	81%	74%	59%	58%	101%	94%	83%	77%	83%	81%	61%	55%	31%	24%	20%	35%	49%	33%	-67%
Karlovarský kraj	100%	88%	89%	76%	112%	130%	121%	98%	90%	130%	129%	102%	125%	121%	107%	80%	64%	39%	34%	50%	56%	67%	47%	-53%
Ústecký kraj	100%	83%	80%	81%	90%	91%	86%	62%	50%	63%	70%	62%	67%	59%	53%	47%	32%	22%	23%	16%	23%	23%	19%	-81%
Liberecký kraj	100%	101%	76%	99%	104%	105%	124%	98%	75%	127%	113%	117%	151%	134%	105%	89%	71%	60%	30%	30%	47%	42%	33%	-67%
Královéhradecký kraj	100%	100%	68%	96%	108%	78%	88%	68%	65%	126%	112%	116%	116%	134%	101%	92%	67%	36%	38%	27%	42%	38%	44%	-56%
Pardubický kraj	100%	77%	86%	92%	84%	68%	66%	54%	44%	78%	87%	67%	93%	101%	77%	55%	44%	33%	21%	19%	19%	28%	22%	-78%
Kraj Vysočina	100%	90%	76%	79%	101%	100%	79%	69%	48%	84%	102%	95%	94%	100%	82%	70%	47%	40%	25%	21%	33%	31%	23%	-77%
Jihomoravský kraj	100%	103%	92%	97%	101%	98%	96%	66%	53%	83%	93%	91%	98%	82%	74%	60%	47%	40%	32%	26%	28%	31%	22%	-78%
Olomoucký kraj	100%	81%	75%	75%	94%	78%	64%	50%	46%	60%	71%	59%	60%	72%	60%	46%	29%	24%	20%	19%	24%	20%	27%	-73%
Zlínský kraj	100%	105%	98%	93%	91%	116%	87%	68%	47%	90%	105%	94%	91%	84%	75%	58%	50%	44%	22%	24%	24%	23%	25%	-75%
Moravskoslezský kraj	100%	100%	93%	103%	101%	97%	84%	59%	52%	67%	71%	65%	66%	69%	60%	57%	48%	33%	26%	26%	25%	32%	28%	-72%

Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 158 Řetězový index obecné míry nezaměstnanosti v regionech na úrovni NUTS 3 a celé České republiky mezi roky 2004–2022

Území / rok	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Česká republika	x	92%	90%	107%	106%	95%	90%	75%	83%	152%	109%	92%	104%	100%	87%	82%	80%	73%	76%	91%	130%	108%	79%
Hlavní město Praha	x	92%	94%	115%	93%	90%	80%	87%	78%	161%	123%	97%	86%	100%	79%	113%	80%	77%	74%	102%	174%	102%	70%
Středočeský kraj	x	90%	73%	105%	105%	97%	87%	75%	77%	170%	119%	97%	91%	113%	98%	67%	90%	68%	92%	67%	147%	128%	50%
Jihočeský kraj	x	96%	89%	104%	110%	88%	102%	65%	80%	163%	124%	104%	103%	91%	113%	68%	69%	79%	65%	125%	100%	99%	77%
Plzeňský kraj	x	93%	81%	114%	110%	87%	91%	80%	98%	175%	93%	88%	93%	108%	97%	75%	90%	57%	79%	84%	173%	139%	68%
Karlovarský kraj	x	88%	102%	85%	147%	116%	93%	81%	92%	144%	99%	79%	123%	97%	89%	74%	80%	62%	88%	145%	113%	120%	70%
Ústecký kraj	x	83%	96%	102%	111%	101%	94%	73%	80%	127%	111%	89%	109%	88%	90%	89%	68%	68%	104%	69%	146%	102%	80%
Liberecký kraj	x	101%	76%	130%	105%	101%	119%	79%	77%	168%	89%	104%	129%	89%	79%	84%	80%	85%	50%	98%	157%	90%	78%
Královéhradecký kraj	x	99,8%	68%	140%	113%	72%	113%	77%	95%	195%	89%	104%	99,8%	115%	75%	91%	72%	55%	103%	72%	157%	89%	117%
Pardubický kraj	x	77%	112%	106%	92%	81%	97%	81%	82%	178%	113%	77%	139%	109%	76%	72%	80%	74%	63%	93%	101%	142%	80%
Kraj Vysočina	x	90%	84%	104%	129%	99%	79%	87%	70%	174%	122%	93%	99%	106%	83%	85%	67%	85%	63%	81%	160%	95%	74%
Jihomoravský kraj	x	103%	89%	106%	104%	97%	98%	68%	81%	155%	113%	98%	107%	84%	90%	82%	78%	86%	79%	81%	108%	111%	71%
Olomoucký kraj	x	81%	92%	99,6%	126%	83%	82%	78%	93%	130%	119%	84%	102%	119%	84%	77%	63%	84%	82%	95%	125%	85%	130%
Zlínský kraj	x	105%	93%	95%	99%	127%	75%	78%	69%	190%	117%	90%	96%	93%	89%	77%	86%	88%	49%	110%	98%	96%	110%
Moravskoslezský kraj	x	99,7%	93%	111%	99%	95%	86%	71%	87%	131%	105%	92%	102%	104%	87%	94%	85%	68%	78%	99,6%	99%	127%	87%

Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 159 Počet cizinců na 100 000 obyvatel v regionech na úrovni NUTS 3 a celé České republice mezi roky 2004–2022

Území / rok	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Průměr
Česká republika	2488,1	2715,0	3124,8	3779,1	4180,2	4116,4	4028,3	4132,6	4145,5	4177,8	4264,1	4402,9	4664,4	4940,0	5299,1	5548,6	5910,9	6262,1	10285,8	4656,1
Hlavní město Praha	6656,8	7616,5	8709,7	10642,9	11501,8	11859,1	11808,1	12949,0	13050,8	12950,9	13210,6	13523,9	14389,9	15068,8	15710,7	15894,2	17117,4	18521,9	25440,2	13506,5
Středočeský kraj	2720,7	3048,4	3623,7	4183,0	4885,3	4688,5	4565,9	4496,2	4397,7	4442,0	4551,1	4648,7	4840,6	5107,6	5578,9	5915,9	6444,6	6816,9	11043,0	5052,6
Jihočeský kraj	1590,8	1687,7	1997,4	2395,7	2602,4	2417,5	2354,3	2341,3	2330,8	2387,3	2411,1	2569,6	2753,7	2999,7	3305,4	3562,0	3667,3	3952,5	7299,7	2875,1
Plzeňský kraj	2279,8	2394,4	2782,9	3740,3	4851,6	4819,7	4400,9	4177,6	4167,4	4388,4	4513,5	4735,2	5069,1	5419,8	6051,4	6743,4	7117,9	7534,0	13349,1	5186,1
Karlovarský kraj	4835,7	4744,7	5277,4	6316,2	6589,1	6385,1	6380,7	6402,8	6094,3	6278,2	6305,9	6404,0	6535,8	6749,7	7006,9	7221,1	7511,5	7522,3	13124,5	6720,3
Ústecký kraj	2400,0	2688,4	3199,0	3976,6	4241,1	3826,2	3657,5	3696,4	3684,4	3820,1	3868,8	3963,4	4089,8	4260,0	4509,9	4733,6	4778,2	4753,5	7563,0	4090,0
Liberecký kraj	2496,0	2721,2	3052,2	3523,0	3960,4	3942,6	3813,2	3798,4	3785,7	3834,6	3884,7	4070,2	4245,0	4484,5	4829,6	5093,9	5133,8	5611,4	9488,9	4303,7
Královéhradecký kraj	1800,1	2059,6	2424,5	2809,1	2978,6	2749,6	2667,3	2541,8	2399,7	2412,0	2405,0	2481,4	2604,9	2770,5	3022,4	3195,2	3352,2	3432,8	6988,7	2899,8
Pardubický kraj	1160,3	1268,3	1510,6	2065,3	2443,4	2318,7	2332,5	2225,9	2152,2	2190,2	2238,5	2327,0	2573,1	2924,2	3377,8	3682,7	3930,5	4291,4	8049,8	2792,8
Kraj Vysočina	1137,6	1206,0	1371,3	1699,3	1895,8	1666,6	1559,2	1537,9	1516,4	1523,9	1530,9	1580,1	1657,7	1820,5	2090,8	2338,3	2533,3	2765,9	5984,1	1969,2
Jihomoravský kraj	2129,0	2143,9	2470,8	2858,8	3105,0	3204,5	3113,7	3119,7	3139,5	3230,9	3290,1	3435,3	3685,7	3936,3	4239,5	4424,6	4898,2	5389,4	9109,3	3732,9
Olomoucký kraj	1118,4	1172,9	1328,2	1608,3	1543,1	1470,3	1475,0	1529,0	1538,1	1577,9	1590,3	1640,6	1717,7	1804,4	1945,0	2052,2	2170,6	2208,1	4533,5	1790,7
Zlínský kraj	1079,0	1004,2	1118,3	1293,0	1422,5	1376,0	1360,5	1359,7	1355,8	1365,0	1385,0	1460,3	1514,1	1616,0	1759,2	1938,0	2013,0	2248,0	4570,8	1644,1
Moravskoslezský kraj	1457,5	1546,0	1649,1	1837,1	2039,3	1899,0	1815,4	1851,6	1884,6	1939,9	1964,7	2018,7	2111,5	2192,2	2325,9	2407,4	2316,8	2474,3	4728,9	2129,5

Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 160 Bazický index počtu cizinců na 100 000 obyvatel v regionech na úrovni NUTS 3 a celé České republice mezi roky 2004–2022

Území / rok	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Rozdíl
Česká republika	100%	109%	126%	152%	168%	165%	162%	166%	167%	168%	171%	177%	187%	199%	213%	223%	238%	252%	413%	313%
Hlavní město Praha	100%	114%	131%	160%	173%	178%	177%	195%	196%	195%	198%	203%	216%	226%	236%	239%	257%	278%	382%	282%
Středočeský kraj	100%	112%	133%	154%	180%	172%	168%	165%	162%	163%	167%	171%	178%	188%	205%	217%	237%	251%	406%	306%
Jihočeský kraj	100%	106%	126%	151%	164%	152%	148%	147%	147%	150%	152%	162%	173%	189%	208%	224%	231%	248%	459%	359%
Plzeňský kraj	100%	105%	122%	164%	213%	211%	193%	183%	183%	192%	198%	208%	222%	238%	265%	296%	312%	330%	586%	486%
Karlovarský kraj	100%	98%	109%	131%	136%	132%	132%	132%	126%	130%	130%	132%	135%	140%	145%	149%	155%	156%	271%	171%
Ústecký kraj	100%	112%	133%	166%	177%	159%	152%	154%	154%	159%	161%	165%	170%	178%	188%	197%	199%	198%	315%	215%
Liberecký kraj	100%	109%	122%	141%	159%	158%	153%	152%	152%	154%	156%	163%	170%	180%	193%	204%	206%	225%	380%	280%
Královéhradecký kraj	100%	114%	135%	156%	165%	153%	148%	141%	133%	134%	134%	138%	145%	154%	168%	177%	186%	191%	388%	288%
Pardubický kraj	100%	109%	130%	178%	211%	200%	201%	192%	185%	189%	193%	201%	222%	252%	291%	317%	339%	370%	694%	594%
Kraj Vysočina	100%	106%	121%	149%	167%	147%	137%	135%	133%	134%	135%	139%	146%	160%	184%	206%	223%	243%	526%	426%
Jihomoravský kraj	100%	101%	116%	134%	146%	151%	146%	147%	147%	152%	155%	161%	173%	185%	199%	208%	230%	253%	428%	328%
Olomoucký kraj	100%	105%	119%	144%	138%	131%	132%	137%	138%	141%	142%	147%	154%	161%	174%	183%	194%	197%	405%	305%
Zlínský kraj	100%	93%	104%	120%	132%	128%	126%	126%	126%	127%	128%	135%	140%	150%	163%	180%	187%	208%	424%	324%
Moravskoslezský kraj	100%	106%	113%	126%	140%	130%	125%	127%	129%	133%	135%	139%	145%	150%	160%	165%	159%	170%	324%	224%

Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 161 Řetězový index počtu cizinců na 100 000 obyvatel v regionech na úrovni NUTS 3 a celé České republiky mezi roky 2004–2022

Území / rok	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Česká republika	x	109%	115%	121%	111%	98%	98%	103%	100%	101%	102%	103%	106%	106%	107%	105%	107%	106%	164%
Hlavní město Praha	x	114%	114%	122%	108%	103%	100%	110%	101%	99%	102%	102%	106%	105%	104%	101%	108%	108%	137%
Středočeský kraj	x	112%	119%	115%	117%	96%	97%	98%	98%	101%	102%	102%	104%	106%	109%	106%	109%	106%	162%
Jihočeský kraj	x	106%	118%	120%	109%	93%	97%	99%	99,5%	102%	101%	107%	107%	109%	110%	108%	103%	108%	185%
Plzeňský kraj	x	105%	116%	134%	130%	99%	91%	95%	99,8%	105%	103%	105%	107%	107%	112%	111%	106%	106%	177%
Karlovarský kraj	x	98%	111%	120%	104%	97%	99,9%	100%	95%	103%	100%	102%	102%	103%	104%	103%	104%	100%	174%
Ústecký kraj	x	112%	119%	124%	107%	90%	96%	101%	99,7%	104%	101%	102%	103%	104%	106%	105%	101%	99%	159%
Liberecký kraj	x	109%	112%	115%	112%	99,5%	97%	99,6%	99,7%	101%	101%	105%	104%	106%	108%	105%	101%	109%	169%
Královéhradecký kraj	x	114%	118%	116%	106%	92%	97%	95%	94%	101%	99,7%	103%	105%	106%	109%	106%	105%	102%	204%
Pardubický kraj	x	109%	119%	137%	118%	95%	101%	95%	97%	102%	102%	104%	111%	114%	116%	109%	107%	109%	188%
Kraj Vysočina	x	106%	114%	124%	112%	88%	94%	99%	99%	100%	100%	103%	105%	110%	115%	112%	108%	109%	216%
Jihomoravský kraj	x	101%	115%	116%	109%	103%	97%	100%	101%	103%	102%	104%	107%	107%	108%	104%	111%	110%	169%
Olomoucký kraj	x	105%	113%	121%	96%	95%	100%	104%	101%	103%	101%	103%	105%	105%	108%	106%	106%	102%	205%
Zlínský kraj	x	93%	111%	116%	110%	97%	99%	99,9%	99,7%	101%	101%	105%	104%	107%	109%	110%	104%	112%	203%
Moravskoslezský kraj	x	106%	107%	111%	111%	93%	96%	102%	102%	103%	101%	103%	105%	104%	106%	104%	96%	107%	191%

Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 162 Počet soukromých podnikatelů se zjištěnou aktivitou na 1000 obyvatel v regionech na úrovni NUTS 3 a celé České republiky mezi roky 2005–2022

Území / rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Průměr
Česká republika	90,5	87,0	82,3	87,8	90,1	90,2	93,4	93,9	84,8	86,9	87,9	88,1	90,4	91,2	92,0	95,3	97,2	96,1	90,3
Hlavní město Praha	122,8	118,1	110,3	112,5	114,0	113,4	118,7	120,0	112,3	115,4	116,7	117,8	121,4	123,6	125,2	138,2	136,9	131,6	120,5
Středočeský kraj	98,8	95,1	90,0	95,3	98,1	98,2	102,2	103,8	94,1	95,7	96,6	96,9	99,4	100,1	100,9	103,8	106,0	104,5	98,9
Jihočeský kraj	95,9	91,8	86,7	92,5	93,8	93,7	96,7	96,8	87,1	89,3	90,4	90,2	92,9	93,1	93,8	95,0	97,1	96,1	92,9
Plzeňský kraj	89,1	85,4	80,6	85,3	87,6	87,6	90,8	91,1	80,4	81,6	81,3	80,2	81,7	81,4	81,1	82,4	85,4	82,6	84,2
Karlovarský kraj	85,8	83,4	78,0	82,8	85,1	84,1	86,7	86,3	76,6	77,8	77,3	76,4	77,5	76,6	76,4	77,3	80,6	78,2	80,4
Ústecký kraj	73,3	70,4	66,2	70,9	72,6	72,3	75,1	75,9	67,7	69,5	69,6	69,2	70,4	70,9	71,9	73,7	76,5	76,7	71,8
Liberecký kraj	97,7	94,0	88,7	93,6	96,5	95,5	97,9	98,1	88,3	90,0	90,1	89,9	92,1	92,3	92,7	94,2	96,6	95,1	93,5
Královéhradecký kraj	97,0	93,3	88,7	95,5	98,2	97,9	101,1	102,1	90,2	92,2	93,2	93,2	94,5	94,4	94,9	96,4	99,1	97,7	95,5
Pardubický kraj	85,8	82,2	78,3	84,0	86,5	87,0	90,5	91,3	80,2	82,5	83,6	84,2	86,6	87,1	87,9	89,5	92,8	91,8	86,2
Kraj Vysočina	81,4	78,1	74,4	81,3	83,6	84,6	88,1	89,2	81,1	83,8	85,9	86,8	89,1	90,3	91,4	93,0	95,3	94,4	86,2
Jihomoravský kraj	87,8	84,7	80,7	87,2	90,1	89,8	91,2	90,9	83,9	85,6	87,5	87,9	89,4	90,1	90,7	92,3	95,6	95,2	88,9
Olomoucký kraj	80,4	77,6	73,5	79,3	81,8	82,4	85,5	85,2	75,3	77,1	77,5	77,2	79,3	80,3	81,1	82,5	84,4	84,2	80,3
Zlínský kraj	92,6	88,8	83,8	90,0	90,3	90,9	93,0	92,3	84,3	86,4	88,8	89,2	90,7	91,2	91,7	93,4	95,5	95,4	90,5
Moravskoslezský kraj	69,5	66,8	63,3	70,0	72,4	73,5	76,7	76,5	67,4	69,2	69,7	70,0	72,6	73,8	74,9	76,8	79,4	80,4	72,4

Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 163 Bazický index počtu soukromých podnikatelů se zjištěnou aktivitou na 1000 obyvatel v regionech na úrovni NUTS 3 a celé České republiky mezi roky 2005–2022

Území / rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Rozdíl
Česká republika	100%	96%	91%	97%	100%	100%	103%	104%	94%	96%	97%	97%	100%	101%	102%	105%	107%	106%	6%
Hlavní město Praha	100%	96%	90%	92%	93%	92%	97%	98%	91%	94%	95%	96%	99%	101%	102%	112%	111%	107%	7%
Středočeský kraj	100%	96%	91%	96%	99%	99%	103%	105%	95%	97%	98%	98%	101%	101%	102%	105%	107%	106%	6%
Jihočeský kraj	100%	96%	90%	96%	98%	98%	101%	101%	91%	93%	94%	94%	97%	97%	98%	99%	101%	100%	0%
Plzeňský kraj	100%	96%	90%	96%	98%	98%	102%	102%	90%	92%	91%	90%	92%	91%	91%	92%	96%	93%	-7%
Karlovarský kraj	100%	97%	91%	96%	99%	98%	101%	101%	89%	91%	90%	89%	90%	89%	89%	90%	94%	91%	-9%
Ústecký kraj	100%	96%	90%	97%	99%	99%	103%	104%	92%	95%	95%	95%	96%	97%	98%	101%	104%	105%	5%
Liberecký kraj	100%	96%	91%	96%	99%	98%	100%	100%	90%	92%	92%	92%	94%	95%	95%	96%	99%	97%	-3%
Královéhradecký kraj	100%	96%	91%	98%	101%	101%	104%	105%	93%	95%	96%	96%	97%	97%	98%	99%	102%	101%	1%
Pardubický kraj	100%	96%	91%	98%	101%	101%	105%	106%	93%	96%	97%	98%	101%	101%	102%	104%	108%	107%	7%
Kraj Vysočina	100%	96%	91%	100%	103%	104%	108%	110%	100%	103%	106%	107%	109%	111%	112%	114%	117%	116%	16%
Jihomoravský kraj	100%	96%	92%	99%	103%	102%	104%	103%	96%	97%	100%	100%	102%	103%	103%	105%	109%	108%	8%
Olomoucký kraj	100%	96%	91%	99%	102%	102%	106%	106%	94%	96%	96%	96%	99%	100%	101%	103%	105%	105%	5%
Zlínský kraj	100%	96%	91%	97%	98%	98%	100%	100%	91%	93%	96%	96%	98%	99%	99%	101%	103%	103%	3%
Moravskoslezský kraj	100%	96%	91%	101%	104%	106%	110%	110%	97%	100%	100%	101%	104%	106%	108%	111%	114%	116%	16%

Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 164 Řetězový index počtu soukromých podnikatelů se zjištěnou aktivitou na 1000 obyvatel v regionech na úrovni NUTS 3 a celé České republiky mezi roky 2005–2022

Území / rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Česká republika	x	96%	95%	107%	103%	100%	104%	101%	90%	102%	101%	100%	103%	101%	101%	104%	102%	99%
Hlavní město Praha	x	96%	93%	102%	101%	99%	105%	101%	94%	103%	101%	101%	103%	102%	101%	110%	99%	96%
Středočeský kraj	x	96%	95%	106%	103%	100%	104%	102%	91%	102%	101%	100%	103%	101%	101%	103%	102%	99%
Jihočeský kraj	x	96%	94%	107%	101%	99,9%	103%	100%	90%	102%	101%	99,7%	103%	100%	101%	101%	102%	99%
Plzeňský kraj	x	96%	94%	106%	103%	100%	104%	100%	88%	101%	99,7%	99%	102%	99,6%	99,5%	102%	104%	97%
Karlovarský kraj	x	97%	94%	106%	103%	99%	103%	99,5%	89%	102%	99%	99%	101%	99%	99,8%	101%	104%	97%
Ústecký kraj	x	96%	94%	107%	102%	99,6%	104%	101%	89%	103%	100%	99%	102%	101%	101%	103%	104%	100%
Liberecký kraj	x	96%	94%	106%	103%	99%	103%	100%	90%	102%	100%	99,8%	102%	100%	100%	102%	103%	98%
Královéhradecký kraj	x	96%	95%	108%	103%	99,7%	103%	101%	88%	102%	101%	100%	101%	99,8%	100%	102%	103%	99%
Pardubický kraj	x	96%	95%	107%	103%	101%	104%	101%	88%	103%	101%	101%	103%	101%	101%	102%	104%	99%
Kraj Vysočina	x	96%	95%	109%	103%	101%	104%	101%	91%	103%	103%	101%	103%	101%	101%	102%	103%	99%
Jihomoravský kraj	x	96%	95%	108%	103%	99,7%	102%	99,6%	92%	102%	102%	101%	102%	101%	101%	102%	104%	99,6%
Olomoucký kraj	x	96%	95%	108%	103%	101%	104%	99,8%	88%	102%	100%	99,7%	103%	101%	101%	102%	102%	99,7%
Zlínský kraj	x	96%	94%	107%	100%	101%	102%	99%	91%	102%	103%	100%	102%	101%	101%	102%	102%	99,8%
Moravskoslezský kraj	x	96%	95%	110%	104%	102%	104%	99,7%	88%	103%	101%	101%	104%	102%	102%	103%	103%	101%

Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 165 Přírůstek (úbytek) obyvatel na 1 000 obyvatel středního stavu v regionech na úrovni NUTS 3 a celé České republiky mezi roky 2000–2022

Území / rok	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Průměr
Česká republika	-1,76	-1,70	-1,50	-1,70	-0,93	-0,56	0,14	1,00	1,40	1,04	0,98	0,17	0,04	-0,23	0,40	-0,04	0,47	0,28	0,11	-0,01	-1,78	-2,68	-1,76	-0,38
Hlavní město Praha	-3,36	-3,03	-3,14	-2,95	-1,47	-0,62	0,22	0,82	1,69	1,71	2,02	1,52	1,42	1,38	2,00	1,85	2,19	2,43	2,34	2,09	0,82	0,55	0,54	0,48
Středočeský kraj	-2,55	-2,24	-1,70	-2,14	-1,15	-0,64	0,58	1,74	2,46	2,01	2,20	1,50	1,30	1,00	1,73	1,18	1,54	1,54	0,80	0,99	-0,62	-1,16	-0,62	0,34
Jihočeský kraj	-1,15	-1,31	-0,79	-1,26	-0,80	-0,42	0,32	1,07	1,27	0,88	0,81	0,01	0,24	-0,36	0,01	-0,52	0,48	0,20	0,08	-0,34	-1,94	-2,59	-2,05	-0,35
Pízeňský kraj	-1,96	-2,08	-1,93	-2,32	-1,74	-0,73	-0,21	0,80	1,06	0,97	0,74	-0,56	-0,41	-0,96	-0,15	-0,77	-0,37	-0,30	-0,33	-0,56	-2,01	-3,43	-1,99	-0,84
Karlovarský kraj	-0,37	-0,68	0,32	-0,68	-0,39	0,10	0,74	1,69	1,75	0,89	0,70	-0,22	-0,83	-1,20	-1,29	-1,80	-1,18	-2,21	-2,49	-1,96	-4,57	-6,96	-3,97	-1,07
Ústecký kraj	-0,93	-1,15	-1,35	-1,12	-0,40	-0,27	0,26	1,18	1,46	0,87	0,43	-0,24	-0,90	-1,47	-0,67	-1,12	-0,97	-0,89	-1,51	-1,36	-3,47	-4,86	-3,24	-0,94
Liberecký kraj	-1,02	-0,80	-0,80	-0,97	-0,09	0,10	0,75	1,75	2,12	2,04	1,98	0,97	0,47	0,26	0,20	0,28	1,31	0,10	0,05	0,12	-1,57	-3,42	-2,44	0,06
Královéhradecký kraj	-1,51	-1,55	-1,40	-1,68	-1,02	-0,55	-0,36	0,97	1,32	0,63	0,84	-0,56	-0,65	-0,85	-0,17	-0,46	-0,12	-0,15	-0,63	-0,72	-2,12	-3,93	-2,02	-0,72
Pardubický kraj	-1,03	-1,16	-1,14	-1,40	-0,77	-0,51	0,17	1,13	1,29	1,24	0,78	-0,10	-0,03	-0,61	0,56	-0,27	0,58	-0,03	0,00	0,22	-1,78	-3,06	-2,13	-0,35
Kraj Vysočina	-1,18	-1,20	-0,89	-1,22	-0,49	-0,53	0,67	0,96	1,49	0,69	0,49	0,09	-0,15	-0,41	0,89	0,34	0,61	0,30	0,30	-0,27	-2,16	-1,77	-1,72	-0,23
Jihomoravský kraj	-2,20	-1,80	-1,67	-1,85	-0,83	-0,81	-0,14	0,53	1,69	1,36	1,28	1,00	0,54	0,66	1,20	0,57	1,24	1,05	0,89	0,96	-0,97	-1,83	-1,05	-0,01
Olomoucký kraj	-1,91	-1,41	-1,59	-1,23	-0,70	-0,46	0,20	0,74	1,07	0,67	0,27	-0,39	-0,62	-0,80	-0,10	-0,79	-0,05	-0,56	-0,40	-0,88	-2,44	-3,48	-2,38	-0,75
Zlínský kraj	-1,47	-1,42	-1,11	-2,02	-1,29	-1,01	-0,53	0,32	0,44	-0,06	0,08	-1,02	-1,02	-1,31	-0,89	-0,76	-0,57	-0,52	-0,45	-0,89	-3,37	-3,39	-2,30	-1,07
Moravskoslezský kraj	-1,23	-1,34	-1,30	-1,46	-0,97	-0,65	-0,22	0,56	0,34	-0,01	-0,16	-1,28	-1,11	-1,37	-0,92	-1,39	-0,89	-1,23	-1,05	-1,42	-3,46	-4,53	-3,49	-1,24

Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 166 Bazický index přírůstku (úbytku) obyvatel na 1 000 obyvatel středního stavu v regionech na úrovni NUTS 3 a celé České republiky mezi roky 2000–2022

Území / rok	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Rozdíl
Česká republika	100%	97%	85%	97%	53%	32%	-8%	-57%	-80%	-59%	-56%	-10%	-2%	13%	-23%	2%	-26%	-16%	-6%	1%	101%	152%	100%	0%
Hlavní město Praha	100%	90%	94%	88%	44%	19%	-6%	-25%	-50%	-51%	-60%	-45%	-42%	-41%	-60%	-55%	-65%	-72%	-70%	-62%	-25%	-16%	-16%	-116%
Středočeský kraj	100%	88%	67%	84%	45%	25%	-23%	-68%	-96%	-79%	-86%	-59%	-51%	-39%	-68%	-46%	-60%	-60%	-31%	-39%	24%	45%	24%	-76%
Jihočeský kraj	100%	114%	69%	109%	69%	36%	-28%	-93%	-111%	-76%	-70%	-1%	-21%	31%	-1%	45%	-41%	-17%	-7%	30%	169%	226%	178%	78%
Pízeňský kraj	100%	106%	98%	118%	88%	37%	11%	-41%	-54%	-49%	-38%	29%	21%	49%	8%	39%	19%	15%	17%	29%	103%	175%	101%	1%
Karlovarský kraj	100%	184%	-87%	184%	104%	-27%	-199%	-457%	-471%	-241%	-189%	59%	225%	322%	348%	485%	319%	594%	672%	528%	1231%	1875%	1070%	970%
Ústecký kraj	100%	124%	145%	120%	43%	29%	-28%	-127%	-157%	-94%	-47%	25%	97%	158%	72%	121%	104%	96%	162%	146%	373%	522%	348%	248%
Liberecký kraj	100%	79%	79%	96%	9%	-10%	-74%	-172%	-209%	-201%	-195%	-96%	-46%	-25%	-20%	-28%	-129%	-10%	-4%	-12%	154%	336%	241%	141%
Královéhradecký kraj	100%	103%	93%	112%	68%	37%	24%	-65%	-87%	-42%	-56%	37%	43%	56%	12%	31%	8%	10%	42%	48%	141%	261%	134%	34%
Pardubický kraj	100%	112%	111%	136%	74%	50%	-16%	-110%	-126%	-121%	-75%	10%	3%	59%	-54%	26%	-56%	3%	0%	-21%	173%	297%	207%	107%
Kraj Vysočina	100%	102%	76%	104%	42%	45%	-56%	-82%	-127%	-58%	-42%	-7%	12%	35%	-76%	-28%	-52%	-25%	-26%	23%	183%	150%	146%	46%
Jihomoravský kraj	100%	82%	76%	84%	38%	37%	6%	-24%	-77%	-62%	-58%	-45%	-25%	-30%	-54%	-26%	-56%	-47%	-40%	-43%	44%	83%	48%	-52%
Olomoucký kraj	100%	74%	83%	65%	37%	24%	-11%	-39%	-56%	-35%	-14%	20%	33%	42%	5%	41%	3%	29%	21%	46%	128%	182%	124%	24%
Zlínský kraj	100%	96%	75%	137%	87%	68%	36%	-22%	-30%	4%	-5%	69%	69%	89%	60%	51%	38%	35%	30%	60%	229%	230%	156%	56%
Moravskoslezský kraj	100%	108%	106%	118%	79%	53%	18%	-46%	-28%	0%	13%	104%	90%	111%	74%	112%	72%	99%	85%	115%	280%	367%	283%	183%

Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 167 Řetězový index přírůstku (úbytku) obyvatel na 1 000 obyvatel středního stavu v regionech na úrovni NUTS 3 a celé České republiky mezi roky 2000–2022

Území / rok	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Česká republika	x	97%	88%	113%	55%	60%	-24%	739%	140%	74%	94%	18%	21%	-622%	-174%	-10%	-1199%	60%	38%	-12%	14539%	150%	66%
Hlavní město Praha	x	90%	104%	94%	50%	42%	-35%	381%	205%	101%	118%	75%	94%	97%	145%	92%	118%	111%	96%	90%	39%	67%	98%
Středočeský kraj	x	88%	76%	125%	54%	56%	-90%	302%	141%	82%	109%	68%	87%	77%	174%	68%	131%	100%	52%	124%	-63%	186%	54%
Jihočeský kraj	x	114%	60%	159%	64%	52%	-77%	333%	119%	69%	92%	1%	3019%	-152%	-4%	-3698%	-91%	42%	41%	-422%	567%	134%	79%
Plzeňský kraj	x	106%	93%	120%	75%	42%	29%	-386%	132%	91%	77%	-76%	73%	234%	16%	511%	48%	82%	110%	168%	360%	170%	58%
Karlovarský kraj	x	184%	-47%	-212%	56%	-26%	726%	229%	103%	51%	79%	-31%	383%	144%	108%	139%	66%	186%	113%	79%	233%	152%	57%
Ústecký kraj	x	124%	117%	83%	35%	69%	-96%	450%	124%	60%	50%	-54%	380%	164%	46%	167%	86%	92%	170%	90%	256%	140%	67%
Liberecký kraj	x	79%	99,9%	122%	9%	-119%	731%	233%	121%	96%	97%	49%	48%	54%	79%	140%	459%	8%	43%	259%	-1336%	218%	72%
Královéhradecký kraj	x	103%	90%	120%	61%	54%	66%	-267%	135%	48%	134%	-66%	115%	131%	21%	265%	26%	125%	429%	114%	294%	185%	52%
Pardubický kraj	x	112%	99%	123%	55%	67%	-32%	682%	115%	96%	62%	-13%	34%	1752%	-91%	-48%	-217%	-6%	12%	-5682%	-812%	172%	70%
Kraj Vysočina	x	102%	74%	137%	40%	107%	-126%	145%	155%	46%	71%	18%	-171%	279%	-217%	38%	181%	49%	101%	-91%	791%	82%	97%
Jihomoravský kraj	x	82%	92%	111%	45%	97%	17%	-384%	322%	80%	94%	78%	54%	123%	181%	47%	218%	85%	85%	108%	-101%	189%	57%
Olomoucký kraj	x	74%	112%	78%	57%	66%	-44%	363%	145%	63%	41%	-143%	161%	128%	12%	824%	7%	1043%	72%	220%	278%	142%	68%
Zlínský kraj	x	96%	78%	182%	64%	78%	53%	-60%	136%	-13%	-137%	-1338%	100%	129%	68%	85%	75%	92%	85%	199%	380%	101%	68%
Moravskoslezský kraj	x	108%	97%	112%	67%	67%	34%	-256%	61%	-2%	2783%	821%	87%	124%	67%	151%	64%	138%	85%	136%	243%	131%	77%

Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 168 Standardizovaná úmrtnost na 100 000 obyvatel v regionech na úrovni NUTS 3 a celé České republiky mezi roky 2000–2022

Území / rok	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Průměr
Česká republika	2023	2058	2050	2091	1970	1933	1847	1788	1759	1752	1711	1682	1659	1647	1568	1607	1534	1543	1520	1493	1719	1874	1569	1756,4
Hlavní město Praha	1822	1827	1853	1859	1739	1673	1597	1561	1526	1517	1480	1451	1452	1424	1350	1401	1343	1297	1312	1284	1444	1581	1358	1528,3
Středočeský kraj	2079	2099	2075	2190	2017	2002	1858	1860	1795	1818	1704	1737	1673	1710	1570	1639	1529	1557	1555	1490	1680	1844	1580	1785,2
Jihočeský kraj	1894	2056	1931	2072	1993	1865	1788	1735	1806	1762	1664	1688	1686	1573	1605	1667	1495	1529	1440	1504	1654	1801	1539	1728,2
Plzeňský kraj	2011	2073	2152	2155	2042	1826	1942	1744	1778	1719	1666	1636	1669	1645	1481	1595	1627	1582	1452	1546	1692	1953	1552	1762,6
Karlovarský kraj	2230	2412	1987	2063	2148	1947	2003	1804	1941	1874	1828	1732	1698	1760	1619	1638	1611	1700	1646	1622	1912	2209	1663	1871,5
Ústecký kraj	2265	2321	2444	2355	2264	2239	2136	2054	2011	2031	1968	1895	1827	1886	1787	1847	1736	1753	1706	1681	1955	2197	1767	2005,5
Liberecký kraj	2059	2142	2180	2103	2010	2009	1904	1811	1827	1743	1682	1649	1679	1651	1656	1634	1554	1615	1608	1532	1710	1956	1578	1795,3
Královéhradecký kraj	1972	1969	1941	1998	1881	1891	1775	1675	1607	1736	1592	1618	1643	1595	1497	1512	1411	1438	1437	1404	1612	1867	1462	1675,3
Pardubický kraj	1935	1959	2056	2019	1942	1898	1868	1749	1676	1668	1660	1702	1599	1620	1560	1609	1516	1467	1479	1432	1684	1846	1594	1719,0
Kraj Vysočina	1963	1986	1928	2021	1861	1955	1786	1738	1655	1663	1693	1626	1658	1626	1524	1537	1436	1529	1489	1503	1792	1687	1514	1703,0
Jihomoravský kraj	1968	1965	1973	2006	1881	1906	1832	1801	1699	1671	1669	1585	1597	1528	1473	1518	1470	1507	1494	1414	1623	1776	1519	1690,4
Olomoucký kraj	2066	2112	2095	2050	1864	1899	1828	1802	1711	1750	1757	1696	1675	1725	1646	1703	1568	1614	1591	1530	1819	1866	1634	1782,8
Zlínský kraj	2082	2045	1963	2110	1940	2068	1841	1749	1834	1760	1733	1732	1696	1731	1610	1576	1586	1558	1550	1488	1833	1886	1562	1779,6
Moravskoslezský kraj	2178	2212	2223	2292	2179	2019	1980	1937	1950	1941	1972	1901	1796	1777	1765	1742	1709	1691	1653	1659	1945	2111	1762	1930,2

Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 169 Bazický index standardizované úmrtnosti na 100 000 obyvatel v regionech na úrovni NUTS 3 a celé České republiky mezi roky 2000–2022

Území / rok	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Rozdíl
Česká republika	100%	102%	101%	103%	97%	96%	91%	88%	87%	87%	85%	83%	82%	81%	78%	79%	76%	76%	75%	74%	85%	93%	78%	-22%
Hlavní město Praha	100%	100%	102%	102%	95%	92%	88%	86%	84%	83%	81%	80%	80%	78%	74%	77%	74%	71%	72%	70%	79%	87%	75%	-25%
Středočeský kraj	100%	101%	100%	105%	97%	96%	89%	89%	86%	87%	82%	84%	80%	82%	76%	79%	74%	75%	75%	72%	81%	89%	76%	-24%
Jihočeský kraj	100%	109%	102%	109%	105%	98%	94%	92%	95%	93%	88%	89%	89%	83%	85%	88%	79%	81%	76%	79%	87%	95%	81%	-19%
Plzeňský kraj	100%	103%	107%	107%	102%	91%	97%	87%	88%	85%	83%	81%	83%	82%	74%	79%	81%	79%	72%	77%	84%	97%	77%	-23%
Karlovarský kraj	100%	108%	89%	93%	96%	87%	90%	81%	87%	84%	82%	78%	76%	79%	73%	73%	72%	76%	74%	73%	86%	99%	75%	-25%
Ústecký kraj	100%	102%	108%	104%	100%	99%	94%	91%	89%	90%	87%	84%	81%	83%	79%	82%	77%	77%	75%	74%	86%	97%	78%	-22%
Liberecký kraj	100%	104%	106%	102%	98%	98%	92%	88%	89%	85%	82%	80%	82%	80%	80%	79%	75%	78%	78%	74%	83%	95%	77%	-23%
Královéhradecký kraj	100%	100%	98%	101%	95%	96%	90%	85%	82%	88%	81%	82%	83%	81%	76%	77%	72%	73%	73%	71%	82%	95%	74%	-26%
Pardubický kraj	100%	101%	106%	104%	100%	98%	97%	90%	87%	86%	86%	88%	83%	84%	81%	83%	78%	76%	76%	74%	87%	95%	82%	-18%
Kraj Vysočina	100%	101%	98%	103%	95%	100%	91%	89%	84%	85%	86%	83%	84%	83%	78%	78%	73%	78%	76%	77%	91%	86%	77%	-23%
Jihomoravský kraj	100%	100%	100%	102%	96%	97%	93%	92%	86%	85%	85%	81%	81%	78%	75%	77%	75%	77%	76%	72%	82%	90%	77%	-23%
Olomoucký kraj	100%	102%	101%	99%	90%	92%	88%	87%	83%	85%	85%	82%	81%	83%	80%	82%	76%	78%	77%	74%	88%	90%	79%	-21%
Zlínský kraj	100%	98%	94%	101%	93%	99%	88%	84%	88%	85%	83%	83%	81%	83%	77%	76%	76%	75%	74%	71%	88%	91%	75%	-25%
Moravskoslezský kraj	100%	102%	102%	105%	100%	93%	91%	89%	90%	89%	91%	87%	82%	82%	81%	80%	78%	78%	76%	76%	89%	97%	81%	-19%

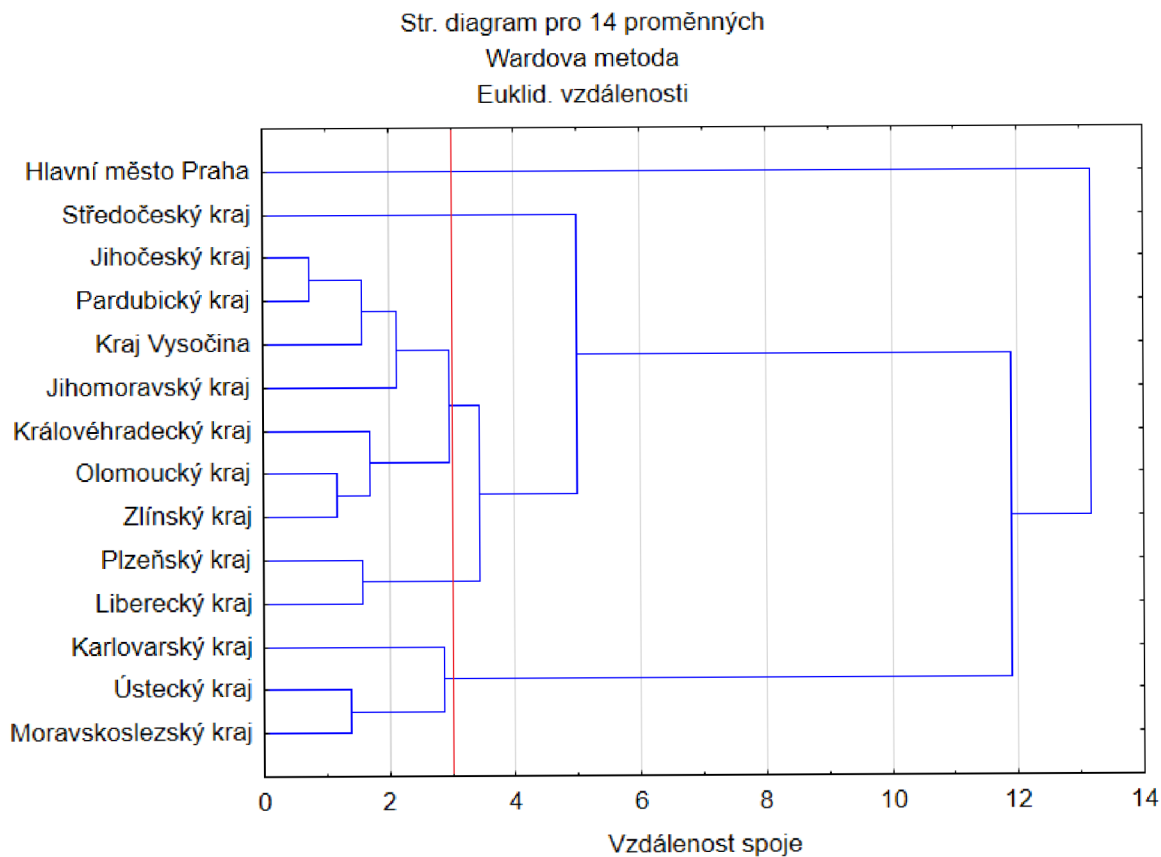
Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 170 Řetězový index standardizované úmrtnosti na 100 000 obyvatel v regionech na úrovni NUTS 3 a celé České republiky mezi roky 2000–2022

Území / rok	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Česká republika	x	102%	99,6%	102%	94%	98%	96%	97%	98%	99,6%	98%	99%	99%	99%	95%	102%	95%	101%	98%	98%	115%	109%	84%
Hlavní město Praha	x	100%	101%	100%	94%	96%	95%	98%	98%	99%	98%	98%	100%	98%	95%	104%	96%	97%	101%	98%	113%	109%	86%
Středočeský kraj	x	101%	99%	106%	92%	99%	93%	100%	96%	101%	94%	102%	96%	102%	92%	104%	93%	102%	100%	96%	113%	110%	86%
Jihočeský kraj	x	109%	94%	107%	96%	94%	96%	97%	104%	98%	94%	101%	99,8%	93%	102%	104%	90%	102%	94%	104%	110%	109%	85%
Plzeňský kraj	x	103%	104%	100%	95%	89%	106%	90%	102%	97%	97%	98%	102%	99%	90%	108%	102%	97%	92%	106%	109%	115%	79%
Karlovarský kraj	x	108%	82%	104%	104%	91%	103%	90%	108%	97%	98%	95%	98%	104%	92%	101%	98%	106%	97%	99%	118%	116%	75%
Ústecký kraj	x	102%	105%	96%	96%	99%	95%	96%	98%	101%	97%	96%	96%	103%	95%	103%	94%	101%	97%	99%	116%	112%	80%
Liberecký kraj	x	104%	102%	96%	96%	99,95%	95%	95%	101%	95%	97%	98%	102%	98%	100%	99%	95%	104%	100%	95%	112%	114%	81%
Královéhradecký kraj	x	99,8%	99%	103%	94%	101%	94%	94%	96%	108%	92%	102%	102%	97%	94%	101%	93%	102%	100%	98%	115%	116%	78%
Pardubický kraj	x	101%	105%	98%	96%	98%	98%	94%	96%	100%	99,6%	103%	94%	101%	96%	103%	94%	97%	101%	97%	118%	110%	86%
Kraj Vysočina	x	101%	97%	105%	92%	105%	91%	97%	95%	100%	102%	96%	102%	98%	94%	101%	93%	106%	97%	101%	119%	94%	90%
Jihomoravský kraj	x	99,8%	100%	102%	94%	101%	96%	98%	94%	98%	99,9%	95%	101%	96%	96%	103%	97%	103%	99%	95%	115%	109%	86%
Olomoucký kraj	x	102%	99%	98%	91%	102%	96%	99%	95%	102%	100%	97%	99%	103%	95%	103%	92%	103%	99%	96%	119%	103%	88%
Zlínský kraj	x	98%	96%	108%	92%	107%	89%	95%	105%	96%	98%	100%	98%	102%	93%	98%	101%	98%	99%	96%	123%	103%	83%
Moravskoslezský kraj	x	102%	100%	103%	95%	93%	98%	98%	101%	99,6%	102%	96%	95%	99%	99%	99%	98%	99%	98%	100%	117%	109%	83%

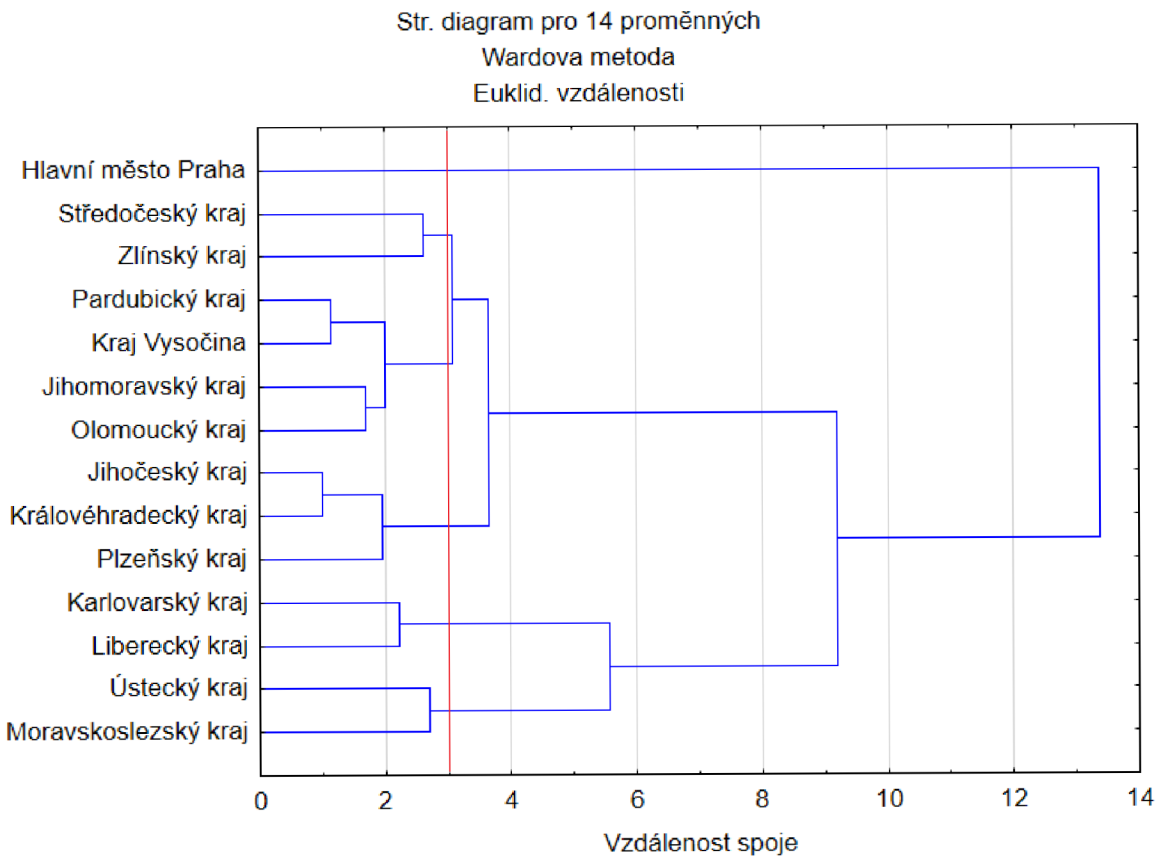
Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 171 Dendrogram rozdělení regionů na úrovni NUTS 3 do shluků podle dat z roku 2021

Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad

Příloha 172 Dendrogram rozdělení regionů na úrovni NUTS 3 do shluků podle dat z roku 2005

Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad